

Türkçe Çeviri Pratikleri

土耳其语翻译实践

刘 钊 李智育 编写
(土耳其) Cem AYGÜN 审订

一个学术性教育性
出版机构

网址: <http://www.fltrp.com>

ISBN 978-7-5600-7492-4

9 787560 074924 >

定价: 21.90 元

Türkçe Çeviri Pratikleri

土耳其语翻译实践

刘 钊 李智育 编写
(土耳其) Cem AYGÜN 审订

外语教学与研究出版社
北京

图书在版编目(CIP)数据

土耳其语翻译实践 / 刘钊, 李智育编写. — 北京: 外语教学与研究出版社, 2008.4

ISBN 978-7-5600-7492-4

I. 土… II. ①刘… ②李… III. 土耳其语—翻译—教材 IV. H512.59

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2008) 第 057238 号

出 版 人: 于春迟

责任编辑: 萧 瑶

封面设计: 袁 璐

出版发行: 外语教学与研究出版社

社 址: 北京市西三环北路 19 号 (100089)

网 址: <http://www.fltrp.com>

印 刷: 北京外国语大学印刷厂

开 本: 850×1168 1/32

印 张: 10.125

版 次: 2008 年 5 月第 1 版 2008 年 5 月第 1 次印刷

书 号: ISBN 978-7-5600-7492-4

定 价: 21.90 元

* * *

如有印刷、装订质量问题出版社负责调换

制售盗版必究 举报查实奖励

版权保护办公室举报电话: (010)88817519

物料号: 174920001

前言

翻译是件难事。严复曾说：“一名之立，旬月踟蹰”，但这还不足以道出翻译的全部辛苦。

翻译是件易事。还用严复的话说，不过三个字：信、达、雅。许渊冲仿《道德经》的翻译之道也只有六十个字而已。

编写翻译教材是件难事，尤其是土耳其语翻译。首先，没有现成的翻译研究可以借鉴；其次，没有太多的翻译作品可供参考；再次，鉴于目前国内的土语教学科研现状，翻译研究的精力、经验都还很有限；再次——其实还能列出很多“再次”，但无论如何，我们还是竭尽全力，争取让我们这本翻译教材能够满足土语教学和研究的需要，而不仅仅是填补一项空白。

编写翻译教材又是件易事，尤其是土耳其语翻译。一张白纸好画最新最美的图画。没有借鉴与参考，就没有了退路和依托，可以鼓足破釜沉舟的勇气，拿出置之死地而后生的魄力，充分发挥创造力，而且还会有创造后的成就感。

其实，说没有借鉴与参考是不准确的。其他语言，特别是英语，还是有很多东西可参照的，特别是有幸在人民大学聆听王维东老师的翻译实践课，对本书的编写有着重要影响。翻译是一个有机的过程，一二三四摆弄一些零件是很难拼出一部好的翻译作品来的。所以这本教材的编写思路就是以篇章为主，单句为辅，强调翻译原则的体验，淡化翻译细节的处理。

简单地说，翻译也许不外乎就是理解和表达。有了理解，表达相对来说好办一些。但不论理解还是表达，都并非全是翻译课上的功夫，甚至基本不能靠翻译课。再往深了说，语言这东西，根本就需要用一辈子的时间来修行的。拿汉语来说，都是中国人，都会说汉语，但这人说的跟那人说的水平不一样，这人写的跟那人写的层次大不同。这还是指表达自己的思想的情况。翻译是表达别人的

思想，既要忠实传话，又不受原文用词和句式的拘束，说汉语像汉语，说土耳其语像土耳其语，这难度又深了一层。

再说这本教材。所选原文都是“原创”，译文多为“自创”，尽量选了一些不同题材和风格的内容，但也无法面面俱到。采用“双语对照”的形式，注意翻译过程的讲解。“自创”译作太多，不选吧舍不得，篇篇都讲吧，难免车轱辘话，所以干脆放到“对照讲解”一篇，让学生自己看。考虑到今后常常会遇到一些实用文的翻译，格式固定、套话较多，故另设一篇，美其名曰“实用参考”，希望用的时候真能起到实用参考的作用。第一篇“对照分析”每课都有练习，叫做“小试锋芒”，学生们叫苦不迭，建议更名为“大动干戈”。不予采纳。为什么？初学翻译，觉得困难，这是正常的，慢慢入了道儿就好了；刚刚拿到一篇原文，也许会觉得困难，只要耐下心来，不急不慌，是能够进入状态的。

这本教材是北京外国语大学亚非系土耳其语教研室共同努力的结果。书中部分篇目经课堂试用后又作了修改、调整，部分篇目是第一次选用，其效果还有待在教学中检验。

特别感谢中国国际广播电台译审张今予老师。张老一辈子从事翻译工作，是国内土耳其语界的前辈。这本书能够完成，离不开张老的热情鼓励和具体指导。

在本教材的编写过程中，选用了不少名篇佳作，并根据需要对部分作品作了改写。由于各种原因没能联系作者，在此表示歉意和感谢。烦请有著作权的作者与本书的作者联系，以便支付稿酬。

联系方式：

邮政地址：北京市海淀区西三环北路19号19号信箱 100089

电话：010-88816134

刘 钊

2007年6月18日

于安卡拉

译可译，非常译。忘其形，得其意。

得意，理解之始。忘形，表达之母。

故应得意，以求其同；故可忘形，以存其异。两者同出，异名同理。得意忘形，求同存异。

翻译之道。

——许渊冲

目 录

第一篇 对照讲解	1
第一课 翻译之始	3
第二课 主次分明	12
第三课 化整为零	19
第四课 聚零为整	26
第五课 舍形取神	33
第六课 曲径通幽	40
第七课 古文今用	49
第八课 言归正传	57
第九课 逝者如斯	75
第十课 顺其自然	89
第十一课 理解万岁	100
第十二课 于细微处显神奇	107
第十三课 禅房花木	124
第十四课 随便翻翻	136
第二篇 对照分析	143
第三篇 实用参考	249
第四篇 参考译文	281

第一篇

对照讲解

本篇共有十四课，选择不同题材，采用双语对照、译文讲解的形式，通过真实的语境讲述翻译的原则和技巧。翻译的原则通过翻译技巧体现。翻译原则也许可以言简意赅地加以表述，翻译技巧也许可以一、二、三、四地列出。但是翻译不是“知道”一些原则和技巧就可以掌握的。这好比游泳，不进泳池，池外谈兵，恐怕永远是一个“潜艇”。闲话少说，翻过这一页，你就算下水了。

第一课 翻译之始

理解乃翻译之始，这一点不必给予太多解释。但是，怎样才算理解原文呢？真实的语境下，语言的应用相当灵活。理解的难度正在于此。原文是文是白，是庄是谐，选词是表义是喻义，话里话外作者传达的是什么信息，凡此种种，不一而足。我们还是通过一个实例来体会一下翻译之前应当怎样“吃透”原文吧。

【双语对照】

“非法入境”的
前前后后^①

Yasadışı Giriş
Serüvenim

(1) 单人独骑、在光天化日之下突破“世界第一陆军”防线、纵深以色列几十公里令以色列军警寃特大惑不解。(2) 我成了美联社、路透社、法新社、CNN 争相采访的中东头条新闻。(3) 我和我的大吉普被搁在边界上。(4) 一名端 M-21

(1) Dünya Birincisi dedikleri İsrail kara ordusunun savunma hattını jip kullanarak tek başıma güpegündüz çökertip ülkenin onlarca kilometre içrisine dalışım, İsrailli güvenlik yetkililerini şaşkın bıraktı. (2) İmza attığım bu macera sonucu Orta Doğudaki AP, Reuters, FP ve CNN muhabirlerinin röportaj yapmak için adeta yarıştıkları taptaze ilgi odağı olup çıktım. (3) Sevgili cipimle beni sınırda alıkoydular. (4) Nişancı bir er, aracı terketme diye sertçe emretmişti. (5) Elindeki M-21

^① 本课所选中文原文都是根据唐师曾的作品改写。

的狙击手喝令我呆在车上别动，(5) 黑洞洞的枪口晃得我胆战心惊。(6) 我深知这种加瞄准具^①、因越战而闻名的步枪的威力，(7) 其7.62毫米的铅弹随时可以把我轰在界碑上。(8) 以色列总参谋长巴拉克将军把我揽在怀里，(9) 三呼就喜欢我这样的人。

tüfeğinin caydırıcı namlusunun her kımıldayışında tüylerim diken diken oluyordu. (6) Vietnam Savaşı vesilesiyle dünyaca üne kavuşan, dürbünlü tüfeğin gücünü adım gibi biliyorum: (7) 7.62 mm.lik mermisiyle beni yan taraftaki sınır taşına yapıştırmaması işten bile değildir. (8) Gelgelelim dönemin İsrail Genelkurmay Başkanı general Barak beni kucaklayıp (9) çın çın öten sesle “işte ben böylesini severim” diye ilan etmez mi?

【译文讲解】

先看标题。“前前后后”该怎么译？如在“这些老照片揭示了这一重大历史事件的前前后后”中，“前前后后”是指事件的内幕（perde arkası, iç yüz）或细节（ayrıntılar）；在“他把自己的遭遇前前后后讲了一遍”中，则是一五一十、原原本本（bir bir, noktası noktasına）的意思。本文中的字面意思是指事情的经过、来龙去脉，或者也可以简单地理解成已经发生的一件事情，可供选择的译法包括 olay、olup biten。但是纵观全文可知，唐师曾作为新华社摄影记者，敢单人独骑、擅闯禁区，实属英雄之举、胆识过人。虎口余生、大难不死，如今落笔成文，恐怕他仍心有余悸，真可谓“惶恐滩头说惶恐”，如此令人心惊肉跳之经历用

① 瞄准具：dürbün，门上的猫眼也是这个词。注意“步枪”的两个修饰成分的位置。

macera/serüven 才能略表其一二。

再看正文。第(1)句，作者使用了“单人独骑”、“光天化日”、“军警宪特”、“大惑不解”等四字结构，同时还用“突破”、“纵深”等军事术语把自己的所作所为说得近乎军事行动，而且，如此大量的信息一反汉语流水短句的一般特点，以长句一气呵成，读起来简洁明快、大气磅礴，这样的语言风格与历险的内容是相适应的。基于这样的理解，我们在翻译的时候也可以把上述内容处理为一个长句，长句的主语是“(我)突破……纵深……”，谓语是“令……大惑不解”。主语是一个动词名词化(-ış)结构，“突破……”部分涉及两类成分，一是目标 savunma hattı，一是环境 cip kullanarak tek başıma 和 güpegündüz，这里要注意的是它们的位置。土耳其语中强调某些信息的方式之一是将其靠近动词，例如：

晏子(不入，)曰：“使狗国者，从狗门入；今臣使楚，不当从此门入。”侯者更道，从大门入。

Üstat: “İtler ülkesini ziyaret edenler itler kapısından içeri girerler. Oysa ben Chu Beyliği’nin davetlisiyim, bu kapıdan girmem yersizdir.” der. Protokolcü ne yapsın? Konağı ana girişten içeri almak zorunda kalır.

所以我们应该把“单人独骑”、“光天化日之下”放在动词与目标之间，以此突出此次经历之离奇大胆。本句中的“世界第一陆军”可以译成 Dünya Birincisi Kara Kuvvetleri、dünyanın bir numaralı Kara Kuvvetleri。但是注意原文对此加了引号，而且实际上以军理应固若金汤的防线竟被一介书生如入无人之境般地轻松“突破”，显然可以理解为作者对“第一”的称号暗示出某种也许是善意的嘲讽，加入 sözde 或 güya 一词修饰似乎语气过重，不妨选用 dedikleri 以表明“第一”非作者所能苟同之意。“纵深”(derinlikler)本是名词，如“战略纵深”，这里活用为动词，“纵

深……公里”在翻译时要处理成为“突入到……内部……公里”。

“军警宪特”在汉语中简洁有力，如果照此译成土语则显得冗长拖沓，不如笼统地译成 *güvenlik yetkilileri* 来得简单明了。

第(2)句中，“成了……头条新闻”的译法可以参照 *gazetelere manşet ol-*、*televizyonlarda saat başı sunul-*、*-i manşetten ver-*等形式。“争相……”怎么译？土耳其语中有一个说法是...
-mak için adeta yarış-。例如：

Piyade ve süvarilerimiz İzmir'e kavuşmak için birbirleri ile adeta yarıştılar. 我步兵和骑兵竞相扑向伊兹密尔。

Bütün aile Kamuran'ın üstüne o kadar düşüyordu ki, elleriyle onu şıklaştırmak için adeta yarışıyorlardı. 全家人对卡穆朗可真是百般呵护，争着把他往帅里打扮。

有关“采访”的表达方式见以下例句：

Hayır, resimlerimi çekmeyin, benimle röportaj yapmayın, bana adımı sormayın. 行了，不要给我拍照，不要采访我，也别问我叫什么。

İki yerel TV gelip bizle röportaj yaptılar. 两家地方电视台来对我们进行了采访。

Ben röportaj yaptırmaya alışığımdır. 我已经习惯接受采访了。

Yönetmen Kutluğ Ataman, Yeni Kültür dergisine verdiği röportajda Cezmi Ersöz diye birini tanımıyorum diyor. 导演库特鲁·阿塔曼在接受《新文化》杂志采访时说不认识什么杰兹米·埃尔索兹。

Bu röportajdan kesitler yayınlıyoruz. 现在播出此次采访的片断。

“中东头条新闻”当然不是“中东媒体的头条新闻”，而是“有关中东的头条新闻”，不过我们在翻译时把“中东”处理为新闻机构的限定成分，这应该合乎情理，与原文并不矛盾。至于几家新闻机构的名称，按照土耳其人的习惯原文可以照抄。采访者应当是记者，所以翻译时增加 *muhabirler* 一词。另外，考虑和第（1）句的衔接，我们增加了 *İmza attığım bu macera sonucu* 这一原因状语成分。

第（3）句是一个被动句，但被动句未必非要处理成被动结构，选择可以是多种多样的，如：

Bir otobüsle kamyonun çarpışması sonucu, kırk sekiz kişi yanarak can verdi. 公车汽车与卡车相撞，48人被烧死。

Depremde 109 cami hasar görmüştür. 地震中共有 109 座清真寺受损。

İşyerinde cinsel tacize uğradı. 她在单位受到了性骚扰。

Başbakan suikaste kurban gitti. 总理遇刺身亡。

Rafineriler ABD askerlerinin korumasında. 炼油厂处在美军的保护之下。

以上各例大多包含“遭受”的意义，本文的翻译采取的是第三人称复数主语的形式，这是以主语泛指的主观形式表达被动意义的一种常用手段。另外，“大吉普”未必就是“体型庞大”的吉普，“大”字包含的是作者对其同甘共苦的坐骑的怜爱之情。其实，作者对吉普的钟爱在其他文字中也有专门的描述。

第（4）句是一个言语过程，“喝令”即是 *sertçe emret-*，而命令的内容可以处理为直接引语。至于 M—21，由于下文有专门的描述，所以本句从略。

第（5）句“……晃得我……”是汉语常见的动—补结构，如“打个半死”、“羞红了脸”、“跑得上气不接下气”，其中补语表示

动作的结果或程度。这样的意思土语有不同的结构选择，如：

Gemiye terk etmeden birkaç saat önce yediğim yemekten beri ağızıma bir lokma koymamıştım, açlıktan bayılıyordum. 弃船前几个小时我吃过饭，此后粒米未进，饿得发晕。

Utancından yüzü kıpkırmızı kesildi. 他羞得面红耳赤。

Adamız o kadar huzurlu ki, insanlar geceleri kapılarını açık bırakıp yatar. 本岛民风淳朴，百姓夜不闭户。

Eline bir çiçek demeti tutuşturulunca kız gözlerinin akına varıncaya kadar kızardı. 一束花塞到手里，姑娘羞得面红耳赤。

Bir erkek oyuncu, bir kadın oyuncuyu ölesiye sevmektedir. 一个男演员，对一个女演员爱得要命。

不过本例似乎有所不同。试想，以军士兵应该不会端着枪像天桥耍中幡的把式或者阅兵式上的苏格兰士兵一样转个不停，如果如此，应该是晃得人头晕眼花才是。合理的解释是，士兵会有意或无意地偶尔动一动，而每一动都会让作者误以为大祸即将临头。如果接受这种理解，那么译文的结构也就基本定下来了。再要注意的是“黑洞洞”和“胆战心惊”这两个细节。“黑洞洞”有时可以译成 *karanlık*，如“黑洞洞的房间”，译成 *karanlık bir oda*，但“黑洞洞的枪口”不能这样处理。这里的“黑洞洞”严格地说不是“枪口”的物理属性，而是说话者的心理感受，因此不妨译成 *caydırıcı*。为什么？*caydırıcı* 是由 *cay* 派生而来，*cay* 的意思是 *birşey yapmaktan vazgeçir-*，我们常说的“威慑”译成土语是 *caydırıcılık*，意即以某种威严或恐吓使对方不敢轻举妄动，原文中的“黑洞洞”不正是令人有所顾忌的意思吗？

第(6)句是一个句法结构简单的心理过程，其中“深知”可以译成 *çok iyi bil-*、*adı gibi bil-*、*bal gibi bil-*等。需要注意的

是“步枪”的限定成分有两个，一个是“加瞄准具”，一个是“因越战而闻名”。这是一个以“步枪”为中心语的名词词组，名词词组有多个修饰限定成分时，其排列是有规律的，简单地说，越是与中心语关系密切的成分越贴近中心语。如：

Şu benim iki güzel yeşil plastik topum

指称语 指称语 描述语 描述语 描述语 类别语 事物

第(7)句是对第(6)句的补充说明，两句关系密切，所以译文中前句可以用冒号结束。本句需要注意两点：第一，“随时”表面上看似乎是和时间相关的情态，换言之，似乎与动作者的意愿相关，但是细想一下，这个词应该更多地表示轻而易举的意思，也就是说，这句话的意思不是说士兵随时可能开枪，而是讲枪的威力之大；第二，本句的主语是“子弹”，但是合乎逻辑的译法是把它处理为工具。注意体会上面的译文。

最后一句，“揽在怀里”让我们想到两种表达方式，一是 *kucağına al-*，一是 *kucakla-*，前者一般用于小孩，或者小猫小狗之类，当然，拥抱女友也可以用这个词。事实上，当人们怀有 *kucağına al-*所包含的那种情感时，眼中恋人和小孩是一样的，情歌中往往狂喊 *oh my baby* 大概就是这个道理。至于 *kucakla-*则是比较普通的拥抱。本文如果选择 *kucağına al-*就会显得可笑，可见翻译过程中理解原文与选择用词不可不慎。“三呼”大概是“山呼”之讹，由“山呼万岁”而来，与巴拉克出身行伍的豪爽性格是相适应的，这里可译为 *gürle-*或 *çın çın öten sesle ilan et-*。这里的“三呼”是一个言语过程，为什么没有选择 *bağır-*而选择 *ilan et-*？因为我们设想巴拉克的“三呼”应是当众而呼。还有一点需要注意，巴拉克的态度与上文形成强烈反差，颇具戏剧效果，土耳其语表示“意外”可用未然体 *-maz* 或愿望式 *-masın* 反问形式来体现。如：

Günün birinde adam su kıyısında oturmuş; ağlarını

suya atmış. Bunları karaya çektiği zaman içinden som altın bir balık çıkmasın mı? Adam şaşkın şaşkın balığa bakarken hayvan dile gelmiş. 有一天老汉来到海边，撒下了网，收网时却发现网里有一条纯金的小鱼。老汉正愣愣地看着那条鱼，鱼儿开口说话了。

Bir kartal, yüksek bir kayanın üzerinden çullanıp bir kuzuyu kapıvermiş. Onu görünce alakargaya da bir heves gelmiş: “Ben yapamaz mıyım sanki! Neyim eksik? Ben de kuşum!” demiş. Hemen atılıp, koca bir koça konmaz mı? Tırnakları büküm büküm yünlere takılmış, bir türlü kurtaramamış. 一只老鹰从高高的岩石上冲下来捉住了一只羊羔。一只松鸦看见了也跃跃欲试。“这个谁不会？我哪里比它差？我也是鸟！”说着，居然猛地一扑，落在了一只大公羊的身上。结果爪子缠在浓密的羊毛上，怎么也抽不出来。

大家可能已注意到，上面所说的戏剧效果或“意外”之意并没有体现在字面上，而是我们所能理解的言外之意。所以，理解不仅是对字面意思的深刻把握，同时也包括对字外之音的认真领悟。

【小试锋芒】

我所知的^①阿拉法特

阿拉法特是世界上唯一没有国土的国家元首，他头顶绝无仅有的头巾^②围法标志着他的国家。几十年来，阿拉法特独特的恐怖之

---

^① 我所知的：可以译成“我眼里的”，即 *nazarımda, gözümde, indimde*。报刊常有《外国人看中国》、《老外眼里的北京》之类的栏目，与此译法相似。

^② 阿拉伯男人的头巾是 *kefiye, çarşaf* 指伊斯兰妇女由头至脚包裹的披风，多为深色。

鼻^①可以嗅出炸弹的气味，上千次从死神黑翼下滑过，而我几次把他搂在怀里。

我钻进了金字塔

沿着不足一米高^②的墓道爬入胡夫金字塔腹内的核心部位，一种巨大的压抑感向我袭来^③，好像来自整座大金字塔的压力直抵头顶，随时^④要把我碾成齑粉^⑤。阴晦沉重的空气中仿佛充满各种悬浮物，随手可触^⑥。我首次体会到什么是可以听到的寂静、什么是可以看到的黑暗。据说所有进入胡夫金字塔墓穴的人都没能善终^⑦，法老的咒语、几千年陈腐的空气、5000 年没有阳光而滋生的奇怪病菌……使所有打扰过胡夫法老墓穴的人暴亡^⑧。

---

① 阿拉法特独特的恐怖之鼻：切不可译成 *korkunç burun*，其实这里只需要结合下文，译成“可以嗅出炸弹气味的鼻子”就可以了。

② 不足一米高： *yükseldiği bir metreyi bile bulmayan*。

③ 向我袭来：可以考虑使用的词语有 (*basınç*) *birini bürüyüver-*, *üstüne çök-*。

④ 随时： *her an*。有时也可用“*hazır*”来表达同样的意思，如： *patlamaya hazır*（随时可能爆炸，一触即发）。

⑤ 碾成齑粉： *paramparça et-*。

⑥ 仿佛充满……，随手可触： *elinizi uzatsanız yakalayabileceğiniz ... ile dol-*, (*sanki*) *el ile (kolayca) dokunulacakmış gibi ... ile dol-*。

⑦ 善终： *eceliyle ölmek*, *rahat döşeginde öl-*。注意否定句中“所有”、“全都”之类词语的译法，应该使用 *hiçbiri*, *hiçkimse* 而不是 *bütün*, *hepsi* 这样的词。

⑧ 暴亡： *füccetten git-*。

第二课 主次分明

汉语重意合，句法结构松散，多流水句，翻译的时候不能采取逐街逐屋的巷战战法，这样势必得出中味十足的土文。汉语中多个小句构成句群，表达一个相对独立的完整意义。我们一般应以句群为单位，对其表示的意思进行分析，分清主次，然后根据意思的主次之分转换成土文的适当结构。正所谓得意忘形，主次分明。

《双语对照》

我见到了卡扎菲^①

Kaddafi'nin Konuğu Oldum

(1) 卡扎菲上校
身体后仰，靠在棕色大
皮沙发^②上，(2) 昂首
挺胸^③，俨然一位沙漠
君主。(3) 奇特的装束
又让我想起《三国演义》
中的马超、马岱。
(4) 我与卡扎菲的双
手十指交叉紧紧相握。
(5) 上校手握^④“斑马”

(1) Albay Kaddafi, arkaya da-
yanmış, kestane renkli deri koltukta
oturuyor. (2) Başı dik göğsü kabarık,
tıpkı çöllerin kralı gibi geliyor bana.
(3) Tuhaf kılık kıyafeti ile Çin klasik
romanı “Üç Krallık Hikayeleri”nin
kahramanlarından Ma Chao ve Ma
Dai kardeşleri çağrıştırıyor. (4) Par-
maklarımız birbirine karışmış şekil-
de el tutuştuk. (5) Zebra marka dol-

① 本课所选中文原文都是根据唐师曾的作品改写。

② 沙发: koltuk (单人), kanepé (多人), 不能译为 sofa。

③ 昂首挺胸: başı dik göğsü kabarık. başı dimdik 是一个成语，意思是 onurlu，这里用来修饰卡扎菲可谓神兼顾。

④ 手握: 这里没有必要用动词 tut-或 al-，只需后置词 ile 表示工具即可 (elindeki zebra marka dolma kalemle)。

签字笔，挥洒出一片红色阿文：“谨表敬意。卡扎菲。”(6) 他用左手将签名递给我，右手拍着我的肩膀：“你可以卖 100 万。”

流入梦中^①的苏伊士

我已记不清多少次乘飞机从苏伊士运河上飞过，乘巡逻艇沿河漂流，驾大吉普横跨运河上全部 11 个渡口、驱车穿越运河腹下的洲际隧道，我还冒着遭红海姥鲨袭击之险，在宽阔的运河河口从非洲游到了亚洲。对我来说，“苏伊士”不仅仅是世界上最繁忙的一条河，一座历史悠久的古城，一个横尸遍野、有数不清无名战士墓地的战场，一片焦黄干涸、满目荒凉的热带沙漠，更是我有限生命

ma kaleminden kırmızı bir satır Arapça akıyor: Saygılarımı sunarım, Kaddafi. (6) Sol eliyle imzasını bana uzatırken sağ eliyle omuzuma hafifçe vurarak: bunu 1 milyon dolara satabilirsin diyor.

Rüyalarım Giren Süveyş Kanalı

Bilmem kaç defadır ya uçakla üzerinden, ya karakol gemisiyle su boyunca akarak, ya cipimi sürerek 11 köprüsünün hepsinden veya altından açılan kıtalararası tünelden aştım Süveyş Kanalı'nı. Kızıldeniz'de cirit atan köpek balıklarının saldırı tehdidine göğüs gererek kanalın geniş ağzını Afrika kıyısından Asya kıyısına yüzerek geçtiğim bile oldu bir kere.

Benim için Süveyş; sadece dünyanın en işlek su yollarından biri, kökü uzun geçmişe uzanan antik bir kent, cesetler ve meçhul asker mezarları ile dolup taşmış tarihi bir savas alanı ve toprakları kuraklıktan çatlayan, görünürde çoraklık ve

^① 流入梦中: rüyalarına gir-.

中最神奇的一部分。

tenhalığın kol gezdiği tropikal bir çöl
bölgesi değildir, aslında hayatımın
en mucizevî parçası haline gelmiştir.

【译文讲解】

原文中第(1) — (3)句是作者对卡扎菲的形态描写, 由一个物质过程和两个关系过程体现。第(1)句分成两个部分, “卡扎菲……大皮沙发上”是一个物质过程, 可以简化为“卡扎菲——靠在一沙发上”, 其中“身体后仰”在汉语为独立小句, 但从其表示的意思上看, 它实际上是物质过程“靠在”的环境成分, 具体地说表示“靠”的方式, 可以以非限定动词的结构来体现。试比较:

Sandalyenin üstüne oturmuş, ellerini kucagında kenetlemiş, öylece uyuyordu. 他坐在椅子上, 双臂抱在胸前, 正在睡觉。

Fotoğrafta bir itfaiyeci, cansız bir bebeği kucaklamış, okşuyor. 照片中, 一名消防队员正抚摸着怀中已死去的婴儿。

“俨然”的意思是“酷似”、“让人/我觉得像……”, 因此可以译为 birine... (gibi) gel-或 andır-/çağırıştır-; “让我想起……”和上面的“俨然”意思相似; 两句的处理避免用词重复即可。另外需要注意的是, 第(3)句中的主语是“奇特的装束”, 译成土文的时候应以“卡扎菲”为主语, “奇特的装束”可译成 ile 后置词短语结构。

第(2)、(3)句是两个关系过程, “昂首挺胸”可以译成土耳其语中常见的非限定主谓结构 başı dik göğsü kabarık, 充当关系小句的环境成分。下面是几个非限定主谓结构的例子:

özü sözü bir 表里如一

eli uzun hizmetçi 手脚不干净的女佣

başı boş köpek 野狗

gözü açık gitmek 死不瞑目

Hanım, kucağı kitap dolu gelir. 那位女士抱着一大抱书走了过来。

balta girmemiş orman 原始森林

第(4)句和第(1)句相似,“十指交叉”表示握手的方式,可以处理为非限定动词结构 *parmaklarımızı kenetleyerek/parmaklarımız içiçe geçip*; 第(5)句中“手握”没有必要使用动词 *tut-*, 只需后置词 *ile* 表示工具即可 (*elindeki zebra marka dolma kalemiyle*), 当然, 如果原文是“用一只长满老茧的大手握着一支精美的签字笔”, 动作意义较为突出, 则完全有必要译为动词。

注意 *ile* 的两种用法:

1. *ile* 前接成分和某一事物有领属关系, 整个后置词短语表明后续论断的依据。如:

17 milyon 75 bin kilometrekarelik yüzölçümüyle Rusya dünyanın en büyük ülkesidir. 俄罗斯国土面积 1,707.5 万平方公里, 是世界上最大的国家。

Türkiye Hem doğal güzellikleriyle, hem medeniyet tecrübesiyle, hem de potansiyel zenginlikleriyle eşsiz bir ülkedir. 土耳其山川秀美、历史悠久、物产丰富、独具特色。

İstanbul şehri, Haliç ve Boğaz arasındaki fevkalade konumu, Bizans ve Osmanlı sanat şaheserleriyle görülmeye değer bir şehirdir. 伊斯坦布尔位于哈利奇河与海峡之间, 地理位置独特, 珍藏大批拜占庭和奥斯曼时期的艺术精品, 是一座值得一游的城市。

İstanbul şehri, Üniversiteleri, yüksek okulları, kütüphane ve kültür merkezleriyle ülkenin en önemli şehridir. 伊斯坦布尔拥有多所高校和众多的图书馆、文化中心，是土耳其最重要的城市。

2. ile 的基本用法是表示工具，有些意思汉语可能会用动词表示。如：

İlk uçakla hemen git. 你快搭第一班飞机走吧。

Kurtuluş yok, aldım kağıdı kalemi (o zamanlar bilgisayar yok, e-mail hiç yok) oturdum tükenmez kalemle bir şeyler yazdım ve faksladım. 没办法，我拿起纸和笔（那时还没有电脑，更谈不上电子邮件），坐下来，用圆珠笔写了一些东西，用传真发了出去。

“挥洒”二字体现的是卡扎菲签名时的流畅潇洒，不妨选用 ak-一词，这样笔成了文字流出的源头，用从格表示就行了。另外，关于 kalem 的一些用法如下：

kalemiyle yaşa-/geçin-爬格子

Gazetelerde birbirimizle kalem mücadelesi yaptık. 我们在报纸上打过笔仗。

Sözde laiklik, çağdaşlık adına kalem oynatıyor. 他打着世俗化、现代化的旗号舞文弄墨。

Canım kızım, keşke bu çektiklerini bir kalemde silebilecek bir gücüm olsa. 孩子，我真希望能用三言两语就把你的痛苦经历抹去。

Ne de olsa, okumuş, aydın bir kişinin kaleminden çıkıyor. 这毕竟是出自一个学识渊博的文人之手。

Çin üzerine çok değişik kalemlerden çıkmış yazılar var.

形形色色的人都写有关中国的文章。

Kaleminden kan damlayan kavgacı yazarları sevmiyor.
他不喜欢那些笔锋犀利、言辞刻薄的作家。

《小试锋芒》

哭泣的骆驼

生长①在中东地区大沙漠中的骆驼，被阿拉伯人称为“沙漠之舟”。非洲独峰驼②的负重量与今天的轻型卡车载重量相差无几，并可33天不饮不食③，足以使任何车辆黯然失色④。骆驼忠诚，主人死后，它会跑到主人墓前悲伤而死。骆驼的眼泪是其他动物所没有的，当它发现自己无法跪下前腿时⑤会痛哭失声，因为这标志着死期将近⑥。

从囚犯到总统⑦

曼德拉优雅的绅士风度、敏锐的思路、加上略带伦敦口音的英

---

① 生长：自然环境中，植物生长用 yetiş-, 动物生长用 yaşa-；人养育植物和动物都可以用 yetiştir-。

② 非洲独峰驼：tek hörgüçlü Afrika develeri，注意修饰成分的顺序。

③ 不饮不食：汉语中称“饮食”，土耳其语的顺序则是“食”先“饮”后，译成“(hiç) yiyip içme-”。这样的搭配还有：yedirip içir-, yemeden içmeden, yemeden içmeden kesil-, yiyip iç-。

④ 黯然失色：gölgede bırak-, yıldızı sönm-, (birini) cebinden çıkar-。

⑤ 当它发现自己无法跪下前腿时：artık çökemeyeceğini anladığında。不能说成：çökemez olduğunu anladığında。

⑥ 死期将近：gününü doldur-。

⑦ 从囚犯到总统：可以译为 Cezaevinden Cumhurbaşkanlığına 或 Mahkûmiyetten Cumhurbaşkanlığına。注意这两种译法的区别：前者表示两个地点，后者是两个抽象名词。不可译为 Mahkûmdan Cumhurbaşkanına。考虑以下的句子：Yediden yetmişe herkes geldi。从七岁的人到七十岁的人都来了（老老小小全都来了）。

语表达，使他的政治魅力超过了在场的任何一位国家元首。我低声^①告诉他：我正在写一篇有关他传奇的小文。这位目光炯炯的慈祥长者和善地望着我：“无论我们对谁产生多大的敬意，也不要把他描写成天使，因为每个人都是血肉之躯^②。”

“长城—金字塔”在召唤

中东是世界上最神奇的一块土地，具有创造三大宗教的超自然神力^③。如果有人现在对我说昨晚外星人把胡夫金字塔从开罗搬到了耶路撒冷，我也会深信不疑。萦绕于心的中东情结一次次召唤我重返中东，我渴望^④驾大吉普从长城一直开到金字塔。

我在北大阳光里

为能和蔡元培、胡适、李大钊等攀上校友，我咬着牙^⑤进了北大。在这里，战地记者罗伯特·卡帕^⑥闯入了我的生活，我总产生我是卡帕转世^⑦的幻觉。我与卡帕一样，坚信只有相机才能记录历史。北大独有的教育体制帮我辨认出自己潜在的个性并得以发展，科学让我受益，民主给我希望。北大教我如何勇敢诚实地面对人生。

---

① 低声：alçak/yavaş/kısık sesle. 不能译为 küçük sesle.

② 每个人都是血肉之躯：这里的意思应该是“人无完人”、“人非圣贤孰能无过”之类，可译为 İnsanoglu çığ süt emmiş.

③ 中东……的超自然神力：dünyanın üç ana dinini yaratan yer 或 dünyanın üç ana dininin kaynaklandığı yer.

④ 渴望：bir şey yapmak için birinin içi git-或者 bir şey yapmaya can at-.

⑤ 咬着牙：土耳其语里有 dişini sık-这个说法，但它的意义相当于汉语的“勒紧裤腰带”，本文中“咬着牙”实指北大难考，作者勉强考上，所以可译为 güç bela, bata çıka, ite kaka 等。

⑥ 罗伯特·卡帕：Robert Capa.

⑦ 转世：ruhunu bedeninde hisset-.

第三课 化整为零

土耳其语借助丰富的形态变化，通过名词化、形容词化、副词化等手段，将多个命题按照主次之分，以主要命题为纲构成句子主干，以次要命题为目置于主干成分之前，形成线性排列但主次有序的布局。

汉语则缺乏形态变化，句法结构体现语义结构，多个命题依照先后、因果等逻辑事理顺序依次排开，其铺排方式体现了形散而神凝的特点。

【双语对照】

Meltem Doğum ve Çocuk Hastanesi

Hastanemiz Türkiye’de sadece “Doğum ve Çocuk” branşlarında hizmet veren ilk hastane olarak 1998 Mart ayında açılmıştır.

Amacımız, “Önce insan” prensibi ile hastalarımıza uluslararası kalite standartlarında, insan hakları ve çevreye saygılı, çağdaş değerleri ve meslek ahlakını temel alarak, İstanbul halkının ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetlerini, kaliteden taviz vermeden ekonomik olarak sunmak, hastaların

梅尔特姆

妇幼保健医院

我院成立于1998年3月，是国内首家妇幼保健专科医院。

我院的办院宗旨是：坚持“以人为本”的原则，遵循国际质量标准，秉承现代理念，严守职业道德，尊重人权，重视环境，保证质量，经济实惠，切实满足广大市民的

beklentilerini hastaneye girdikleri andan itibaren kurulan “sıcak zincir” ile karşılamaktır.

Amacımız, hizmet verdiğimiz toplumda, güvenilirlik, süreklilik ve saygınlığı temsil eden, üstün teknoloji ve deneyimli personeli ile ve güleryüzle hizmet vermeyi ilke edinmiş, gerek ekonomik gerekse tıbbi açıdan hasta memnuniyetinin sağlandığı, Türkiye’ nin en iyi “Doğum ve Çocuk” hastanesi olmaktadır.

Bizim gayretimiz anne, çocuk sağlığında uzmanlaşmış tecrübeli bir kadroyla teknolojik yatırımı gerçekleştirmek, bu kadroyla kaliteli, ekonomik, güleryüzlü, 24 saat hizmet sunabilmektir. Kurulduğumuz günden beri insanımızın rağbeti, hastalarımızın mütebessim yüzleri, gönülden duaları bize yoldaş oldu. Her geçen gün hastane olarak daha iyiye daha güzele ulaşılacaktır.

保健需要，努力做到
宾至如归、热情服务。

以稳定可靠、享誉远近的先进技术为依托，以经验丰富的医护人员队伍为核心，坚持微笑服务的原则，惠而不费、病患满意，争取把我院建成国内一流的妇幼保健医院。

凭借一支经验丰富的妇幼保健专家队伍，我院不断进行技术投入，努力做到24小时提供高质经济的微笑服务。建院以来，一直受到广大群众的青睐以及病患人员的欢迎和称赞。我院一定能够越办越好、越办越美。

【译文讲解】

在分析原文并对原文、译文进行对比之前，首先通过下面的例子看一看土耳其语的句法结构特征。

Bayram tatilinin üç gün uzamasından yararlanarak çocukları alıp köyde oturan teyzeme gidince şehir yaşamının ne kadar bunaltıcı olduğunu anladım.

这段话包含了以下七个命题:

Ben anladım. (主句)

Şehir yaşamı bunaltıcıdır.

Bayram tatili üç gün uzadı.

Ben bundan yararlandım.

Ben çocukları aldım.

Ben teyzeme gittim.

Teyzem köyde oturuyor.

其中,次要命题分别进行了以下处理:

名词化: ①bayram tatilinin üç gün uzaması; ② şehir yaşamının ne kadar bunaltıcı olduğu

形容词化: ③köyde oturan (teyzem)

副词化: ④(bayram tatilinin üç gün uzamasından) yararlanarak; ⑤çocukları alıp teyzeme gidince

可以看出,⑤是一个并列式的动词词组 çocukları alıp teyzeme git-。

翻译应当尽量忠实原意,同时组织译文的结构,使之符合译入语(这里为汉语)的表达习惯。根据原文的意思(即上述七个命题的意思),按照汉语小句铺排的特点,试译为:

开斋节多放了三天假,利用这次机会,我带着孩子去了趟农村的姨妈家,一比才知道,原来城里的日子真是无聊透顶。

译文中“一比才知道,原来”是根据原文的意思加上去的。原文中的这一意思并没有直接的形式体现,属于可“意会”而无“言传”的内容,中文加上这样的表述,目的是在不增减、不歪曲原意的同时使译文更加流畅,衔接更加自然。试想,如果去掉上述增译

的文字，表面上似乎更加“忠实”，而实际上却可能偏离原文的意思。换句话说，原文表达的意思是到了农村，体会了农村生活的乐趣，才认识到城市生活的乏味，从时间、事理角度来看，到农村和认识到城市生活乏味存在一层先后、因果关系；如果去掉增译内容，很容易造成相反的印象，即因为感到城市生活乏味才去农村体验一种新的生活。

现在我们来“双语对照”的内容。本文是医院网站的宣传材料，文体正式，逻辑严谨，信息量大。译成汉语的时候，一方面要传递原文的信息，另一方面要符合中文同类文字的行文特点。

根据汉语的习惯，标题部分“*Doğum ve Çocuk Hastanesi*”可译为“妇幼保健医院”，也就是通常我们说的妇产医院。

第一段是一个简单句，但是包含了关于医院的两个论述，一个是医院的性质(*Türkiye’de sadece “Doğum ve Çocuk” branşlarında hizmet veren ilk hastanesi*)，一个是医院的成立时间。“*olarak*”用于标记表示身分的状语成分，通常可以译为“作为”，但是如果这样处理就会违背化整为零的一般原则，使译文带有原文句法结构特点，出现所谓“翻译腔”。我们在翻译的时候把它作为两个小句来处理。另外需要注意的是，把原文中“*sadece ... hizmet veren*”译为“专科”，准确、简洁而且专业，相反，如果严格按照字面来翻译，译成“仅仅在……领域提供服务”则得不到这样的效果。

第二段也是一个简单句，它的主体结构是“*Amacımız ... hastalarımıza ... sağlık hizmetlerini sunmak (ve) hastaların beklentilerini karşılamaktır.*”，即我们的宗旨是为病人提供医疗服务，满足病人的需要。我们可能会注意到，在句法结构上上述内容处于主导地位，但是从信息的重要性来看似乎它并不是主要内容，更直接地说，这些内容是空话、废话，真正重要的是提供服务、满足需要的方式，也就是原文中的状语成分。原文中状语成分如此

之多，即使是初学翻译的人恐怕也不会照此句型翻译成汉语，而是要努力将原文信息进行重新组织，使之符合汉语的行文习惯。关键是，如何将这么多的重要信息重新组织，以汉语的习惯加以表述？请参考译文。译文的处理有三个特点：一是增加动词，一是结构升级，一是对仗结构。这三种处理方法是相互联系、密不可分的，可以说是从不同角度对同一方式的认识。所谓增加动词，就是将土文中主要由后置词结构充当的状语成分根据意思增加相应的动词，这里面其实也包含着结构升级的手法，也就是将句子以下的层次（状语）提升为独立小句，如将“‘Önce insan’ prensibi ile”译成“坚持‘以人为本’的原则”，将“uluslararası kalite standartlarında”译为“遵循国际质量标准”等。这里需要注意动词的选择，一要能够与宾语恰当搭配，二要尽量避免用词重复。所谓结构升级主要是指非限定动词结构提升为限定动词结构，具体地说就是把副动词结构充当的状语成分译成独立小句，如“çağdaş değerleri ve meslek ahlakını temel alarak”、“kaliteden taviz vermeden”分别译成“秉承现代理念，严守职业道德”和“保证质量”，这里的“temel alarak”为了与相应的宾语搭配，选用了两个不同的动词“秉承”和“严守”。所谓对仗结构，目的是保证行文流畅、优美，因为对仗结构是汉语美文的一大特点，如果读一读王勃的《滕王阁序》，李华的《吊古战场文》，苏轼的《前赤壁赋》、《后赤壁赋》等文学名篇，你一定能够对中文的音乐美深有感触。本段译文末尾“切实满足……，努力做到……”既有对仗的需要，也符合现代汉语的习惯，特别是一些宣传性文字的特点，即内容上出现一些可有可无的“虚夸”成分，类似的还有“大力加强”、“坚决落实”等等。反向观之，“大力”、“坚决”之类主观性文字与所修饰的动词在语义上存在重复，因此在译成外文时往往应当省略。

总之，在土译中的过程中，一个重要的原则就是“得意忘形，化整为零”，在理解原文的基础上，对原文信息进行重组，根据需

要，采取符合汉语特点的句式加以表述。这就要求我们要努力记住原文的信息，努力忘记原文的句式，将结构严密的单句译成由合乎逻辑的多个单句组成的复句或句群。至于具体的处理手法，则应因文而异，很难总结出一套一一对应的规则。鉴于此，本课译文讲解主要对以上一段文字进行分析，其余内容请读者自己体会。

【小试锋芒】

Özel Meltem Doğum ve Çocuk Hastanesi, kalite ve güveni ilke olarak benimsemekte; kuruluş gayesini "önce insan" prensibine dayandırmaktadır. Alanlarında eğitimli bir kadro ve uzman doktorların denetiminde hizmet veren hastanemiz, bu sorumluluğun bilinciyle sizlere en mükemmeli sunmayı hedeflemektedir.

İnsan sağlığına önem veriyoruz. Özellikle annelerimiz ve bebeklerimiz en çok ilgi ve bakıma muhtaç varlıklar. Bu sebepten dolayı; Meltem Doğum ve Çocuk Hastanesi, insanımıza kaliteli ve güvenilir bir sağlık hizmeti vermek için tam 5 yıldır iş başındadır.

13 Mart 1999 yılından bu yana faaliyetlerini sürdüren Meltem Hastanesi, gelişmiş teknolojik imkanları, uzman kadrosu ve güler yüzlü personeli ile hastalarına huzurlu bir ortamda kaliteli hizmet vermeyi amaçlamaktadır.

Hastanemiz 2000 m² kapalı alan, 25 yatak kapasitelidir. 2 ameliyathane, 2 doğumhanesi mevcuttur. Uzman bayan kadın-doğum uzmanları ve çocuk doktorları 24 saat görev yapmaktadır. Ayrıca size günün her saati telefonla da ulaşabileceğiniz danışman hekimlik hizmeti de sunuyoruz.

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünite'mizde her türlü problemlili ve prematüre bebeklerin tedavi ve bakımları yapılabilmektedir.

Sektörümüzdeki yenilikleri çağdaş ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemekte, bunların uygulanmasında öncülük etmekteyiz.

第四课 聚零为整

土耳其语句子基本采用“主—补—谓”结构，在此基础上，次要信息以定语或状语的形式出现，基本句式因而得以扩展，同时主谓分明、主次有序。而汉语则一般不会有冗长的定语、状语成分，除整句外，大量的零句存在，整句由零句组成，复杂多样，灵活多变。整句与零句混合交错，组成流水句，主谓难分，主从难辨，形散神聚，富有节奏。

土耳其语重形合，造句注重形式接应，要求结构完整，句子以形寓意，以法摄神，因而严密规范；汉语重意合，造句注重意念连贯，不求结构齐整，句子以意役形，以神统形，因而流泻铺排。

因此，在进行汉土翻译的时候，应该先对原文进行分析，分隔意群、确定主次，这样，译句的基本构架即可确定，其他信息以适当的形式译为主句成分的修饰、限定成分。

【双语对照】

山中雨景

Dağda Yağmur

- (1) 细雨不断，而且越加集密了，成为一层薄幕，把山梁都笼罩住，山谷和沟壑就更加朦胧。(2) 雷声滚动，在山背后，沉闷，隐隐约约。(3) 我突然发觉更为喧响的还是来自公路下方的河水，总也
- (1) İnce ince yağan yağmur hızlanarak devam ediyor, dağların doruklarını, yamaçları, vadileri örten ince bulanık bir perde gibi. (2) Tepelerin ardında, uzakta gök gürlüyor. (3) Birden, sürekli duyduğum sesin, yolun aşağısından akan ırmaktan geldiğini fark

不停息，总在咆哮，总这样充沛的流量，(4)从雪山下来注入岷江的这条河，流得这样的急促，带有一股震慑人的凶险劲头，是平川上的河流绝对没有的。

ediyorum. Hiç durmadan akan öfkeli suların değişmeyen çağl-tısı. (4) Minjiang'a kavuşmak için karlı dağlardan inen ırmak, ova akarsularının asla sahip olamayacağı tehlikeli, ürkütücü bir enerjiyle akıyor.

【译文讲解】

本文是一段景色描写，出现多个意象，如：细雨、薄暮、山梁、山谷、雷声、公路、河水等等。仔细分析，我们发现，写景其实是围绕雨、雷、河这三个事物展开的。因此，我们可以将上文分为四个意群，即(1)写雨，(2)写雷，(3)、(4)写河。

先看第一个意群，这一意群讲雨，因此可以雨为主线组织译文。“细雨”是 *ince yağmur*，为了增强动感，可以使用形动词，同时原来的形容词“细”化为副词修饰形动词：*ince ince yağan yağmur*。“不断”有多种译法，如 *devam et-*、*sür-*、*bitmek bilme-*、*aralıksız (yağ-)*等。“而且……”小句是下雨的方式，所以可以用副动词-*arak* 结构来体现，译文使用的是 *hızlanarak*。再看本意群的其他内容。作者看到的雨景是混沌一片，我们看到的描写文字似乎也是一片混沌，远非一二三四一目了然。这就需要从内容和形式两个角度进行一下“粗加工”，以便理清头绪。从内容上看，眼前的景色是细雨如幕朦朦胧胧，梁谷沟壑尽在其中，如临仙界似幻似真；从形式上看，把上面对内容的归纳用比较“蹩脚”的中文加以表述，即可分清句法结构上的主次关系：细细下着的雨越来越密集地持续着，就像一层笼罩住山梁、山谷和沟壑的朦胧的雾气。这样的汉语我们不妨称之为“中间语”。汉译土往往需要在理解原文

的基础上，清理原文的内容，设置内容的句法体现形式，形成这样的中间语，然后由中间语译为土语。反之，土译汉的时候，我们很容易受到土文句法结构的制约，把我们的译文停留在中间语的层次上。

第二个意群比较简单，不必多说。

第（3）、（4）句写河，内容比较复杂，译成土文的时候需要更多的结构调整。首先，三个“总”字都是表示时间上的持续，译文分别以 *sürekli*、*hiç durmadan* 和 *değişmeyen* 来体现这一意思。

（4）中“（流得）这样的急促，带有一股震慑人的凶险劲头，是平川上的河流绝对没有的”包含三个小句，通过分析可以发现它们体现的是一个功能，即“流”的方式，可以用 *ile* 后置词结构来表示，其中“是平川上的河流绝对没有的”实际上是“劲头”的定语成分。

【小试锋芒】

Öyle bir sihirli tünel ki Zigana, soğuşun ürpetici soluğu, tünelin çıkışında sıcak bir okşayışa dönüşüyor. Kışı ardımızda bırakıp, yaza giriyoruz gibi.

Yeşilden Beyaza ... Dağlardan Bulutlara Zigana

İzlen Şen – Bütün Dünya

Bazen mavi, bazen kahverengi ama en çok köpük köpük beyaz akan ırmağı takip ediyoruz. Kıvrımlarına yerleştiği dağların arasından, çağıl çağıl akışını dinleyerek... Yeşilin her tonunun birbirine sarıldığı, toprağın yüzünü gizlediği dağlar da tepelerine bulutları konuk etmiş. Öyle bir manzara ki, hiç uyanmak istemeyeceğimiz bir düş gi-

bi...

En güzel yanı da düş değil, gerçek olması. Trabzon'da uyanarak başladığımız gün içinde Zigana Geçidi, Karaca-bey Mağarası ve Sümela Manastırını izleyen gezi rotamızla, hiç uyanmadık da uzunca bir düş gördük sanki...

Zigana Geçidi'ne doğru ilerlerken, önünden geçtiğimiz çay fabrikalarından taze koparılmış çay yapraklarının koku-yu yükseliyor. Bulutlara doğru yükselerek gittiğimiz yolda eşsiz manzaralar çıkıyor karşımıza. Açık yeşil, koyu yeşil, çeşit çeşit ağaç ve bitki gerçek bir örtü gibi kaplıyor dağları, üzerinde bazen sarı, bazen mor, bazen beyaz minik çiçek desenleri... Tepesi kardan, beyaz şapkalı dağların arasından kıvrıla kıvrıla akan derelerin şınlıtlısını, keçilerin çingırak sesleri bastırıyor.

Dağda ilerledikçe artan bir serinlik sarıyor bizi, ta ki Zigana Geçidi'nin girişine varıncaya dek. Öyle bir sihirli tünel ki Zigana, soğuşun üretici soluğu, tünelin çıkışında sıcak bir okşayışa dönüşüyor. Kışı ardımızda bırakıp, yaza giriyoruz sanki.

Bu bölümde toprak, ağaçtan biraz daha üstün gibi. Mola verdiğimiz çeşme başında sarışın bir erkek çocuktan çıra ile kuru çiçek aldık. Meraklı, iri gözleriyle bakıp, sordu "Gazete var mı? Dergi de olur. Okuyacak herhangi birşey..." yanımızdaki gazeteleri ona bırakıp, yola devam ederken, hepimiz aynı şeyi düşünüyorduk; keşke kitap da verebilseydik...

Torul ilçesini geçip, Karaca Mağarası'na vardığımızda bir kez daha büyüleniyoruz. Denizden 1550 m. yükseklik-

teki bu mağara, Gümüşhane'nin en ilgi çekici yerlerinden biri.

Dar girişinden sonra huni biçiminde genişleyen mağarada yürüdükçe bambaşka bir yerdeymişim gibi geliyor. Sarkıtlar, dikitler, sütunlar, mağara çiçekleri ve traverten basamakları apayrı bir dünya yaratmış burada. Özellikle orta bölümde birbirlerine doğru uzanmış dikit ve sarkıtların olduğu bölümde durup, ilginç görüntülere benzetmeler yapıp, adlar veriyoruz. Mağaradan çıktığımızda da Gümüşhane'nin cevizli sucuğundan ve pestilinden yiyerek gerçek dünyaya dönüyoruz.

Dönüş yoluna başlayıp, Zigana Geçidi'ni geçtiğimizde vakit öğleni geçmiş, karınlarımız zil çalmaya başlamıştı bile. Bu bölgenin etini ve fırın sütlacını yemeden yola devam etmek olmayacağından burada mola verdik tabii.

Yemek molasının ardından Maçka'ya doğru yola çıktık. Tabii yine serinlik eşlik ediyordu bize. Üstelik bu kez daha da artan bulutlarla birlikte. Maçka'ya varıp, Altındere Köyü vadisine ilerlediğimizde bulutlar daha da yaklaştılar, yanımızdan akan Coşandere'nin beyaz köpükleriyle yarışırca-sına bembeyaz, çevremizi sardılar.

Altındere Milli Parkı'na vardığımızda belli belirsiz yağan yağmur eşliğinde Sümela Manastırı'na yürümektense arabayla yukarı çıkmayı yeğliyoruz. İyi ki bu seçeneği yeğlemişiz, bu biçimde yoldaki köprüde mola verdiğimizde, ufak şelâlenin seyrine varabiliyoruz. Araba yolu bitince, manastıra doğru yürürken bulutun içinde olduğumuzun farkına varıyoruz.

Ağaçların arasından, minik ladin ağaçlarının ıslak kokusu eşliğinde yürürken birden kendimizi Sümela Manastırı'nın su kemerinin önünde buluyoruz. Vadiden yaklaşık 300 metre yükseklikte Karadağ'ın yamacına yaslanmış bu yapı, doğrusu yakından, uzaktan görüldüğü denli görkemli görünmüyor. Dar uzun bir merdivenden çıkıp, ana girişe geliyoruz. Restorasyon çalışmaları yüzünden büyük bir bölümü görülemiyorsa da, manastırın kaya kilisesinin iç ve dış duvarlarındaki freskler görülebiliyor. Tabii üzerlerine hatıra olsun diye kazınan adların izin verdiği kadarıyla. Neyse ki tavanlara fazla zarar vermememişler. Fresklerin konuları İncil'den alınmış sahneler ve Hz. İsa ve Meryem Ana tasvirleri. Zaten burası halk arasında "Meryem Ana" adı ile biliniyormuş. Ayrıca manastırın Sümela adını "siyah" anlamına gelen "melas" sözcüğünden aldığı söyleniyor, siyahın da Karadağlar'dan ya da kilisedeki Meryem Ana tasvirinin renginden geldiğine inanılıyor. Oysa bugün manastır tam aksine bir bulutun içinde tamamen bembeyaz...

Manastırı gezdikten sonra Coşandere'nin üzerindeki geçide giden patika yoldan aşağı inmeye başlıyoruz. Kırık taşlarla dolu bu patika, yağmurun parlattığı bol yapraklı ağaçlarla örtülü. Bizi yağmurdan koruyan, damar damar yapraklar altından, yosun tutmuş kayalar arasından geçerek, bulutun içinden aşağıya dere kenarındaki tesise varıyoruz. Buraya dek gelip yöresel yemeklerden tatmamak olmaz tabii. Burada kara lahana çorbası, kara lahana dolması, kuymak ve mihlama gibi yöresel yemekler, aralarından dilediğinizi seçmeniz için sizi bekliyor. Biz de birkaçı-

nın tadına bakıp, Trabzon'a dönüş yoluna geçiyoruz. Son olarak yol üzerindeki dere kenarında kurulmuş tahta çardaklarda lezzetli bir ayran içmek de bu güzel yolculuğun tadını damağınızda bıraktırabilir.

第五课 舍形取神

翻译的一个重要方面是词汇处理。说到词汇处理，我们首先想到的是词典。可惜的是，目前国内还没有任何土汉或汉土词典出版。然而塞翁失马，焉知非福。没有词典倒也可以避免受其可能的误导。语言是灵活的，词汇的使用尤其如此。再好的双语词典也不能代替高明译者的语言才能。

词汇处理的原则应当是忠实和灵活。所谓忠实，是不要拘泥于表面形式，而要结合语境，理解词汇的真实含义，包括它的感情色彩、文化内涵、文体风格等。所谓灵活，是在忠实的基础上，或增或减或转，以形变而求神似。

《双语对照》

铸剑为犁的拉宾^①

Kılıcı Kınına Sokan Rabin

1995年11月5日晚，我腰间的BP机突然狂叫不止，低头一看，一行蝇头小字显示：“拉宾被刺。”

有人问我拉宾是否是和平卫士，我不同意。我认识的拉

5 Kasım, 1995 akşamıydı. Belime takılı çağrı cihazı acı acı çalmaya başladı. Başımı eğip baktım. Ufak harflerle bir satır mesaj: Rabin suikasta uğradı.

Bana, “Yitzak Rabin barışçı mıdır” diye sorulsa, cevabım “hayır” olur. Gözünden Rabin, devlet menfaatlerini

^① 本课所选中文原文都是根据唐师曾的作品改写。

实是位国家利益第一的公务员，是位民主国家的民选总理。他所做的一切是为犹太选民服务，为犹太国家服务，为纳税人服务。至于和平还是战争都仅是现象而非本质。

有人说拉宾被刺是拉宾与警方配合不力，我很不以为然。

以色列有一流的国防军、一流的情报部摩萨德、一流的秘密警察辛贝特、一流的乌兹枪和凯福拉防弹衣。可这保护不了拉宾。以色列人决不会拥戴一位被保镖包裹起来的懦夫当总理。在身经百战的拉宾看来，穿防弹衣是一种污辱。

üstün tutan bir devlet görevlisi, demokratik bir ülkenin halk tarafından seçilen bir başbakanından başka bir şey değildir. Yaptığı her şey; Yahudi seçmenlere, Yahudi devletine ve vergi mükelleflerine hizmet etmektir. Barışçı mı savaşçı mı konusu ise işin iç değil dış yüzüdür.

Bazı çevrelere göre, suikast olayı, Rabin'in polisle uyumu gerektiği gibi sağlamamasından meydana gelmiştir. Bu tespite katılamam.

Bir numaralı savunma ordusu, bir numaralı casusluk örgütü MOSSAD'ı ve bir numaralı gizli polis Shin-Bet'i (ŞABAK), bir numaralı Uzi'leri ve bir numaralı Kevlar vestleri ile İsrail, Rabin'i koruyamadı.

İsrailliler, korumalarla sıkı sıkıya çevrilmiş korkak bir Başbakanı destekleyemezdi zaten. Öte yandan, sayısız savaşı yaşamış olan Rabin için kurşun geçirmez yelek giymek başlı başına bir rezaletti.

【译文讲解】

“铸剑为犁”可以译为土文的习语 *kılıcı kınına sok-*或 *savaş baltalarını göm-*，两种文字都采用了比喻的手法，土文的形式更像汉语的“刀枪入库，马放南山”。

“突然狂叫不止”不能译为 *deli gibi çal-*，因为 BP 机或电话无论喜讯还是噩耗，它的叫声应该是一样的，这里其实表现的是人的心情，可以译为 *acı acı çal-*或 *birden bire uğursuzca çal-*。又如：

Son anda, kız istemediği halde, okulun kapısına doğru geri geri yürüdü. Erkek de geri geri yolun kenarındaki kaldırıma doğru uzaklaştı. Birbirlerine bakıyor, bir türlü ayrılamıyorlardı. Son zil acı acı çaldığında kız koşarak sınıfa doğru ilerlerken, arada geriye dönüyor gence bakıp gülmüşüyordu. 最后，姑娘依依不舍地朝校门走去，男孩则慢慢地退到人行道上。两人对视，难舍难分。最后一遍铃声骤然响起，姑娘一路奔向教室，不时回过头来向男孩微笑。

Tam gece yarısı başucumdaki telefon acı acı çaldı: Hastahenenin nöbetçi doktoru... Feci bir kaza olmuş. Bir demiryolu memurunun kolu, iki vagon arasında kalarak ezilmiş! 夜半时分，床头电话突然响起。打来电话的是医院值班医生……发生一起严重车祸，一名铁路员工的胳膊被车厢夹伤。

“被刺”可以译为 *suikasta uğra-*、*suikasta kurban git-*或 *suikastın kurbanı ol-*，不能译为 *suikast edil-*。为什么？土耳其人不这么说。土文中有关“被动”的表示法我们在第一课中曾举过一些例子。本文中“被刺”其实表示的是一种“遭受”，而“遭受”类的动词在土耳其语中有多种表达方式，绝不限于我们最习惯的被动语态。例如：

Almanlar görülmemiş derecede büyük zayıat verdiler.
德军损失空前惨重。

Büyük bir haksızlığa uğradığını ileri sürüyordu. 他自称受到极大的冤枉。

Gereksiz çekilen röntgenler ekonomik kayba neden olmaları dışında, bu sırada kullanılan X-ışınları hastaları radyasyona maruz bırakmaktadır. 可有可无的胸透不仅造成经济损失，X射线也会使病人受到辐射。

Bilindiği üzere Suudi Arabistan, uzun süreden beridir ABD'nin Irak'a saldırı planına destek vermemesinden dolayı baskıya maruz kalmaktadır. 众所周知，沙特阿拉伯由于不支持美国打击伊拉克的计划而长期受到压力。

Bu adamın nesini beğeniyorsun? Bunun yüzünden bugün dayından az mı dayak yedin? 你喜欢他哪一点？因为他今天你挨舅舅的打还少吗？（dayak ye-挨打；dayak at-打）

Hemen hiç kimse hastalıktan ölmez, birçok kimse kendi elleriyle içtikleri ilaçlara kurban gider. 几乎没有人死于疾病，反倒是有很多人因为喝了自己亲手拿的药而丧生。

Gülver köyünden Abbas Ağa'nın oğlunu pusuya düşürüp vurdular. Aslan gibi yiğit kim vurduya gitti. (Aziz Nesin: Gülmece Öyküleri: Kabadayı) 居维尔村阿巴斯的儿子遭了暗算，一个壮小伙儿就这样无事送了命。

Türkiye'nin ihracatta 6 milyar dolar kayıpla karşı karşıya kalacağını tahmin ediyoruz. 我们估计土耳其出口将蒙受60亿美元的损失。

Bu arada bombardıman altındaki Bağdat'ın en ünlü oteli Reşit de saldırılardan nasibini aldı. 此时，受到空袭的巴格达市最有名的拉希德饭店也遭到了袭击。

Her uğradığı yerde, çarşılar talandan geçer. 他所到之处，商场均遭洗劫。

“和平卫士”译成什么？Barış korumacısı？不必，其实只要译成 barışçı 就足够了。

“公务员”可以译为 devlet memuru 或 kamu görevlisi，其中前者是指级别较低的政府官员，像拉宾这样身居总理高位的公务员应当称 devlet adamı 或者用比较宽泛的称呼 devlet görevlisi。其实我们一般所理解的公务员往往是指 devlet memuru，或者简称 memur。作者在这里有意使用“公务员”一词，意图似乎要强调拉宾的务实一面，淡化外人对他的理想化。另外，既然这里提到了 devlet 一词，我们就顺便提一下它与 hükümet 的区别：在土文中，devlet 是指国家，政权；hükümet 是指政府。Devlet 中包括政府、党派、军队等，hükümet 则包括各大部委，是国家的行政部门。我们说领土主权是属于国家的，不是政府的。政府可以更迭，但国家不会。在进行中译土翻译时，“政府”一词到底译成 devlet，还是译成 hükümet，要视具体情况而定。

“摩萨德”、“辛贝特”、“乌兹枪”和“凯福拉防弹衣”分别是 MOSSAD, Şin-bet, Uzi, Kevlar vest。这些词的翻译更多的是百科知识而不是语言问题。碰到这样的词汇怎么处理？我想，在社会高度信息化的今天，使用网络工具不失为一个好的办法。

【小试锋芒】

梦系魂牵的阿拉曼

1991 年 12 月，当我兴冲冲驾大吉普闯入阿拉曼东北著名的白沙滩时，一名穿野战服的埃及中士气喘如牛地跑过来拦住我。从

他半英文半阿文的比划中，我终于明白我已闯入二战时德军著名的“魔鬼花园”。当年隆美尔军团在此埋下了 44.5 万颗反坦克地雷。数十年来，不断随沙漠滚动的地雷，随时可能把我连人带车炸飞到空中。

四进巴格达

如果人生的乐趣在于这秒钟不知道下一秒钟会发生什么，我的巴格达之行就饱尝了这种提心吊胆的乐趣。一位常驻巴格达的记者警告我：拍摄巴格达“军事设施”的巴佐夫被绞死；不守规矩的塔斯社记者死于车祸……听得我后背直冒冷汗。在巴格达，如果没有伊拉克情报官员的陪同，你根本就别想背相机上街。且不说军警宪特，光是革命觉悟高涨的老百姓就招架不了。从海湾战争爆发起，我先后四进巴格达，亲手将 AP 图传机和移动海事卫星天线固定在伊拉克政府新闻部的阳台上。中国第一次用卫星天线向世界播发的图像新闻，出自我手。

我的耶路撒冷

世界有两个地方总让我魂梦系之，一个是枫丹白露，再一个是耶路撒冷。我喜欢前者是因为这个法国译名文雅、亮丽、宁静的色调令我怡然心醉；耶路撒冷则源于一种说不清的感觉，每当我启齿念 Jerusalem 这个字时，舌头在嘴唇、牙齿、上颌间轻微颤动，都会产生奇异的快感。在我的印象里，耶路撒冷同天国一样遥远，是普通人难以涉足的神奇之地。由于历史、地理、宗教、民族、文化、经济、政治等诸多因素，耶路撒冷成为同时获得神与人青睐的圣城。而以色列事实上成了世界三大宗教圣地的保管者，由此引发的种种矛盾使这个弹丸小国成为国际新闻中曝光最多的国家。

我爱我妻

每说到我的大吉普我都忍不住泪珠潸然，她是我在中东唯一同床共枕、历经生死的伴侣，我叫她长腿沙漠跳鼠，她与我的尼康相机被列为我的“一妻一妾”。她从未背叛过我，可我对她的爱意已变态到疑神疑鬼的地步。每当出差短暂分别，我都将她开到车库最里边的死角里，再拆掉电瓶连线、电路保险，以免他人染指。

第六课 曲径通幽

本课双语对照的例文出自土耳其《自由报》(Hürriyet)专栏女作家帕齐泽·苏达(Pakize Suda)之手。帕齐泽·苏达歌手出身,文笔流畅、简洁,针砭时弊,充满智慧,不乏风趣。本篇摘自2003年5月11日《自由报》,略有删节。文章以母亲节为题,对社会上注重形式、淡漠真情的习气提出了善意的批评。

翻译之前首先认真阅读这篇文章,重点是体会字里行间的讽刺和幽默效果。这样的效果已经超出文字字面的意思,是一种语用效果。翻译的过程在体会言外之意的基础上,需要注意汉语的遣词造句也要力争传达同样的效果。要达到这样的目的,翻译的过程中显然不能直来直去,而要通过词汇的选择、语气的使用、句式的搭配等“曲线”的手段,达到幽默的效果。

【双语对照】

Kırıksıklıklara paydos

除皱没商量

NASIL?

怎么样?看了标题很

Heyecanlandınız değil mi 兴奋是吧?

başlığı görünce?

Fakat siz de benim gibi hayal kırıklığına uğrayacaksınız. Zira maalesef bizim kırışıklıklarımız için değil bu taahhüt.

别忙,接着往下看,您一准儿跟我一样特别失望,因为这话跟我们脸上的皱纹不搭界。可惜。

Bu bir ütü reklamı.

这是一则电熨斗的广告。

Ama yakın zamanda bizim için de ütü pratikliğinde bir yöntem bulunacağını umut ediyorum. Estetik konusunda gelen noktaya bakınca... Bu hızla olmayacak şey değil.

Neyse, gelelim sadede.

Bugün Anneler Günü. Zaten ütü konusu da buradan çıktı. Malum hediye meselesi.

“Annenize ütü alın” diyor reklamda. Alın ki kadıncağz size daha iyi hizmet verebilsin.

“Hediyenin büyüğü küçüğü olmaz, mühim olan hatırlamak” diyen cimrilerdenseniz bir plastik leğen de alabilirsiniz. Maki-neye girmeyen narin kazaklarınıuz elinde yıkasın anneniz.

Gerçi geç kaldım, alacağınızı almışsınızdır ama seneye işe yarar belki tavsiyelerim.

Mesela, mama sandalyesi de alabilirsiniz annenize. Sizi bü-

不过我还是希望将来能有一种像电熨斗一样简单除皱的方法。以美容业现在的发展势头来看,实现这种希望并非遥不可及。

好了, 还是言归正传吧。

今天是母亲节, 不然怎么会冷不丁说起电熨斗来了呢, 不外乎如何如何购买礼物之类, 俗套。

广告里边撺掇大家给母亲买熨斗。买! 这样, 当妈的就能把您伺候得更周到不是。

礼轻情义重。这是小气鬼的托词。如果您正是这号人物, 买个塑料盆也无妨。那些娇气的不宜机洗的毛衣可以拿去让老妈手洗。

我这可能是马后炮, 想买的您已经买了, 不过我的主意或许明年还能派上用场。

比如, 您可以给老妈买一把婴儿椅。先把你拉扯大

yüttüğü yetmezmiş gibi, çocu-
ğunuza da o bakıyor ya... Mama
sandalyesine oturtup yedirsın
yavrunuzu.

Aslında Anneler Günü mü-
nasebetiyle her annenin boynu-
na "Hizmette sınır yoktur" yazılı
bir yafta assak...

***

Daha önce de yazmıştım,
her sene yazacağım, Anneler
Günü'nü çok lüzumsuz buluyo-
rum.

Genç kızığa geçtiğimiz yıl-
larda annesi olmayan bir arka-
daşımın her Anneler Günü nasıl
ağladığını hiç unutmam. O gün-
den beri sevmem bu günü. O
kadar ki anneme alacağım hedi-
yelerin Anneler Günü'ne denk
gelmemesine dikkat ederim.
Neyse ki annem de sevmeyiz. O da
küçük yaşta annesini kaybe-
denlerden.

Bu öyle Sevgililer Günü'nü
sevgilisiz geçirmeye benzemiyor.
Kalıcı yokluk bu. Çaresiz,
umutsuz.

了哪儿够呀，孩子也得她照
看不是？孩子往椅子上这么
么一放，让她喂去吧。

要不干脆趁着母亲节
的机会，咱弄个牌子往老媽
脖子上这么一挂，上书五个
大字：服务到永远。

***

设个母亲节实在大可
不必。我过去是这主张，今
后还会这么讲。

还是个小姑娘的时候，
有个女伴没有妈妈，每到母
亲节就会潸然泪下，那情景
我永远难忘。打那以后我从
来都没有喜欢过这个节日，
甚至给母亲买礼物也要有
意避开这一天。好在母亲也
不喜欢，她也是幼年丧母。

这种感觉不同于没有
情人的情人节。这是一种永
久的缺憾，无法挽回，无可
期盼……

Fakat işin ilginç yanı bu günü çıkaranın annesini kaybetmiş biri olması. Ama kızcağız herhalde annelerin hayatta olsun olmasın minnetle, en fazla bir demet çiçekle ve mutlaka sessizce hatırlanacağı bir günü hedeflemiştir. Bilseydi böyle çarşıya pazara düşeceğini...

***

Bir de 364 gün annesinin kadrini kıymetini bilmeyenlere sahtekârlık yapabilmeleri için bir fırsat verilmesine sinir oluyorum.

Keşke elimden gelse de bu saçmalığın kalkmasına önayak olabilsem. Ama hayal tabii. Bu durumda annelere “Gününüz kutlu olsun” demekten başka yapacak bir şeyim yok. Bir de cadoloz kızlarınızla hayırsız oğullarınız az sonra gelip usulen ellerinizi öperler diyorum.

说来凑巧，倡议母亲节 的偏偏是个失去母亲的女孩。她的本意大概是想选定那么一天，最多一束鲜花，务必以一种不经意的方式，表达对母亲的牵挂，无论她们是否在世。如果她知道现在的人们如此走摊串店煞费苦心，真不知道会作何感想……

***

我很不平。有的人，一年里有 364 天不解慈母之恩，不承想母亲节竟为他们提供了一次大展虚情假意的机会！

如果可能，我真想带头取消这个荒唐的节日。当然，这只是我的一厢情愿。这里，我只能向所有的母亲们道一声节日快乐，希望那些不孝的儿女不久能来到你们的身旁，亲吻你们操劳半生的手，哪怕只是走走形式也好。

【译文讲解】

文章的标题 “Kırısklıklara paydos” 类似一句广告词，有两点需要注意：第一，kırısklık 既可以指衣服上的“褶皱”，也可以指脸上的“皱纹”，一语双关，所以会有下文的误解，翻译的时候，选择词义较窄的“皱纹”一词不妥；第二，译文要尽量体现广告用语简洁、有力、新奇的特点。试译为“除皱没商量”、“褶皱一扫光”、“向褶皱说再见”等。

“ütü pratikliğinde bir yöntem” 中 pratik 一词既有“实践”的意思，也可表示“简单易用” (kolaylıkla uygulanabilir, kullanışlı)，这里应该选择后者，译成：像电熨斗一样简单除皱的方法。

“...konusunda gelinen nokta” 可以视为一个词组，意为“……方面的现状”，如“广西旅游发展现状”可以译成 Guangxi Eyaleti turizm sektöründe gelinen nokta。

“Ashında Anneler Günü münasebetiyle...” 一句，要注意动词 assak 表示一种愿望，不要同条件式混淆，也就是说，本句是一个完整句。当然，本句是正话反说，体现出作者的幽默，比较参考译文，注意译文语气。又如：

表哥小五子是姥爷身边唯一的孙子，姥爷视他如掌上明珠。表哥赶上“文革”好时光，对学习的的天性得到了充分的满足，但姥爷对这孙子的成就还是比较满意的，他曾经夸奖说：“我们家小五子，上到五年级，会写五个金光闪闪的大字：毛主席万岁。”

Yanındaki tek erkek torunu Beş Numara'yı dedemin içine sokacağı gelirdi. Kuzenimin öğrenciliğinin, ona altın yıllar gibi gelen Büyük Kültür Devrimi dedikleri o çalkantılı döneme denk gelmesi, onun için düşüş oldu. Dedem, okul ile arasının iyi olmayışını hoşgörülle karşılar ve hatta elde ettiği parlak başarısından memnun, arada bir övüne övüne

anardı onu. “Bizim Beş Numara’ya sadece ilkokul beş deyip geçmeyin, yazdığı şeye bakın: Yaşasın Başkan Mao! Şu kelimeler nasıl da altın gibi parlıyor, diil mi?”

“Daha önce de yazmıştım...” 一句，不宜拘泥于原文把 yaz- 译成“写”，专栏作家口诛笔伐皆需动笔，但中国人的习惯是君子只宜动口，所以这里译成“说”、“讲”是非常自然的。

“Genç kızlığa geçtiğimiz...” 一句需要增加“情景”、“样子”之类的词，译成“永远不会忘记她哭的情景”。bir tarihe denk gel- 的意思是“赶上、恰逢某个日期”，如“不是时候”可以译成 kötü bir zamana denk gel-. 再如：

Yılbaşı’nın Ramazan’a denk gelmesi sebebiyle pek çok müslüman ülkede kutlama olmayacak. 新年恰逢开斋节，所以很多穆斯林国家不过新年。

CCTV haber bülteni akşam yemeklerine denk geliyor. 中央台的新闻联播刚好是吃晚饭时间。

“...Anneler Günü’ne denk gelmemesine dikkat ederim” 一句为否定句，可以译成：尽量避开母亲节……

“Bilseydi böyle çarşıya pazara düşeceğini...” 一句是省略句，汉语一般要有完整的表述，比如，我们会觉得这样的半截子话十分别扭：“你的中学语文老师要是知道你把土耳其语译成中文的时候连中国话都不知道怎么说……”，我们会把它说完整：“……他会十分生气”。翻译的时候我们应当根据上下文将省略句补充完整。

“Bir de 364 gün annesinin kadrini kıymetini bilmeyenlere sahtekârlık...” 一句中的 sahtekârlık 是个抽象名词，需要具体化，但不可因为前面出现过礼物的话题就望文生义地译成

“假冒伪劣商品”，应当译成“虚情假意”。

“Keşke elimden gelse de bu saçmalığın kalkmasına önayak olabilsem...” 一句中的 saçmalık 是一个抽象名词，翻译的时候应该通过加词的办法使之具体化，译成“荒唐的节日”。句中的谓语动词不要混同为条件式，参见前面的说明。

在翻译“Bu durumda annelere ‘Gününüz kutlu olsun’ demekten...” 一句时，对土耳其语中的直接引语不能一味生硬照译，如：“Sana yardım edeyim dedim.” 一句未必译成“我想帮助你。” 还有上文出现的“‘Annenize ütü alın’ deniyor reklamda.” 也未必译成“广告上说‘给您的母亲买个熨斗吧’”。

“Bir de cadoloz kızlarınızla hayırsız oğullarınız...” 一句中的 kızlarınız 和 oğullarınız 各有两个修饰语“唠唠叨叨”、“不懂孝顺”，不如合并一下，译文会来得更为简洁，译成“不孝的儿女”。

【小试锋芒】

Zirve ile Zirva...

İstanbul'da Müslüman ülkeler -Suriye, Suudi Arabistan, Ürdün, İran ve Mısır-dışışleri bakanlarının katılımıyla yapılan zirvenin sonuç bildirgesi, en hafif tabiriyle, mizahi bir metin oldu.

Ancak mizah boyutu daha toplantı sırasında işin içine girmişti.

Zirveye katılan Suudi Arabistan Dışışleri Bakanı Fay-sal ile İran Dışışleri Bakanı Harrazi “uçaklarına yetişmek” gerekçesiyle toplantıdan erken ayrıldılar.

Sonradan öğrenildi ki Sayın Bakanların kaçıracaklarını söyledikleri uçaklar özel uçaklarıdır.

Ancak bu da yetmedi.

Zirveden çıkan sonuç bildirgesinden yalnız Irak'a uyarı çıktı.

Bütün dünyanın gözleri önünde yaşanan savaş girişimi ABD kaynaklı iken, tehdit altında bulunan Müslüman ülkeyi -Türkiye'nin de içinde bulunduğu-Müslüman ülkelere uyarması, İslam dünyasının zavalılığını vurgulayan bir belgedir.

Bizim hükümetimizi oluşturan AKP'nin İslamcılığı da ilginç bir mizah senaryosuna dönüşüm yolunda yeni bir adım attı.

Yalnız Irak'ın değil Amerika'nın da bildiriye alınması yönünde ortaya atılan öneri rağbet görmedi.

Bağdat'a yönelik bir bildiri için zirvede toplanmanın hikmeti de anlaşılamadı.

İstanbul'da bir Aziz Nesin öyküsüne benzeyen zirve yaşanırken Avrupa'da bir şeyler oluyor.

Vaktiyle iki "ezeli düşman" sayılan Fransa ve Almanya, Amerika'ya karşı bir tutuma kayıyorlar. Özellikle Irak konusundaki ortak açıklamayla gündeme giren bu yeni oluşumun neler doğuracağını şimdiden kestirmek güç...

İngiltere ise yine ABD'nin dümen suyunda sadık müttefik...

Bu yazımızda Müslüman ülkelerin "İstanbul Zirvesi"nden kaynaklanan mizah boyutu ağır bastığı için konuyu espi ile kapatmakta yarar var...

Kara Avrupası'ndan bir nüktedan siyasetçi demiş ki:
"İngiltere, Avrupa'ya kuzeyden yanaşmış bir Amerikan
uçak gemisidir. "

第七课 古文今用

本课例文是大家非常熟悉的一篇古文，目的是提醒大家，作为一个从事语言工作的人——其实对任何人都是如此——不能忽视古汉语的学习。语言的学习是一个终生的过程。要做到精通外语自然任重而道远，而对于作为我们的母语的汉语谁又敢说自己的功力已经十分了得？提高汉语表达能力的一个重要的手段，是从浩瀚的古代汉语文献中汲取营养，同时这也是丰富我们的文史知识，提高个人修养的一个重要方式。一句话，古文对于我们今天的年轻人是有很大的效用的。所以本课美其名曰“古文今用”。

汉语是缺乏形态标记的语言，“意合”多于“形合”。所谓“意合”，简单地说，就是句子之间的逻辑联系可以意会，但没有显性的形态标记，例如，“你死了，我当和尚”，这句话相当于“如果你死了，我就当和尚”，这时实际上是通过“如果……就……”这样的语法形式把原来意合的意义显性地标示出来。古汉语在某种程度上更能体现“意合”特点，这就要求我们理解原文时对句子之间的逻辑联系要特别注意，在正确理解句际联系的基础上，必要时以一定的形式手段加以转化。

【双语对照】

晏子使楚

《晏子春秋》

Üstat Yen'in Qi (Çi) Beyinin Elçisi olarak

Chu (Çu) Beyliği'ne Ziyareti

晏子使楚， Yen Ying, Qi Beyinin elçisi olarak Chu
楚人以晏子短， Beyliği'ne ziyaret yapar. Chulular kısa
为小门于大门 boylu buldukları için üstat sarayın ana

之側而延晏子。
晏子不入，曰：
“使狗國者，从
狗門入；今臣使
楚，不當从此門
入。”侯者更道，
从大門入。見楚
王。王曰：“齊
國無人耶？”晏
子對曰：“齊之
臨淄三百閭，張
袂成陰，揮汗成
雨，比肩繼踵而
在，何為無人？”王曰：“然
則何為使子
乎？”晏子對
曰：“齊命使，
各有所主，其賢
者使使賢主，不
肖者使使不肖
主。嬰最不肖，
故直使楚矣。”

晏子將使
楚，楚王聞之，

girişini yerine yan kapısından girsin isterler.
Üstat: “İtler ülkesine ziyaret yapanlar itler
kapısından içeri girerler. Oysa ben Chu
Beyliği'nin davetlisiyim, bu kapıdan gir-
mem yersizdir.” diye içeri girmeyi reddeder.
Protokölcü ne yapsın? Konuşu ana girişten
içeri almak zorunda kalır.

Kabul görüşmesinde Chu Beyi:

“Qi'de adam yok mu yahu?” diye sorar.

Üstat Yen:

“Bu ne biçim söz böyle? Başkentimiz
Linzi'de 7500 ailelik nüfus var. Vatandaş-
lar yenlerini kaldırdı mı gökyüzü bile kap-
lanır; terlerini döktü mü yağmur gibi ıslatır
ortalığı. Sokaklarda iğne atsan yere düş-
mez.”

Chu Beyi:

“O zaman bula bula seni mi buldular
elçilik yapacak?”

Üstat Yen istifini hiç bozmadan:

“Biz ziyaret edilecek ülkenin beyine
göre elçi atarız. Yetenekli memurları yete-
nekli beylere, yeteneksiz memurları ise ye-
teneksiz beylere göndeririz. Memurlardan
en yeteneksizi bendim. Onun için buraya
beni yolladılar.” diye cevap verir.

Daha sonra üstat Yen'in yine geleceği-
ni duyan Chu Beyi adamlarına:

谓左右曰：“晏婴，齐之习辞者也，今方来，吾欲辱之，何以也？”左右对曰：“为其来也，臣请缚一人，过王而行，王曰：‘何为者也？’对曰：‘齐人也。’王曰：‘何坐？’曰：‘坐盗。’”晏子至，楚王赐晏子酒，酒酣，吏二缚一人诣王。王曰：“缚者曷为者也？”对曰：“齐人也，坐盗。”王视晏子曰：“齐人固善盗乎？”晏子避席对曰：“婴闻之，橘生淮南则为橘，生于淮北则为枳，叶徒相

“Yen Ying, Qi Beyliği'nin güçlü bir hatibi, bize gelecekmış. Onu rezil etmek istiyorum ama bir yolunu bulmam lazım.”

Adamlarından biri çıkıp şöyle bir fikir ileri sürer:

“Yen buradayken iple bağlı birini sürükleyip devlethunun önünden geçelim. Kimliğini sorarsınız. Qilidir deriz. Ne suç işlediğini sorarsınız. Biz de hırsızlık yaptı karşılığını verimiz.”

Üstat Yen geldiğinde Chu Beyi, şerefine yemek verir. Yemeğin en şenlikli noktasında memurlardan ikisi iple bağlı birini ite kaka Beyin katına çıkar. Chu Beyi:

“Bağlı adam ne yaptı?” diye sorar.

Memurlardan biri:

“Bu bir Qilidir. Hırsızlık yaptı.” diye cevap verir.

Chu Beyi üstada dönerek,

“Qililer çekirdekten yetişme hırsızlar mı acaba?” diye sorar.

Üstat sofradan ayağa kalkıp der ki:

“Duyduğuma göre, Huai ırmağının güneyinde yetişen portakal ağaçları kaliteli portakal verirken ırmağın kuzey kıyısında ancak zhi^① veriyormuş. Yaprakları birbiri-

① zhi: portakal şeklinde yaban meyve, turunc. 枳是古人的一种误解。我们这里采用音译加注释的方法。这种办法只应作为一种最后的选择。

似，其实味不同。所以然者何？水土异也。今民生于齐不盗，入楚则盗，得无楚之水土使民善盗耶？”
 王笑曰：“圣人非所与熙也，寡人反取病焉。”

ne benziyor olmasına rağmen tadı bakımından apayrı bir meyveymiş. Bunun nedeni nedir? Bunun nedeni iklimdir. İnsanlar Qi’de yaşadıkları sürece hırsızlıktan uzak dururken Chu’da hırsızlık yapımlarının nedeni, ülkenizde buna elveren iklimin bulunması olmalı.”

Chu Beyi, zoraki bir gülüşle,
 “Üstün insanlarla alay edilir mi? Bak, kendim arandım.” der.

【译文讲解】

“子”是古代对有身份、有地位的男子的敬称，可译为 *üstat*，《论语》中“子”多专指孔子，所以直称 *üstat*。“使”字应作双义理解，一曰“使者”，一曰“出使”。有了这样的理解，对标题的翻译大概会和参考译文大致相同。需要注意的是“访问”在这里是非常正式的用法，所以应译为 *-e ziyaret yapmak* 或 *ziyarette bulunmak*，而 *-i ziyaret etmek* 是一种较为普通的说法。

齐、楚为春秋战国诸侯，国为 *beylik*，王自然就是 *bey*。

“狗国”译为 *itler ülkesi*。类似的，*krizler ülkesi* 表示“危机频发的国家”，三里屯人称 *barlar caddesi*，格利佛所到的巨人国是 *devler ülkesi*，“花果山福地”似乎可以译为 *çiçekler ve yemişler ülkesi*，*düşler ülkesi* 当是“梦幻之国”，*fırsatlar ülkesi* 是“充满机会的地方”，*Alice Harikalar Ülkesi’nde* 我们已经耳熟能详，各种鸟类栖息之地不妨称为 *kuşlar ülkesi*，另外，还有 *barbarlar ülkesi*、*vahşiler ülkesi* 等。

“侯者更道，从大门入”，注意状语 *ana girişten* 的位置，因

为与上文“小门”对应，属于重点信息，因此要紧邻动词。对于动词补足成分的位置，我们应当特别敏感。又如：

Murat **OKULA** gitti. 穆拉特去学校了。

Okula **MURAT** gitti. 去学校的是穆拉特。

上面两个例子中以大写字母标记的成分是句子的新信息：前一个例子告诉我们穆拉特去哪里了，后一个例子告诉我们谁去了学校。两个句子的命题意义是相同的，都是讲穆拉特去学校这件事，它们的区别是信息结构（主题—焦点结构）上的不同。土耳其语焦点的句法特征是紧邻动词，语音特征是需要重读。汉语对要强调的新信息可以通过语音手段来表示，如上面的意思可用同样的句式而通过不同的重读来体现出它们的差别：

穆拉特去学校了。

穆拉特去学校了。

当然，汉语也可以通过句法手段来体现这种差别，如上面第二个例句译文所示。

“晏子对曰：‘齐命使，……’”的译文增加了 *istifini hiç bozmadan*，以突出晏子胸有成竹、应对自如的神态。注意“晏最不肖”一句，译文是“*Memurlardan en yeteneksizi bendim*”。为什么使用过去时？这里是过去时表示情景的用法，具体到本句来说，“晏最不肖”是此前别人（如齐王）对诸臣贤与不肖进行比较得出的结论，所以使用过去时。如果使用现在时则“晏最不肖”成了普通的陈述，不能包含上面的背景信息，如果这样说，晏婴先生岂不真的是个窝囊废，再和楚王过招可就没有如此底气了。关于过去时与情景相关的用法，再看下面的例子：

Adın neydi? 你叫什么来着？（你说过，我忘了。）

Sizinle görüşmek isteyen o sigortacı bendim. 想和您见面的那个保险公司业务员就是我。

Yemek çok nefisti. Teşekkürler. 饭菜味道很好，谢谢。（饭已吃完。）

Bizi tuzağa çekmek için orada oturuyordun! Biz de aptal gibi bu oyuna geldik! 他为了引我们上钩才坐在那里的。我们傻乎乎地上当了。（与过去的预谋相联系。）

Bu çantada iğ olacaktı. 这个包里应该有纺锤的。（和过去往包里放过纺锤这一情景相联系。）

Özal, zamların neden seçim öncesi yapılmadığını soranlara “Seçimden önce zam yapacak kadar aptal mıydım?” cevabını verdi. 有人问厄扎尔为什么不在大选之前提高物价。厄扎尔回答说：“我难道愚蠢到大选之前涨价的份儿上了吗？”（这里的“aptal ol-”和发生在过去的提高物价这一情景相联系。）

“过王而行”中的“王”是第二人称敬称，类似“陛下（majesteleri）”、“阁下（ekselânsları）”之类，诸侯王的第二人称敬称是 devletli。

“固善盗”译成“çekirdekten yetişme (hırsız ol-)”，为何？试看土文的释义：herhangi bir işte, meslekte, küçük yaştan başlayarak yetişmiş olan. 难怪晏婴有下文南北水土的比喻，这与韩愈在《送董绍南序》中发出“矧燕、赵之士出乎其性者哉！然吾尝闻风俗与化移易，吾恶知其今不异于古所云邪？”的感慨与疑问不正是超越时空、遥相呼应吗？

“得无楚之水土使民善盗耶？”译成“ülkenizde buna el-veren iklimin bulunması olmalı”。olmalı 表示说话者的肯定推断，如果改为 olmasın 的反问形式则更为肯定，暗含要求对方同意的语气。考虑到晏婴是如此长于辞令的外交家，我们理解它的话似乎有理有节、留有余地更为妥当。

“王笑曰”是怎样的笑法？一般的笑是 gül-、gülümse-，另

外还有许多种笑，比如谄笑是 *yılış-*，苦笑是 *acı acı gül-*，大笑 *kahkaha at-/kahkahayla gül-/ağız dolusu gül-/çatlayası-ya gül-*，奸笑坏笑是 *sinsi sinsi gül-*，笑弯了腰是 *gülmekten katıl-(çatla-, bayıl-)/katıla katıla gül-*，*güldükçe güller açıl-*是春光灿烂的笑，*kıkır kıkır gül-/kıkırda-*是咯咯地笑，*pişmiş kelle gibi sırt-*是龇牙咧嘴地傻笑，*zoraki bir gülüşle gül-*是强颜作笑，*sahte/yapmacık bir gülüşle gül-*是皮笑肉不笑，*gülmekten kendini alama-*是忍俊不禁地笑，等等。楚王偷鸡不成蚀把米，自讨没趣，而又故作镇静、强装大度，他应该是哪种笑呢？

“圣人非所与熙也”是楚王斗嘴惨败之后的感慨，对于这种泛指性的陈述，土文的无主态动词正可表达。如：

Bu söze gülünür. 这话可笑。（相当于 *Herkes bu söze güler.*）

Doğru söze kızılmaz. 谁也不会因为真话而生气。（*Hiç kimse doğru söze kızmaz.*）

Orada yatılır mı? 那个地方怎么能躺人呢？

Böyle şeylerden korkulmaz. 这种东西不可怕。

Yaşamda her şeye sahip olunmuyor. 人一生中不可能什么都得到。

Bu kapıdan çıkılıyor mu? 这个门出得去吗？

“寡人反取病焉”一句，“取病”者，自作自受、自讨没趣之谓也。土耳其语中“找”字的反身形式恰有此义：*olumsuz, kötü davranışlarda bulunarak cezayı gerektir-*。妙哉！妙哉！

岳阳楼记

（宋）范仲淹

庆历四年春，滕子京谪守巴陵郡。越明年，政通人和，百废俱兴。乃重修岳阳楼，增其旧制，刻唐贤今人诗赋于其上，属予作文以记之。

予观夫巴陵胜状，在洞庭一湖。衔远山，吞长江，浩浩汤汤，横无际涯。朝晖夕阴，气象万千。此则岳阳楼之大观也，前人之述备矣。然则北通巫峡，南极潇湘，迁客骚人，多会于此；览物之情，得无异乎？

若夫霪雨霏霏，连月不开；阴风怒号，浊浪排空；日星隐曜，山岳潜形；商旅不行，樯倾楫摧；薄暮冥冥，虎啸猿啼。登斯楼也，则有去国怀乡，忧谗畏讥，满目萧然，感极而悲者矣。

至若春和景明，波澜不惊；上下天光，一碧万顷；沙鸥翔集，锦鳞游泳；岸芷汀兰，郁郁青青。而或长烟一空，皓月千里；浮光耀金，静影沉璧；渔歌互答，此乐何极！登斯楼也，则有心旷神怡，宠辱皆忘，把酒临风，其喜洋洋者矣。

嗟夫！予尝求古仁人之心，或异二者之为。何哉？不以物喜，不以己悲。居庙堂之高，则忧其民；处江湖之远，则忧其君。是进亦忧，退亦忧。然则何时而乐耶？其必曰“先天下之忧而忧，后天下之乐而乐”欤？噫！微斯人，吾谁与归？

第八课 言归正传

看到这个标题不要想当然地以为前面的七课都是海阔天空式的漫谈。

本课例文及译文可与第三课 (Meltem Doğum ve Çocuk Hastanesi) 交叉对比。通过比较可以看到, 汉语复杂句式多用限定动词, 因而形成多个独立小句, 按逻辑事理顺序排列, 如行云流水, 似无形式接应关系, 但仍主次分明, 可以意会; 土文长句则往往只有一个限定动词充当谓语, 次要内容以非限定动词体现, 结构上形成降级, 亦即形式错落配置, 能够言传。

另外, 本文是一份调研报告, 行文较为正式, 在译成土耳其语时, 要注意到这一文体特点。鉴于进入本课开始涉及较为正式的文体, 本课名为“言归正传”。

【双语对照】

关于云南省、广西壮
族自治区旅游业发展
情况的调查报告

全国政协
民族和宗教委员会
(2001年2月)
(节选)

(1) 2000年11

Yunnan Eyaleti ile Guangxi Zhuang
Özerk Bölgesi Turizm Sektöründe
Gelişmeler Üzerine Araştırma
Raporu

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı
Milliyetler ve Din İşleri Komitesi
(Şubat 2001)
(alıntı)

(1) 26 Kasım-12 Aralık, 2000 ta-

月 26 日—12 月 12 日,全国政协民族和宗教委员会金鉴副主任一行 14 人以“少数民族地区如何发展旅游业,培育新的经济增长点”为题,邀请国家旅游局有关同志,并会同云南省、广西壮族自治区政协民族和宗教委员会,赴云南省、广西壮族自治区进行专题调查。考察期间,听取各级政府旅游部门的情况介绍,并进行了广泛的交流,共召开各种座谈会 12 次,考察各种旅游景点 30 处。现将调查情况汇报如下:

(2) 云南省是一个多山、多民族的边疆省份,其秀丽雄奇的自然景观,浓郁的民族风情和悠久的历史文化,独特的气候资源,通向东南亚、南亚的区位优势

rihlerinde Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Milliyetler ve Din İşleri Komitesi Başkan Yardımcısı sayın Jin Jian ve beraberindeki 13 kişilik heyet, Devlet Turizm Müdürlüğü'nden ilgili yetkililerin katılımı ve Komitenin yerel mensuplarının eşliğinde Yunnan Eyaleti (Yunnan) ile Guangxi Zhuang Özerk Bölgesi'nde (Guangxi) 'Azınlık Bölgelerindeki Turizm Sektörünü Geliştirip Bölge Ekonomilerine Yeni İvme Kazandırma' konulu araştırma turuna çıktı. Araştırma sırasında turizmden sorumlu yerel yönetim makamlarından bilgi toplanıp kendileriyle kapsamlı görüş alışverişinde bulunuldu ve bu amaç doğrultusunda toplam 12 panel düzenlenip 30 turistik yer teftiş edildi. Bu çerçevede elde edilen bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

(2) Çok etnik gruplu, dağlık bir sınır eyaleti olan Yunnan; zarif, görkemli ve özgün doğal güzellikleri, bozulmamış ulusal örf ve adetleri, kökü uzun geçmişe uzanan tarihi ve kültürü, kendine özgü iklim şartları ve Çin'i Güney ve Güneydoğu Asya

势构成独特而丰富的旅游资源。广西壮族自治区旅游具有沿海、沿边、沿江和邻近港澳的独有优势，北海市、钦州市、防城港市是西南各省的出海口，陆上与越南接壤。旅游业发展以桂林山水、北部湾的滨海、壮瑶民族风情、南国边关为特色。

(3) 改革开放以来，云南、广西从实际出发，依托得天独厚的旅游资源优势，顺应国内外旅游业迅速发展的趋势，采取一系列措施，着力推动旅游业的发展，完成了从“接待事业型”到“一般产业型”，再到培育“支柱产业型”的转变升级过程，给当地的国民经济和社会发展带来很大

bölgelerine bağlayan konumsal avantajı ile turistik cazibesi bakımından özel bir yere ve zenginliğe sahiptir. Guangxi ise Çin'in kıyı ve sınır şehridir. Irmak boyunca yer alır, Hongkong ve Macao'ya da komşu olup özel bir avantaja sahiptir. Beihai, Qinzhou ve Fangchenggang şehirleriyle güneybatı Çin'in denize açılmasına imkan tanımakta ve Vietnam'la kara sınırı bulunmaktadır. Bölgenin tanınmış turistik yöreleri içinde Guilin, Kuzey Koy, Zhuan ve Yao yerleşim merkezleri ve Güneye özgü sınır manzarası yer almaktadır.

(3) Reform ve dışa açılma politikasının uygulanmasından bu yana, Yunnan ve Guangxi, içinde bulundukları koşullar ışığında, eşi bulunmaz zengin turizm kaynaklarından faydalanarak, yurtiçi ve yurtdışında turizmin hızlı gelişme eğilimine paralel harekete geçip bir dizi faaliyetlerle turizmi canlandırmaya büyük çaba göstermekte, sektörün münferit turizm, organize turizm ve ana sektör haline gelmiş turizm olmak üzere üç aşamalı dönüşümünü

变化:

(4)(一) 地方
财政收入得到进一步
增强。

1978 年—1998 年, 云南省接待海外旅游者由 1,299 人次增加到 76 万人次; 接待国内外旅游者由 129 万人次发展到 2,700 万人次; 旅游总收入从 1,000 万元增加到 135 亿元。1999 年, 在世博会的拉动下, 全省旅游业总收入达到 204 亿元。丽江地区实行禁伐后, 旅游业替代了林业。1999 年, 旅游业综合收入 15.9 亿元, 以旅游为主的第三产业占国内生产总值的 42% 以上。1978 年—1999 年, 广西壮族自治区接待海外旅游者由 5.42 万人次增加到 77 万人次; 旅游

gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Dönüşümün yerel ekonomik ve sosyal kalkınmada büyük katkısı olmuştur:

(4) I. Yerel Mali Gelirde Yükselen Artış

1998 yılında Yunnan eyaletine yapılan yurtdışı ziyaret sayısı 1978'deki 1,299 seviyesinden 760,000'e, yurtiçi ziyaretler dahil toplam ziyaret ise 1,290,000'den 27 milyona ulaşmış, buna paralel olarak turizmden elde edilen toplam gelir ise 10 milyon yuandan 13.5 milyar yuana çıkmıştır. 1999'da eyalette düzenlenen Dünya Fuarı vesilesiyle turizm sektöründen toplam 20.4 milyar yuan gelir elde edilmiştir. Özellikle ağaç kesme yasağından sonra ormancılık sektörünün yerini alan turizm, Lijiang bölgesine aynı yıl 1.59 milyar yuanlık toplam gelir getirmiş ve başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektörü bölgenin gayrisafi milli hasılasının %42'sini oluşturmuştur. 1978-1999 arasında Guangxi'ye gelen yabancı turistlerin sayısı 54,200'den 770,000'e yükselmiş, tu-

外汇收入由 400 万美元增加到 2 亿美元; 1984 年—1999 年, 接待国内旅游者由 14 万人次增加到 3,668 万人次; 国内旅游收入从 200 万元增加到 115 亿元; 全区旅游总收入达 153 亿元。

(5)(二) 逐步形成包括吃、住、行、游、购、娱综合配套产业体系。

如云南省已投入接待经营的各类旅游景区(点) 224 个, 占全国第三位; 国家级、省级旅游度假区 10 个(国家级 1 个); 旅游饭店 670 余家, 其中星级饭店 290 多家; 各类旅行社 399 家; 旅游车船公司 8 家, 旅游汽车 1,100 多辆, 旅游船只 100 多艘, 还有一大批与旅游业相关配套的服务

rizmnden kazanılan döviz 4 milyon dolardan 200 milyon dolara çıkmıştır. 1984'teki 140,000 yerli turistin sayısı 1999 yılında 36,680,000 olmuştur. Buna paralel olarak iç turizmden sağlanan gelir ise 2 milyon yuan'den 11.5 milyar yuan'e çıkmış, turizmden toplam 15.3 milyar yuan'lik gelir elde edilmiştir.

(5) II. Yeme-İçme, Konaklama, Ulaşım, Gezinti, Alışveriş ve Eğlenme Gereksinimlerini Karşılacak ve Birbirini Tamamlayacak Turistik Altyapının İnşaatı

Yunnan, turistlere açık 224 değişik çeşit turistik yöresiyle ülke genelinde 3. sırada yer almaktadır. Eyalette; biri ulusal düzeyde 10 turistik tatil merkezi, 290 kadarı yıldızlı olmak üzere 670'ten fazla turistik otel, değişik sınıflardan 399 seyahat acentası, turist taşımacılığında faaliyet gösteren 8 firmaya ait 1100 kadar araç ile 100 kadar tekne hizmette bulunmaktadır. Buna ek olarak turizme bağlı yan sektörlerde önemli miktarda imkanlardan yararlanılmaktadır. Turizmle direkt ilgili işler-

设施,全省旅游业直接从业人员近 25 万人。

(6)(三) 加快少数民族地区脱贫致富步伐。

云南昆明的石林、红河州泸西县的阿庐古洞、丽江的泸沽湖等地很多农牧民靠旅游实现了脱贫致富。广西龙胜各族自治县的“龙脊梯田”, 观光农业使农民得到了实惠; 桂林地、市合并后 (9 县、3 市), 改变了城乡结构, 便于农民直接参与旅游, 把农林和旅游结合起来; 百色地区推出的“小平足迹之旅”, 应接不暇。实践证明, 旅游扶贫是一条投入较少、回收较快、返贫率低、成效较高的扶贫之路。

de çalışanların sayısı 250,000 civarındadır.

(6) III. Azınlık Bölgelerindeki Halkı Yoksulluktan Kurtarıp Refaha Kavuşturma Daha Çabuk Adımlarla Gerçekleşmektedir

Yunnan Eyaleti Kunming'e bağlı Shilin (Kaya Ormanı), Honghe (Kırmızı Nehir) ili Luxi ilçesindeki Alu Antik Mağaraları ve Lijiang'nın Lugu Gölü yörelerinde yaşayan çiftçi ve çobanlar turizm sayesinde yoksulluktan refaha ulaşabilmişlerdir. Guangxi'nin Longsheng iline bağlı özerk ilçelerinde taraça turizmi dahil tarımsal turizm yoluyla çiftçiler kazanç elde etmektedirler. Guilin Bölgesi ve Belediyesi, iki kademeli idari birimken yeniden yapılandırılarak 9 ilçe ve 3 kent şeklindeki değişik bir kır-kent dengesine kavuştu. Yeni idari yapı çiftçilerin turizm sektörüne katılımına ve dolayısıyla turizmin tarım-ormancılık ile bağlantılandırılmasına kolaylık sağlamış oldu. Guangxi'nin Baise yöresinde düzenlenen Deng Xiaoping'in İzleri turu büyük rağbet görmektedir. Deneyimlere göre tu-

rizm, nispeten az yatırımla kısa sürede kazanç elde ettiren, yeniden yoksullaşılma oranı düşük olan ve yoksulluğa birebir gelen bir yöntemdir.

(7) (四) 少数民族的观念发生了巨大变化。

旅游业的发展,使许多过去耻于经商的少数民族男女现在能够热情主动地兜售旅游工艺品或其他东西。大理、丽江的“洋人街”把白族和纳西族等民族风情浓缩在并不起眼的小街上,以其优质的服务,吸引海内外游客;旅游工艺品如珠宝玉石、蝴蝶标本、各式木雕、民族服饰,绝大多数出于他们之手。纳西古乐、东巴文化给人们留下深刻印象。

(7) IV. Azınlık Bölgelerinde Kafalar Büyük Ölçüde Değişti

Turizmin gelişmesiyle birlikte, geçmişte ticaret yapmaktan utanıp çekinen kadınlı erkekli azınlık vatandaşlar güler yüzle aktif bir şekilde turistlere sanat eşyaları vs. satmaya başladılar. Dali ve Lijiang'daki Gâvurlar Caddeleri aslında göze çarpmaz sokaklar olmalarına rağmen Bai, Naxi vs. milliyetlerin kültürlerinin minyatürleri niteliğindedir ve kaliteli hizmetleriyle yurtiçi ve yurtdışı turistleri cezbetmektedir. Başta mücevherler, yeşimler, kelebek örnekleri, ağaç oymalar ve milli kıyafetler olmak üzere çeşit çeşit turistik sanat eşyalarının çoğu yerli halkın ellerinden çıkmadır. Hele Naxilerin geleneksel müziği ve Dongba'nın esrarengiz kültürü insanda unutulmamacak izlenimler bırakmaktadır.

(8)(五) 加快了民族地区城市化建设的进程。

旅游业的发展带动了人流、物流、资金流、信息流，带动了相关产业的发展，带动了城镇建设的发展，特别是边境旅游使许多过去的边关小镇，如广西东兴和凭祥，通过发展旅游发展成为新兴城市。

目前，云南省旅游业显现出“九五”以来最好的发展态势，产业综合指标紧跟广东、北京、上海、江苏、福建，位居全国第六位，正在向旅游强省迈进。广西提出实现旅游先进省区的目标是：“四区一带一龙头”，即以桂林为龙头，以桂林、柳州、南宁、北海/防城港旅游带为重点，逐步形成桂北、桂南、桂东、桂西四大旅游经济区。

(8) V. Azınlık Bölgelerindeki Kentleşme Süreci Hızlandırıldı

Turizmin gelişmesiyle birlikte canlanan insan, mal, sermaye ve bilgi akımı; ilgili sektörlerin büyümelelerine ve dolayısıyla sözkonusu yörelerin kentleşme çalışmalarına ivme kazandırdı. Hele sınır turizminin gerçekleşmesine paralel olarak Guangxi'nin Dongxing ve Pingxiang gibi küçük kasabaları yeni birer kent haline geldi.

Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanmasından bu yana turizm sektöründe en iyi gelişme eğilimini yakalayan Yunnan Eyaleti; genel gösterge itibariyle Guangdong, Pekin, Şanhay, Jiangsu ve Fujian'dan sonra ülke genelinde altıncı sırada yer alıp büyük turistik eyalet olma istikametinde yol almaktadır. Guangxi'de ise "Dört Yöre, Bir Şerit ve Bir Lokomotif" şeklinde özetlenebilen turizm geliştirme hedefi belirlenmiştir. Buna göre; Guilin'in lokomotif görevini üstleneceği, Guilin-Liuzhou-Nanning-Beihai/Fang-

chenggang turizm şeridinin öncelikli olduğu Guilin'in kuzey, güney, doğu ve batı bölgeleri olmak üzere başlıca dört bölgede, turizm ekonomisinin kademe kademe oluşturulması öngörülüyor.

(9) 通过调查, 我们认为: 云南、广西旅游业经历了一个艰苦创业时期, 正在不断趋于成熟。各级党委、政府十分重视其发展, 真抓实干, 做了大量的工作, 取得了显著成绩。广大干部群众积极参与旅游业发展, 不仅靠自己的双手勤劳致富, 而且还解决了部分社会就业问题, 有的还成为当地的利税大户。旅游业已成为民族地区经济和社会发展中最有生机和活力的新的经济增长点, 发展潜力巨大, 前景十分广阔。

(9) Araştırmalardan edindiğimiz genel izlenimimiz, Yunnan ve Guangxi'nin, turizm alanında çetin bir temel oluşturma dönemini aşip olgunluk çağına adım adım yaklaşmakta olduğudur. Her kademedен parti komisyonu ve yönetim; turizmin geliştirilmesine büyük önem vererek somut çabalar harcamakta ve bunların meyvelerini toplamaktadır. Devlet görevlileri geniş kitleyle faal bir şekilde turizmin büyümesine katkıda bulunarak alınlarının teriyle zenginleşmiş olmalarının yanısıra toplumun başına dert olan işsizlik sorununu kısmen de olsa çözmeye yardımcı olmaktadır. Bunlardan bazıları çalıştıkları yörede vergi rekortmenleri arasında bile yer almaktadır. Özetle, turizm, azınlık bölgelerinin ekonomik ve sosyal kalkınmalarında potansiyeli büyük önü açık dinamik

yeni bir motor haline gelmiştir.

【译文讲解】

第(1)部分第一句,“……一行 14 人(……赴……进行专题调查)”是时事新闻中出现频率较高的表述,土耳其语类似题材中自然也少不了这样的说法:…ve beraberindeki 13 kişilik heyet. 这里希望提醒大家的是,翻译的功夫主要在平时,要通过广泛阅读,熟悉一些常用的句式,体会词语的用法,积累各种表达手段。例如,本例中“一行”的概念可以有这样的搭配形式:

ABD Başkanı George Bush ve beraberindeki heyet, Türkiye'yi ziyaret edecek. 美国总统布什一行将对土耳其进行访问。

İki gün sonra İsmet Paşa başkanlığındaki heyet Lozan'a gitti. 两天后伊斯梅特帕夏率团前往洛桑。

Ferhadi başkanlığındaki 7 kişilik heyet, daha sonra Yalova'da incelemelerde bulundu. 以费尔哈迪为团长的 7 人代表团随后视察了亚洛瓦。

金鉴一行出行自然要有相当的准备细节,比如报告中提到此行的目的是“调查”“少数民族地区如何发展旅游业,培育新的经济增长点”,同时还“邀请……”、“会同……”,然后“(赶)赴……”,虽有如此连串动作,但以汉语的行文我们仍能分清主次,知道说的其实只有一件事:金鉴一行对云南和广西进行了调查。土文如果照此办理,译成一个个限定小句,那么不仅主次不清,让这个代表团显得非常忙乱,更严重的是把一些跑腿办事的工作人员的辛苦(如对同级的邀请、对下级的通知等细节工作)都归到了代表团的身上。我们在翻译的时候采取了减少动词的办法,政协“邀请”国家机关

有关同志，这里为了行文方便作了一点视角转换，说成“在有关同志的参与下”（... katılımıyla），和被考察地的人员相比，“有关同志”为上级、为客方，所以可用 katılım。至于“会同”似乎可以有所区别，因为“会同”的是地方相关部门，他们为下级、为主方，译文选用了名词位格结构 ... eşliğinde（“在……的陪同下”）。这样做不仅可以避免局部成分过于臃肿，同时也可比较接近实际情况。

第二句中“共召开……”是前文“听取……介绍”、“并进行了广泛的交流”的详述成分，与前文存在总分关系，如果简单地用 ve 加以并列则有失准确，因此在翻译的时候增加 bu amaç doğrultusunda 加以衔接，既可自然过渡，也可达到忠实于原文的目的。

第（2）部分第一句是汉语典型的总分结构，总述部分的主题是云南省，讲云南省旅游资源独特而丰富，分述部分的分主题包括自然景观、民族风情、历史文化、气候资源和区位优势，分主题与主题存在领属关系。这样的语义结构适用土耳其语的如下句式来体现：

İlginç ve detaylı içeriği ile ilgi çekici. （这本书）内容风趣、详实，引人入胜。

Bütün bu kırsal bölgede servetiyle tanınıyor. 他在这一带乡间以富有著称。

第（4）部分中，注意“人次”一词的译法为“yurtdışı ziyaret sayısı”。“在世博会的拉动下”一句将动词处理为后置词结构（Dünya Fuarı vesilesiyle），这是一种词类转换的手法。“旅游业替代了林业”与“旅游业综合收入……”合并为一个谓语句，“替代”小句转化为定语，这样，就使旅游业收入作为全句的重点。

第（5）部分中，“投入接待经营”只用 turistlere açık 即可表达。注意 açık 以及相关的 açıl-的搭配及其译法：

Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu tarafından

hizmete açılan okula “Cem Erdoğan İlköğretim Okulu” adı verildi. 教育部长梅亭·波斯坦哲奥卢宣布成立的学校被命名为“杰姆·埃尔多安小学”。

(Desa İMKB'ye giriyor) Türk deri sektörünün önemli firmalarından Desa, Nisan ayında halka açılacak. 土耳其皮革业巨头德萨公司定于4月上市。

Bu “ayrıntılar” Türkiye'deki medyada ne yer aldı, ne de tartışmaya açıldı. 这些“细节”土耳其媒体既没有任何报道，也没有展开讨论。

Balıkesir Meydanı'nın tarifeli seferlere açılabilmesi şu an mümkün değildir. 巴利克希尔机场目前尚无法开通定期航班。

Televizyon sektörü özellikle büyük kentlerde rekabete açık. 电视行业特别在大城市充满竞争。

Sarıkamış-Erzurum ve Gümüşhane-Trabzon arasında demiryolu tamamlanmış ve işletmeye açılmıştı. 萨勒卡莫什—埃尔祖鲁姆铁路和居米什哈内—特拉布松铁路已经竣工并投入运营。

Yükseköğretim, yeteneklerine göre herkese açık olmalıdır. 只要有能力，任何人都应有权接受高等教育。

O salaş yer yıkılmış yerine çok katlı, görkemli bir bina yapılmış ve yine lokanta olarak hizmete açılmıştı. 木板房拆掉了，原地建起了漂亮的高层建筑，依旧开了饭馆。

“……已投入接待经营……，占全国第三位”，这是一个典型的分总结构，前为分述，后为总结，可用 ile 词组表达。这段文字是清点家当，核心是一个“有”字，与文体相适应，我们没有简单地使用 var 或 bulun-，而是选择了 hizmette bulun-、-dan

yararlanıl-.

第(6)部分中,“龙脊梯田”显然也属于农业范畴,所以和下面的“观光农业”并非并列关系。在翻译的时候应当注意这些细节,使行文更符合逻辑。“投入较少、回收较快、返贫率低、成效较高的扶贫之路”根据逻辑关系进行了重组,即:以较少的投入较快地获得回收、反贫率低、对(解决)贫困非常有效的方式。这样的处理既不违背原文又便于译文的组织。

第(7)部分中,“大理、丽江的‘洋人街’把白族和纳西族等民族风情浓缩在并不起眼的小街上”中的“洋人街”和“并不起眼的小街”是什么关系?显然是一回事。关于“洋人街”的核心内容是“浓缩”了“白族和纳西族等民族风情”。提到“浓缩”我们可以想到盆景,可以想到北京的世界公园,可以想到伊斯坦布尔的微缩景园,这些都是一种“浓缩”,对应的是一个名词 *minyatūr*, 鉴于此,译文以名词句处理原文的动词句。“并不起眼的小街”在这里处理为让步状语,因为“不起眼”是贬,而“浓缩”是褒,因为“浓缩的才是精华”。

第(8)部分中,“旅游业的发展带动了……”一句中连用三个“带动”,是汉语的排比结构,很有气势,但是土文如果同样处理就会显得重复拖沓。我们首先需要在逻辑上进行一下疏理:三个“带动”实际上是一种环环相扣的关系,初始动因是“旅游业的发展”,“旅游业的发展”带动“人流、物流、资金流、信息流”,流动加快的结果是相关产业得到发展,相关产业的发展“进而”(dolayısıyla)“带动了城镇建设的发展”。基于这样的分析,我们把最直接的动因,即“人流、物流、资金流、信息流”作为主语,将“旅游业的发展带动”部分处理为定语,这样一来不仅译文逻辑清晰,而且土文的结构也显得比较均衡。

“目前,云南省旅游……”一句有四个动词:显现出、紧跟、位居、向……迈进。我们同样需要对这些信息进行逻辑分析,分清

主次，进行相应的处理。这句话的重心是云南省排名第六并向旅游强省迈进，基于此并为保持句子的均衡，我们把“显现出”一词译为“云南省”的定语，“位居”和“向……迈进”这两个主要动词以 -Ip 结构并列，而“紧跟”完全不需要动词，只用后置词 sonra 就可以清楚地表达。

“广西提出实现旅游先进省的目标……”一句中出现的“四区一带一龙头”是中国官方文字或官员口头经常出现的数字化存在（Being Digital）方式，一般在翻译的时候需要加以简要说明，当然，本文有详细的说明，这就另当别论了。“龙头”是中国文化特有的意象，不可直译，其实汉语中也有和此相当的国际化说法，如“火车头”、“发动机”，土语也有类似的表达。如：

İlimizin Torul İlçesine bağlı Cebeli Köyü sınırları içerisinde yer alan Karaca Mağarası, şehir merkezine 17 km. mesafede, denizden 1550 m. yükseklikte ve Gümüşhane turizminin lokomotif durumunda olan bir mekandır. 卡拉溶洞位于托鲁尔县杰白丽村，距县城 17 公里，海拔 1,550 米，是居米什哈内地区旅游业的核心景点。（原文使用的是 lokomotif，只是这里似乎不便译为“龙头”或“火车头”、“发动机”之类。）

Ekonominin lokomotif olan bu bölge kalkınmada öncelikli yöre kapsamına alınmalı. 该地区能够带动经济发展，必须列入优先开发区域。

Avrupa Birliği'nin lokomotif konumundaki Almanya, Türkiye'ye bir üyelik perspektifi sunulması gerektiğini açıkladı. 德国是欧盟的发动机，主张向土耳其提供入盟前景。

广西提出实现旅游先进省区的目标是“逐步形成”“四大旅游经济区”，无论是“龙头”还是“重点”自然都在四大区之内，只是其作用有所区别，所以在译文的处理上把两者作为定语。

第(9)部分出现的“真抓实干”是比较典型的现代汉语表达方式，典型在于四字结构和对仗关系，现代在于这种“真”、“实”之类的修饰成分往往务虚而冗余，如“坚决”贯彻、“切实”履行等等。遇到这种情况，我们很容易“忠实”地将每个词“切实”落实到译文中，虽然不会造成误解，但会明显地不合乎土耳其语的表达习惯。

最后一句，根据意思，我们增加了总结性词语 *özetle*。“发展潜力巨大”和“前景十分广阔”是指旅游业，同时句中又将旅游业等同为“民族地区经济和社会发展中最有生机和活力的新的经济增长点”，因此可以把“民族地区经济和社会发展”处理为“增长点”的两个定语，“最有生机和活力”只需一个形容词 *dinamik* 即可表达。

【小试锋芒】

在中国广东—土耳其经贸合作洽谈会上的讲话

中共中央政治局委员、广东省委书记 张德江

(2006年6月12日，伊斯坦布尔)

各位来宾，女士们、先生们，朋友们：

今天，“中国广东—土耳其经贸合作洽谈会”在风景如画的伊斯坦布尔隆重开幕了。这是中土经济贸易合作的一次盛会。我非常感谢中国驻土耳其大使馆、驻伊斯坦布尔总领馆为我们代表团的成功访问所做的周密细致安排。借此机会，我对在座关心支持中国改革开放和广东现代化建设的土耳其朋友们表示衷心感谢和热烈欢迎！

土耳其是东西方文明的交汇之地。正如贵国一位诗人所言，土耳其“像一匹烈马，从亚洲狂奔而来，一头撞进欧洲大陆”。公元前2000年至公元1500年之间，土耳其曾是世界文明的中心，拥

有悠久灿烂的历史文化，为人类进步作出了重大贡献。中国与土耳其虽然远隔千山万水，但两国人民的友好交往源远流长。中国与土耳其交往的历史可以追溯到 2000 年前。中土建交 35 年来，两国关系不断巩固和发展，各领域的友好合作成果显著。2005 年 6 月，塞泽尔总统对中国进行了国事访问，推动我们两国的友谊与合作进入新的阶段。中国和土耳其同属发展中国家，发展经济是我们面临的首要任务。深化和扩大中土经贸合作，有利于两国自身的发展，符合两国人民的根本利益。我们愿意为加强中土友谊与合作作出新的贡献，也衷心祝愿土耳其的经济社会发展不断取得新的成绩。

女士们、先生们、朋友们：

改革开放 20 多年来，中国的面貌发生了天翻地覆的变化，社会生产力、综合国力和人民生活水平不断提高。1979 年到 2005 年，中国经济年均增长 9.6%，经济总量跃居世界第六位，成为世界第三大贸易国，实际吸收外商直接投资居发展中国家之首。2006 年是中国实施第十一个五年发展规划的开局之年，中国已经明确，到 2010 年全面建设惠及十几亿人口的小康社会。为此，我们将进一步提高对外开放水平，实施互利共赢的开放战略，以合作促发展，以合作促繁荣，以合作促和谐。为增进互信，发展友谊，加强互利合作，进一步推动两国经贸交流与合作，我率领中共代表团暨广东经贸代表团访问土耳其并举办“中国广东—土耳其经贸合作洽谈会”。

女士们、先生们、朋友们：

在这里，我要向土耳其工商企业界的朋友们重点介绍当今中国综合实力最强的省份之一——广东——的经济社会发展情况。

广东省位于中国大陆南端，陆地面积近 18 万平方公里，常住人口 9,100 多万，是中国最早和最重要的对外通商口岸之一。中

国实行改革开放以来，广东经济社会发展取得了令人瞩目的成就。1979年至2005年生产总值以年均13.7%的速度增长，经济总量达2,700亿美元左右，占全国总量的1/9。2005年进出口贸易4,280亿美元，占全国的1/3。到2005年底，广东累计实际吸收外商直接投资1,600多亿美元，占全国的1/4。

广东是中国乃至世界最重要的加工制造和出口基地之一。现有电子信息、电器机械、石油化工、汽车、医药、造纸、纺织服装、食品饮料、建筑材料等九大产业。广东物流、会展等现代服务业发展迅猛，每年两届在广州举办的中国出口商品交易会是中国最大的出口商品交易会，今年10月即将迎来第100届盛会。中国国际中小企业博览会也落户广州，可为来自世界各地的客商提供广阔的合作交流平台。

广东的投资营商环境优良、发展潜力大。基础设施配套完善，交通便捷，通讯发达，通关便利。面向新世纪的广东正满怀信心加快发展，规划到2010年人均生产总值达3,500美元，2020年达到7,000美元以上。

女士们、先生们、朋友们：

加强互利合作，实现共同发展，是参与经济全球化的明智之举。我们高兴地看到，近年来广东与土耳其的经贸合作成果不断扩大。2005年，广东与土耳其进出口贸易额达9.7亿美元，增长33.4%，占中土双边贸易的19.9%。双方相互投资逐年增加，发展势头良好。展望广东与土耳其的经贸合作，商机无限，前景广阔。土耳其地跨欧亚两洲，资源丰富，商贸发达，经济活跃，发展潜力巨大。广东十分重视发展与土耳其的经贸合作，这次我们组织了200多家实力雄厚的企业参加今天的洽谈会，增进相互了解与交流，进一步推动广东与土耳其的贸易投资合作。我深信，在双方政府、工商企业界以及社会各界的共同努力下，广东与土耳其的经贸合作一定

会迈上新的台阶！

最后，祝本次经贸合作洽谈会圆满成功！祝愿中土合作明天更美好，祝愿两国人民的友谊长存！

谢谢！

第九课 逝者如斯

本课例文是一篇充满“中国特色”的文字。首先，它涉及了中国的饮食文化内容，吃螃蟹包含着中国特有的文化内涵。其次，看似平淡无奇的文章里处处流露出作者浓浓的乡思，而这些情感是和秋天、菊花、落叶这些具体物象紧密相联的，这些物象带给中国人的是一些特定的想象和感情。再次，从作者的这篇怀旧之作中，我们可以隐约看到两岸隔绝等特殊的历史背景。

这类文字的翻译应当注意一些有明显中国文化特色的概念的处理。如本文的“江南”一词，如果仅仅简单地译为南方似乎丢失了不少“江南”对一个中国人所包含的文化意义。具体细节在“译文讲解”中有所涉及，这里不再赘述。

本文是一篇回忆性文章，内容既有地方风俗、家庭习惯，也有具体的事件，这些不同的内容具有不同的时间特征。例如，如果讲的是地方习俗，土耳其语的时态、体态应当如何选择？如果是家庭习惯，又当如何？如果是回忆某一特定事件，时、体又当怎样处理？当年孔子临河远望，曾经对时间发出“逝者如斯夫”的感慨。不同语言在时间的体现方式上有所不同。我们的翻译是以语篇而不是单句为基础的。这样，尤其需要注意土、汉两种语言语篇中“时间流动”的表现特点。简单地说，土耳其语的时间表现除了词汇手段（时间状语）外，更重要的是语法手段（时态、体态词缀）；而汉语的形式化标记不很丰富，时间更多是通过词汇的方式加以体现的。东施效颦，套用先生的老话，本课名为“逝者如斯”。

《双语对照》

秋风起，菊黄蟹肥

席裕珍

Güzün Yeli, Sarısı ve Semizi

Xi Yuzhen

(1) 年幼时居住
在上海，夏末，常会一
夜雨，次晨起来已是一
股秋凉袭人，大家赶快
穿上夹衣，就是常说的
“一雨成秋”。

(2) 江南的气候
是四季分明，春暖、夏
热、秋凉、冬冷；而且
一季有一季的景色。秋
天来临，树叶就渐渐变
黄，黄叶舞起秋风，在
空中旋转，慢慢飘落；
桂树上的桂花这时候
开得像葡萄一样大串
大串，蜡黄蜡黄，好香
喔；菊花也开了；红红
的柿子也上市了；而大
闸蟹，这个横行霸道的
家伙，这时候正好长
肥，可以让人解馋大饱
口福。

(1) İlk çocukluğumu geçirdiğim
Şanhay'da gece boyu aralıksız yağan
yaz sonu yağmuruyla beraber gelen
güz serinliğine alıştım. İnsanları
kalın giyinmeye zorlayan bu hava
değişikliğine halk dilinde "sonbaharı
getiren yağmur" denir.

(2) İlkbaharın ılıklığı, yazın sı-
caklığı, güzün serinliği ve kışın so-
ğukluğuyla net bir şekilde birbirin-
den ayrılan tatlı Güney Çin mevsim-
leri, kendine özgü manzaralara sa-
hip. Hele güzün ilermesiyle birlikte,
sararmaya yüz tutan yapraklar rüz-
garın da etkisiyle dans edercesine
döne süzüle yere düşer. Taptaze,
sapsarı, mis gibi kokan o tarçın çi-
çeklerinin de üzüm salkımları gibi
açması tam bu tarihe denk gelir. Yeni
açan kasımpatılar, pazara inen kıp-
kırmızı japon elmaları... Ve özellikle
Dazha yengeçleri, yan yan yürüyüş-
leriyle fink atmalarından dolayı ye-

dikleri kerata damgasına rağmen iştah uyandıracak bir şekilde tam semirmiş olurlar.

(3) 秋天是大闸蟹上市的季节,在老饕们的心里,吃大闸蟹是秋季的一件盛事,是必定要做的。

(4) 我还在幼儿时就吃过大闸蟹,那时候我家是个大家庭,三代同堂,吃蟹的那天好像过节一样的热闹,兴奋。下班时,祖父或是父亲手里提着成串的大闸蟹回来,那蟹还会动、还会爬,两只眼睛还在滴溜溜地转,口在吐泡沫;吃过晚饭,大人们才着手洗蟹蒸蟹,一边蒸蟹一边切姜,把切细的姜调和糖醋,作吃蟹时的蘸汁。我看大人们吃蟹饮酒要耗很长时间,看来其乐无穷,而我那时候还不会吃蟹,只是连壳带肉嚼一嚼就吐掉。早早下桌

(3) Güz, Dazha yengeçleri mevsimi. Boğazına düşkünlerin gözünde "Dazha yengeci yemeden olmaz" denen bir cûmbûş.

(4) Daha küçücük bir çocukken yemiştim. Ailem, üç nesilden oluşan büyük bir aileydi. Herkes bir arada bayram canlılığı ve heyecanı ile yengeç yemeği hazırlardık. Dedem ya da babam işten döner, elinde uzun bir askı yengeç. Öyle yengeçler ki, gözleri fıldır fıldır, ağızları köpük köpük, durmadan çırpınır, yere konulunca sürünerek kaçmaya yeltenir. Akşam yemeğinin bitmesiyle büyükler yengeçleri temizleyip buğulamaya ancak başlar. Bu sırada kırıntı kadar doğranmış zencefil ile şekerli sirke karıştırılarak yengeç batırma sosu hazırlanır. Yengeç yemeği içki eşliğinde yenir ve bu iş bana, sanki ucunda çok büyük bir zevk varmışçasına uzun uzun sürer gibi gelirdi. Oysa ben bundan hiçbir şey anlamazdım,

了。

(5) 父亲和姑妈是最爱吃蟹的，他们对蟹也很内行，常说：“九雌十雄。”意思是九月要吃雌蟹，十月要吃雄蟹，因为九月雌蟹肥，十月雄蟹壮，这句话我深深记得。

(6) 第一个阶段吃蟹，是在母亲过世后，父亲续弦成家，那时候是小家庭了，秋风起，黄叶飞舞，菊黄蟹肥，父亲深爱吃蟹，他不会忘记，可惜继母不爱此道，父亲买了蟹，还是请他最谈得来的，吃蟹兴趣也相当浓厚的姑妈来一起吃。父亲高高的个子，把经常挽在袖管里的双手伸出袖笼来弄蟹，端庄白皙的长方脸上扬起两个酒窝，父亲真是兴致勃勃，那时他还未满40岁，继母抱着孩子在—

etiyle kabuğu şöyle bir çiğneyip çıkarır, sofradan erkenden ayrılırdım.

(5) En çok yengeç seven babam ve halamdı. Hatta bu konuda uzmanlaşmışlardı. Dillerinden düşmeyen bir söz vardı: Eylülde dişi, Ekimde erkek. Yani Eylül ayında yengecin dişileri semirir ve yeğlenir, Ekim ayında ise erkekleri tava gelir. Bu sözü dün gibi hatırlıyorum.

(6) Yengeç yemeklerinin bende bıraktığı ilk derin hatıra annemi kaybettikten sonraydı. Babam tekrar evlenmişti, ailem de küçülmüştü. Güz yelleriyle uçuşan sarı yapraklar, yeni açan kasımpatılar ve semiren yengeçler babamın dikkatinden kaçarmı? Ancak üvey annem pek ilgi göstermeyince yengeç satın alan babam, kendisiyle en iyi anlaşılan ve aynı zamanda yengeçten de çok hoşlanan halamı çağırmaya başladı. Babam uzun boylu, 40 yaşında ya vardı ya yoktu. Çoğu zaman ceketinin yenlerine saklı ellerini çıkarıp yengeçleri hazırlarken neşesinin yerinde olduğu; köşeli, asil, aydınlık yüzünde belirlenen şirin gamzelerden apaçık-

旁看着听着父亲和姑妈聊天。

(7) 洗蟹是一门学问，要会刷蟹的毛，要敢用草绳来绑它的脚；吃蟹又是一门学问，先剥下蟹脐，再打开蟹斗，我看父亲把糖醋姜汁倒一点儿在蟹斗里，蘸着吃，吃完蟹黄或蟹膏，然后把蟹身上的蟹腿拿掉，再吃蟹肉，父亲和姑妈是吃蟹的能手，姑妈吃完蟹，还会利用蟹壳做出一只蝴蝶来。吃完大闸蟹，每个人都要一碗红糖姜汤，趁热喝下去，因为蟹非常寒性，红糖姜汤可以去寒暖肚。

(8) 刚来台湾时，听不到大闸蟹这三个字，过了好些年才听说可到香港去吃大闸蟹，那是属于有高度兴趣有经济能力的人的

事。Üvey annem ise, kucağında bebek, babamla halam arasında geçen samimi sohbeti dinlemekle yetinirdi.

(7) Yengeçleri temizlemek başlıbaşına bir ustalık işidir. Kolları fırçalarsın, sonra sazdan yapılmış iple kısıkaçlarını bağlamayı göze almalısın. Yengeçleri yemekse ayrı bir yordam gerektiriyor. Önce karnı, sonra kabuğu açarsın. Babam azıcık sosu kabuğunun içine döker, yengecin havyarını sosa batıra batıra yer, solungaçlarını çıkardıktan sonra sıra yengecin etine gelir. Babamla halam bu işte ustadırlar. Hele halam şölen bitiminde yengecin kısıkacından bir kelebek yapmayı da unutmazdı. Yengeçleri bitirenler kahverengi şekerli birer zencefil çorbasını sıcak sıcak içerdi. Bunun nedeniyse, yengeç soğuk hayvandır ve bu soğukluk çorbayla giderilir.

(8) Tayvan'a geldiğimiz ilk yıllarda Dazha yengeçlerinin d'sini bile duymak mümkün değildi. Hong Kong'ta böyle bir imkan olduğu haberini işitmemiz bundan yıllar sonraydı. Üstelik bu, zevk ve nakit sahibi

事情。

(9) 又过了多少年,台湾才有大闸蟹进口,起初价格相当贵,外子以 1,500 元买了两只大闸蟹来请我吃,我想这回可以好好大吃一顿了,满足多少年来的思念。想不到等我开始进行吃蟹的工作时,才发现今天的心情是那么孤单。原来吃蟹是要有伴,有气氛的,我的记忆里还刻印着父亲吃蟹的那一幕欢乐情景,那才是真正的热闹愉快,才是吃蟹的情趣。可是此情此景,何处去追寻!我把两只蟹草草解决了。

(10) 有一年秋天回乡探亲,父亲已不在,我在弟弟妹妹们家里吃饭。因为正是秋天,他们都煮了大闸蟹,可惜只有两指半宽,他们说大的都被收购外销去了;我想弟弟

insanlara has bir lükstü.

(9) Derken yıllar daha da geçti. Pahalı olmasına rağmen ilk yengeç Tayvan'a ayak basabildi. Kocam 1500 Tayvan yuanı gibi korkunç bir fiyata benim için iki tane aldı. Demek ki doya doya yiyerek uzun yılların özlemini giderebilecektim. Ancak işe sarılmamla kendimi yapayalnız hissetmem bir oldu. Meğer yengeç yemek, beraberlik, özel ortam isteyen bir işmiş. Belleğimde hâlâ babamların yengeç yediği o neşe, o heyecan var, ki kelimenin tam anlamıyla neşe, sevinç ve yengeç yeme zevki... Ah nerede o sevinçli hava... Önümdeki yengeçleri atıştırarak bitiriverdim.

(10) Yine bir güzdü. Anakara'ya akraba ziyaretine gelmiştim. Babam çoktan gitmişti. Yemekleri kardeşlerimde yiyordum. Güz olduğu için Dazha yengelinin tadına bakmak mümkünü. Ne var ki sofraya sundukları yengeçler topu topu iki üç parmak genişliğindeydi. Büyükleri

妹妹们在大好青春时都下乡去劳动，他们哪有和父亲一起吃大闸蟹的经历？他们哪懂得过去吃大闸蟹的文化？我无心下箸。

(11) 现在台湾已经大批大批地进口大闸蟹了，价格也随之下降。其实，大闸蟹真正上市的季节应在秋风起，重阳时；可是这里中秋还未过，餐厅和观光饭店已把吃大闸蟹的广告做得沸沸腾腾，热热闹闹，好像大闸蟹已是肥得迫不及待等着你来吃了，我想，时间上似乎还早了一点儿吧。

(12) 吃蟹不像吃饭，吃饱就好，那是要花些时间慢慢品尝的，假使有闲情又有闲钱，吃一次大闸蟹也不失是人生一大乐事，经

ihraç ediyorlar diye durumu açıklıyorlardı kardeşlerim. Nedense iştahım bir türlü açılmıyordu. Gençlikle rinin altın yıllarını “ıslah olma” namına köylerde çalışarak geçiren zavallı kardeşlerim, hiç babamla birlikte yengeç yememişlerdi ki, yengeç yeme kültürünü anlasınlar.

(11) Dazha yengeçlerinin Tayvan'a büyük miktarlarda girmesiyle birlikte fiyatı da epey düştü. Gerçi bunların tam mevsimi güz yelinin esmeye başladığı Yaşlılar Günüdür, ama burada daha Güz Ortası olmadan lokantalar, turistik oteller göz kamaştırıcı ilanlarla kampanya başlattılar bile. Sanki yengeçler o kadar semirmiş ki sabırsızlıktan içi içine sığamaz oluyormuş gibi. Yanılmıyorsa şu anda yengeç için zaman biraz erken.

(12) Olağan bir yemekte karın doyurmakla yetinilirken, yengeç yemek, görece uzun zaman isteyen bir zevk işidir. Neşeniz yerinde, eliniz genişse, bir kez olsun yengeç yiye in. Çünkü bir anlamda bu, mutluluk

历一次我们中国人吃大闸蟹的文化,既是乐趣,也是享受。 tattıran bir hayat tecrübesidir. Özellikle biz Çinliler için Dazha yengeçleri hem neşe hem zevk getiren bir kültürdür.

【译文讲解】

标题颇有诗意,给人无限遐想,译文采用形容词名词化的手段,故意将名词中心语略去,达到设置悬念的效果。类似的表现手法我们在前面的课文中也见到(Yeşilden Beyaza, Dağlardan Bulutlara)。

第(1)段讲秋至。译文对原文的层次进行了重新调整,达到中心(“秋凉袭人”)突出的目的。注意对比分析。

第(2)段讲秋色。第一句“江南……一季有一季的景色”是典型的总评一分述句式,重心落在“一季有一季的景色”上,因此土耳其语的处理是以“春暖、夏热、秋凉、冬冷”为分述,“四季分明”为总评,作为江南气候的限定成分列为定语。另外,“江南”在汉语中应该说不是一个单纯的地理概念,她还能带给“水乡”、“雨巷”等诸多美好的联想。为了弥补这种文化意义的缺失,在翻译的时候加上了 tatlı 一词。

接着具体描述秋色,与前文总说四季相比属于特例,原文虽无明确标记,但土耳其语中增加 hele 一词来显示前后的逻辑联系。以下秋色部分的情景描写非常优美,翻译时要注意细节的处理。“秋天来临,树叶就渐渐变黄”一句,“来临”表示完成,而“变黄”是一个持续过程,合乎逻辑的处理是将“来临”译为 ilerle-,即“(随着时间)推进”,如:

Yaşı çok ilerlemiş insanlarla sohbet etmeyi severim. 我喜欢和上了年纪的人聊天。

Gece epey ilerlemişti, tan yeri ağarmak üzereydi. 夜很深了, 过一会儿天就该亮了。

Bütün bu işler sona erdiği sırada, gün oldukça ilerlemiştir. 全部完工的时候天已经很晚了。

Yaşam ilerledikçe arkadaşlara duyduğum gereksinim de artıyor. 随着年龄的增长, 我越来越需要朋友。

“黄叶舞起秋风, 在空中旋转, 慢慢飘落”勾勒出诗一般的意境, 真让人有百看不厌之感。译文中使用了副动词结构 *döne süzülme* 来描写叶落的形态, 注意 *süzül-* 的用法:

Kuş, havada süzülüp daireler çiziyor. 鸟在天空中盘旋、滑翔。

“横行霸道的家伙”是正话反说, 其中“横行霸道”又是一语双关。土耳其语 *yan yan yürü-* 只是对螃蟹行走姿态的客观描述, 没有和汉语相似的引申意义, 为此译文增加了 *fink at-* (意思是 “hiçbir şeye aldırmadan gönlünce gezip eğlen-”) 一词, 一起传达“横行霸道”的意义, *kerata* 本是贬义词, 相当于汉语的“乌龟”、“王八”、“戴绿帽子的男人”, 但往往用来表示亲昵, 因此在这里用来和“家伙”对应。

“长肥”译为 *semir-*, 指禽畜, 和味美可口相联系, 不宜用来形容渴望减肥的人士。

第(3)段中“老饕”是对贪恋美食者的戏称。

第(4)段, 注意全文的时间脉络。先是“幼儿”, 后有“第一个阶段”当是作者青少年时代, 然后是“刚来台湾时”、“又过了多少年”, “有一年秋天”是两岸开放探亲之后的事情, 最后是“现在”。另外还要注意动词体态的选择。因为这里讲述的不是某一次吃蟹的经历, 而是一种周而复始的习俗性的生活体验, 所以我们选择使用

持续体 -(A/I)r 来表现。

第(6)段的行文中虽有“第一个阶段吃蟹”的说法,但实际上其他“阶段”并没有明确的起始界限,根据我们的理解,这一说法的实际含义应该是指作者真正开始体验吃蟹的乐趣和文化。“谈得来”的意思是“志趣相投”、“投脾气”、“心有灵犀”、“默契”等,译成 *anlaş-*, 如果译成 *geçin-* 则显得表面化,与原文不符。

第(7)段“学问”表示单单洗蟹这件事就很有讲究,需要特别的技巧,所以翻译时加了 *başlı başına* 一词,学问译为 *bir usta-lık işi*。为了避免重复,下一个“学问”译成了意思相似的 *yordam*,同时句式也由名词句改为动词句。

第(8)段末尾“事情”一词,结合语境译成 *lüks*,意为“奢侈”之举。

为了增强连贯性,第(9)段开头使用了 *derken* 这个字。“可是此情此景,何处去追寻”一句流露出浓浓的怀旧之情,这种情绪的典型译法是 *Ah nerede o...*。“草草”可以迅即动词来表示。

现在看第(10)段。作者虽然没有明确说明时间,但是时间脉络还是很清楚,回乡探亲应当是两岸初步开放的 20 世纪 80 年代初,对于长期隔绝的人来说,正是几经风雨“又”一秋。“父亲已不在”是一个隐讳的说法,土语用一个普遍的小词 *git*-刚好可以传达同样的意思。“两指半宽”在汉语似乎是虚指,如果直译则没有这种感觉,所以译为 *iki üç parmak genişliğinde*。

第(11)段中“大批大批地进口”和“价格也随之下降”之间有时和因果联系,用 *...ile birlikte* 可以表示。

最后一段先是有“吃蟹”与一般“吃饭”的对比,吃蟹要“花些时间慢慢品尝”,而吃饭是“吃饱就好”。这里实际包含两个判断。对这样的对比结构,比较适用 *-ken*。如:

Harekata bazı ülkeler tam destek verirken, bazıları şart koşuyor. 有些国家对这一行动完全支持,有些国家则提出了条件。

Kapıyı hoş bir kızın açacağını *umarken* sportmen bir genç karşımıza dikildi. 我们盘算着会有一个可爱的姑娘开门，结果站在我们面前的却是一个健壮的小伙子。

O sizin için her şeyden *vazgeçerken* yüreksizliğiniz içinizi daraltır. 他为你放弃了一切，你却因为胆小而忧心忡忡。

Ben adama sövüp saymaya *başlamışken*, Murat ondan yana çıktı. 我对他破口大骂，穆拉特却对他表示支持。

【小试锋芒】

峰回路转儿时梦

陈嗣雪

卢沟桥事变引发了8年抗日战争，在这8年里，我由初中生到大学生，是人生的黄金年华，也有毕生难忘的生活经验。

十三四岁时，我跟着父母千辛万苦挤火车、等船票，有一顿没一顿地经江南各地辗转来到陌生的大后方。那时，四川人都称我们是下江人或脚底人^①。家父陈之佛是中大教授，中央大学迁到哪里，我们也就迁到哪儿。于是，我和家人到了重庆沙坪坝，抗战8年我们都住在沙坪坝没有离开一步。

但是，我们因一家妇孺弱小沿途耽误了脚程，到了沙坪坝没有分配到学校宿舍，只好在街上找到一间号称三楼的房子。因重庆是山坡地势，房屋都依坡而筑，所以我们在沙坪坝的家前面看是二楼，后面看是三楼。房子大多数由竹子与泥巴建成，爬上楼时会感到楼梯震动，当时感觉又好玩又害怕，也是一种新鲜的经验。

因住家隔邻就是著名的南开中学，我庆幸自己是幸运儿，能进

---

^① 编者注：重庆人将长江下游方向的人称为“下江人”。或“脚底人”，多少含有一些自鸣得意的味道。

那么好的学校念书。那时候的学校规定，学生一律住校。直到现在我还是认为学生住校最好，可让孩子养成独立性及团体生活的能力。可惜由于四川瘴气重，我水土不服，由幸运儿变成了病猫，湿气、疥疮、疟疾等病接连上身。尤其疟疾，四川人称为“打摆子”，发冷发热的病情折磨了我两三年之久。最严重的时候，我的头肿得像篮球一样大，而且还吐血。那时内地药物缺乏，只有奎宁丸，自己这条小命也不知是怎样活下来的。

在此虚弱的身体下，我专作留级生。别人读一年，我要读两年。那时候南开中学很严，一门学科不到60分就得留级。父亲看我这样带病读书太辛苦，于是要我转到私立艺术专科学校。那里的课程都是我喜爱的，只要努力便可，渐渐恢复了我的自信心，使我的头脑由几乎被高烧烧坏的记忆中补救回来，由留级生一跃变成了领奖学金的资优生了。

重庆沙坪坝的校区和成都的华西坝校区是当时有名的两个学术区，但学生格调大不同。成都因有空军驻防，常有舞会等洋派活动，华西坝的学生都较有崇洋的本钱。相较之下，沙坪坝的学生朴实多了，女学生烫发的可说少之又少，服装最讲究的也只是件阴丹士林^①布的旗袍。其实称旗袍也是美其名曰，因根本谈不上样式和曲线，大家常开玩笑说，这种女生的旗袍里可藏一只鸡。化妆更谈不上，都是“英雄本色”，因为根本买不起化妆品，更谈不上美容了。

那时交通非常不便，公车少之又少，路上跑的都是老爷车。穷学生舍不得买票搭公车，到哪儿去都靠两条腿，大家常自嘲是搭“11”路公车。年轻时的习惯也因此造就了我们这一代走路的能耐，也同时养成了节俭的习惯，不似现在的年轻人如此娇气。

我们坐长江轮船抵达江陵码头时，望着那高高的坡道，真不知

---

^① 阴丹士林：英文名称 iondanthren cloth，一种人造染料，泛指青蓝色，不易褪色，20世纪30年代，以此种染料染色的布料风行一时。

该怎么上去。看人招来滑竿，妈妈想到这么高的坡地，坐滑竿上去一定要很高价钱。那时算是逃难，用每一分钱都要精打细算，妈妈只舍得叫一台，由她跟小弟坐上去，我和哥哥、妹妹都跟着滑竿走，真累人！到达旅社后只付了两角钱工资，妈妈直后悔没让我们也坐。抬滑竿是三人一组，一人备用替换。他们个个穿长褂，但前面下摆塞在腰带上，头上也扎了一圈布条，边抬边吸烟。有时看到路上有烟屁股还会弯下身来拾取，动作之敏捷令人叹为观止；还有抬手交换之快，坐的人毫无感觉。我常奇怪，抬夫为何不穿短袖而穿长褂？我猜是风俗吧。可惜我当时不会速写，那些抬夫真是入画的好材料。

在大后方物资缺乏生活艰苦的日子里，只有有钱人家的孩子才吃得起奶粉，也得在专售洋货的寄卖行才能买到。一个空的奶粉罐还可以当礼物送人，说来现在的人都不信。

住在学校里搭伙，曾因轮值操办伙食，才了解只能用4两油炒一天菜的经验，吃不饱是常事，抢饭也是司空见惯。虽然是“八宝饭”（含沙、石、虫、稻壳、糠壳、稗子、霉米、老鼠屎等杂质的米饭），大家仍抢着吃。后来就读中大艺术系时，系里的男女同学是在同一个自习室，感情特别好，抢起饭来男生打头阵，女生后面接应，合作无往不利，常使其他系的同学羡慕。

现在大家都称能吃苦、不怕苦为“抗战精神”，在抗战时没有听到过什么偷抢奸杀的新闻。尤其每天要受到日机数次轰炸，大伙儿都把贵重物品大包小包带在身上，也不见有人起盗心。大家心中只有一个目标，就是有一天能把日本鬼子赶出去。

回忆往事是年老人唯一的消遣，“重庆精神”一直使我难以忘怀。而日本鬼子的长期轰炸也令人没身难忘。我本人就经历了多少次死里逃生的轰炸。

初期，重庆没有防空洞，大家都往郊区疏散，竹林、坟堆都成了我们选择的避难所。有一次躲警报，我们一家人因事出门晚了一点儿，跑到了常躲的坟堆，发现已有一家祖孙三代先占了位置，我

们只好往前再多走一点儿路，找到了一个竹林避难。哪知那晚坟堆被炸了，那一家人做了我们的替死鬼；竹林那边也是飞溅泥块，打得满身都是。火花满天飞，我妈脚边一堆火花，她一摸，脚还在；我的背被一大块泥打中，当时我想我是完蛋了，一定是被弹片打中了，反手摸去，背是干干的没有流血。那时的心情真是难以形容，因为常听人讲刚中弹片时是不会感觉痛的。

另外一次，一颗燃烧弹落在我们隔邻家，所幸没有烧起来，否则那时的竹屋子一燃烧便全毁了。也有一次，炸中中大和小龙坎，我家的天花板整个被震下来，满屋子石灰跟硫磺，门上还插着一大块弹片，虽然清理起来很辛苦，但庆幸还有家可以住。

这8年抗战的经历是80岁左右的人毕生难忘的生活经验。每次返回大陆，总希望能再到沙坪坝旧地重温一下旧梦。

第十课 顺其自然

本文是一篇带有广告特点的实用性的文字，其特点是正式、朴实、不事雕琢，翻译的时候要注意这种特点。其实，很多时候译文风格往往是自然而然的，原文的句式和用词限定了译文的处理。说得直白一些，特没意思的事情你很难把它说得津津有味。当然，特有意思的事情想说得味如嚼蜡会相对容易一些。这种情况下，在风格的理解和处理上，似乎可以无为而治、顺其自然。

【双语对照】

北京旅游景点介绍

Pekin'in Turistik Yerleri Hakkında Bilgiler

到北京主要的名胜古迹怎样乘地铁和公交车最为方便、经济和节省时间？

Metro ve/veya Otobüslle Pekin'in Başlıca Turistik Yerlerine Kolay, Ekonomik ve Zaman Tasarruflu Ulaşma Yolları

一、北京都有哪些主要的名胜古迹？

Pekin'in Başlıca Turistik Yerleri Nelerdir?

享誉国内外最主要的名胜古迹有：天安门、故宫、八达岭长城、居庸关长城、十三陵地下宫殿、九龙游乐园、颐和园、海底世界、中央电视台、世界公园、

Yurtiçi ve yurtdışında çok tanınan başlıca tarihi ve kültürel yerler arasında Tian'anmen Meydanı, Yasak Kent, Çin Seddi'nin Badaling ve Juyongguan bölümleri, Ming Hanedanı Mezarları (Yeraltı Sarayları), Jiulong Eğlence Merkezi, Yazlık Sa-

北海公园、景山公园、天坛公园、雍和宫、动物园等,这些名胜古迹代表了北京众多名胜古迹的精华。今天高速建设发展中的新北京又涌现了大批迷人的新景观。(1)变化最大的当数北京的二环路、三环路、四环路,各式各样的立交桥、高楼大厦分布在路口上和环路边,乘城市观光车可以极方便地领略到新北京的巨大变化和地作为国际大都市的美丽风貌,其中世界公园是目前亚洲地区面积最大、景观最多最全的世界景观公园,园内汇集了全世界 100 多处著名的人文、自然景观,包括 9·11 事件中已损毁的世贸大厦等。400 多米高的中央电视塔成为当代新北京的标志性建筑,站在高高的塔台上,可

ray, CCTV Kulesi, Denizaltı Dünyası, Dünya Parkı, Beihai Parkı, Jingshan Parkı, Gök Tapınağı, Yonghegong Budist Tapınağı, Hayvanat Bahçesi vs. yer almaktadır. Bunlar, Pekin'deki tarihi ve kültürel yerlerin özünü oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra şaşırtıcı bir kalkınma hızını yakalayan başkentimiz, büyüleyici yeni isimlerle yukarıdaki listeyi günden güne genişletmektedir. (1) Bu arada en büyük değişime tanık olan 2., 3. ve 4. ringde, değişik dizaynlı viyadük ve binalar yol giriş ve kenarlarını süslemektedir. Kentiçi tur otobüsüyle Yeni Pekin'in geçirdiği köklü değişimleri yaşayan uluslararası kozmopolit Pekin'imizi bütün güzelliği ile rahat rahat izleyebilirsiniz. Dünya Parkı, başta 11 Eylül'de yerle bir olan Dünya Ticaret Merkezi olmak üzere yeryüzündeki 100 kadar ünlü beşeri ve doğal manzaranın minyatürlerini bir arada toplamakta olup dünya manzara minyatürleri parkları arasında Asya'nın en büyüğü, en kapsamlısıdır. Öte yandan yüksekliği 400 metreyi aşan CCTV kulesi de

以 360 度俯瞰到全北京的亮丽景色,塔下多姿多彩的海底世界,将游客引入神秘境界.这些都是北京旅游值得一看的好地方.

怎样安排游览时间最为合理呢?

第一天可以游览天安门、故宫、景山、北海.

第二天可以游览八达岭长城或居庸关长城、十三陵的长陵和定陵(地下宫殿)、九龙游乐园等.

第三天可乘城市观光车观光二环、三环、四环路,游览中央电视塔、海底世界、世界公园、颐和园等.

第四天可游览雍和宫、天坛.

第五天可游览北京主要商业区王府井、

çağdaş Pekin'in sembolü niteliğindedir. 360 derecelik görüş açısı sunan kulenin tepesinde başkentin bütünü kuşbakışı seyretmek mümkündür. Kulenin bodrumunda bulunan Denizaltı Dünyası, deniz altının rengârenk gizemiyle turistleri hayrete düşürür. Yukarıdakiler Pekin'de görülmeye değer yerlerdir.

Bunları gezmek için nasıl pratik bir program yapabilirsiniz?

1. gün: Tian'anmen Meydanı, Yasak Kent, Jingshan Parkı ve Beihai Parkı.

2. gün: Çin Seddi (Badaling veya Juyongguan), Ming Mezarları'ndan Changling ve Dingling (Yeraltı Sarayları) ve Jiulong Eğlence Merkezi vs.

3. gün: Özel otobüsle 2., 3. ve 4. ringden kent turu, CCTV Kulesi, Denizaltı Dünyası, Dünya Parkı ve Yazlık Saray vs.

4. gün: Yonghegong Budist Tapınağı ve Gök Tapınağı.

5. gün: Pekin'in ana alışveriş merkezlerinden Wangfujing Caddesi,

西单、前门大栅栏等。

以上游览项目仅供您参考。

二、到北京主要的名胜古迹怎样乘地铁或公交车最方便？

去天安门、故宫、北海、景山可以乘地铁或公交车到天安门、前门后一路北行即可。

(2) 去长城、十三陵时，游客要特别注意，千万不要误乘非法旅游车。一旦误乘，不仅安全没有保证，还要在经济上遭受很大的损失，并且根本就看不到闻名中外的八达岭长城。非法旅游车大多采取在外地人较多的地区发放伪造卡片和在旅馆、饭店代售长城一日五游旅游车票的形式揽客。长城、十三

Xidan ve Qianmen Dashilan vs.

Yukarıdaki gezi programı sadece referansınız içindir.

Pekin'in başlıca tarihi ve kültürel yerlerine en pratik metro veya otobüs yolculuğu nereden başlamalı ve nasıl yapılmalı?

Tian'anmen Meydanı, Yasak Kent, Beihai Parkı ve Jingshan Parkı'nı gezmek için: Metro veya otobüsten Tian'anmen ya da Qianmen durağında inin ve oradan kuzeye yürüyerek gezin.

(2) Çin Seddi ve Ming Mezarları'na gidecek turistler, kaçak tur araçlarına karşı uyanık olun. Yoksa güvenliğinizin garantiden yoksun olmanızın yanısıra büyük maddi zarar görürsünüz. Daha kötüsü dünya çapında ünlü Çin Seddi'nin Badaling bölümünü görmeniz mümkün değildir. Kaçak tur aracı sahipleri, çoğunlukla yabancıların çok olduğu kalabalık yerlerde sahte kart dağıtarak ya da otel ve konukevlerindeki sözde "beş turistik yeri içeren Çin Seddi turu için özel bilet" satarak

陵距北京市区往返约 210 公里，而他们却以往返车费 10 元、20 元的极低价格引诱游客上他们的车。非法旅游车大多打着去长城、十三陵的旗号，实际上则是去一些名不符实的小景点，利用一些个别的假冒伪劣的小景点冒充名胜古迹，以种种借口巧立名目强制收费、中饱私囊，使游客的利益屡屡受到损害。由于伪造卡片所列的单位和地址都是假的，且没有固定的经营地点，游客受损害后难以投诉。

(3) 合法国营公交车不在旅馆饭店代售车票、发卡片，不到旅馆饭店接送游客，只在交通方便的固定地方设站。去的地点全部都是名胜古迹，乘客消费完全自愿、自主。合法公交车不存在任何

yolcu toplarlar. Çin Seddi'ne ve Ming Mezarları'na gidiş-dönüş 210 km iken bunlar, 20 hatta 10 yuan gibi çok düşük fiyatta gidiş-dönüş biletleri ile turistleri çekerler. Çin Seddi ve Ming Mezarları adı altında turistleri adı sanı duyulmayan, adına yakışmayan turistik yerlere götürür, bin dereden su getirerek turistlerin zararına olarak zorla ücret alırlar. Dağıtılan kartlarda da sahte işyeri adı ve adresi yazdıkları için sabit faaliyet yerine sahip olmayan bu firmaları şikayet etmek çok zordur.

(3) Buna karşılık yasal kamu otobüsleri ancak sabit ve ulaşımı kolay bazı yerlerde durak bulundurmakta, bilet bayileri, kart dağıtımı veya otellerde yolcu transferi hizmetleri sunmamaktadır. Güzergahlarında ancak tarihi ve kültürel yerler bulunmaktadır. Yolcular kendi isteğine göre tüketim yapar. Yasal kamu

违章收费的现象。

(4) 目前在北京, 游客去长城、十三陵一定要乘坐合法公交车, 其中最为方便、安全、可靠的是上车地点设在天安门西边三站地的地铁复兴门站北出口停车场内(百盛商场南门、麦当劳门口)的市公交游5(支)路旅游专线车, 出地铁口即可上车, 该车隶属北京公交总公司长途汽车公司, 车身两侧标有“长途汽车公司”字样。公司集中了大批的优秀驾驶员, 为乘客提供优质服务。乘坐该车可直达居庸关长城、八达岭长城、十三陵地下宫殿、九龙游乐园等, 往返210公里, 全程往返票价36元(复兴门—长城16元、长城—十三陵10元, 十三陵—复兴门10元),

otobüslerinde yasadışı ücretlendirme sözkonusu değildir.

(4) Çin Seddi ve Ming Mezarları'na giderseniz mutlaka yasal otobüslere binin. Bunlardan en güvenli, en kolay hat ise özel tur gerçekleştiren Y5-Kol'dur. Y5-Kol, Tiananmen'in üç durak batısındaki Fuxingmen metro durağının kuzey girişinde bulunan otoparktan hareket etmektedir. Otoparkı metrodan çıkar çıkmaz Parkson Süpermarketi'nin güney kapısı, McDonalds'ın, hemen önünde bulursunuz. Y5-Kol Pekin Kamu Ulaşım Merkez Şirketi Şehirlerarası Hatlar Şubesi'ne bağlıdır ve otobüslerinin iki yanında şirketin ünvanı yazılıdır. Şirket şoförleri kaliteden ödün vermeden yolculara hizmet sunmaktadır. Y5 ile Çin Seddi'nin Juyongguan ve Badaling bölümleri, Ming Mezarları (Yeraltı Sarayları), Jiulong Eğlence Merkezi vs.ye aktarmasız ulaşabilirsiniz. 210 km.lik tam gidiş dönüş bileti 36 yuan(Fuxingmen-Çin Seddi 16, Çin Seddi-Ming Mezarları 10, Ming Mezarları-Fuxingmen 10); klimalı otobüsler için ise

空调车按车型分为 40 元、45 元。发车时间每天早 7:00—早 10:00, 当日下午 5 点半左右返回到复兴门。

(5) 乘城市观光车观光二环、三环、四环路, 游览中央电视台、海底世界、世界公园、颐和园等, 可乘地铁在复兴门站下车, 出站后在百盛商场南门停車場上车, 发车时间为: 每周二、四、六、日早 8 点至早 9 点止。全程往返车费总计 26 元, 空调车加 4 元。

去雍和宫、天坛公园, 可乘地铁在环线雍和宫站下车, 出站即到, 游览后乘地铁至崇文门站换乘 60 路公交车直达天坛公园。

游览北京主要商

场
tam gidişdönüş bileti otobüs tipine göre 40 veya 45 yuandır. Hareket saatleri sabah 7 ile 10 arasındadır. Turistler aynı gün öğleden sonra 5:30 civarında Fuxingmen'e dönebilirler.

(5) Değerli turistler, kentiçi tur otobüsüyle 2., 3. ve 4. ringden kent turuna çıkabilirsiniz. Güzergâhta CCTV Kulesi, Denizaltı Dünyası, Dünya Parkı, Yazlık Saray vs.bulunmaktadır. Otobüse binmek için Fuxingmen metro durağından çıkıp Parkson Süpermarketi'ndeki otoparka gidersiniz. Hareket saatleri salı, perşembe, cumartesi ve pazar günleri sabah 8 ile 9 arasındadır. Gidiş-dönüş bileti toplam 26 yuandır ve klimalı otobüsler için 4 yuanlık ek ücret alınır.

Yonghegong Budist Tapınağı ve Gök Tapınağı'nı gezmek için metro-nun ring hatındaki Yonghegong durağında inmek yeterlidir. Bundan sonra yine metro ile Chongwenmen durağında inip 60 no.lu otobüse biner ve Gök Tapınağı'na aktarmasız varırsınız.

Pekin'in başlıca alışveriş mer-

业区可乘一线地铁或环线地铁分别在西单站、王府井站、前门站下车即可。

北京市公交总公司长途汽车公司电话: 6342xxxx

北京市公安局公安分局德外派出所向您提示

kezlerine gidecek turistler, metronun düz veya ring hattından Xidan, Wangfujing ve Qianmen duraklarında inebilirsiniz.

Pekin Kamu Ulaşım Merkez Şirketi Şehirlerarası Hatlar Şubesi, Tel. 6342xxxx

Pekin Emniyet Müdürlüğü Kamu Ulaşım Şubesi Deshengmenwai Karakolu turistleri uyarır.

《译文讲解》

第(1)处的“变化最大的当数……”一句中,“变化最大”比较适合使用“语法隐喻”的手段来表示(*değişime tanık ol-*)。简单地说,语法隐喻就是以不同的句法形式和词汇手段表示同样的意思,我们可以将“直接”的说法称为“土”式,将隐喻的说法称为“雅”式。如(括号中的内容为“土”式):

(...) Harry Potter kitapları, çok büyük bir kesim tarafından oldukça yoğun eleştirilere hedef oluyor. (←Çok büyük bir kesim, ... Harry Potter kitaplarını yoğun bir şekilde eleştiriyor.) 哈利·波特系列受到很多读者极为猛烈的批评(或:很多读者对哈利·波特系列提出了极为猛烈的批评)。(字面意思:哈利·波特系列成为很多读者极为猛烈的批评的目标。)

Firefox kullanımı artıyor. (←Giderek daha çok insan Firefox'u kullanıyor.) 越来越多的人在使用“火狐”软件。(字面意思:“火狐”软件的使用不断增加。)

Londra'nın batısındaki, Kraliyet Hava üssü Northolt,

ağustosun son günü tarihinin en acıklı törenine tanık oluyordu. (← ... Northolt'ta ... tören düzenleniyordu.) (在)伦敦西郊诺索尔特皇家空军基地近日举行了有史以来最为凄婉的仪式。(字面:伦敦西郊诺索尔特皇家空军基地近日目睹了有史以来最为凄婉的仪式。)

“二环路、三环路、四环路”可以理解成变化的地点，变化的内容则是下面的“立交桥”、“高楼大厦”等，而“分布”与其简单地译成 yer al-或 bulun-不如译成 süsle-来得更为生动。“领略到新北京的巨大变化和她作为国际大都市的美丽风貌”一句，注意各种成分的处理。“包括 9·11 事件已损毁的世贸大厦”与“100 多处著名的人文、自然景观”是一种特别列举句式，可以用 başta ... olmak üzere 结构来表示。如：

Başta ABD olmak üzere dış dünyadan gereken desteği sağladım. 我从国外争取必要的支持，其中包括美国。

Pekin'de 88'i dört yıldızlı olmak üzere 671 yıldızlı tuvalet, 2 bin de standart tuvalet bulunuyor. 北京有 671 个星级厕所（其中四星级有 88 个）和 2,000 个标准厕所。

Geçmişte başta Ankara olmak üzere birçok kentimizde, kış aylarında yaşanmaz hale gelindiği malumunuzdur. 众所周知，过去，包括安卡拉在内的很多城市一到冬天就很难居住。

Başta aile büyükleri olmak üzere herkesin gözü üzerindedir. 大家都在盯着你们，包括家里的长辈。

第(2)处的“去长城、十三陵时……”一段中，“一旦误乘”根据上文只需译成 yoksa 即可。“不仅……还要……并且……”一句包括了双层递进，前一层可用 yanısıra 表示，后一层根据原意译成 daha kötüsü。“非法旅游车大多采取……”一句看似复杂，

如果进行一下简化，它实际上就是“车（主）揽客”，中间是方式状语，一是“发放卡片”可用副动词 -ArAk 结构表示，一是“代售车票”，实际上就是“以车票销售代理的名义”，可用 ile 结构表示。“非法旅游车大多打着……使游客的利益屡屡受到损害”一句较长，结构稍显复杂。“长城、十三陵”和“小景点”构成一种替代并列关系，可用 yeline 连接；“以种种借口巧立名目”可以合并为 bin dereden su getir-，“使游客的利益屡屡受到损害”表示“强制收费”的结果，用 turistlerin zararına 可以表示。

第（3）处的“合法国营公交车不在……”一段与上文存在逻辑上的对比，我们可以用 buna karşılık 或 ise 等来显示这种关系。“乘客消费完全自愿、自主”一句是一个主谓谓语句，译成土文时可将其改成普通谓语句，这样“完全自愿、自主”就成了方式状语，用 kendi isteğine göre 即可包含这里面的双重意思。

第（4）处的“目前在北京”一段中“公交游 5（支）路”带有较多的修饰限定成分，译文作了拆分处理，即：先说最方便的是公交游 5（支）路旅游专线车，然后另起一句，对公交游 5（支）路进行描述。

根据对原文的理解，第（5）处的“乘城市观光车”一段中的“中央电视塔、海底世界……”等景点应当属于环线观光的内容，所以在说完环线城市观光（kent turuna çıkabilirsiniz）之后，增加了 güzergâhta 一词，这样就把汉语原文中几个名词词组之间暗含的逻辑关系显示出来了。

【小试锋芒】

会议休闲来昆泰

坐地铁 逛京城 超值享受 乐在昆泰

北京昆泰大酒店是一家集会议、休闲、娱乐为一体的四星级涉

外酒店，位于北京京昌高速路回龙观出口东北侧 200 米处，交通极为便利。下榻期间，你可以品尝到清鲜爽脆、淡雅细腻的杭州菜和以选料考究、制作精细著称的中国清代官府传世之菜——府膳菜。

昆泰大酒店是一家具有现代德国建筑风格的酒店，环境优雅、绿茵环绕，拥有可同时容纳 350 人的多功能会议场所，备有先进的会议设施及良好的会议秘书服务。占地 7,000 平方米的健身娱乐中心为您提供室内网球、国际标准游泳馆、保龄、健身、桑拿、台球、棋牌室、歌舞厅、KTV 包间等各种康乐设施，满足您健身、娱乐的需求。124 间客房温馨雅致、设备齐全。

为了让您度过一个温馨、浪漫的周末，酒店特推出周末特惠活动。您只要付 288 元/天（周五、六、日），就可享受一天的住宿、一顿早餐、一顿正餐、康乐项目、保龄四局、台球、乒乓球、游泳和健身（不限时）。超低价格，超值享受。详情垂询：8179xxxx 转销售部。

地址：北京昌平区回龙观农场桥东 200 米，城铁龙泽站下车即到。

第十一课 理解万岁

严肃的科学论文，动词性谓语多使用持续体 -(A/I)r，名词性谓语多使用后缀 -Dir。本篇是介绍纳米技术的一篇科普性文章。科普文章的特点应该是语言相对直白、语气相对亲切的。因此在翻译时主要使用持续体 -(I)yor，尽量省略后缀 -Dir，这样的处理与科普文章的上述特点是相适应的。另外，有些句子还采用了主语后置的结构，使行文更接近口语。

本课翻译以理解原文为重点。这似乎是第一课的内容，但第一课以词汇理解为主，本课突出句子的理解。理解句子，一个非常关键的因素是对句子成分的语义功能而不是句法功能的把握。所谓句法功能，以主语、谓语、宾语、定语、状语、补语为标签，这个大家都很熟悉；所谓语义功能，是一个句法成分所代表的实体在一个命题中所发挥的作用，包括施事、受事、工具等。句法功能和语义功能并不一一对应。举个简单的例子，一个动作的发出者（施事）在主动句中是主语，但在被动句中主语却是受事，即主动句中的宾语。从这个例子就可以看出，通过句式的改变，一个成分的句法功能比较容易改变，但它的语义功能是相对固定的。这是指一个语言中的句式变换。对于不同的语言，同样一个命题语义结构，往往会以不同的表层句法形式体现，这就要求在翻译之前必须透过表面的句子形式理解底层的语义结构，在这个基础上，将语义结构转换为译入语适当的句法形式。

对于翻译而言，理解的重要性是不言而喻的。因此，本课名为“理解万岁”。

【双语对照】

纳米技术

(1) 对于普通百姓来说, 纳米是一个远比网络、基因更为陌生的科技新名词。一纳米为一米的十亿分之一, 是一个肉眼无法感知的微观世界。自从扫描隧道显微镜发明后, 世界上便诞生了一门以 0.1 至 100 纳米这样的尺度为研究对象的新学科, 这就是纳米科技。于细微处显神奇。纳米技术通过操纵原子、分子或原子团和分子团使其重新排列组合, 形成新的物质, 制造出具有新功能的机器。

(2) 爱因斯坦预言: “未来科学的发展无非是继续向宏观世界和微观世界进军。” 洞察微观世界的秘密, 需要借助仪器来开拓视野、延

Nanoteknoloji

(1) Sıradan halkın bilgisayar ağı ve gen gibi kavramlardan daha yadırgadığı yeni bir teknik terim, nanometre. Nanometre, metrenin milyarda biri ve çıplak gözle seçilmesi imkansız ufak bir dünyayı ifade ediyor. Nanoteknoloji ise “scan tüneli” mikroskobunun icadıyla ortaya çıkıp 0.1-100 nanometre boyutundaki olguları inceleyen yeni bir bilim dalı. Nano ölçekli dünya, ufak olmasına karşın gizemlerle dolu. Nanoteknoloji aracıyla atom, molekül veya bunların yığınlarını manüple edip yeniden düzenleyerek yeni malzemeleri elde edeceğiz ve yeni işlevli nanomakineleri imal edeceğiz.

(2) A. Aynştayn, “bilimin ilerlemesi mikroskopik ve makroskopik iki yönde derinleşmeye devam etmekten öte birşey değildir” kehanetinde bulunmuştu. Mikroskopik dünyanın sırlarını çözmek için çeşit çeşit aletlerle insanın görüşü-

伸双手。纳米科技以空前的分辨率为人类揭示了一个可见的原子、分子世界。随着纳米技术的广泛应用，未来的某一天，现在像“银河”那样的巨型计算机小到可以被随手放进口袋；而美国国会图书馆的全部信息，将会压缩到一个糖块大小的设备中；通过纳米化，易碎的陶瓷可以变成富有韧性的特殊材料；世界上还将出现一微米以下的机器甚至机器人；纳米技术还能给药物的传输提供新的方式和途径，等等。

(3) 当然，科学家同时指出，纳米技术是一门前瞻性、战略性、基础性的科技，目前仍集中在基础研究方面。纳米科技要像信息技术一样产生广泛而深刻的影响，那将是二三十年以后的事情。

nü keskinleştirip elini uzatmak şart. Nanoteknoloji, eşi bulunmaz yüksek çözünürlüğü ile atomik ve molekül ölçekli bir dünyayı gözler önüne sergiliyor. Nanoteknoloji uygulanmasının yaygınlaşmasıyla beraber ilerde bir gün bugünkü “sanyolu” gibi süper bilgisayarlar cebe rahat rahat atılacak boyuta küçültülecek, Amerika Parlamento Kütüphanesi'nde depolanan bütün bilgi sıkıştırılıp kesme şeker büyüklüğünde bir cihazda saklanıyor olacak. Nano işleminden geçen porselen, kolay kırılır olmaktan çıkıp çok esnek özel bir malzemeye dönüşecek. Boyutu 1 mikrometreyi aşmayan makine hatta robotlar hizmete sunulacak. Nanoteknoloji ilacın taşıyım şekline yenilikler getirecek.

(3) Bir keşif sahası, stratejik ve temel bir teknoloji olmasına rağmen bilim adamları, nanoteknolojinin henüz temel araştırmalarda odaklandığını vurgulamayı ihmal etmiyor. Nanoteknolojinin bilgi teknolojisi gibi geniş ve derin etkileri yaratması 20-30 yıl alacak.

【译文讲解】

第(1)段中,“对于……来说”可以用后置词结构 *...için* 来表示,我们这里选择了另外一种译法。“于细微处显神奇”实际上可以理解成一个紧缩复句,即纳米级的世界,虽然非常微小,但却充满了神奇。如果能这样理解——实际上也就是这个意思——那么再翻译起来也就非常容易了,由此可见对原文的理解和转换在翻译过程中是多么的重要。“纳米技术通过操纵……”一句,主语貌似“纳米技术”,果真这样理解,译文就会比较难以处理,而且逻辑上也是不通的。通过分析可以发现,从语义上看,这里的“纳米技术”实际上是一种手段,可以通过土耳其语的工具格 *ile* 来表示,而句中的谓语部分“操纵”、“使其重新排列组合”、“形成新的物质”、“制造出”等等,其施动者应当是人,因为是泛指,可以用第一人称复数来表示。句中的“机器”不是普通的“机器”,而是“纳米机器”,这一点也应当注意。

第(2)段中专有名词“爱因斯坦”的写法要遵守土耳其语的习惯。对于专有名词,一定要查阅资料,看看土耳其人是怎么拼写的,实在找不到的,最好用英语的写法。“……无非是……”一句,可以写成 *-DAn ibaret* 或 *-DAn öte birşey değil*。“洞察……秘密”应该不仅是“观察”,而且要“破解”,所以译文选择了 *çöz-* 一词。“开拓视野”应当理解成使人的视觉更加敏锐 (*keskinleştir-*),也就是要通过显微设备把微观世界放大,让肉眼可以看到,所以不能按照字面理解成“拓宽”、“扩展”。“……可以被随手放进口袋”一句包含土耳其语常用的程度表现手法,即 *-AcAk kadar*。例如:

Daha doğrusu ahmak değil de nankördür, eşine rastlanmayacak kadar nankördür. 准确地说,他并不傻,但是非常忘恩负义,满世界也找不到第二个。

Ayakkabıcı bu parayla iki çift pabuca yetecek kadar deri satın almış. 鞋匠用这钱买了够做两双鞋的皮子。

Tanınmayacak kadar değiştim mi gerçekten? 我真变得让人认不出来了吗?

“纳米化”一词实际就是“通过纳米技术处理”的意思，不要为这种新词的表象所迷惑。“易碎的陶瓷……”更合乎逻辑的理解是“陶瓷由易碎变得富有韧性”，如果按照原文的形式以“易碎”修饰“陶瓷”，可能被理解成是对“陶瓷”的限定，即只是那些“易碎”的陶瓷，而不包括“不易碎”的陶瓷，这就可能造成一种误解，因为总的来说，所有陶瓷都应属于易碎品。表述性质变化的一种句型是 ... olmaktan çıkıp... 例如：

Önem alınan ülkelerde “kuduz”, sorun olmaktan çıkmıştır. 在那些采取相应措施的国家，狂犬病已经不再是一个问题。

Virtual Desktop Manager ile bu durum bir sorun olmaktan çıkıyor. 通过“虚拟桌面管理器”，这个问题可以迎刃而解。

Megalomani de paranoya da bazen kişisel bir hastalık olmaktan çıkıp toplumsal bir hastalığa dönüşür. 自大狂和妄想狂有时会成为社会性疾病而不再是个人问题。

“……出现一微米以下的……”一句中的“出现”可以简单地说是 ortaya çıkmak，但是更好的选择是 hizmete sunulmak，因为这里的“出现”不仅仅是由无到有，而且还要为人所用。“给药物的传输提供新的方式和途径”实际上是“形成新的药物传输方式”，这里“方式”和“途径”意思相近，可以合并，另外“传输”是一个专业术语，我们选用 taşınım。

第(3)段中，“当然”往往可以表示一种让步的意思。“前瞻

性”是与传统的、比较成熟的学科相对而言，可以理解成探索、发现的意思，所以译成 *bir keşif sahası*。“纳米科技……那将是二三十年以后的事情”一句中，这种与时间相关的动作可以用 *-mAİ* 非谓语形式，换言之，涉及事件的时间概念（起始、终止、持续、次序）时，使用 *-mAİ* 结构。如：

O zaman [doğurması] da yakın görünüyordu. 那时她看上去快要生了。

[Mustafa'yla karşılaşması] bu öğrencilik dönemine rastlar. 遇见穆斯塔法就是在上学的这段时间。

[Geleceğin büyük yazarının yazarlık işini bir meslek olarak ciddiye alması] çok daha sonradır. 这位未来的作家认真地把写作作为职业是很久以后的事情。

[Berlin'in kuşatılması] başladı. 对柏林的包围开始了。

[Kibritin parlamasıyla sönmesi] bir oldu. 火柴亮一下就灭了。

Zaten [geçilmesi] pek uzun süren nehir, eskisinden daha geniş gibi. 原本就要花很长时间才能渡过的河现在似乎更宽了。

【小试锋芒】

Nanoteknoloji

Nanoteknoloji, maddenin nanometre ölçeğinde, yani atomal, moleküler yapılar düzeyinde denetlenmesi yoluyla yeni malzeme, cihaz ve sistemlerin tasarlanmasını ve üretilmesini konu alan bir teknoloji dalıdır. Yan yana dizilmiş 10 hidrojen atomunun bir nanometre uzunluğunda yer kaplayacağı ya da DNA moleküllerinin 2,5 nanometre ge-

nişliğinde olduğu düşünülürse bu teknolojinin hangi boyutlarda iş görmek üzere tasarlanıp geliştirildiği de anlaşılır.

Nanoteknoloji temelde malzemeyle, ama, moleküler ve atomal düzeyde malzemeyle uğraşmakta. Bu uğraş, insan eliyle tasarımlanmış ve moleküler/atomal düzeyde denetlenebilen, şimdiye kadar hiç bilmediğimiz yepyeni malzemeleri, yapıları, organizmaları, sistemleri, cihazları, istenen işlevleri yerine getirebilecek biçimde yaratmak demektir.

Nanoteknoloji bugün, temel bilimler için de tam bir meydan okuma alanıdır. Çünkü, California Teknoloji Enstitüsü'nde nanoölçekli sistemler üzerinde çalışan bir grubun başkanı olan Prof. Michael Roukes'ın dediği gibi (Scientific American, Eylül 2001), "makroskopik nesnelerden daha küçük, ama, moleküllerden daha büyük olan nanoteknolojik aygıtlar; mezo ölçekte, bu ölçeğe özgü yasaların egemen olduğu bir alanda var olacak ve iş göreceleridir. Bu ölçekte maddenin özellikleri, klâsik fizikle kuvantum mekaniğinin karmaşık bir bileşimi tarafından yönetilir. Bilim adamları alışılmadık, karmaşık atom sistemleri oluşturup bunların sıra dışı davranışlarını ölçerek mezoölçeğin yasalarını keşfediyorlar. Mühendisler de güvenilir, optimal nano aygıtlar geliştirebilmek için, mezo ölçeğe hükmeden fizik yasalarını kavramak zorundadırlar. Nanoteknolojinin altında yatan bilimi bir gün tam anlamıyla anladığımızda, insanlığa yardımcı olabilecek pratik aygıtlar yaratma fikrini de bütünüyle hayata geçirmiş olacağız."

第十二课 于细微处显神奇

本课例文选自邓贤的纪实文学《流浪金三角》(第二章第6节)。文学作品是最具多样性的文字,最能体现作者的文字风格,很难总结一定之规。因此,在翻译的时候,更多的是要注意一些细节的处理。我们套用上一课原文的一句话,将本课命名为“于细微处显神奇”。当然“神奇”二字对于翻译可能有些夸张之嫌,但对于一个用心的翻译,偶有神来之笔,也可谓“奇”乐无穷了。

【双语对照】

走进金三角

Altın Üçgen'e Giriş

(1) 那是半世纪前一个漆黑的夜晚,天上没有月亮,星星像无数眼睛在天幕上调皮地闪烁。中国西南边陲,一支约有千余人的国民党军队正在连夜行军。准确地说不是行军,是逃跑。队伍里夹杂着许多缠绷带拄拐杖的伤兵,还有不少妇女孩子挟裹其中,她们都是军官家属,有的走路,有的骑在驮弹药的

(1) Yarım yüzyıl önce zifiri karanlık bir geceydi. Aysız gökte hesaba gelmez yıldızlar gözler gibi sinsi sinsi kırışıyordu. Çin'in güneybatı sınır bölgesinde bin küsur kişilik bir Kuomintang ordusu apar topar yürüyüş yapıyordu. Daha doğrusu kaçıyordu. Kafiyelede koltuk değneğine dayana dayana bacağını sürüyen sargılı askerlerin yanı sıra subayların çocukları da vardı. Kimileri yaya, kimileri cephane taşıyan at veya katırlara binmiş yol alıyordu. Yorgun argın oldukları hallerinden belliydi.

马匹或者骡子背上。看得出这些人全都十分疲劳，连牲口也因不堪重负而连连打滑失蹄。但是队伍没有得到休息命令，也没有选择一条好走的大路，他们沿小路一直朝着正南方向开进，前面就是国界，那里是他们生存的唯一希望。突然有情报传来，追兵正在快速追赶，距离他们只有不到十里路，于是手电和火光被严厉禁止，这支死里逃生的队伍惶惶如惊弓之鸟，急急如漏网之鱼，任何一点意外动静都会引起他们极大的恐慌和不安。

(2) 我从史料中得知，这是隶属李弥第八兵团的一支队伍，第八兵团是国民党坚守西南大陆的最后一道防线，蒋介石令其据守滇南，以策应反攻大陆。没想到解放军同时

Hayvanlar bile aşırı yükler altında arada bir kayıp düşer gibi oluyordu. Mola yoktu. Ana yol yerine bir keçi yolunu tercih etmiş, tam güney doğrultusuna habire ilerliyorlardı. Hayatta kalma umutları orasıydı çünkü: Sınır.

Tam bu sırada bir haber geldi. Peşlerini bırakmayan düşman tam gaz yaklaşıyormuş, olsa olsa 5 km arkalarındaymış. Bu haber üzerine el feneri, ateş kesinlikle yasaklandı. Kefeni ucu ucuna yırtmış olan kafilayı, beklenmedik hafif bir tıkırtı bile tavşan gibi paniğe sevk ediyordu.

(2) Tarihsel belgelerden öğrendiğimize göre bu, general Li Mi komutasındaki 8. kolorduya bağlı bir birlikti. 8. kolordu, Çan Kayşek'in emriyle güneybatı Çin'deki son Kuomintang savunma cephesini oluşturmuştur. Görevi, Yunnan eyaletinin güney kısmını müdafaa edip Çin'in Kıta Ke-

从四川和广西发动千里奔袭，蒙自一战，第八兵团势如山崩，元江追击，兵团主力数万人被歼于元江河谷东岸。剩下残部四分五裂，纷纷南逃。国内战史将这场战斗称之为“解放大陆的最后一战”。

(3) 在此后长达一个多月的超级马拉松追击战中，双方全凭一双脚板，跑得快就是胜者。“国军”大多数没能跑赢“共军”，要么成了散兵，要么做了俘虏。后来的历史表明，此刻正在急行军的队伍正是少数免遭覆灭的队伍之一，他们的全部希

simini geri almada destek sağlamaktı. Kurtuluş Ordusu'nun yüzlerce kilometreyi katederek Sichuan ve Guangxi eyaletlerinden birdenbire ortaya çıkacağı, akıllarının ucundan bile geçmemişti. Mengzi muharebesinde 8. kolordu toprak kayar gibi kayıp gidivermiş, Yuanjiang nehri boyunca süren kovalamaca sırasında ise nehrin doğu kıyısında asıl kuvvetlerinden onbinlerce kişilik zayıyat vermişti. Geri kalan birlikler darımağınık bir şekilde güneye doğru nefes nefese kaçmaya başlamıştı. Daha sonra Çin Savaş Tarihinde buna “Çin'in Kıta Kesimini kurtarmak için son muharebe” adı verilecekti.

(3) Bir ayı aşan bu maraton gibi kovalamacayı daha hızlı koşanlar kazanacaktı. Yani, savaşın sonucu ayak tabanlarına bağlanmıştı. “Devlet ordusu”nun çoğu, komünist rakiplerinin karşısında maratону kaybetmişti: Ya bozguna uğramış ya da esir düşmüştü. Sonraki tarihsel kayıtlara göre o sırada gece yürüyüşünü yapan bu birlik de yok ediliştən kıl payı kurtulan sayılı birliklerden

望只有一个，那就是赶在追兵封锁国境前抢先越过界河，成为这场生死攸关的长途赛跑中的侥幸胜利者。

(4) 对中国大陆来说，这是一个旧时代的终结，国民党政权从此退出历史舞台，但是对一界之隔沉睡千年的金三角来说，却预示一个新纪元的到来，人类的一场世纪噩梦由此开始。

(5) 前面传来一阵欢呼，值星军官报告，尖兵班已经抵达国界，等待命令。一位骑在马上官儿点点头，这就是说，他们至少不用担心做“共军”的俘虏。长官看看夜光手表，时针正好指在午夜十二点，他没有说话，回望北方，而此刻中国已经留在他们身后。天空一片漆黑，除了北斗星在天际闪烁，什么也

biri oldu. Tek umudu, düşmanları sınırı kapatmadan önce sınırı geçip küçük bir ihtimalle de olsa bu ölüm kalım koşusunu kazanmaktaydı.

(4) Kuomintang yönetiminin tarih sahnesinden çekilişi, Çin'in Kıta Kesimi'nde eski bir çağı sona erdirirken, sınır ötesindeki binlerce yıldır derin uykuda bulunan Altın Üçgen'de ise yeni bir çağın habercisi oldu. İnsanoğlu, artık yüzyıl bir kâbus içinde kıvranacaktı.

(5) Kafilenin önünde bir sevinç çığlığıdır koptu. Nöbetçi subay, öncü manganın sınıra ulaşip emir beklemekte olduğunu haber verdi. At üzerindeki komutan başını hafifçe salladı. Hiç değilse komünist orduya esir düşme kaygısından kurtulmuşlardı demek. Komutan fosforlu kol saatine baktı. Saat tam 12 idi. Sessizce döndü, kuzeye, geride bıraktıkları Çin'e bakakaldı ama zifiri karanlıkta parlayan kutup yıldızından başka hiçbir şey görülmüyordu. Komutanın yanı başında ayakta duran

看不见。站在他身边的一名年轻军官提醒他：“长官，队伍等着您下命令呐。”

(6) 将军问：“钱科长，你对前面的情况有把握吗？”

(7) 被称作钱科长的军官回答：“至少十几公里外的勐果城没有缅甸驻军，这一点可以肯定。”

(8) 将军挥挥手，下达前进命令。队伍乱纷纷涉过界河，踏上缅甸领土。将军让卫士举起打火机，自己蹲在国界的木桩旁刻字，他的一只胳膊不大方便，那是打日本人留下的残疾。他用力刻下一行歪歪斜斜的字：李国辉，第八军七零九团团长，民国三十九年二月。

(9) 李国辉留恋地环顾四周，长夜如晦，不见尽头。人人都

年轻 bir subay: “Komutanım, emrinizi bekliyoruz.” diye hatırlattı.

(6) Komutan: “Şef Qian, ilerideki durumdan haberdar mısınız?” diye sordu.

(7) Qian: “On kûsur km ötemizdeki Mông Hkok adlı kasabada Birman garnizonu yok. Hiç değilse bundan haberdarım.”

(8) Komutan ileri emri anlamında elini salladı. İnsanlar düzensiz bir şekilde sığ nehri geçerek birbiri ardına Birmanya toprağına ayak bastı. Komutan, korumalardan birine çakmağı yaktırdı ve çömelip zayıf ışıktaki sınır direğine bir yazı kazımaya başladı. Kolu zor hareket ediyordu. Japonlara karşı muharebelerde sakatlanmıştı. Güç bela eğri büğrü bir satır yazabildi: Li Guohui, 8. kolordu 709. alay komutanı, Şubat, Çin Cumhuriyeti'nin 39. yılı.

(9) Li, etrafına, o uçsuz bucaksız karanlıklara özlemle bakındı. Çinli olarak içinde bulundukları anın ne

明白这个时刻对他们这群中国人的重大意义，跨过国界，他们就是离乡背井，到异国土地上流浪了。他们前途还来可知，身后追兵如潮，他们的命运就像风浪中一叶孤舟，不知归宿何在。如今一去故国，何年何月能够返回？这个沉重的念头压在人的心头，令人挪不开脚步，一个卫士轻声劝道：“长官，队伍已经过完了，我们一定会打回来的。”

(10) 长官仰天长叹，打火机熄灭的瞬间，卫士看见将军眼睛里有泪光闪烁，这是炎黄子孙对故国故土的留恋之泪。有道是男儿有泪不轻弹，何况金戈铁马的将军？长官哽咽说：“是的，我们要回来……一定要打回来！”

anlama geldiğini herkes bal gibi biliyordu. Nehri geçmekle kendi memleketlerini terkedip yabancı topraklarda başıboş sürünmeye başlamış olacaktı. Yolun ilerisi meçhul, gerisi peşlerine takılan dalga dalga düşmanlardı. Kaderlerinde şiddetli fırtınada çırpınan sandal gibi geleceğini bilememek vardı. Acaba nereye gideceklerdi, terketmek zorunda kaldıkları memleketlerine ne zaman dönebileceklerdi? Bu soru işareti herkesin yüreğini burktu, sanki ayakları bağlanmış gibiydi. Genç bir koruma kısık sesle avutmaya çalıştı: “Komutanım, hepimiz geçtik. Geri döneceğimiz kesin.”

(10) Komutan başını göğe kaldırarak içini çekti. Çakmak söndüğü an koruma, komutanın gözlerinde parlayan yaşları farketti. Yen ve Huang İmparatorlarının torunlarının yurduna, topraklarına çektikleri o hasreti içeriyordu bu yaşlar. Erkek adam ağlamaz derler. Koskoca komutan nasıl ağlasın? Komutan ağlamasını yutarak: “Haklısın. Geri döneceğiz... Mutlakal” dedi.

(11) 时间定格，让我们把目光投向更加广阔的中国大地。这是一个天翻地覆的历史性时刻，国民党政权如同“泰坦尼克”不可挽回地沉没，蒋介石逃到台湾，而船上大多数乘客注定要葬身大海，谁相信今后会发生奇迹呢？我相信这群人自己也没有信心。因为在他们身后，国民党的青天白日旗已经降落，五星红旗正在冉冉升起，古老的东方大地为这种历史巨变而欢呼。那时候我年轻的父母彼此互不相识，他们分别在南方两座不同城市做着同一件事情，那就是与同学一道载歌载舞，迎接解放大军入城。

(12) 在这个不可逆转的历史变更面前，在人类为胜利者而歌唱的时候，这群人作

(11) Şimdi zamanın akışını geçici olarak durdurup geniş Çin kıtasına bir göz atalım. Dünyanın altüst olduğu bir zamandı. Kuomintang yönetimi Titanik gibi kaçınılmaz bir batışla yüz yüze gelmişti. Çan Kayşek telaş içinde soluğu Tayvan'da almıştı. Transatlantikteki yolcuların çoğu ise denizde boğulmaya mahkûmdu. İleride birgün mucize olacağına kim inanırdı ki? Buna kendilerinin bile inandığını sanmıyorum. Çünkü arkalarında Kuomintang'ın güneşi yerine beş yıldızlı kırmızı bayraklar çekilmişti bile. Antik doğu topraklarında bu tarihî değişim nedeniyle zafer bayramı yapıyordu. O zamanlar birbirini tanımayan annem babam güneyde kendi şehirlerinde diğer genç okul arkadaşları ile birlikte çala oynaya şehirlerine giren kurtarıcı orduyu karşılıyordu.

(12) Geri dönülmez bu tarihî değişimde zaferi kazananlar sıcak kutlamalarla karşılanırken eski çağdan şans eseri sağ kalan bu insan kitlesi,

为旧时代的幸存者悄然离去,逃离自己的国土,或者说作为政治对抗的牺牲品被抛弃。他们的心情无疑是沉重而暗淡的,多数人悲痛欲绝,因为他们毕竟是中国入,是那些胜利者和追兵的同胞,是我们同样的炎黄子孙和华夏后代。卫士看见将军蹲下身去,把祖国的泥土取了一杯,用手绢仔细包好,揣进胸前的口袋里,许多年后卫士把这个细节讲述给一个来自中国大陆的晚辈作家听。我认为这个动人的细节在中国大地曾经被复制过千万次,当年那些结伴闯南洋,闯美洲的中国华侨不是都怀揣故乡泥土登上一去不复返的“猪仔”船么?而这位军人正是因为对反攻大陆

sessiz sedasız, kendi topraklarını terk etti, bir diğer deyişle siyasi düellonun kurbanı olarak bir kenara atıldı. Yüreklerine karamsar bir ağırlık çökmüştü kuşkusuz. Bunlardan çoğu derin hüznüler içindeydi. Herşeye rağmen Çinliyidiler, zaferi kazanıp peşlerini bırakmayan askerlerin vatandaşlarıydılar, bizim gibi Yen Huang İmparatorları'nın torunlarıydılar.

Komutanı, çömelerek yurt topraklarından topladığı bir avucu özenle mendiline sarıp gömlek cebine koyarken gördü koruma. Yıllardan sonra aynı koruma gördüklerini bütün ayrıntılarıyla Çin'in Kıta Kesiminden gelen genç bir yazara anlatıyordu. Aslında bu duygusal ayrıntılar Çin topraklarında defalarca yaşanagelmiştir. Nitekim gruplar halinde bir lokma ekmek uğruna güney Asya ya da Amerika'ya giden vatandaşlarımız ceplerine bir paket yurt toprağını sokarak hiç dönmeyecek o “domuz gemileri”ne binmediler mi? K-

---

© Eski Çin'de yurtdışına ağır işçilik yapmaya gidenlere “domuz yavrusu”, bunları taşıyan gemilere de “domuz gemisi” denirdi.

没有信心，一去孤魂万里，明知不可为而为之，所以才将故国魂魄长留心中，死后也要把坟头朝着祖国方向。

(13) 我们看见，在历史的星光下，一群军人簇拥长官涉过国界，加快脚步追上队伍，一行人很快消失在沉沉夜幕遮盖下的金三角土地上不见了。

arşımızdaki bu komutan, dönüp kıtayı yeniden ele geçireceklerinden hiç emin olamadığı içindir ki, yapayalnız bir ruh olarak imkansız zorlayacak ve dolayısıyla memleketinin ruhunu kalbine koyarak öldükten sonra mezarının başının memleketinden yana yöneltilmesini söyleyecekti.

(13) Tarih yıldızlarının ışığı altında, kendisine eşlik eden askerlerle birlikte komutanın, nehri tabana kuvvet geçip kafileye yetişmeye başladığını görüyoruz. Çok geçmeden Altın Üçgen'in derin karanlıklarına gömüldüler.

【译文讲解】

第(1)段的第一句交待时间背景，这样的功能土耳其语可以用一个独立的判断句来表示。“漆黑”是 *zifiri karanlık*，形容夜色深还可译为 *göz gözü görmemek*, *kapkaranlık*, *kapkara (gece)*, *katran gibi karanlık (bir oda)* 等。例如：

Ortalık çok karanlıktı, göz gözü görmüyordu, el yordamıyla ilerlemeye çalıştım. 周围一片漆黑，伸手不见五指，我摸索着前进。

Lâmba tekrar söndü; ortalık birden bire zifiri karanlık kesildi. 灯又灭了，四周一下子变得漆黑一片。

“调皮”的字面译法是 *yaramaz*，但是该词的感情色彩与下文不符。试想，当一群人如同惊弓之鸟，慌不择路、疲于奔命之时，感觉四面楚歌、风声鹤唳、草木皆兵之际，在他的眼里充满恐怖、不祥与危险的暗夜中的星星可能是“调皮”或 *yaramaz* 的吗？这里选用 *sinsi* 一词，它的字面意思是“阴险”、“暗藏杀机”之类的意思，这和原文是比较符合的。“夜行军”的译法是 *gece yürüyüşü yap-*，但这里的“夜”字其实上文已经清楚，不用交待，根据原意，可以加入“匆忙”一词，即 *apar topar*、*acele acele*、*yaka paça*、*telaş içinde* 等。“妇女孩子”和“军官家属”二者可以合并，说成 *subayların çoluk çocukları*。“看得出”译成 *anlaşılmış* 或 *belli ol-*，可以增加一字：*hallerinden*。“打滑失蹄”一般并未真正摔倒，所以可以说成 *arada bir kayıp düşer gibi ol-*。... *gibi ol-/i-* 是接续动词体态形式，表示近似的意思，减缓肯定的语气。例如：

Harabelerden çığlıklar duyar gibi oldum. 我隐约听到废墟下传来尖叫声。

Yeniden canlanır gibi oldu. 他似乎又恢复了活力。

Bayılır gibi oldum. 我几乎晕倒。

Size biraz acır gibi oldum. 我好像有点同情你了。

Çoğu kez insanlar, merdivenin basamak yüksekliğini ayarlayamayıp dengelerini kaybeder, düşer gibi olurlar. 人们经常会没有掌握好楼梯的高度，一下失去平衡，险些摔倒。

Öfkeden boğulacak gibi oldu. 他气得几乎喘不上气来。

Yüreği duracak gibi oldu. 他的心仿佛要停止跳动。

İki kez korkudan ölecek gibi olmuştu. 他有两次曾经吓得要死。

Birdenbire, gözlerinde bir alev görmüş gibi oldum. 突然，我仿佛看到他眼睛燃起一道火光。

Ne demek istediğini şimdi anladım gibi... 我现在似乎明

白你的意思了。

Benzi sapsarı görünüyordu; fakat cesaretini asla kaybetmemiş gibiydi. 他的脸色蜡黄，可是勇气似乎从来没有失去。

Artık aynı yaşlarda iki çocukları var gibiydi. Biri kız diğeri erkek. 他们好像有两个年纪相仿的孩子，一个是姑娘，一个是小子。

Önce bilgisayarı kontrol etti. Programda görünür bir sorun yok gibiydi. 他先检查了一下电脑，程序似乎没有明显的问题。

“快速”可以译成 hızlı 或 çabuk，更为生动的说法是 tam gaz. gaz 的本意是“油门”，如“加大油门”说成 gaza bas-/dayan-. “死里逃生”是 kefeni yırtmış ol-, 也可以说成 tehlikeden dar kurtul-.

第(2)段中的“李弥第八兵团”用军事术语应表示为 Li Mi komutasındaki 8. kolordu，类似地，“某某驾驶的汽车”可以表示为... yönetimindeki araba. “没想到”可以译成 hiç düşünme-, 也可以用一個习语强调这种意外，如译文所示。

第(3)段中的第一句在翻译时作了拆解处理，先说“跑得快”的获胜，然后作一个更为通俗的解释，即胜败“取决于”脚板。“他们的全部希望只有一个……”一句，注意和“希望”有关的表达方式，例如：

Damat Ferit “Tek umudumu Allah’a ve İngiltere’ye bağladım” diyor. 费利特駙马说：“我把唯一的希望寄托在安拉和英国的身上。”

Ne dersiniz ablacığım, ondan umudumu kesmeli miyim? 您看怎么办呢，姐？我是不是不应该再对他抱什么希望（或者：我

是不是该对他死心了)？

Fırtına o kadar şiddetli oldu ki, ateşi yakmaktan umudu kestiler. 风暴太猛了，他们只好放弃了点火的念头。

Biricik umudumuz Murat'ta. 穆拉特是我们的唯一希望。

Bu adamın umudunu kırmayalım. 我们不要给他泼冷水。

İçindeki umudu henüz yitirmemiş. 他心里还抱有希望。

第(4)段基本可以翻译成一句话。“这是一个旧时代的终结”中的“这”实际是指代下文的“国民党政权从此退出历史舞台”，所以可以名词化的形式将这一小句作为主语；以上内容与下面关于金三角的表述构成对比，可用 -ken 来表示。注意下句中谓语“开始”的时间——行文到此，金三角的噩梦并未开始，所以我们要选用未完成体 (-AcAk) 过去时。

第(7)段中的“勐果”为缅甸地名 (Möng Hkok)，不可随便地用汉语拼音来表示。

第(8)段中的“将军挥挥手”其实就是他下达“前进”命令的方式。类似地，还有这样的表述方式：

Kadın sesle yanıt vermeye cesaret edemedi; yalnızca, evet der gibi başını salladı. 女人没敢讲出声，只是点了点头表示赞同。

Nur göz ucuyla onu gösterdi. Şenay Hanım o önemli değil dercesine başını salladı. 努尔瞟了他一眼。谢纳伊女士摇了摇头，仿佛在说“别理他”。

Ali karşılık vermedi. Sadece elini sus, karışma anlamında salladı. 阿里没有答腔，只是挥了挥手，意思是“别吱声，别管”。

第(9)段中的“长夜如晦，不见尽头”看似独立小句，实际

上可以认为是“环顾(四周)”的补语。“沉重的念头压在人的心头”作何理解?通过上文知道,败走异国的国民党官兵对自己的前途命运充满疑问,对于何时能够重返故乡充满疑问,这些疑问压在心里,实际上就让人产生悲怆、凄凉之感,译文用 *yüreğini burk-* 来体现这种心情。

第(10)段中的“留恋之泪”译成“泪中包含着留恋”。

第(11)段中的“天翻地覆”可有两种解释:一是指变化之巨大,可译成 *yerden göğe kadar (değiş-)*; 一是指混乱,可译成 *altüst ol-*。这是一个特殊的历史时刻,一兴一亡,风向逆转,一个旧的世界的灭亡已成定局,一个新的世界、新的秩序即将建立,所以最合理的理解应该是“混乱”。“逃”到台湾的“逃”字可以译成习语 *soluğu bir yerde al-*。在学习外语的时候应注意体会词语的意思,这样在翻译时才可能灵活、适当地选择,而不至于词汇贫乏。“注定”用 *mahkûm* 来表示。“注定”译成 *-e mahkûm ol-*, 表示消极意义,即不可避免地陷入某种境地、获得某种结局。如:

Ne kadar ileri düzeyde olursa olsun insanın yarattığı bilgisayarlar insandan daha az akıllı olmaya mahkum. 计算机是人发明的,所以不管多么先进,注定都不会比人更聪明。

Benim yaptığım bina yıkılmaya mahkum değildir. 我盖的楼不能拆。

Bilmeden bir zavallıyı acı ve açlıktan ölmeye mahkum ettin. 你无意中让一个可怜人在痛苦和饥饿中死去。

Anayasalar toplumu yansıtmadıkça, er ya da geç kağıt üzerinde kalmaya mahkumdurlar. 宪法如果不能反映大众的意志,迟早会沦为一纸空文。

Bunları söylerken Ecevit'in gezisinin başarısızlığa mahkum olduğunu ima etmeye çalışmıyoruz. 我们这样说并不是暗示埃杰维特的出访必定无果而终。

第(12)段中,“他们的心情无疑是沉重而暗淡的”一句,增加了 **karamsar** 一词来修饰“沉重”。“明知不可为而为之”译为 **imkansızı zorla-**, 这里需要注意 **zorla-** 的用法, 如:

İşçiye zam için bütçeyi zorladık. 为了增加工人工资, 我们在预算方面想尽了办法。

Sivasspor Başkanvekili Ahmet Koçak matematiksel olarak şansın devam ettiğini belirterek, “şansımızı sonuna kadar zorlayacağız” dedi. 锡瓦斯竞技俱乐部代理经理艾哈迈德·科恰科表示, 从理论上讲机会还是有的。他说: “我们要最大限度地利用我们的机会。”

Maçlarda performans sınırlarımızı zorladık, ofansif ve hareketli bir futbol ile seyircilerimizi etkilemesini bildik. 我们在比赛中充分地表现, 主动进攻、积极跑动, 给观众留下了深刻的印象。

Biyodizelle çok yüksek bir talep söz konusu. ÖTV düştüğü anda üretim kapasitemizi sonuna kadar zorlayacağız. 生物柴油的需求量很大。一旦取消特种消费税, 我们计划全力进行生产。

Multi Thread programlamanın biraz derinliklerine inip yapabileceklerimizi zorlayacağız ve dinamik olarak thread içerisinde nasıl nesneler yaratabileceğimizi inceleyeceğiz. 我们要进一步深入了解多线程编程, 全力以赴, 研究如何在线程内部实现对象的动态生成。

第(13)段中,“一群军人簇拥长官……”一句应当注意视角的设置, 原文似乎是以“一群军人”为焦点, 我们在处理的时候把“长官”作为焦点。

【小试锋芒】

潘多拉的盒子

（选自邓贤《流浪金三角》第三章）

1

将近半个世纪前的一天夜里，一钩银白的上弦月慢慢从掸邦高原的山巅上露出脸来，把清冽的光辉撒向金三角亚热带丛林和莽莽深谷。那一天月光美丽如水，千里婵娟人共享，但是我们国内的史学家却没有能够看见这钩弯月，因为他们的目光被森严的国界线挡住了。

在这片月华照耀下的古老丛林中，野兽不安地睁大眼睛，猫头鹰惊慌地咕咕叫着，因为它们看见一队从未见过的陌生人群闯进了它们的世界。

终于逃脱覆灭命运的国民党残军暂时喘过一口气来。国界是一道生死线，将追兵和死亡挡在身后。指挥官下令宿营，篝火燃烧起来，山谷里人喧马嘶，士兵卸下身上的武器弹药，男人凑着火堆抽烟。女人和孩子分到一盆热水洗脸洗脚，她们快活地说话，黑暗中不时响起孩子饥饿的哭声。行军锅里的稀粥开始向空气中散发出阵阵诱人的香气，伙夫头高声骂娘，于是一种久未有过的松弛和幸福气氛渐渐洋溢在营地上。

李国辉披一件军衣，胡子多日未刮，看上去像个肮脏的马夫。太太唐兴凤身怀六甲，此刻她没有同丈夫厮守在一起，而是被派到家属队做动员工作。篝火忽明忽暗，好像一个哮喘病人，很不通畅地呼吸着。潮湿的树枝在火焰中吱吱作响，不时腾起大团烟雾，在夜空中呛人地弥漫开来。

很多年后牛卫士对我说，李国辉其实是个脾气温和的人，体贴部下，从不打骂士兵，在国民党军队，这样的好长官实在不多见。

问题是一旦陷入绝境，任何长官都会因为心绪恶劣而变成咆哮的狮子，所以除了卫士紧跟长官，其余人都悄悄躲开，不敢轻易打搅他。

伙夫送来一大缸热气腾腾的稀粥，长官却不想吃，只让放在火堆边。长官不吃，卫士当然也不敢吃，他们看见长官紧皱眉头，一脸惆怅，手里拿着一根树枝在地上不停地划来划去。稀粥滋滋开了，空气中多了一股香甜的焦糊味。卫士正要伸手去挪一挪，劝长官先吃饭，不料树林里突然传来一阵惊慌马嘶，紧接着响起刺耳的枪声，营地大乱，人人变了脸色。李国辉嚙地站起来，一抬腿却踢翻那缸煨在篝火上的稀粥，他怒不可遏地大叫：“哪个混蛋开枪？……发生了什么事？”

如果此时用“风声鹤唳，草木皆兵”或者“惊弓之鸟”来形容这群残兵败将的紧张神经是再恰当不过了。他们都是军人，打过许多大仗，经过许多艰险，其中许多军官和老兵还经历过八年抗战。他们本来应该处乱不惊，可是眼下任何一点动静都会使他们变得惊慌不堪。一个值班军官报告说，野兽袭击牲口，咬伤一匹驮马，还抓伤哨兵。李国辉下令增加岗哨，多烧几堆篝火，因为野兽怕火。经过这场虚惊，许多人干脆睁着眼睛等待天亮，因为险恶环境提醒他们，他们仍处在各种危险的威胁之中。

篝火熄灭了，卫士赶紧生火，但是湿树枝怎么也燃不起来，一阵旋风刮过，呛得他们一齐狼狈大咳起来。这时一个人影悄无声息地走过来，将一只盛满稀粥的搪瓷缸放下，将湿树枝拿掉一些，又俯下身体用力吹火，烟灰腾起来，烟雾消失，红通通的火苗又欢快地跳跃起来。

“长官，请吃饭吧，身体要紧啊。”来人说道。

李国辉接过搪瓷缸，两人眼睛里都有一种彼此会意的东西，那就是对于队伍命运的深深担忧。他们彼此读懂对方，便有了某种安全感，于是李国辉顺从地坐下来，开始吃起他几天中的第一餐热饭。

天地寂静，大山无言。当五十年后我的目光越过漫长的历史夜

空盯住这堆丛林中的熊熊篝火，我意识到一个重要时刻正在悄然来临。李国辉何以成为金三角的开山鼻祖？他为什么没有带领队伍去海南岛，去台湾，而是决定留在金三角？一支军队选择留下来，如同一粒种子选择落入泥土，这个丛林之夜对于金三角的未来意义重大。我想探究的是，李国辉登上历史舞台的全部激情和灵感是怎样爆发出来的？

第十三课 禅房花木

作者奥伍兹·阿拉尔（1936—2004）是土耳其著名漫画家、作家，创造了 *Avanak Avni*、*Hayk Mammer*、*Köstebek Hüsnü*、*Utanmaz Adam* 和 *Vites Mahmut* 等许多著名的漫画形象，涉足戏剧、音乐、电影等多个领域，长期担任《自由报》（*Hürriyet*）专栏作家。

本文是一篇发表于《自由报》的讽刺小品，翻译的时候需要注意词汇的选择，或雅或俗，或文或白，或明褒暗贬，或明贬暗褒，由此可以达到幽默的讽刺效果。

鉴于本文的风格，翻译过程中尤为重要的是词汇的理解和译文词汇的选择。词汇处理得当，不仅能传达字表的意思，同时还能体现字里行间的讽刺效果，使读者不致隔靴搔痒，而是识得庐山真面目，将花木深处的禅房一收眼底。

【双语对照】

Çiçeği Burnunda Bir Eleştirmen

Oğuz ARAL

(1) Birkaç sayfa ötedeki
komşum Ali Atif Bir'in televizyon
reklamlarıyla ilgili eleştirilerini
keyifle okurum.

(2) Atif Hoca da bu eleştiri
işini çok sevmiş olacak ki hızını

勇气可嘉的评论家

奥伍兹·阿拉尔

(1) 阿里·阿特夫·比
尔和我都在本报开了一块
地盘，算是邻居；他对电视
广告所作的评论文章我时
常拜读，饶有兴致。

(2) 阿特夫老师大概
是对发表评论兴头十足，一

alamayıp geçen haftaki cuma ekinde kitap, film ve tiyatro eleştirilerine de başlayıvermiş. Ümit Ünal'ın "9" adlı filmini, Ozanser Uğurlu'nun "Kadınlar" adlı kitabını ve Ferhan Şensoy'un "Biri Bizi dikizliyor" oyununu tezgâhına yatırıp ince-kıyım doğramış. Yakında futbol, resim, yemek ya da moda üstüne yazacağı eleştirileri merakla bekliyorum.

(3) Ben, binlerce metre çizgi film yaptım, birkaç yüz reklam filmi çektim. Lütfü Akad, Yılmaz Güney, Aydın Arakon gibi sinema ustalarına film öyküleri ve senaryolar yazdım. Hatta zıpırlık zamanlarımda 5-6 filmde bile oynadım. Ama film eleştirisi yapmak aklımdan geçmez.

(4) En az 5-10 bin kitap okumuşumdur. 5-10 tane de yazmışumdur. Ama bir kitabı eleştirme gücünü kendimde göremem.

(5) Fakat alçakgönüllülükle

发而不可收拾,从上周五的副刊开始又推出书评、影评和剧评。于米特·云纳尔的电影《九》、奥藏塞尔·乌乌鲁的新书《女人》和费尔汉·申索伊的话剧《偷窥》——拎上黑板,切丝儿剁块儿,细细评判。瞧这架势,我倒很想看看老师对足球、摄影、烹饪或者时尚还有何高见。

(3) 动画片我弄过几千米,广告片也整过几百部。吕特菲·阿卡德、耶尔马兹·居纳伊、阿伊登·阿拉空这些电影圈的大腕我也给他们攒过剧本,活蹦乱跳的时候甚至还在五六部片子里过过几把瘾。可是说到影评,压根儿我就没敢想。

(4) 我看的书少说总有五车十车,我写的书也凑得上五本十本。可是说到书评,掂量掂量我还真没那份儿能耐。

(5) 不过说句不谦虚

tiyatrodan bir miktar anladığımı söyleyebilirim. 1958 yılından beri tiyatrodan hiç kopmadım. Konservatuvarlarda 12 yıl öğretmenlik yaptım. 20'ye yakın oyun yazıp yönettim. Bunlardan Haysuz İhtiyar, Bir Garip Orhan Veli yıllardır oynuyor.

(6) Atıf Hoca'nın hocahğı hangi konuda bilmiyorum. Ama tiyatro hocası olmadığı kesin. En azından "gala" ile "prömiyer"i karıştırmazdı. Ferhan Şensoy gala yapmaz. Gala sözcüğü bedava ekabir gecesi niyetine kullanılır. Prömiyer de bildiğiniz gibi ilk oyun demektir. İlk oyunda dil sürçer, tekler, çuvallar... Dekorda kapılar açılmaz, duvar dekorunun oyuncuların üstüne yıkıldığı olur, takma sakallar düşer, elbiselerin teyelle tutturulmuş kenarlarının açılıp oyuncuyu çı çıplak bıraktığı bile vardır.

(7) Ama 20-30 provadan sonra seyirci karşısına çıkan oyunun tadı ve heyecanı bam-

的话, 戏剧我还是略知一二的。从 1958 年起我就一直在这个圈子里打转转。戏剧学院教书 12 年, 做编剧导演将近二十年, 《怪老头》、《怪人奥尔汗·维利》都是长演不衰的剧目。

(6) 阿特夫老师教的是哪个专业我不知道, 不过肯定不是戏剧专业, 否则的话至少不该把“首映”和“首演”混为一谈。费尔汉·申索伊不会搞什么首映。请来一些有头有脸的人物, 让他们白看, 这叫首映。首演嘛, 不用多说, 就是第一次上台。既然是第一次上台, 说错词儿, 打磕巴儿, 这都不新鲜; 舞台上门打不开, 道具墙砸到演员身上, 头套摔下来, 服装没缝好让演员春光外泄之类的事情也是有的。

(7) 等到排练过二三十次, 演员再登台面对观众, 那感觉、那劲头可就不

senaryosunu yazıp yönettiği ‘9’ 自导的电影《九》。
filmini izledim.”

(11) Kusura bakma hocam, (11) 老师，请多多包
eleştirmenleri de eleştirirler ara- 涵。评论家偶尔也会遭到别
da bir. 人评论。

【译文讲解】

文章的标题“Çiçeği Burnunda Bir Eleştirmen”中 çiçeği burnunda 是一个习语，意思是“新的”。通过阅读全文我们知道，阿里·阿特夫·比尔在一篇文章中对自己并不熟悉的领域发表评论，奥伍兹对此不以为然。所以，这里所谓“新的”实际包含了“初生牛犊”的含义，我们翻成“勇气可嘉”实际上明褒暗贬，讽刺阿特夫不知深浅、妄加评论。

第(1)段中“birkaç sayfa ötedeki komşum”是一种诙谐的说法，实际上两人都是《自由报》专栏作家，各自的专栏位于不同的版面，所以有这样的说法，直译的话听起来比较别扭，所以我们采取意译的方法。本段中的 okurum 译为“拜读”，显得比较客气，这属于先礼后兵、欲擒故纵的策略。

第(2)段“hızını alamayıp”是一个比较生动的说法，借此讽刺阿特夫自以为是、忘乎所以的做法。“tezgâhına yatırıp ince-kıyım doğramış”也是一种形象的表述，翻译时采取了直译的办法，可以达到原文的效果。行文至此，作者还是一路高歌一路捧，暗藏矛头在后头。所以该段最后一句我们译出“高见”一词，也是出于明褒暗贬的考虑。

第(3)段话锋开始变化，以自己在电影圈的丰富经验而从未涉足影评反衬阿特夫的胆大妄为。注意，我们在翻译这段文字的时候采取明贬暗褒的手法，使用了“弄”、“整”、“攒”、“过瘾”等比

较粗俗的词语。

第(4)段除了继续上段的手法外还要注意的一个细节是“5-10 bin kitap”的处理。两处5—10当然都是约指，同时还构成重复，如果将前者译成“五千一万”则达不到重复的效果。可喜的是，汉语形容读书多、学问大是“学富五车”，与“车”有关，所以，我们将原文中的 bin 译成“车”是非常巧妙的，同时，这里的“五车十车”既有“篡改”成语的幽默效果，又与原文的约指异曲同工。

第(8)段中的“acep”是方言，意同“acaba”。

其余段落的译文请大家自己分析。

【小试锋芒】

Hiç kış istemeye gittiniz mi?..

Oğuz ARAL

“Ne oldu be?.. Peşinden ordu mu kovalıyor!..”

Görmez gözlerle bana bakıp, can verir gibi,

“Aşığım” diye inledi.

“Yine mi?.. Sabahın köründe bunun için mi beni ayağa diktin?”

Turhan bildim bileli hep aşıktı. Aşık olduğu kızlar sık sık değişir, ama Turhan'ın aşkı hiç değişmezdi. Bu hıçkırık tutar gibi aşık oluşu yüzünden, üç kez evlenmişti ve aynı nedenden ötürü de üç kez boşanmıştı. Aynı anda 2-3 kıza birden aşık olabilme yeteneği vardı. Benden 8-9 yaş büyük olmasına rağmen yıllarca yiyip içtiğimiz ayrı gitmemişi. Babıali'deki acemilik yıllarımda bana çok yardım dokunmuştu.

"Bu seferki bildiğin gibi değil.. Ben ilk defa sahiden aşık oldum, haydi giyin!"

"Niye giyinecekmişim?"

"Kız istemeye gidiyoruz!"

"Sen kudurdun mu oğlum!.. Bu saatte gidersek bizi pencereden atarlar. Üstelik, kız istemeye niye ben gidiyor-muşum?.."

"Benim hayatta kimim kimsem mi var?.." diye koca burnunu çeke çeke ağlamaya başladı.

Kadınların ağlamasına dayanamam. Ama erkeklerin ağlamasına hiç dayanamam.

"Turhan'cığım, insan kız istemeye bir büyüğüyle gider. Ben senden küçüğüm... Kızı verecekleri olsa bile vermez-ler!.."

"Verirler... Verirler!.. Kız da benimle evlenmek istiyor. İş babasını razı etmeye kaldı. Senin ağzın iyi laf yapar... Üstelik iyi kötü tanınmış birisin... Kolay hayır diyemez he-rifi.." dedi ve mutfağa yürüyüp eline ekmek bıçağını aldı.

"Gülay olmadan ben yaşayamam... Kızı vermezlerse kendimi öldürürüm... Belki o herifi de öldürürüm!.." diye yine hıçkırıp höykürmeye başladı.

"Allah'ını seversen kes şu zırlamay!.. Otur bir kahve iç de kafanı topla... Kimdir bu kız, neyin nesidir?.. Kız isteme-ye kimin evine gidiyoruz?.."

Kızın babası ticaretle uğraşıyormuş. Halleri vakitleri iyiymiş. Bizim müstakbel gelin ailenin tek çocuğuymuş. Annesi yıllar önce vefat etmiş. Evi halası çekip çeviriyor-muş. Kız, bu yıl üniversiteyi bitirecekmiş. Turhan'ın çalıştı-

ğı gazetede stajını yaparken tanışmışlar.

“Yahu Turhan, kaç yaşında bu kız?..”

“Eh, şöyle bir 22-23 var!..”

“Lan alçak sübyancı!.. Kız senden 25 yaş küçük. 10-15 yıl sonra ne olacak?.. Sen çıldırdın mı?..”

“Evet çıldırdım!.. 10 yıl sonrayı değil, 10 gün sonrayı bile düşünmüyorum. Evlendiğimiz gece bile ölmeye razıyım!.. Haydi gidip kızı isteyelim!..”

“Kızına görücü geleceğinden babasının haberi var mı bakalım?”

“Var tabii. Gülay babasına söylemiş... Adam da bu yursunlar demiş.”

“Senin kaç yaşında olduğunu da söylemiş mi?..”

Turhan'ın hık mık etmesinden, biricik kızını isteyecek herifin yaşı hakkında babanın hiçbir bilgisi olmadığını anladım.

Ama Turhan'ın gözü dönmüştü bir kere. Akıl, izan, mantık, sağduyu filan kalmamıştı adamda... Bir ağlıyor, bir gülüyor, bet sesiyle bağıra çağıra şirler okuyor, arada bir kalkıp kafasını dolap kapaklarına vuruyordu. Bunca yıllık arkadaşlığımız vardı. Gidip kızı istemekten başka ne yapabilirdim ki?..

“Kalk gidiyoruz” dedim.

“Kızı istemeye mi?..”

“Bu saatte kız istenmez. Akşam yemeğinden sonra gideceğiz. Şimdi yapacak bir sürü işimiz var.”

*****

Önce, daha müşterileri gelmemiş açık bir *kadın kuafö-*

rû buldum. Turhan'ın iyice beyazlanmış saçlarını ve bıyıklarını bir güzel boyattım. Turhan bir ara,

"Boyanmışken bari sarıya boyayalım... Sarışın olmayı hep istemişimdir" dediyse de aynada yüzümü görüp sarışın olma isteğinden derhal vazgeçti. Boyadan sonra kuaför, insanın cildini gergin tutacağını iddia ettiği bir sürü de kremi Turhan'ın yüzüne boca etti.

Sonra da Tünel'e yürüyüp vitrinlerde Turhan'ı genç gösterecek ucuz elbise bakınmaya başladık. Allah'tan maşaları yeni almıştık. Lacivert kareli ve metal düğmeli bir ceket, bej ve dar bir pantolonla pembe puanlı bir gömlek seçtim. Tüm sıskalığına rağmen topatan kavunu gibi fırlamış göbeğini örtmek için de parlak kırmızı bir yelek...

Turhan bu kılıkla kötü kovboy filmlerindeki kumarbazlara benzemişti. Ama olsundu. En az 10 yaş daha genç gösteriyordu bana göre. Çikolata ve çiçek işini de hallettikten sonra, yapacak başka bir işimiz kalmamıştı. Hem vakit geçirmek, hem de heyecanımızı bastırmak için Çiçek Pasajı'na girdik. Ağzımız kokmasın diye portakallı votka içmeye başladık.

*****

Kızın evinin kapısını çaldığımız sırada hafif eğrilmiş bir durumdaydık. Ama içki cesaret vereceğine, korkumu bûsbütün artırmıştı. Arkadaş uğruna çiğ tavuk yenirdi, ama rezil olunur muydu?

Kayınpederi görünce, boşuna korku çektiğimi anladım. Uygar tavrılı, sakın yüzlü, sevimli bir adamdı. Kokusundan anladığım kadarıyla, o da heyecanını bastırmak için rakı

içmişti. Ama bizim Turhan'dan gençti. Bizi görünce yüzü biraz ekşidi, fakat kibarlık edip pek renk vermedi. Hal hatır sormalardan sonra müstakbel kayınpeder Veysel Bey, bana hangi gazetede çalıştığımı, kaç para aldığımı ve kaç yaşında olduğumu filan sormaya başladı. Amanın!.. Turhan'a yaptığımız makyaj ve dekorasyon boşa mı gitmişti?.. Veysel Bey, kızını benim istediğimi mi sanmıştı?..

O sırada Turhan hıçkırığa benzer sesler çıkarıyor, arada bir de inliyor ve ikram edilen likörden doldurup doldurup içiyordu. Ben, en romantik olduğuna inandığım eda ve sesimle sözü aşka getiriyor ve aşkın yıllara meydan okduğuna, tarihteki büyük aşıkların arasında hep büyük yaş farkları olduğunu anlatıyordum. Turhan'ın aslında göründüğünden ve hatta benden bile genç olduğunu söyleyerek tiradımı bitirdim.

Ciddi ve tehlikeli bir sessizlik oldu. Kızı benim değil, Turhan'ın istediği anlaşılmıştı. Bütün kibarlığına rağmen Veysel Bey'in ağzından "Hösssst!.." diye bir ses duyuldu. Adam, fırlayıp odadan çıktı ve az sonra ağzına kadar rakı dolu bir bardakla göründü. Turhan da buna karşılık minik likör kadehiyle likör içmekten vazgeçti. Bir su bardağını silme likörle doldurdu.

Allah'tan Hala Hanım, birden söze girdi. Kadife gibi bir sesle havayı yumuşattı:

"Herkes, doğarken alınına yazılı kismetiyile doğar efendim. Yaş, gelir, din, iman farkı, hepsi boş şeyler... İnsanın alınına yazılı olan kismetî padişah gelse silemez demişler efendim... Kismetse olur, biz ne desek boş!.."

Veysel Bey'in ani olarak sakinleşmesinden, evde halanın sözünün geçtiğini anladım. Sonraki konuşmalarından çıkardığıma göre, kocası vefat edince Hala Hanım genç yaşta dul kalmış ve bir daha evlenmemişti. Bütün sevgi ve şefkâtini ağabeyine ve onun kızına vermişti. Çıtı pıtı, sözü sohbeti yerinde, orta yaşlı hoş bir kadındı.

Ben tekrar bir tezgâhtar edasıyla Turhan'ın ne kadar ünlü bir gazeteci olduğunu, yakında köşe yazarı bile olacağını, milletvekili ve hatta bakan olması için bir sürü parti liderinin kendisine yalvardığını, ama onun gazetecilik namusuyla bu teklifleri reddettiğini, içki ve sigaraya hemen bırakabileceğini Veysel Bey'e anlatırken, Hala Hanım da çaktırmadan Turhan'ı teselli ediyordu. Turhan'ın Gülay'ını pek görememiştim. Kahveleri getirdikten sonra yanımızda kısa bir süre oturmuş, sonra da ortadan yok olmuştu. Ama bakışından anladığım kadarıyla, Turhan'ın iddia ettiği gibi ortada aşk meşk yoktu. Turhan'ın gazetedeki karşı durulması mümkünsüz aşk hücumlarından canını kurtarmak için, 'Gel beni babamdan iste... Verirse ne âlâ!' filan demişti herhalde.

Ben Turhan'ı Veysel Bey'e pazarlamaya çalışırken, söz yaş ve kuvvet konusuna geldi. O sırada Turhan celallenip Veysel Bey'le güreş tutmaya kalktı. Hala Hanım, araya girip iki sarhoşu bilek güreşine razı etmeseydi, evde bir hayli tahribat olacaktı. Allah'tan Turhan, Veysel Bey'i bilek güreşinde yendi de, namusumuz kurtuldu. Ama yine de kızı Turhan'a vermediler.

*****

Gecenin ayazında k s k s eve dönerken bir delilik etmemesi için Turhan'ı teselli etmeye çalışıyordum. Ama o benden bile sakindi.

"Boşver, yiğidin alnına yazılan gelir!.." gibisinden laflar ediyordu. Bir hafta sonra aynı eve yine görücü gittik. Veysel Bey ve kızı evde yoktu. Hala Hanım'dan kendisini Allah'ın emriyle istedik.    nk  Turhan, Hala Hanım'a yıldırım aşkıyla vurulmuş, bir haftadır yemekten içmekten kesilmişti.

*****

Turhan'ın aşklarının bittiğini sanmıyorum. Ama Hala Cavidan Hanım'la hâlâ evliler ve aslan gibi bir de oğulları var.

第十四课 随便翻翻

本文摘自反倾销仲裁书。仲裁是一种具有法律效力的正式文书，其文体特点是句子较长，信息量大，多用被动句，突出客观、中立的特点。在翻译过程中还要注意的，必须对相关专业知识有所了解，对术语的翻译要准确。翻译的基本功在语言，但是翻译的内容可能涉及不同的专业，译者不大可能是百科全书，这就需要在翻译之前，特别是在翻译有一定专业深度的内容之前，首先要大致了解这一专业的知识。

鲁迅先生说过这样一句话，大意就是“随便翻翻”，即读书要杂。对于翻译尤其应当如此。我们对很多知识可能都是门外汉，但至少有一点儿了解是大有益处的，至少需要深入了解的话，我们可以知道到哪里去查找相关的资料。这样看来，和前面几课的标题相比，也许名为“随便翻翻”也算不得突兀。

【双语对照】

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dampingly İthalat ile Zarar
Arasındaki Nedensellik Bağı

Dampingly İthalatın Etkisi

第三部分

进口倾销与损害
之间的因果关系

进口倾销的影响

Madde 19-Zarar inceleme döneminde soruşturma konusu kalemlerin ÇHC' den dampingly ithalatının, 2000 yılına göre, soruşturma döneminde (SD)

第 19 条 损害调查期内被调查产品自中国进口与 2000 年相比呈现

mutlak ve nisbi olarak arttığı, özellikle dolma kurşun kalem ithalatında fiyatların düştüğü ve ihrac teklifi fiyatları temelinde yapılan değerlendirilmede, ihrac fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarının önemli ölçüde altında kaldığı tespit edilmiştir. Aynı dönemde yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde olumsuzluklar tespit edilmiştir. Dampingli ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını kırması ve bastırması, dampingli ithalattaki artış eğilimi ile yerli üretim dalında görülen olumsuz gelişmelerin eş zamanlı olarak ortaya çıkması nedeniyle dampingli ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan zarar arasında *illiyet bağı* olduğu sonucuna varılmıştır.

Üçüncü Ülkelerden İthalat

Madde 20-Üçüncü ülkelerden yapılan ithalatın 2000 yılı-SD arasındaki dönemde dolma kurşun kalemlerde %1-2, tükenmez kalemlerde %20 oranında azaldığı tespit edilmiştir. Üçüncü ülkelerin pazar payı 2000-SD arasın-

absolutely and relatively growth, automatic pencil import price reduction extent was obvious, export price analysis showed, export price was far lower than domestic enterprises' product price. During the same period, domestic enterprises' economic indicators all occurred negative changes. Import倾销 price for domestic enterprises' product price caused pressure, import倾销 presented growth trend, domestic enterprises' negative changes three occurred simultaneously, this说明进口倾销与国内企业受到的损害之间存在因果关系。

来自第三国的进口

第20条 第三国的进口自2000年至调查期之间的时间内,自动铅笔减少12%,圆珠笔减少20%;第三国市场

da dolma kurşun kalemelerde %16'dan %7'ye düşmüş, tükenmez kalemelerde ise %22'den %13'e gerilemiştir.

Sonuç olarak, diğer ülkeler kaynaklı soruşturma konusu ithalat, gerek miktarı ve piyasa payındaki eğilim, gerek fiyatları itibariyle bu aşamada yerli üretime zarar verebilecek boyutta görülmemektedir.

Diğer Unsurların Etkisi

Madde 21-Yönetmelik'in 17nci maddesi hükümleri uyarınca, soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalattaki gelişim ile söz konusu ithalatın fiyatlarının yerli üretim dahı üzerindeki etkisinin yanısıra yerli üretim dahlında zarara yol açabilecek diğeri olası unsurlar da incelenmiştir.

Yerli üretim dalı üzerinde oluşan zararın ülkemizde 2001 yılında yaşanan ekonomik krizden kaynaklanıp kaynaklanmadığı incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda, 2001 yılında

份额，自动铅笔从16%降至7%，圆珠笔自22%降至13%。

因此,自第三国进口的被调查产品在数量、市场份额的变化趋势以及价格都未对国内企业造成损害。

其他因素

第21条 根据《实施细则》第17条规定,除从被调查国进口的变化的情况以及被调查产品对国内企业的影响外,对可能对国内企业造成损害的其他因素也进行了分析。

首先对国内2001年的经济危机是否对国内企业造成损害进行了分析。结果表明,随

görülen ekonomik krizin söz konusu ürünün tüketimi üzerindeki etkisinin SD'de ülke ekonomisinde görülen genel iyileşmeye paralel olarak ortadan kalktığı ve ürün tüketiminde dolma kurşun kalemlerde %99, tükenmez kalemlerde ise %39 oranında artış kaydedildiği anlaşılmıştır. Buna karşılık dumpingli ithalatın SD'de tüketimde görülen artışın üzerinde bir oranda yükseldiği, pazar payını sürekli artırdığı ve üçüncü ülkeler pazar payı aleyhine genişlediği, tükenmez kalemlerde ise üçüncü ülkelerin pazar payının yanısıra yerli üretim dalının piyasa payının da önemli bir kısmını ele geçirdiği görülmüştür.

Özellikle tükenmez kalemlerde birim karlılığın sıfıra yaklaştığı, bu nedenle firmaların artık fiyat rekabetine girme olanağını kaybettiği görülmüştür. Diğer taraftan, üretici/ihracatçı firmaların ihracat tekliflerine göre yapılan bir hesaplama sonucunda dolma kurşun kalemlerde %72 oranında fiyat kırılması, tükenmez kalemlerde ise %28 oranında fiyat bastırması belirlenmiştir. Esasen tükenmez kalem-

şerh调查期内国民经济整体好转，经济危机对有关产品消费的影响已经消除，其中自动铅笔消费增长99%，圆珠笔消费增长39%。相比之下，进口倾销涨幅高于调查期内的消费增长，市场份额不断增大，压缩了第三国的市场份额，圆珠笔自第三国的进口以及国内企业的市场份额也都大大降低。

特别是圆珠笔的单位利润率已经接近零，因此各家企业已经失去价格竞争的可能。另外，从对出口企业出口价格报价的分析可以看出，自动铅笔和圆珠笔分别存在72%和28%的压价现象。鉴于国内

lerde yerli üreticilerin birim karlılığının sıfıra yaklaştığı düşünüldüğünde yerli üreticilerin fiyat rekabetine girmeleri halinde zararına satış yapmak zorunda kalacağı görülmektedir.

Bu çerçevede, yukarıdaki hususlar dikkate alındığında, dampingli ithalatın yerli üretim dalına zarar verdiği ve nedensellik bağının mevcut olduğu anlaşılmaktadır.

圆珠笔企业的单位利润率已经接近零，如果进行价格竞争，则必须进行亏本销售。

基于上述分析，认定进口倾销对国内企业造成损害，两者存在因果关系。

【译文讲解】

Madde 19 中的 soruşturma konusu kalem 译成“被调查产品”。注意在正式文体中被动态的这种表述方式。又如：

Görüşme konusu bütün meseleler ele alındı. 所有议题都进行了讨论。

Forum sonunda, tartışma konusu olan sorunun çözümünde tutulacak ortak yolun belirlenmesi amaçlanır. 研讨会最后要就如何解决引发争议的问题协调立场。

本款第一句就是一个被动语态的长句，谓语动词是 *tespit edilmiştir*，而确认的事实都是以非限定小句的形式出现的（-nın ... -diği/-Acığı）。翻译的时候我们省略了谓语动词，因为本文是一篇调查报告，事实认定部分不言自明；同时，将各个非限定小句处理为独立小句。有的时候，如果行文需要，可以将被动句转换成主动句，主语是泛指“我们”。

这类正式文体的翻译初看比较棘手，事实并非如此。它的难度在于句子长、信息量大、词汇专业；它的容易在于客观性强、词汇

意思单一明确。所以处理这类文章的手法应该说也是比较单一的。在翻译之前，要搜集相关专业的素材，了解相关知识，熟悉相关术语；翻译的时候，主要是句子的处理，处理方法如前段所述。本课不想对译文作太多的解释，请大家注意分析比较。另外要注意译文的措词，相信大家对正式文体的用语也有一些自己的感悟。

【小试锋芒】

İhraç Fiyatı

Madde 9-A ve B firmalarının beyan ettiği, Türkiye'ye ihraç fiyatı ile fiili ithalat faturalarında yer alan fiyatların birbirleriyle uyummadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle anılan firmalar için ihraç fiyatı olarak ürünün Türkiye'ye ithalatında kullanılan faturalardaki değerler alınmıştır.

Diğer taraftan, ihraç fiyatlarının belirlenmesinde kullanılan söz konusu fatura örnekleri talep üzerine temsilci firma yetkilisine gösterilmiştir.

Fiyat Karşılaştırması ve Damping Marjı

Madde 10-Damping marjı, ürün tipleri bazında belirlenen normal değer ve ihraç fiyatının aynı ticari aşamada karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Karşılaştırmada fiyatları etkileyen diğer giderler için normal değer ve ihraç fiyatında gerekli ayarlamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda, A firması için fiili ihraç fiyatlarından firmanın kendisi tarafından sağlanan banka masrafı düşülmüş, paketlenme masrafı firma tarafından sağlanmadığın-

dan herhangi bir ayarlama yapılmamış, ancak ihraç satışlarında iç navlunun üretici/ihracatçı tarafından üstlenilmesi nedeniyle ve bu masrafların firma tarafından bildirilmemesi nedeniyle iç navlun giderleri B firmasının sunduğu bilgilerden yararlanılarak belirlenmiş ve yukarıda belirtilen tüm masraflara ilişkin ayarlamalar yapılarak fabrika çıkış aşamasına ulaşılmıştır.

B firması için fiili ihraç fiyatlarından (paketlenme, iç navlun ve banka masraflarına ilişkin giderlerin firma tarafından doğrudan kullanılması imkansız şekilde sunulması nedeniyle) söz konusu masraflar değer ve miktar esasında dağıtılmak suretiyle düşülmüştür.

第二篇

对照分析

本篇提供了部分原文和相应的参考译文，目的是利用在第一篇学习的翻译方法，通过对实例的分析，进一步加强对翻译规律的认识。

没人带我玩

Kimse Beni Yanına Almak İstemiyor

小时候,有时候惩罚那些让我们看不顺眼的孩子,就是不帶他玩。比方说,几个坏小子密谋去王富贵老师家的房顶上拉屎以泄私愤,事先就会对王老师的儿子说,如果你再不老实,再向你爸告密,过几天我们有件特好玩的事情,就不帶你玩。

当然,最终也没有帶王富贵的儿子玩。为此,经过将近三十年的沉思,我得出一个结论,注定了,这个世界上,有非常多的人都是别人不帶玩的。

我应该是特例,该当红小兵的时候,因为老师嫌我六岁还吃我妈的奶,所以就没让我当。这一耽误,几乎耽误了我的一生。后来

Çocuklar hoşla gitmeyen arkadaşlarını cezalandırmak için tecrit ederler. Meselâ, öç almak için kafa kafaya verip Wang Fugui adında bir hocanın ev damına sıçmayı kuran bir avuç hain canavar, “Birkaç gün içinde çok ilginç bir oyun oynayacağız. Uslu durmaz, gene ihbarcılık yaparsan seni bu oyunda istemiyoruz” diyecektik.

Tabii, ne yapıp edip Wang Fugui'nin oğlunu almadık. Yaklaşık otuz yaşının birikiminden çıkardığım kadarıyla çoğumuzun kaderinde diğerleri tarafından istenmeyen kişi olmak vardır.

Ben ise bunlara özel bir örnek sayılırım. Altı yaşını doldurduğumda Küçük Kızıl Erler'e, ki Çin'in çocuklar örgütü Genç Öncüler'in eski adıydı, üye olmak gerekirken bu yaşta hâlâ annemin memelerinde olmamı be-

实在忍不住也入团了，听说，入团前，他在老师的办公室里痛哭流涕，以示忏悔。

直到我成了社会青年，在派出所登了户口，一个年轻警察提醒我要老老实实，让我在好几张纸上按下了我的指印，手上的红印泥，顺手我就抹在了裤子上。离开派出所的时候，我装出一副诚惶诚恐的样子走掉，但从内心里，我是多么想让他们多留我一会儿，好好谈谈，谈谈生活，谈谈信仰，谈谈我们的未来。

biraz daha kalsın” diye açar açmaz sınıfta sadece iki arkadaş çantalarını toplayıp gözler önünde başı eğik bir şekilde uzaklaşmak zorunda kalırdı. Elbette, bu hemdertlerden biri bendim. Diğer i ise Ayen adında bir herifti. Neden sonra adam dayanamayıp da Genç Komünist oldu. Ve üye olmadan önce günahlarıma tövbe edeyim diye hocanın önünde habire yaşlar dökmüşmüş...

Derken okuldan mezun olup iş beklerken karakola kayıt yaptırdım. Genç bir polis, yasalara gereken saygıyı gösterme konusunda beni uyardı. Bir sürü belgeye de baş parmağımı bastırttı. Parmak ucumda kalan kırmızı mühür mürekkebini gelişigüzel bir şekilde pantolonuma siliverdim. Ayrılmama izin verildiğinde korkuyla karışık saygılı bir tavır takındım ama, biraz daha oyalanıp dertlerimi dinlesinler diye can atıyordum. Hayat, inanç ve geleceğimiz üzerine dertlerimi... Gel gelelim, varlığımı ve ruhumu öyle hiçe sayıyorlardı ki, düpedüz kapı dışarı ettiler beni.

~然而,他们是那样忽视我的存在和我的心灵,就这样把我打发了。我一直认为,没人带我玩,完全是我咎由自取,都是因为没当上红小兵的缘故,都是因为六岁还吃奶的缘故,但一切已无法更改。这个疙瘩像个瘤子一样存在我的心里,直到前些年才舒坦一些。而且,越来越舒坦,我得出了一个让我非常快乐和释然的结论,其实,这个世界上至少80%的人都是不被带玩的。比如说球员和球迷,作家和文学青年,艺术家和艺术爱好者等等!

我保证,要把这些像涮萝卜一样,一个个都给涮清楚,涮明白!

Hiç kimsenin beni yanında almak istemiyor olmasını, Küçük Kızıl Er olamayışım ve 6 yaşında bile annemin memelerinden ayrılamayışımla açıklıyorum. Kendim ettim, kendim buldum. İş işten geçmiş olması-na rağmen başıma gelenler hep vücudumdaki bir tümör gibi hayatımı gölgelendirmiştir ve bu gölge ancak birkaç yıl öncesinde dağılabildi. Ve gün geçtikçe daha rahatladım, hatta kendimi huzura ve rahata kavuşturuca bir sonuca bile vardım: Aslında dünyadaki insanların en az yüzde sekseni istenmeyenlerden oluşur. Futbolcular çevresinde futbolseverler, edebiyatçılar arasında edebiyata bayılan gençler ya da sanatçılar önünde sanat meraklıları gibi...

Yemin ederim, bütün bu gerçekleri kar gibi tertemiz açığa vurmaya çalışacağım.

老公^①不久前认识了一个外国朋友，他家里有两个孩子。昨天，外国朋友邀请我老公去他家做客。回来后，老公感慨万分^②：“人家西方对孩子的教育方式就是好，从来不打骂孩子，总是以理服人^③。不像咱们，总是相信棍棒底下出孝子^④。”

中午吃饭，儿子在小房间画画，不肯过来。我正想去拉儿子，老公摇摇手^⑤说：“让我来慢慢说服他。冬冬，吃饭了。”老公的声音

Bizimki geçenlerde iki çocuk babası yabancı uyruklu biriyle tanışmıştı. Dün adamın davetlisi olarak ziyaret ettiği evinden dönüşte hayranlıkla:

“Şu Batılılara bak, eğitim tarzı gerçekten avantajlı. Dayak ve azarlar yerine hep güzellikle yola getirirler küçüklerini. Bizde ise hâlâ kör değneğini beller gibi ‘dayak cennetten çıkmadır’ anlayışında ısrar ediyoruz.” dedi.

Öğle yemeği vaktiydi. Küçük odasında resim yapmakta olan oğlumuz sofraya çıkmayınca dayanamayıp çekmeye koyulacaktım. Bizimki ise hayır der gibi parmağını salladı. “Sabırla çıkmaya ikna edeyim” dedi

① 老公：对丈夫的一种比较随意、亲切的叫法。土耳其语中 bizimki 一词可与之对应。

② 感慨万分：在本文的含义应该是一种“赞赏、羡慕”的情感，译为 hayranlık。

③ 以理服人：这里是指家长对孩子的管教方式，译为 çocuklarını güzellikle yola getir-。

④ 棍棒底下出孝子：这个汉语俗语在土耳其语中对应的说法有 Dayak cennetten çıkmıştır 和 Keramet bizim sopada。

⑤ 摇摇手：翻译中对文化上的差异必须敏感。汉语“摇摇手”表示否定，而在土耳其语相应的肢体语言是 kaşını kaldır-或 parmağını sall-。在处理这个短语时，可以转化为与之接近的土耳其人的肢体语言 parmağını sall-，也可以通过加词的办法消除可能的模糊，译成 hayır der gibi elini sall-。

很温柔很慈祥，眼巴巴地看着小房间的門。他喊了好几声，那边连一点动静也没有。我偷笑，老公不理我，坚持一遍遍地喊着儿子小名：

“冬冬，快吃饭了，一会儿饭要凉了！”“冬冬，先把画放下吧！”

“冬冬，把画拿过来吧，一边画一边吃饭。”老公一点点屈服，可小房间里还是没有动静，儿子根本不理他。

我把饭吃完了，老公的说服工作还没有取得一点进展。“唉，我把饭给他端过去吧。”说着，老公就要起身给儿子送饭。我拉住他，说：“你就算什么教育方法？”然后冲儿子所在的小屋吼道：“许硕成！你再不给我出来，就从家里滚出去！”话音刚落，儿子已经忙不迭地从小房

ve o yumuşak, babacan sesle çocuğa küçük adıyla seslenmeye başladı: “Dongdong, yemek zamanı geldi.” Birkaç kez tekrar etti. Fakat gözlerinin takıldığı kapıdan çıt bile çıkmadı. Bıyık altından gülümsememe bakmadan çağırmayı sürdürdü.

“Dongdong, hadi yemek yiyelim, soğur sonra.”

“Dongdong, resim işine ara ver biraz!”

“Dongdong, resimle gel, yemek yiyerek yap.”

Azar azar verdiği tavizlere rağmen küçük odadan hiç kıpırtı duyulmadı yine. Çocuğun çağırısı duymazdan geldiği gün gibi açıktı. Yemeğini bitirene kadar bizimki hiçbir ilerleme kaydetmedi.

“Yemeğini odasına götürüyüm bari.” diye içini çekip ayağa kalkacaktı. “Bu ne biçim eğitim böyle?” diye atıldım, yerine oturtup çocuğun bulunduğu odadan tarafa döndüm ve “Xu Shuocheng (Şü Şuşoçing)! Ya çık dışarı ya da terk et evi!” diye bağırdım. Bunun üzerine bizim küçük hiç

① 偷笑： için için gül-或 bıyık altından gül-。注意：后者也可用于女性。

间里跑了出来。

oyalanmadan çıkmaz mı! Hem de koşa koşa...

带枪的人

杜震

我所在的公寓楼“黄金海岸”中，还住着两个巴勒斯坦的高级财政官员，军方在楼下放了警戒哨，一个班的黑衣警察部队，整天守在门口。

警卫当中有一个老兵，他是我寓所的常客，名叫埃克拉姆，意思是“特别爽快的人”。这个老埃，30岁的人40岁的长相，个子不高，中等偏瘦，尖尖的脸上挂着两撇帅气的小胡子。由于肚皮已经不太体面地突起了，所以他走起路来总有些摇摇晃晃。

加沙的枪支泛滥，

Silahlı Adam

Du Zhen

Oturduğum apartman ‘Altın Sahil’de yüksek kademeli iki Filistinli finans yetkilisi de oturduğu için binanın kapısında bir manga siyah üniformalı polis gece gündüz nöbete dikilmiştir.

Korumalardan, adı “çok cömert” anlamına gelen Ekrem adlı kıdemli bir er, daireme sık sık uğruyordu. 30’lerinde olmasına rağmen 40’lerinde gösteren Ekrem Abi; kısa boylu, biraz ince, sivri çeneli ve yakışıklı bıyığı olan bir vatandaştı. Biçimsizce çıkmış göbeği nedeniyle sallana sallana yürüyordu.

Gazze’de silahların aşırı yaygın-

在老埃身上就是具体的体现。虽然，他是一个必须带枪而且友好的人，但是他的枪的来源并不全都合法。除了部队配发的 AK-47，老埃随身总带一支勃朗宁手枪。上班的时候，他从家里揣着枪，穿着便服，来到我们的楼下，再换上军装，天知道他要的是什么戏法，怎么能够带枪通过加沙中部的以色列军队检查站。

我问他，这样上班挣钱是不是太提心吊胆了？他总是滑稽地做个鬼脸，小胡子上挂满得意的微笑。这是他的秘密，也许也是巴勒斯坦千千万万私自带枪人的秘密。

作为阿拉伯人当中的贝都因人，他的家族属于加沙古老的几个游牧部落之一。后

来，他成为了一名警察。在加沙，成为一名警察，是一件很不容易的事。首先，你必须得有枪。在加沙，没有枪，你就不可能成为一名警察。老埃的枪，是他在加入警察之前，从他的父亲那里继承下来的。他的父亲，是一个非常有名的枪手，他曾经在加沙的街头，用他的枪，为他的父亲，赢得了一个又一个的荣誉。老埃的枪，是他在加入警察之前，从他的父亲那里继承下来的。他的父亲，是一个非常有名的枪手，他曾经在加沙的街头，用他的枪，为他的父亲，赢得了一个又一个的荣誉。老埃的枪，是他在加入警察之前，从他的父亲那里继承下来的。他的父亲，是一个非常有名的枪手，他曾经在加沙的街头，用他的枪，为他的父亲，赢得了一个又一个的荣誉。

“Hiç korkmuyor musunuz böyle?” diye soracak olduğumda yüzünü komikçe buruşturuyor, bıyıkları gururlu bir gülümsemeyle dolup taşıyordu. Evet, bu kendisinin, daha doğrusu milyonlarca yasadışı silah taşıyan Filistinlinin giziydi.

Bedevi Araplardan olan kabilesi, Gazze'deki eski göçebe aşiretlerinden geliyormuş. Daha sonra aşireti deniz kıyısına yerleşip hayvancılık ve ba-

来，部落定居在海边，从事畜牧和捕鱼，但拥有并携带枪支的习俗并没有改变。

他说，他的家里还有一支美国制造的M-16，和以色列大兵的一样，此外还有他特别喜欢的另外一支AK-47。弹药虽然只有两箱，不过也“够用”了。虽然巴勒斯坦人私人拥有武器的数量惊人，但黑市上武器的价格仍然不菲。他的勃朗宁在黑市上就可以卖到2000美元。黑市上的子弹也贵，要一美元一颗。所以，作为“固定资产”，这老埃的“军火库”在当地可是相当可观的一笔“财富”。难怪以色列人敢反复扫荡约旦河西岸，而在加沙却只能打了就跑；也难怪巴勒斯坦所有的极端组织都选择加沙作大本营。这里的

likelihoodla uğraşır konuma gelmekle birlikte silah bulundurup taşıma gelenegini korumuş.

Evinde İsraili erlerin standart silahı olan Amerika malı M-16'ya ek olarak çok hoşuna giden bir AK-47 daha varmış. Mermiler iki kutudan ibaret ama “yeter”miş. Filistin’de yasadışı silah sayısı insanı şaşırtacak kadar yüksek olmasına karşın, kara borsaya düşen silahların fiyatı hiç de ucuz sayılmaz, nitekim Browning’ini 2,000 dolara satabilirmiş. Mermiler de tanesi bir dolar gibi pahalı bir fiyattaymış. Dolayısıyla Ekrem Abi’nin cephanesi memleketinde “sabit kıymetler” nitelikli pek şahane bir zenginlikti. Bundandır ki, Batı Şeria’da mekik dokurcasına operasyon düzenlemeye cesaret eden İsraililer, Gazze’de “vurkaç”la yetinmek zorunda kalırken, bütün Filistinli radikal örgütler merkez olarak tabiatıyla burayı seçmiştir. Burası gerçekten mümbittir.

“基础”的确不错。

老埃不是地道的军人，而是“革命者”。他从中学时代就是秘密组织的积极分子，曾经起早贪黑地到以色列打工，当苦力，受过不少磨难，后来还做了以色列人的阶下囚。

对于监狱的生活，老埃很自豪，用他的话讲，就是“上大学”。以色列为了感化巴勒斯坦激进分子，在监狱里开设了各种课程，然后从外面派来老师进行授课。后来，也从囚犯当中挑选部分老师，其结果可想而知。大部分囚犯学习了新的知识，掌握了一些技能，也成为了更加坚定的反以分子。

老埃说，90年代巴以和平进程开始后，老埃这帮“地下党”成了当权派，本来应该扬

Ekrem Abi gerçek anlamıyla asker değil, “devrimci” imiş. Lise çağından beri gizli bir örgütün faaliyetlerine etkin olarak katılmış, bir zamanlar gece gündüz demeden İsrail’e gidip gelip amelelik yaparak büyük sıkıntılar çekmiş. İsrail’in hapishanesinde bile yatmış bir kere.

Hapis hayatından Ekrem Abi derin bir iftihar duyuyor ve buna “üniversite” gözüyle bakıyordu. Meğer İsrailliler dışardan alınan öğretmenler yoluyla hapishanelerde türlü türlü kurs düzenliyor, sonra öğretmenlik yaptırmak için de mahkumlardan bazılarını seçiyormuş. Bu, aşırı Filistinlileri ıslah etmek için uyguladıkları bir ‘havuç’ politikası olacaktı ancak sonucunu kestirmek hiç de güç değildi: Hükümlülerin çoğunun öğrendikleri yeni bilgiler yeni becerilere paralel olarak İsrail’e karşı çıkan tutumları daha sertleşmiş oldu.

“Barış Süreci”ne başlanan 90’lı yıllardan itibaren Ekrem Abiler “yeraltı”ndan iktidara çıkıp bellerini doğrultacakken, şıppadak yurtdışın-

眉吐气了。但是从国外归来的巴勒斯坦“流亡派”摇身一变，成了从天而降的“接收大员”，横征暴敛、贪污腐化，老埃这样的“革命者”生活反而不如先前了。于是，他放弃了做小买卖发财以及其他发达的梦想，当了一名警察，吃皇粮、混生活，至于未来的生活，只能过一天算一天了。

老埃是我在加沙唯一见到的一个懂得计划生育道理的阿拉伯人，只有一个女儿。而且他的“新思想”都是在监狱里面学到的。不仅如此，他在监狱里还学会了希伯来语和英文的基础知识，而且，多年来，他每天都认真收听以色列的广播，知识还不断得到“更新”。

作为总以大哥自居的老埃，他的一大乐

dan çıkagelen Filistinli “sürgünler” pat diye kimliklerini değiştirip “meyveleri toplayanlar” konumuna geldi. Ağır vergi, hortumlama ve yolsuzluklar kol gezmeye başlayınca da Ekrem Abi gibi “devrimciler” bitleri kanlanacağına daha perişan oldular. Bunun üzerine Ekrem Abi küçük ticaretle zenginleşme gibi hayallerden vazgeçip polis üniformasını giymiş, az da olsa bir maaşa bağlanıp geçinip gitmekle yetinmek zorunda kalmış, geleceği ise Allah’a kalmıştı.

Bir tek kız babası olan Ekrem Abi, Gazze’deki tanıdıklarından aile planlamasının önemini anlayan tek Araptı. Ve “yeni anlayışlar”ın hepsini hapishanede öğrenmiş. Bunla kalmayıp İbranice ve İngilizcenin temel bilgilerini de öğrenmiş, yıllar yılı her gün İsrail radyo programını büyük ilgiyle takip ederek bilgisini “güncellemiş”.

Ağabeylik takınmaya alışmış Ekrem Abi, öğüt vermekten büyük zevk

趣就是教训人，不仅整天唠叨着“做人要当心”、“知人知面不知心”的道理，而且还会坐在我的寓所的阳台上，望着西沉的落日，吟诵阿拉伯古代诗人的名诗，苍凉得一塌糊涂。

老埃的举止谈吐远比其他警察文雅。他虽然是贝都因人，但进我的寓所客厅时，却会在地毯边上把鞋子脱掉，赤脚走到饮水的阳台上，陪我一起“欣赏”以色列的轰炸。虽然有时候，也会占点儿小便宜，但断断不会像其他警察那样。

他喜欢当记者的感觉，每当我在第一时间里发出稿子后，他的态度俨然比我还兴奋，而且总忘不了提醒我，这个我在他进门前就知道的消息，可是他的

duyuyor. “Adam olmak dikkat ister”, “Güvenme dostuna, saman doldurur postuna” diye diye temcit pilâvı gibi ısıtıp ısıtıp milletin önüne sürmekle kalmayıp dairenin balkonuna çökmüş, batmak üzere olan güneşi seyrederken eski Arap şairlerin dizelerini ezberden okuduğu da oluyor. O kadar hüzünlü ki, hiç sormayın.

Bedevilerden olmasına karşın meslektaşlarından çok daha ince ve nazikti. Nitekim dairenin oturma salonuna girdiğinde ayakkabılarını kilimin civarında çıkarmayı hiç ihmal etmiyor. Su birikmiş balkona yalnız ayak çıkıp benimle birlikte İsrailîlerin bombardımanını ‘zevkle’ izlediği de oluyor. Küçük kazancın peşinde koşabilir ama diğer polisler kadar aç gözlü sayılmazdı.

Muhabirlik hissini seviyor. Nitekim yazımı ilk fırsatta bağlayıp yolladığımda kraldan çok kralcı bir tavırla benden daha büyük bir heyecana kapılıyor. Onun kapıdan içeri girmesinden önce zaten öğrenmiş olduğum haberin bile kendi “exclusive”i oldu-

“独家”，然后得意地抖出一句名言：“时效可是新闻的第一生命”。天晓得，在巴勒斯坦这个热闹得有些过分的地方，一个冷清的角落里看门的小兵拥有同传媒大亨默多克一样的新闻理念，不由得让人感慨万千——命运之神不该丢开了他而捧起了后者。

只有在亲眼见到一个芝麻小官严厉地训斥当班偷懒溜号的老埃的时候，才能忽然想到，他不过是个当差的小人物。

老埃毕竟是个“带枪的人”，虽然，他也幻想着战争结束后能够回到他的一亩三分地，开一家饭馆，用自己从海里捕获的鲜鱼，做成美味佳肴，发财致富。但他目前最大的兴

ğunu vurgulamayı hiç ihmal etmiyor ve sözüne “Tazelik haberciliğin can damarıdır” şeklindeki özdeyişiyle çalılımlı çalılımlı devam ediyor. Allah Allah, Filistin gibi aşırı hareketli bir yerde ve bu yerin kuytu bir köşesinde, adı sanı bilinmez bir nöbetçi erin, medya devi Rupert Murdoch’la aynı habercilik anlayışını paylaşması, şu Allah’ın işine bak, diye düşündürüyor insanı: Tanrı’nın Ekrem Abi’yi değil de Murdoch’u yeğlemesi haksızlıktır!

Ekrem Abi’nin devlet hizmetlisi iki paralık adamdan fazla bir şey olmadığını, ancak, kendisini görevinden kaçamak yaptığı için ufacık bir memurdan adamaklı papara yerken gözlerimle gördüğümde iyice anladım.

Savaş bitiminde kendine ait topraklarda bir lokanta açıp kendi eliyle denizden çıkardığı taptaze balıklardan lezzetli yemekler yaparak zengin olmayı her ne kadar düşlese de “silahlı adam” olarak Ekrem Abi’nin akli fikri şu anda beline takılı çakar almazdadır.

趣仍然离不开腰里面别的家伙。

近看任何一种武器,都觉得阴森。因为,一美元的枪子儿可以换一条人命,老埃再随和有礼貌,他的手枪也不能使人产生太多的好感。尤其是在他得意地表演出枪,然后在衣服上一蹭便可打开枪机,举手装备射击的动作之后,他的动作在第一时间就把我这个在国内百分百的枪迷,变成了名副其实的好龙的叶公。

总之,埃克拉姆是加沙的一个拥有土地的贝都因人,一个被生活变成军人的精明好动的小农。虽然整天耍大枪,但只要是和土地紧密相联的人,全世界各地都有几分相似。正是因为这种感觉,所以我总以为老埃似曾相识。因而我会在谈话中

Yakından bakıldığında silahın her türlü korku salar niteliktedir. Ayrıca, Ekrem Abi'nin bütün samimiyeti ve nezaketine rağmen, bir cana mal olabilen bir dolarlık nane şekerli tabancasının insana sempati kazandırması mümkün değildir. Hele övünerek silahını çekip üniformasına bir sürüşte horozunu açarak ateş pozisyonuna bir çırpıda geçmesiyle birlikte, benim gibi sözde "tek kelimeyle silah delisi"nin acemiliği ortaya çıkıyor.

Özetle, Ekrem, Gazze'de toprak sahibi bir Bedevi, kör boğaz için askerliğe düşen, kıpır kıpır cin fikirli bir çarıklı erkânıharptır. Her gün silahla oynuyor olmasına rağmen dünyanın hangi yerinden gelirse gelsin toprakla sarmaş dolaş olan insanlar arasında az da olsa benzerlik vardır. Bu yargıdan dolayıdır ki, Ekrem Abiyi çoktandır tanıyormuşum gibi geliyor bana. Sohbet sırasında bazen onu bir

突然用中文对着得意洋洋的他“甩”过去一堆话，然后稍停片刻，带着满脸狐疑的表情，用阿拉伯语问：“你真不懂？不应该呀！”

对面绝对是满满一头雾水。

sürü Çince lafa boğup, kısa bir aralıktan sonra şüphe dolu yüz ifadesiyle şöyle devam ettiğim oluyor: Gerçekten anlamıyor musun? Garip şey.

Suratıma alık alık baktığına emin olabilirsiniz.

反对自由主义

毛泽东

一九三七年九月七日

我们主张积极的思想斗争，因为它是达到党内和革命团体内的团结使之利于战斗的武器。每个共产党员和革命分子，应该拿起这个武器。

但是自由主义取消思想斗争，主张无原则的和平，结果是腐朽庸俗的作风发生，使党和革命团体的某些组织和某些个人在政治上腐化起来。

Liberalizmle Mücadele

Mao Zedong

7 Eylül 1937

Biz aktif ideolojik mücadeleyi savunuyoruz; çünkü bu mücadele, Parti ve devrimci örgütler içinde savaşımızın yararına olan birliği sağlayan silahtır. Her komünist ve her devrimci bu silaha sarılmalıdır.

Buna karşılık liberalizm, ideolojik mücadeleyi reddeder ve ilkesiz barıştan yanadır; bu yüzden yozlaşmış ve bayağı bir tavra yol açar, Parti ve devrimci örgütler içindeki bazı birimlerde ve bireylerde siyasi soysuzlaşmayı doğurur.

自由主义有各种表现。

因为是熟人、同乡、同学、知心朋友、亲爱者、老同事、老部下，明知不对，也不同他们作原则上的争论，任其下去，求得和平和亲热。或者轻描淡写地说一顿，不作彻底解决，保持一团和气。结果是有害于团体，也有害于个人。这是第一种。

不负责任的背后批评，不是积极地向组织建议。当面不说，背后乱说；开会不说，会后乱说。心目中没有集体生活的原则，只有自由放任。这是第二种。

事不关己，高高挂起；明知不对，少说为佳；明哲保身，但求无

Liberalizm, kendisini çeşitli biçimlerde gösterir.

Bir kimse açıkça hata işlediğinde, barış ve dostluk uğruna işi oluruна bırakmak; eski bir tanıdık, bir hemşeri, okul arkadaşı, yakın bir dost, sevilen biri, eski bir meslektaş ya da alt kademedен eski bir arkadaşdır diye ilkelere bağlı tartışmadan kaçınmak. Ya da arayı bozmamak için, meseleye derinliğine girmeyip, şöyle bir dokunup geçmek. Bunun sonucunda hem örgüt, hem de o kişi zarar görür. Bu, liberalizmin birinci biçimidir.

Düşüncelerini örgüte aktif olarak iletmek yerine, arkadan sorumsuz eleştirilere girişmek. Kişilerin yüzlerine karşı hiç bir şey söylemeyip arkalarından çekiştirmek ya da toplantıda birşey söylemeyip sonradan dedikodu yapmak. Kollektif hayatın ilkelerine kulak asmayıp kendi bildiğini okumak. Bu, liberalizmin ikinci biçimidir.

Kendini şahsen ilgilendirmeyen işlere kayıtsız kalmak; yanlış olanı pek iyi bildiği halde, mümkün olduğu

过。这是第三种。

命令不服从，个人意见第一。只要组织照顾，不要组织纪律。这是第四种。

不是为了团结，为了进步，为了把事情弄好，向不正确的意见斗争和争论，而是个人攻击，闹意气，泄私愤，图报复。这是第五种。

听了不正确的议论也不争辩，甚至听了反革命分子的话也不报告，泰然处之，行若无事。这是第六种。

见群众不宣传，不鼓动，不演说，不调查，不询问，不关心其痛痒，漠然置之，忘记了自己是一个共产党员，

kadar az şey söylemek, açık göz davranıp, kaçak güreşmek; sadece, suçlanmamaya bakmak. Bu, liberalizmin üçüncü biçimidir.

Emirlere uymayıp kendi görüşlerini her şeyin üstünde tutmak. Örgütten özel bir ilgi beklemek, buna karşılık örgüt disiplinini tanımamak. Bu, liberalizmin dördüncü biçimidir.

Birlik, ilerleme ya da çalışmanın gerektiği gibi yapılması için hatalı görüşlere karşı tartışmak ve mücadeleye girişmek yerine, kişisel saldırılarda bulunmak, hır çıkarmak, kişisel kin gütmek ya da öç almaya bakmak. Bu, liberalizmin beşinci biçimidir.

Karşı çıkmaksızın yanlış görüşleri dinlemek ve hatta karşı-devrimci düşünceleri duyup da haber vermemek, bunları sanki hiçbir şey olmamış gibi kayıtsızlıkla karşılamak. Bu, liberalizmin altıncı biçimidir.

Kitleler arasında olup da propaganda ve ajitasyon yapmamak ya da kitle toplantılarında konuşma yapmamak, kitleler içinde araştırma ve inceleme yapmamak; tersine, kitleler

把一个共产党员混同于一个普通的老百姓。这是第七种。

见损害群众利益的行为不愤恨，不劝告，不制止，不解释，听之任之。这是第八种。

办事不认真，无一定计划，无一定方向，敷衍了事，得过且过，做一天和尚撞一天钟。这是第九种。

自以为对革命有功，摆老资格，大事做不来，小事又不做，工作随便，学习松懈。这是第十种。

自己错了，也已经懂得，又不想改正，自己对自己采取自由主

kârşısında kayıtsız kalmak, kitlelerin dertleri ile hiç ilgilenmemek, bir komünist olduğunu unutarak komünist olmayan sıradan biri gibi davranmak. Bu, liberalizmin yedinci biçimidir.

Birinin kitlelerin çıkarlarına zarar verdiğini görüp de tepki göstermemek, engellemek, ya da açıklamak yapmamak ikna etmemek ve bunu sürdürmesine göz yummak. Bu, liberalizmin sekizinci biçimidir.

Belli bir plan ya da yön olmadan, gönülsüz, baştan savma çalışmak, gün doldurmaya bakmak, "gözlerimi kaparım vazifemi yaparım" tavrı takınmak. Bu, liberalizmin dokuzuncu biçimidir.

Kendisini devrime büyük hizmetlerde bulunmuş saymak, kıdemli olmakla böbürlenmek, büyük görevler için yetersiz olduğu halde küçük görevlere dudak bükmek. Çalışmada savruk, öğrenmede gevşek olmak. Bu, liberalizmin onuncu biçimidir.

Hatalarının farkında olmak, ama onları düzeltme yolunda hiç bir çaba göstermemek, kendine karşı liberal

义。这是第十一种。

还可以举出一些。
主要的有这十一种。

所有这些，都是自由主义的表现。

革命的集体组织中的自由主义是十分有害的。它是一种腐蚀剂，使团结涣散，关系松懈，工作消极，意见分歧。它使革命队伍失掉严密的组织和纪律，政策不能贯彻到底，党的组织和党所领导的群众发生隔离。这是一种严重的恶劣倾向。

自由主义的来源，在于小资产阶级的自私自利性，以个人利益放在第一位，革命利益放在第二位，因此产生思想上、政治上、组织上的自由主义。

自由主义者以抽象的教条看待马克思主义的原则。他们赞成马克思主义，但是不准

bir tavır takınmak. Bu, liberalizmin onbirinci biçimidir.

Daha bir çoğunu sayabiliriz. Ama bu on bir tanesi başlıca biçimleridir.

Bunların hepsi de liberalizmin birer ifadesidir.

Liberalizm devrimci bir topluluğa son derece zararlıdır. Dayanışmayı kemiren, ilişkiyi zayıflatan, kayıtsızlığa yol açan ve ayrılık yaratan yıkıcı bir şeydir. Devrimci safları sağlam bir örgütlenmeden ve sıkı bir disiplinden yoksun kılar, politikaların sonuna kadar uygulanmasını engeller. Parti örgütlerini Partinin önderlik ettiği kitlelerden koparır. Bu, son derece kötü bir eğilimdir.

Liberalizm, küçük-burjuva ben-cilliğinden kaynaklanır, kişisel çıkarları birinci plana alır, devrimci çıkarları ikinci plana iter ve bu da ideolojik, politik ve örgütsel liberalizme yol açar.

Liberal kimseler Marksizmin ilkelerini soyut birer dogma olarak görürler. Marksizmi kabul ederler, ama onu uygulamaya ya da hakkıyla uy-

备实行之,或不准备完全实行之,不准备拿马克思主义代替自己的自由主义。这些人,马克思主义是有的,自由主义也是有的:说的是马克思主义,行的是自由主义;对人是马克思主义,对己是自由主义。两样货色齐备,各有各的用处。这是一部分人的思想方法。

自由主义是机会主义的一种表现,是和马克思主义根本冲突的。它是消极的东西,客观上起着援助敌人的作用,因此敌人是欢迎我们内部保存自由主义的。自由主义的性质如此,革命队伍中不应该保留它的地位。

我们要用马克思主义的积极精神,克服消极的自由主义。一个共产党员,应该是襟怀坦白,忠实,积极,以革命利益为第一生命,

gulamaya yanaşmazlar; liberalizmlerinin yerine Marksizmi koymaya yanaşmazlar. Bu kimselerde Marksizm vardır, ama aynı zamanda liberalizm de vardır. Marksizmden söz eder, liberalizmi uygularlar. Marksizmi başkalarına, liberalizmi kendilerine uygularlar. Bunlar her iki malı da dağarcıklarında bulundururlar ve her birini kullanacak yer bulurlar. Bazılarının düşüncesi işte böyledir.

Liberalizm, oportünizmin bir ifadesidir ve Marksizme tamamen aykırıdır. Olumsuzdur ve nesnel olarak düşmana hizmet eder; içimizde sürüp gitmesinden düşmanın hoşnut olması bundandır. Bu niteliğinden dolayı liberalizmin devrim saflarında yeri olmamalıdır.

Olumsuz bir özû olan liberalizmin üstesinden gelmek için olumlu bir özû olan Marksizmi kullanmalıyız. Bir komünist dürüst, sadık ve aktif olmalıdır; devrimin çıkarlarını canı gibi korumalı ve kişisel çıkarla-

以个人利益服从革命利益；无论何时何地，坚持正确的原则，同一切不正确的思想和行为作不疲倦的斗争，用以巩固党的集体生活，巩固党和群众的联系；关心党和群众比关心个人为重，关心他人比关心自己为重。这样才算得一个共产党员。

一切忠诚、坦白、积极、正直的共产党员团结起来，反对一部分人的自由主义的倾向，使他们改变到正确的方面来。这是思想战线的任务之一。

无题

长这么大可真不容易。打在娘胎里就随时有可能流产。当妈的一口烟就有

rını devrimin çıkarlarına tabi kılmalıdır; Partinin kollektif hayatını sağlamlaştırmak ve Parti ile kitleler arasındaki bağları güçlendirmek için her zaman ve her yerde ilkelere bağlı kalmalı ve bütün yanlış düşünceler ve eylemlerle bıkmadan usanmadan mücadele etmelidir. Parti ve kitlelerle, herhangi bir kimse ile ilgilendiğinden daha fazla ve gene başkalarıyla, kendisi ile ilgilendiğinden daha fazla ilgilenmelidir. Ancak böylelikle komünist adına hak kazanabilir.

Bütün sadık, dürüst, faal ve açıksözlü komünistler, aramızdaki bazı kimselerin gösterdiği liberal eğilimlere karşı koymak için birleşmeli ve onları doğru yola getirmelidir. Bu, ideolojik cephemizdeki görevlerden biridir.

Konusuz

Büyümek hiç kolay değilmiş. Daha dölütken her an düşeriz. Annemiz bir nefes duman çekti mi biçimsiz doğarız. Gelişimimiz yavaşsa

可能长成畸形。长慢
慢，心脏缺损；长快
慢就六指。好容易扛
过十个月生出来，不
留神还得让产钳把
脑袋夹扁了。都躲过
去了，小儿麻痹、百
日咳、猩红热、大脑
炎又在前面等着咱。
哭起来就呛奶，走起
来就摔跤。摸水水
烫，碰火火燎。是个
东西撞上就是个半
死。钙多了，长不大；
钙少了，罗圈腿。总
算混到会吃饭、能出
门了，要是遇上车祸
赶上谁都是九死一
生，不送命也得落个
残疾。这些都是明
枪，还有那些暗箭。
势力眼、冷脸子、闲
言碎语、指桑骂槐，
好了让人嫉妒，坏了
让人瞧不起；忠厚了
人家说你傻，精明了
人家说你奸。冷淡了
大伙说你傲，热情了

kalbimiz sakat, aksi halde parmağımız
altıya çıkar. Bütün bunları atlatıp 40
haftayı geride bıraktığımızda hiç bek-
lenmedik bir forseps darbesiyle kafa-
mız yassılatılmış olur. Diyelim ki bunları
da atladık ama ileride çocuk felci, boğ-
maca, kızıl ve beyin iltihabı peşimizi
bırakmaz olur. Ağlırsak süt kuseriz,
yürümeye kalkarsak yere kapaklanırsınız.
Su alayım demeyelim, ateşten uzak
duralım, haşlıyor yakıyor çünkü.
Çarptığımız herşeyden büyük zarar
görürüz. Fazla kalsiyum alırsak boyu-
muz uzamaz, aksi halde paytak bacak
oluruz. Güç bela kendi başımıza yemek
yiyip dışarı çıkmayı öğrendiğimiz za-
man başımıza gelen o korkunç trafik
kazalarından sakat çıkarsak ucuz
kurtulmuş sayılırız. Yukarıdakiler açık
tehditler. Bundan beteri gizli darbeler.
İyi gün dostları, asık suratlılar, dedi-
koducular, kinaye yapanlar... Hali
vaktimiz yerinde ise gözlere diken olu-
ruz; işimiz duman ise bizi hor görürler.
Kendi halindeyse aptal muamelesi
yaparlar; gözümüz açıksa çakal herifin
biri derler. Soğuk davranırsak bizi ki-
birli bulurlar, sıcak ilgi gösterirsek cül-

群众说你浪。走在前头挨闷棍，跟在后头全没份。

***

他全神贯注地凝望四周。清风徐来，凉爽而惬意，石桥架在宽阔的河面上，桥上虽然是柏油路面，两边斑驳的石柱子上刻的猴子还依稀可辨，肯定很有一番年代了。他倚着水泥加固了的石栏杆，俯视图由石桥连接的这座县城，两岸都是黑色的瓦顶，鳞次栉比，让人总也看不尽望不透。两山之间，一条展开的河谷，金黄的稻田上方镶的绿色的竹林。河水蓝澄澄的，悠悠缓缓，在河床的沙滩间流淌，到了分水的青麻石桥基下，变得墨绿而幽深，一过桥拱，便搅起一片哗哗的水声，湍急的漩涡上飘出白色的泡沫。

vebaz suçunu yüklerler. Önde gidersek ani darbeyi yeriz, arkaya kalırsak payımıza düşeni alamaz oluruz.

***

Adam köprüden etrafı seyre dalmış... Yumuşak, serin, okşayıcı bir rüzgâr esiyor. Taş köprü geniş bir ırmağın üstünden geçiyor. Yol asfaltlanmış, ama oluklu taş sütunlarda maymun figürleri seçiliyor hâlâ. Köprü çok eski olmalı. Betonla sağlamlaştırılmış taş parmaklıklara dayanıyor, iki yakası bu taş köprüyle birbirine bağlanmış kasabayı seyrediyor. İki yanda, iç içe geçmiş kara kiremitli evler göz alabildiğine uzanıyor. Dağların arasında, altın sarısı pirinç tarlalarının yemyeşil bambu ormanlarıyla kucak kucağa uzandığı bir vadi var. Iрмаğın berrak mavi suları yatağını çevreleyen kumsallar arasından telaşsızca akıyor, sonra, köprünün yontma taştan ayaklarına ulaştığında, birden derinleşiyor ve rengi koyu yeşile dönüyor. Irmak köprü kemerinin altından çıktığı an, gürüldeyerek akmaya başlıyor, çılgın

石条砌的河堤总有上十米高，留着一道水道，最新的一层灰黄的印子当是刚过的夏天洪水留下的痕迹。

太阳就要落下去了，橙红的团团如盖，通体光明却不刺眼。他眺望两旁山谷收拢的地方，层峦叠嶂之处，如烟如雾，那虚幻的景象又黑悠悠得真真切切，将那轮透明的像在旋转的太阳，从下端边缘一点一点吞食。落日就越加殷红，越加柔和，并且将金灿灿的倒影投射到一湾河水里，幽蓝的水色同闪烁的日光便连接在一起，一起波动跳跃。坐入山谷的那赤红的一轮越发安详，端庄中又带点妩媚，还有声响。他就听见了一种声音，难以捉摸，却又分明从他心底

anaforların üzerinde bembeyaz köpükler oluşuyor. Yüksekliği on metreyi geçen taş kıyı bendinde, su, değişik seviyelerde izler bırakmış. En sonuncusu, griye çalan sarı bir çizgi, yazın son taşkınından kalma olsa gerek.

Güneş batmak üzere. Portakal rengi yuvarlak güneş ışıkları kapağa benziyor. Hâlâ pırlı pırlı, ama artık göz kamaştırmıyor. Bakışlarını, vadinin iki yamacının birbirine kavuştuğu, uzak dorukların sislere, bulutlara karışarak görünmez olduğu yere çeviriyor. Canlı, yaşayan bir siyahlık, adeta topaç gibi dönen, ışık saçan o dev yıldızı alttan alta, usul usul kemiriyor, yutuyor sanki, bir düşünce tablosu... Alçalan güneş kızıla döndükçe ışığı daha yumuşak, daha okşayıcı oluyor, ırmağın suyunda da altın pırıltılar yaratıyor. Altın yaldızlı ışık ile koyu mavi, suyun her yerinde birbiriyle kucaklaşıyor. Kızıl küre şimdi daha ağırbaşlı, daha sakin, ama vadinin karanlıklarına inerken, bu ağırbaşlılığıyla daha da çekici. Ve sesler var. O, birini duyuyor, zor du-

响起，弥漫开来，竟跳动了—下，像蹑起脚尖，颠了—下，便落进黝黑的山影里去了，将霞光洒满了天空。晚风从他耳边响了起来，也还有驶过的汽车，照样不断掀出刺耳的喇叭声。他过了桥，发现桥头有块新镶嵌的石板，用红漆描在笔划的刻道里：永宁桥，始建于宋开元三年，一九六二年重修，一九八三年立。

桥头摆着两趟小吃摊子。他在左边吃—碗豆腐脑，那种细嫩可口作料齐全走街串巷到处叫卖—度绝迹如今又父业子传的豆腐脑，他在右边又吃了两个从炉膛里现夹出来热呼呼香喷喷的芝麻葱油烧饼，他还又在，在哪—边已经弄不清楚了，吃了一颗颗比珍

yulur bir ses, kalbinin derinliklerinde yankılanan, yayılan, biraz tereddütlü, ayaklarının ucuna basar gibi usulca yayılan, sonra kaçıp giden, uzaklaşan, gök kubbeyi alacakaranlığın sisleriyle doldurarak dağların karanlığından kaybolan bir ses. Akşam rüzgârı ve klaksonların durmak bilmeyen gürültüsü kulaklarında uğulduyor. Köprüyü geçerken, çıkışta, karakterleri kırmızı boyalı, yeni çakılmış bir levha görüyor: “Yongning Köprüsü Songların Kaiyuan Sûlalesi’nin üçüncü yılında yapılmış, 1962’de restore edilmiştir. Bu levha 1983’te konmuştur.”

Köprünün çıkışında, iki sıra küçük, ucuz lokanta var. O, soldakinde bir kâse dolusu ezme soya peyniri yiyor. Yollarda, sokak köşelerinde satılan o baharatlı, lezzetli soya peyniri... Bir ara hiç görülmez olmuştu, şimdilerde babadan oğula devredilen bir tarife göre yeniden yapılmaya başladı. Sonra sağdakinde, fırından yeni çıkmış, sıcacık, mis kokulu, soğanlı, susamlı çörek yiyor; sonra —nerede olduğunu artık hatırlamıyor—

珠大不了许多甜滋滋的酒酿元宵。他当然不像游西湖的马二先生那样迂腐，却也有不坏的胃口。他品尝祖先的这些吃食，听吃主和小贩们搭讪，他们大都是本地的熟人，他也想用这温款的乡音同他们套点近乎，也想同他们融成一片。他长久生活在都市里，需要有种故乡的感觉，他希望有个故乡，给他点寄托，好回到孩提时代，捡回漫失了的记忆。

boncuktan az büyük, tatlılığı tam kıvamında, nefis pirinç unu lokmaları. Damak zevki Batı Gölü'nde seyahate çıkmış Bay Ma kadar bilgiççe değil elbette, ama iştahı yerinde. Atalardan kalma yemeklerin tadına varırken, buraları iyi tanıyan müşteriler ile lokanta sahiplerinin konuşmalarını dinliyor. Yanlarına gitmek ve yumuşak taşra ağızıyla konuşarak onlara katılmak isterdi. Çok uzun süre şehirde yaşadı ve içinde, yûreğinde sıla özlemini dolu dolu hissetmek istiyor, çocukluk çağına geri dönebilmek ve kaybolmuş anıları bulabilmek için dayanağı olsun diye bir memlekete sahip olmak istiyor.

中华人民共和国与
土耳其共和国
联合公报

**ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ORTAK
BİLDİRİSİ**

19 Nisan 2000, Ankara

应土耳其共和国总统苏莱曼·德米雷尔阁下的邀请，中华人民共和国

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ekmelansları Süleyman Demirel'in davetine icabetle, Çin Halk Cumhuriyeti Devletbaşkanı Ekmelansları Jiang Ze-

国主席江泽民阁下于2000年4月18日至21日对土耳其共和国进行了国事访问。

访问期间，江泽民主席同苏莱曼·德米雷尔总统举行了会谈，会见了大国民议会议长耶尔德勒姆·阿克布卢特和总理比伦特·埃杰维特。双方在友好和建设性的气氛中就进一步发展两国关系和共同关心的国际及地区问题广泛、深入地交换了意见，并达成了广泛的共识。

除此联合公报外，双方签署了旨在21世纪开端进一步加强两国关系的《中国土耳其经济贸易联合委员会第十三次会议纪

min, 18-21 Nisan 2000 tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti'ne resmi bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

Devletbaşkanı Jiang Zemin, ziyaret sırasında, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'le görüşmelerde bulunmuş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut ve Başbakan Bülent Ecevit'i kabul etmiştir. Taraflar, dostça ve yapıcı bir ortamda, ikili ilişkilerinin daha da ileriye götürülmesi konusu ile iki ülkeyi ilgilendiren uluslararası ve bölgesel konularda kapsamlı ve ayrıntılı görüş alışverişinde bulunmuşlar ve bu konularda geniş bir görüş birliğine varmışlardır.

Taraflar, 21. Yüzyılın başlangıcında iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da güçlendirilmesi amacıyla, bu Bildiri'ye ilaveten, "Çin-Türkiye Karma Ekonomik Komisyonu'nun 13. Toplantısı Zaptı" ile "Çin Halk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Enerji Alanında

要》和《中华人民共和国与土耳其共和国能源领域经济技术合作框架协议》。

两国元首对建交 29 年来中国和土耳其友好合作关系取得显著的发展表示满意，双方确认，这符合双方的共同愿望和两国人民的根本利益。双方还表示了不断扩大和深化两国友好互利合作的决心，并决定在相互尊重、信任、互利、平等和共同发展的基础上建立更加密切的伙伴关系。

双方注意到，促进和平与发展，恪守普遍接受的原则，保障所有国家的平等安全已成为

Ekonomik ve Teknolojik İşbirliğine İlişkin Çerçeve Protokolü'nü imzalamışlardır.

İki Devlet Başkanı, 29 yıl önce diplomatik ilişkilerin kurulmasından bu yana Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki dostça işbirliği ilişkilerinde kaydedilen mesafeden duydukları memnuniyeti izhar etmişler ve bu durumun, iki tarafın ortak arzusuna ve iki ülke halkının temel çıkarlarına uygun olduğunu teyid etmişlerdir. Devlet Başkanları, ayrıca, iki ülke arasındaki dostluğu ve karşılıklı yarar sağlayan işbirliğini sürekli bir biçimde geliştirmek ve derinleştirmek konusundaki kararlılıklarını ifade ederek, ülkeleri arasında, karşılıklı saygı, güven, yarar, eşitlik ile ortak kalkınmaya dayalı, daha yakın bir ortaklık tesisine karar vermişlerdir.

Bariş ve kalkınmanın desteklenmesinin, genel olarak kabul edilen ilkelere bağlılığın ve tüm ülkelerin eşitlik ve güvenliğinin sağlanmasının çağdaş uluslararası toplumun temel istekleri haline

现代国际社会的基
本要求，双方表示
了积极有效地发展
两国友好合作关系
的决心。双方重申
尊重人权。双方强
调，相互尊重独立、
主权和领土完整，
边界不可侵犯，互
不侵犯、互不干涉
内政、平等互利、
和平共处等国际公
认的准则，以及条
约必须信守的原则
将继续指导两国关
系。土耳其方面重
申坚持一个中国的
原则，继续承认中
华人民共和国政府
为中国的唯一合法
政府。

双方继续保持
高层交往和在各个
层次的接触与交
流，发展和拓展两
国在各个领域业已
存在的友好合作关
系，丰富其内涵，

geldiklerini dikkate alarak, taraflar, aralarındaki dostça işbirliği ilişkilerini geliştirmek için etkin ve verimli bir biçimde çaba sarfetme yönündeki kararlılıklarını açıklamışlardır. Taraflar insan haklarına saygılı olduklarını bir kere daha teyid etmişlerdir. Buna ilaveten, taraflar, bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı, sınırların dokunulmazlığı, karşılıklı saldırı-mazlık, birbirlerinin içişlerine karışma-ma, eşitlik ve karşılıklı yarar, barış içinde bir arada yaşama gibi evrensel olarak kabul edilmiş ilkeler ve anlaş-malara uyma ilkesinin aralarındaki ilişkileri yönlendirmeye devam edeceğini vurgulamışlardır. Türk tarafı Tek Çin politikası uyarınca Çin Halk Cumhuriyeti Hükümetini, Çin'in tek yasal hükümeti olarak tanımayı sürdüreceğini teyid etmiştir.

Taraflar, üst düzey ziyaret ve her seviyede temaslara devam edecekler, aralarında her alanda mevcut dostça işbirliği ilişkilerini geliştirip, genişletecekler ve muhtevasını zenginleştirip, yeni yüzyılda yeni bir aşamaya getireceklerdir. İkili ilişkilerin bütününe ge-

在新世纪把这一关系提高到新的水平。双方继续进行高层政治磋商，以全面发展和深化双边关系，加强实施1997年11月13日两国外交部签署的建立政治磋商机制谅解备忘录中所确立的磋商机制。

双方将继续重视中国全国人民代表大会和土耳其大国民议会之间的联系，扩大议会之间的交流。

双方认为，两国经贸合作具有相当大的潜力和良好前景，同意经贸关系的增长将不仅互利，也有助于双方加强全面合作与谅解。双方将致力于不断扩展商业和经济合作，寻求贸易的平衡、多样化和

liştirmek ve derinleştirmek amacıyla üst düzey siyasi iştişarelere devam edecekler ve 13 Kasım 1997'de imzalanan "Dışişleri Bakanlıkları Arasında Siyasi İştişare Mekanizması Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası"nda öngörülen iştişare mekanizmasını kuvvetlendireceklerdir.

Taraflar, Çin Ulusal Halk Kongresi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi arasındaki iletişime önem vermeye devam edecekler ve parlamentolararası temasları artıracaklardır.

Taraflar, iki ÷lke arasında ekonomik ve ticari işbirliğinin kayda değer bir potansiyel ve parlak bir perspektifi olduğuna inanmaktadırlar. Ekonomik ve ticari ilişkilerinin artmasının sadece iki tarafın karşılıklı yararına uygun olmakla kalmayıp, aynı zamanda taraflar arasında her alandaki işbirliğinin ve karşılıklı anlayışın güçlendirilmesine de hizmet edeceğinde hemfikirdirler. Aralarındaki ticari ve ekonomik işbirliğini

不断增长，探索加强双方经济技术合作的新途径和新方法，鼓励相互投资，采取必要措施创造机会以增加在对方市场的份额。为确保扩大合作，双方还将鼓励在经济、科学、技术、环境以及其他领域知识与经验的交流。

为此目的，双方将继续定期召开经济联委会会议以确保其有效作用和决定的实施，双方支持中国—土耳其企业家理事会的工作，鼓励双方工商、企业界人士加强往来，扩大合作。

双方作为快速增长的两大能源市场，将鼓励和支持

sürekli olarak artırmak için çaba sarfedecekler, dengeli, çeşitlendirilmiş ve sürekli gelişen bir ticaret oluşturmaya çalışacaklar ve ekonomik ve teknik işbirliğini güçlendirmek için yeni yollar ve yöntemler arayacaklardır. Karşılıklı yatırımları teşvik edecekler, birbirlerinin ülkelerindeki pazar paylarını artırmak için gerekli önlemleri alacaklar ve yeni fırsatlar yaratacaklardır. Aynı zamanda, aralarında daha geniş işbirliği sağlamak amacıyla, ekonomi, bilim, teknoloji, çevre ve diğer alanlarda bilgi ve deneyim değişimini teşvik edeceklerdir.

Bu amaçlar doğrultusunda taraflar, Karma Ekonomik Komisyon'un, verimli bir şekilde işlemlerini ve aldığı kararların uygulanmasını sağlamak için, düzenli olarak toplanmasını sağlamaya devam edeceklerdir. Aynı zamanda, Türk-Çin İş Konseyi'nin çalışmalarını destekleyecekler ve iki ülkenin sanayi, ticaret ve iş çevreleri arasındaki temasların ve işbirliğinin artırılmasını özendireceklerdir.

Her ikisi de hızla gelişmekte olan enerji pazarları konumunda olan taraflar, enerji alanında ortak arama faali-

在能源领域共同探讨和开展合作。

双方认为，重振曾为促进两国人民的友谊和东西亚文明交流发挥了重要作用的古丝绸之路，将促进沿线国家的友好交往和在商业、政治、文化领域的合作。

双方将努力加强在旅游和新闻领域的合作，鼓励利用现代技术进行广泛的联系，从而使两国人民更加接近。双方鼓励在文化、艺术、科学和教育、体育和友城领域加强接触，支持与保护历史和文化遗产有关的活动，促进地区、城市、地方组织和政府之间的接触与合作。

为达到上述目

yetlerini ve işbirliğini özendirecek ve destekleyeceklerdir.

Taraflar, iki ülke halkı arasındaki dostluk ile Doğu ve Batı Asya medeniyetleri arasındaki iletişimin geliştirilmesi konusunda önemli bir rol oynamış olan tarihi İpek Yolu'nun yeniden canlandırılmasının, güzergah ülkeler arasında dostça temaslar ile ticari, siyasi ve kültürel işbirliğini kolaylaştıracağına inanmaktadırlar.

Taraflar, turizm ve basın alanlarındaki işbirliklerini geliştirecekler ve iki ülke halkını birbirine daha yakınlaştırmak amacıyla, çağdaş teknolojiden yararlanarak iki ülke arasındaki iletişimin artırılmasını teşvik edeceklerdir. Aynı zamanda, kültür, sanat, bilim ve eğitim, spor ve kardeş şehir ilişkisi kurulması alanlarındaki temasların artırılmasını teşvik edeceklerdir. Tarihi ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin faaliyetleri destekleyecekler ve bölgeler, şehirler, yerel kuruluşlar ile idareler arasındaki temasları ve işbirliğini kolaylaştıracaklardır.

Taraflar, bu amaçlara ulaşmak için

标，双方同意按照各自承担的国际责任努力完成相应的法律、经济、金融和商业基础工作。

双方将在对等原则基础上，为对方在本国的外交、领事、商业和其他正式代表机构的活动提供最大的便利。

双方认为，当前世界正处于深刻的变化之中，政治多极化和经济全球化趋势正在发展，世界仍存在诸多不稳定和危机因素。双方愿为和平、稳定、信任、相互理解以及在双边和多边关系中促进合作作出新的贡献。

双方认为，中、土均为地区重要国家，在许多重大国际及地区问题上有

uluslararası sorumluluklarına uygun olarak, gerekli yasal, ekonomik, mali ve ticari temeli tamamlamak hususunda anlaşmışlardır.

Taraflar, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, ülkelerindeki diğer resmi taraf diplomatik, konsüler, iş ve diğer temsilciliklerine, çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, azami ölçüde yardımda bulunacaklardır.

Taraflar, dünyanın derin bir değişiklik içinde bulunduğu, siyasi çok kutupluluk ve ekonomik küreselleşme yönündeki eğilimin arttığı, bununla birlikte halen, istikrarsızlık ve krizlere yol açabilecek çok sayıda unsur bulunduğu, görüşündedirler. Taraflar, barışa, istikrara, güvene, karşılıklı anlayışa, ikili ve çok taraflı ilişkilerde işbirliğinin geliştirilmesine yeni katkılarda bulunmaya hazırdırlar.

Taraflar, her ikisi de bölgelerinin önde gelen ülkeleri olan Türkiye ve Çin'in, temel uluslararası ve bölgesel konularda aynı ya da benzer görüşleri

着相同或相似的看法，致力于维护世界与地区和平。双方决定继续保持并进一步加强两国间业已建立的政治磋商机制，以及在国际事务中的协调与合作。双方决定关注国际经济和金融问题以确保稳定的发展环境。

双方再次确认将致力于推进军控和裁军进程，防止大规模杀伤性武器及其运载工具的扩散，意识到这些努力有助于维护和加强国际安全。

双方确认，坚决反对各种形式的恐怖主义，而无论其形式、缘由和目的。根据双边协议和双方参与的国际协议所规定的义

义，致力于维护世界与地区和平。双方决定继续保持并进一步加强两国间业已建立的政治磋商机制，以及在国际事务中的协调与合作。双方决定关注国际经济和金融问题以确保稳定的发展环境。

双方再次确认将致力于推进军控和裁军进程，防止大规模杀伤性武器及其运载工具的扩散，意识到这些努力有助于维护和加强国际安全。

双方确认，坚决反对各种形式的恐怖主义，而无论其形式、缘由和目的。根据双边协议和双方参与的国际协议所规定的义

务，双方将加强在这一领域的合作，联合打击有组织犯罪、走私等跨国犯罪活动。双方将根据本国法律禁止在各自境内的任何非法行动，包括各种形式的分裂主义和宗教极端主义。

双方主张以和平手段解决国际争端，反对在国际关系中使用或威胁使用武力，支持联合国及其安理会在维护国际和平与安全以及其他领域所起的重要作用，强调恪守联合国宪章宗旨和原则的重要性。

最后，双方认为，两国领导人保持经常接触和往来具有重要意义。

örgütlü suçlar ve kaçakçılık da dahil olmak üzere sınır aşan suçlarla mücadele etmek amacıyla birlikte çaba göstereceklerdir. Ülkelerinde, her türlü ayrımcılıkçı hareket ve dinsel fanatizm de dahil, ulusal yasalarında kanun dışı olarak tanımlanan her türlü faaliyeti yasaklayacaklardır.

Taraflar, uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözüme kavuşturulmasını savunmaktadırlar ve uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanımını veya kuvvet kullanma tehdidine başvurulmasını reddetmektedirler. Dünya barışının ve güvenliğinin korunmasında önemli bir rol oynayan Birleşmiş Milletler ve Güvenlik Konseyi'ni bu alanda ve diğer alanlarda desteklemektedirler. Taraflar, Birleşmiş Milletler Yasası'nın amaçları ve ilkelerine tam olarak uyulmasına verdikleri önemi vurgulamışlardır.

Sonuç olarak, taraflar, iki ülke liderlerinin sık aralıklarla temalarına ve karşılıklı ziyaretlerine verdikleri önemi dile getirmişlerdir.

江泽民主席对
德米雷尔总统、土
耳其共和国政府和
人民给予他及随行
人员的热情友好款
待深表谢意。

Devletbaşkanı Jiang Zemin, Cum-
hurbaşkanı Süleyman Demirel'e, Tür-
kiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne ve hal-
kına, kendisine ve beraberindekilere
gösterdikleri sıcak ve dostça ağırlama-
dan dolayı en içten teşekkürlerini sun-
muştur.

中华人民共和国
主席江泽民
土耳其共和国总统
苏莱曼·德米雷尔
2000年4月19日
于安卡拉

Çin Halk Cumhuriyeti Devletbaşkanı
Jiang Zemin
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
Süleyman Demirel
19 Nisan 2000, Ankara

心急吃不了热豆腐
(电影脚本节选)

Erimiş Peynir Atıştırılmaz
(filmden alıntı)

婚介所：“你就放心吧，我
们‘春不老’婚介所呗，
就是以诚信为本、顾
客至上。你要是董永
呢，我们就给你配个
七仙女；你要是牛郎
呢，俺就给你配个织
女；你要是梁山伯，
俺就给你配个祝英

Evlilik Merkezi: (Telefonda bir
müşteriyle konuşmakta) İçin
rahat olsun. Biz Sonsuz Ba-
har Evlilik Merkezi olarak
hep doğruluk ve güven pren-
sibiyle müşterilerimizi başı-
mızın üstünde tutarız. Dong
Yong isen sana Yedinci Melek
Kız'ı; Çoban Oğlu isen sana

台；你要是罗米欧啊，我们给你代办护照。刘师傅！不是叫你，老客户。他见了两个都不成，这不，非得要见第三个。总之，不把他押入洞房立即执行俺们决不罢休。好了，我要接客了。”刘师傅呀，这回给你找的这个呀，能把你美死。交一百块钱。

刘好：我都交了两回一百了。

婚介所：你还选过两回美呢。

刘好：你给打个八折。

婚介所：刘师傅，感情这个东西可不能打折。我要给你打个八折，不吉利呀！回头她两天跟你，两天跟别人，你干呀？你呀，就是

Terzi Meleği; Liang Shanbo isen sana Zhu Yingtai'ı alacağız. Romeo'yum desen vizni bile almayı taahhüt ediyoruz. (Pencereden Liu'yu geçerken görür.) Liu Usta. Yoo, seni değil, eski bir müşterimizi. İki kere geldi, bak şimdi üçüncüsünü tanıtıyoruz. Ne yapıp edip onu gerdeğe sokup gereğini yaptırmadan kesinlikle vazgeçmeyeceğiz. Hadi ona bakmalıyım. (Telefonu kapatır.) Merhaba Liu Usta, bu kez bulduğumuzla sevinçten çıldırtırız seni. Yüz yuan lütfen.

Liu: İki kere vermiştim ya.

EM: İki kere de göz banyosu yapmıştın.

Liu: %20 indirimli olsun.

EM: Liu Usta, Ağzını hayra aç. Evlilik işinde indirim olur mu hiç? Çok uğursuz. Diyelim ki sana %20 indirim verdim, sekiz gün seninle iki gün de bir başkasıyla yatar sonra.

眼光忒高，其实头一个就挺好，长得多漂亮呀。

刘好：啊？

刘好：妹子，吃棒子呗。

女孩 A：你干嘛呀？

刘好：我干嘛你知道呀。

女孩 A：我不知道呀。

刘好：你不知道我知道。

女孩 A：你干什么呀？

男人：嗨嗨嗨，跑这儿来找便宜来了。

刘好：我没找便宜，电话说好的，她知道。

男人：她知道？她知道我要揍你。别在这儿找不自在！

刘好：你怎么脚踩两只船哪？

女孩 B：你干嘛呀？

刘好：我干嘛你知道啊。

女孩 B：我知道你是个窝囊废！

刘好：你怎么老跟着我呀！？

Tabii sineye çekemezsin. Bak, çok seçicisin. Aslında İki de fena değildi, o kadar güzeldi ki...

Liu: Ha...

Liu: Kardeşim, mısırı buyur.

Kız A: Ne istiyorsun?

Liu: Ne istediğimi biliyorsun.

Kız A: Bilmeyorum.

Liu: Bilmeyorsan ben biliyorum.

Kız A: Ne yapmak istiyorsun?

Erkek: Bak bak bak bu ne taciz böyle.

Liu: Ne tacizi? Telefonda anlaşmıştık. Bilmeliydi.

Erkek: Bilmeliydi ha? Seni dövceğimi bilmeli. Sırtın kaşınıyor mu ha?

Liu: Bir koltukta iki karpuz, hal

Kız B: Ne istiyorsun?

Liu: Ne istediğimi biliyorsun.

Kız B: Biliyorum ne korkak tip olduğunu.

Baba Liu: Neden peşimi bırakmıyorsun?

小好：我没跟着，我刚来。 **Oğul Liu:** Seni izlediğim yok ki.
Yeni geldim.

刘好：你全看见了？ **Baba:** Herşeyi gördün değil mi?

小好：我什么都没看见。 **Oğul:** Yoo hiç birşey görmedim.

刘好：真的？ **Baba:** Gerçekten mi?

小好：…… **Oğul:** Evet.

刘好：刚给你买的，你把
它吃了吧。 **Baba:** Sana yeni aldım. All

小好：什么刚买的，人家
都扔地下半天了。 **Oğul:** Yeni aldın ha? Çoktan yere
atmışlardı.

刘好：我就知道你早来了
你。 **Baba:** Çoktandır burada oldu-
ğunu anlamalıydım.

刘好：我觉得这么见面可
不成。 **Liu:** Böyle randevular olmaz.

婚介所：喂，我给你出个
绝招，我就不信套不
住她。 **EM:** Ha, sana süper bir fikir ve-
reyim. Kesin onu cezbeder-
sin.

刘好：嗨，好好瞪，还大
撒把呢。到了！停停
停！你呀在这老实等
待着，我谈点儿工作。
别瞪了。 **Baba Liu:** Bırak, doğru dürüst
sür, gidonu sıkı tut. Dur,
dur, geldik. Uslu uslu bekle,
bir iş görüşmesi var. Sürme-
ye kalkma.

小好：不瞪了。 **Oğul Liu:** Tamam.

刘好：尽逞能。 **Baba Liu:** Hep hava atıyorsun.

- 刘好: 这杂志是买的吧?   Liu: Bu gazeteyi kendin aldın değil mi?
- 杨倩: 是别人送的。   Yang: Hediye bu.
- 刘好: “淀州城里三宗宝”,   Liu: Dianzhou kentinde üç cevher var.
- 杨倩: “铁球面酱春不老”。   Yang: Demir top, undan sos ve Sonsuz Bahar.
- 刘好: “今天的天气真不错”,   Liu: Bugünkü hava çok ılık.
- 杨倩: “不太冷也不太热”。   Yang Qian: Ne sıcak ne de soğuk.
- 刘好: “早餐的营养要加强”,   Liu: Kahvaltı daha besleyici olsun.
- 杨倩: “驴肉火烧加板肠”。   Yang: Eşek eti, ekmek ve sucuk tamam olsun.
- 刘好: 你是杨倩?   Liu: Merhaba, Yang Qian?
- 杨倩: 你是刘好?   Yang: Merhaba, Liu Hao?
- 刘好: 自己人。   Liu: Memnun oldum.
- 杨倩: 谁这么缺德, 出这馊主意。弄得跟特务接头似的。   Yang: Ne alçakça bir icat bu? Sanki casusluk yapıyormuşuz gibi.
- 刘好: 这都是形势逼的。   Liu: Ne çare.
- 杨倩: 咱们谈谈呀。   Yang: Başlıyalım.
- 刘好: 哎, 谈谈。你看现在吧, 这个改革呢也开放了, 经济呢也发展了, 老百姓的生活呢也提高了, 思想呢也解放得差不多咧。   Liu: Tamam, başlıyalım. Bak şimdi, reform dışa açıldı, ekonomi de gelişti. Geçim de düzeldi. Kafamız da neredeyse açık hale geldi.

杨倩：说点儿真格的行不？

刘好：哎，说真格的。这个俗话说吧，男大当婚，女大当嫁。

杨倩：行了行了，你也结过婚，我也嫁过人。用乡下人话说呢，我们都是二茬子庄稼了。

刘好：对，用城里人话说，我们都是二手车咧。

杨倩：你说话绕什么圈子呢？有话直说。

刘好：哎，直说。我是在想吧，这个心急吃不了热豆腐。

杨倩：那也不能等着把豆腐放馊了再吃呀。

刘好：对。

杨倩：论年龄，你我都不小了。要吃不趁热吃。

刘好：趁热吃。我是觉着吧，你这块豆腐挺好。

杨倩：我还有个五岁的儿子比我还好。

刘好：真的？

杨倩：你喜欢孩子不？

Yang: Bu palavrayı bırak da asıl konuya geçemez misin?

Liu: Tamam asıl konuya geçelim. Bir söz var ya, çağı gelince erkek alır, kız varır.

Yang: Hadi öyle olsun. Sen almışsın, ben de varmışım. Bir köylü sözüyle biz neferneyiz.

Liu: Haklısın. Bir şehirli sözüyle biz ikinci el arabayız.

Yang: Evirip çevirme, hadi çıkar ağzından baklayı!

Liu: Çıkarırım. Ama öyle sanıyorum ki, erimiş peynir atıştırılmaz.

Yang: Bekletip bayatlaması da olmaz ki...

Liu: Evet, orası öyle.

Yang: Genç değiliz. Acıkırsak sıcak sıcak atıştıralım.

Liu: Atıştıralım. Bence sen de çok hoş bir kalıp peynirsin.

Yang: Beş yaşında bir oğlum da var, ki benden daha hoş.

Liu: Gerçekten mi?

Yang: Çocukları seviyor musun?

- 刘好：喜欢。我最喜欢孩子了。
- 杨倩：你没孩子吧？
- 刘好：我，我没孩子。
- 杨倩：那好，等结了婚我再给你生一个。体格好！
- 刘好：看得出来，长得多立体呀。
- 杨倩：瞪着两个眼睛看什么呀？那个好看不中用，吹一个气就倒。
- 刘好：真的？不是我吹的吧？
- 杨倩：你哪有那道行啊。快走，讹上就瞎了。走啊！
- Liu: Evet, en çok çocukları seviyorum.
- Yang: Senin çocuğun yoktur herhalde.
- Liu: Eee, benim çocuğum yok.
- Yang: Güzel. Evlenince sana da bir çocuk vereyim. Sapasağlamım.
- Liu: Apaçık. Ne kadar da üç boyutlusun.
- Yang: Gözünü faltaşı gibi açarak neye bakıyorsun? Şu güzel ama işe yaramaz. Bir üfledin mi yere düşer.
- Liu: Öyle mi? Üff... Üflediğim için değildir belki...
- Yang: Zaten elinden öyle bir iş gelir mi ki? Hadi kaçalım, başımıza dert almayalım... Hadi ya.

BABAMIN BAVULU
Orhan Pamuk

父亲的书箱
奥尔罕·帕慕克

Ölümünden iki yıl önce babam kendi yazıları, el yazmaları

父亲去世的前两年，
交给我一个小书箱，里面

ve defterleriyle dolu küçük bir bavul verdi bana. Her zamanki şakacı, alaycı havasını takınarak, kendisinden sonra, yani ölümünden sonra onları okumamı istediğini söyleyiverdi.

“Bir bak bakalım,” dedi hafifçe utanarak, “işe yarar bir şey var mı içlerinde. Belki benden sonra seçer, yayımlarsın.” Benim yazıhanemde, kitaplar arasındaydık. Babam acı verici çok özel bir yükten kurtulmak isteyen biri gibi, bavulunu nereye koyacağını bilemeden yazıhanemde bakınarak dolandı. Sonra elindeki şeyi dikkat çekmeyen bir köşeye usulca bıraktı. İkimizi de utandıran bu unutulmaz an biter bitmez ikimiz de her zamanki rollerimize, hayatı daha hafiften alan, şakacı, alaycı kimliklerimize geri dönerek rahatladık. Her zamanki gibi havadan sudan, hayattan, Türkiye’nin bitip tükenmez siyasi dertlerinden ve babamın çoğu başarısızlıkla sonuçlanan işlerinden, çok da fazla kederlenmeden, söz

装满文章、手稿和本子。他和平时一样一副大大咧咧的样子，让我在他过去以后，也就是去世以后，可以看一看里面的东西。

“回头翻翻，看看有没有什么有用的。”那是在我的书房，书丛中间，父亲话中带着几分腼腆，“我过去以后呢，你挑一挑，兴许有的能出版。”父亲仿佛是要摆脱一个特殊的、让他感到痛苦的拖累，在我的书房东找西找，不知哪里合适，最后轻轻地放在一个不起眼的角落。这是一个让父子都感到尴尬的时刻，这是一个令我永生难忘的时刻。之后，我们都长舒了一口气，又回到往日的角色，恢复了轻松、风趣的本性。和平常一样，开始谈天说地、家长里短，说到土耳其一波未平一波又起的政治问题，说到父亲那些往往虎头蛇尾的工作，语气祥和、

ettik.

Babam gittikten sonra bavulun etrafında birkaç gün ona hiç dokunmadan aşağı yukarı yürüdüğümü hatırlıyorum. Küçük, siyah, deri bavulu, kilidini, yuvarlak kenarlarını ta çocukluğumdan biliyordum. Babam kısa süren yolculuklara çıkarken ve bazen de evden iş yerine bir yük taşıırken taşırdı onu. Çocukken bu küçük bavulu açıp yolculuktan dönen babamın eşyalarını karıştırdığımı, içinden çıkan kolonya ve yabancı ülke kokusundan hoşlandığımı hatırlıyordum. Bu bavul benim için geçmişten ve çocukluk hatıralarımdan çok şey taşıyan tanıdık ve çekici bir eşyaydı, ama şimdi ona dokunamıyordum bile. Niye? Elbette ki bavulun içindeki gizli yükün esrarengiz ağırlığı yüzünden.

Bu ağırlığın anlamından söz edeceğim şimdi. Bir odaya kapayıp, bir masaya oturup, bir köşeye çekilip kağıtla kalemle kendini ifade eden insanın yaptığı şeyin,

轻松。

记得父亲走后，我有好几天在箱子周围转来转去，却连一个指头也没有碰它。那是个黑色的小皮箱，一把小锁，柔滑的棱角，这些都是我儿时就已经非常熟悉的。父亲短期外出或是需要从家里往公司带东西都会派上它的用场。我记得，父亲外出回来，我会打开这个小箱子，翻弄他的东西，而且非常喜欢里面古龙水和国外那种特有的气味。对我来说，这个箱子是那么熟悉，充满诱惑，它承载着太多的历史和我童年的记忆。可是，我甚至不敢碰它一碰，为什么？当然是因为藏在箱子里面的东西有着一份神秘的重量。

这份重量代表什么？这份重量代表的，是一个人闭门伏案、远离尘世、以纸笔进行的倾诉——它代表的是文学。

yani edebiyatın anlamı demek bu:

Babamın bavuluna dokunup onu bir türlü açamıyordum, ama içindeki defterlerin bazılarını biliyordum. Bazılarına bir şeyler yazarken babamı görmüştüm. Bavulun içindeki yük ilk defa duyduğum bir şey değildi. Babamın büyük bir kütüphanesi vardı, gençlik yıllarında, 1940'ların sonunda, İstanbul'da şair olmak istemiş, Valéry'yi Türkçe'ye çevirmiş, ama okuru az, yoksul bir ülkede şiir yazıp edebi bir hayatın zorluklarını yaşamak istememişti. Babamın babası -dedem- zengin bir iş adamıydı, babam rahat bir çocukluk ve gençlik geçirmişti, edebiyat için, yazı için zorluk çekmek istemiyordu. Hayatı bütün güzellikleriyle seviyordu, onu anlıyordum.

Beni babamın bavulunun içindekilerden uzak tutan birinci endişe tabii ki okuduklarımı beğenmeme korkusuydu. Babam da bunu bildiği için tedbirini almış, bavulun içindekileri ciddiye al-

我不敢碰父亲的书籍，更没有勇气打开它，但里面有些本子我是知道的。我看到过父亲在那本子里写写画画。书籍里的东西在我并非新闻。父亲有一个很大的书房，20世纪40年代末，这个伊斯坦布尔的年轻人曾经做过诗人梦，曾经把瓦雷里的诗歌译成土文，可惜读者寥寥。在一个贫穷的国家，写诗作文是难以谋生的。他放弃了。父亲的父亲——我的祖父——是个富商，父亲的童年、少年衣食无忧，他不能忍受文学写作之苦。他热爱生活，生活真是美好。我能理解。

对父亲的书籍敬而远之，首要原因当然还是担心，担心我可能不欣赏他的作品。父亲心照不宣，未雨绸缪，故意摆出一副轻描淡写的架势。这样的

mayan bir hava da takınmıştı. Yirmi beş yıllık bir yazarlık hayatından sonra bunu görmek beni üzüyordu. Ama edebiyatı yeterince ciddiye almadığı için babama kızmak bile istemiyordum... Asıl korkum, bilmek, öğrenmek bile istemediğim asıl şey ise babamın iyi bir yazar olması ihtimaliydi. Babamın bavulunu asıl bundan korktuğum için açamıyordum. Üstelik nedeni kendime açıkça söyleyemiyordum bile. Çünkü babamın bavulundan gerçek, büyük bir edebiyat çıkarsa babamın içinde bir bambaşka adam olduğunu kabul etmem gerekecekti. Bu korkutucu bir şeydi. Çünkü ben o ilerlemiş yaşımda bile babamın yalnızca babam olmasını istiyordum; yazar olmasını değil.

Benim için yazar olmak, insanın içinde gizli ikinci kişiyi, o kişiyi yapan alemi sabırla yıllarca uğraşarak keşfetmesidir: Yazı deyince önce romanlar, şiirler, edebiyat geleneği değil, bir odaya kapanıp, masaya oturup, tek ba-

atide, let有着 25 年写作经历的我心里不是滋味。但我并不因为父亲对文学的轻描淡写而有丝毫不满。我真正害怕的，我不想知道、更不想发现的是，我的父亲也许是一名出色的作家。这是我真正的担心，这种恐惧让我没有勇气打开父亲的书籍。还有一个原因连我自己也说不清楚。如果父亲的书籍里面竟有真正的、伟大的文学作品，那时我就得承认，父亲的精神世界还有一个完全不同的人。这是很可怕的。虽然人到中年，我还是希望父亲就是父亲，不要是什么作家。

我认为，一个作家，他的内心世界还隐藏着另外一个“我”，他的工作就是经年累月、充满耐心地去慢慢发现那片塑造了另外一个“我”的天地。说到写作，我首先想到的

şına kendi içine dönen ve bu sa-
yede kelimelerle bir yeni alem
kuran insan gelir gözümün önü-
ne. Bu adam, ya da bu kadın,
daktilo kullanabilir, bilgisayarın
kolaylıklarından yararlanabilir,
ya da benim gibi otuz yıl boyunca
dolmakalemlle kağıt üzerine, elle
yazabilir. Yazdıkça kahve, çay, si-
gara içebilir. Bazen masasından
kalkıp pencereden dışarıya, so-
kakta oynayan çocuklara, tali-
hiyse ağaçlara ve bir manzaraya,
ya da karanlık bir duvara baka-
bilir. Şiir, oyun ya da benim gibi
roman yazabilir. Bütün bu farklı-
lıklar asıl faaliyetten, masaya
oturup sabırla kendi içine dön-
mekten sonra gelir. Yazı yazmak,
bu içe dönük bakışı kelimelere
geçirmek, insanın kendisinin i-
çinden geçerek yeni bir alemini sa-
bırla, inatla ve mutlulukla araş-
tırmasıdır. Ben boş sayfaya yavaş
yavaş yeni kelimeler ekleyerek
masamda oturdukça günler, ay-
lar, yıllar geçtikçe, kendime yeni
bir alem kurduğumu, kendi içim-

not, 而是伏案书斋、回归
自我、独自一人、用文字
去创造一片新的天地。一
个作家,他也许惯于打字,
也许熟悉电脑,也许像我
这样三十年如一日喜欢纸
笔手书;一边写作,一边
一杯咖啡或红茶,或是一
支香烟。有时他会离开书
桌凭窗而望,看到街上玩
耍的孩子,幸运的话看到
的是几棵大树或是一片风
景,或者只能看到一堵幽
黑的墙壁。他可能写诗歌,
写剧本,或者像我一样写
小说。但首先是作家的本
务,是他伏于案头、耐心
地走进内心的世界,其次
才是这种种差别。写作,
就是把内省外化为文字,
就是以耐心、执著和快乐
的心情用自己的思想去探
寻一片全新的天地。伏于
案头,一页白纸,慢慢地
加上新的文字,日复一日,
月复一月,年复一年,我
感觉到,我为自己营造了

deki bir başka insanı, tıpkı bir köprüyü ya da bir kubbeyi taş taş kuran biri gibi ortaya çıkardığımı hissedirdim. Biz yazarların taşları kelimelerdir. Onları elleyerek, birbirleriyle ilişkilerini hissederek, bazen uzaktan bakıp seyrederek, bazen parmaklarımızla ve kalemimizin ucuyla sanki onları okşayarak ve ağırlıklarını tartarak kelimeleri yerleştire yerleştire, yıllarca inatla, sabırla ve umutla yeni dünyalar kurarız.

Benim için yazarlığın sırrı, nereden geleceği hiç belli olmayan ilhamda değil, inat ve sabırdadır. Türkçe'deki o güzel deyiş, iğneyle kuyu kazmak bana sanki yazarlar için söylenmiş gibi gelir. Eski masallardaki, aşkı için dağları delen Ferhat'ın sabrını severim ve anlarım. Benim Adım Kırmızı adlı romanımda, tutkuyla aynı atı yıllarca çize çize ezberleyen, hatta

一个新的世界，同时也在塑造内心世界的另外一个“我”，如同一块石头一块石头地建起一座大桥、一方穹顶。文字就是作家用的石头，握在手里把玩，感觉它的形状、尺寸、重量，有时远远地打量，有时用手指或笔锋将文字设置摆放，以长年的执著和耐心满怀憧憬地构建一个全新的世界。

对我来说，写作的秘诀不是虚无缥缈来去无踪的灵感，而是执著和耐心。土耳其有个成语，叫做“以针掘井”，拿它形容作家实在恰如其分。古代故事里有一个叫费尔哈特的人，为了爱情开山引水^①。我赞赏这种精神，理解这种精神。《我的名字叫红》那个波斯细密画家用饱满

---

^① 译注：小亚细亚古代故事《费尔哈特和诗琳》。年轻的画匠费尔哈特与公主诗琳相爱，国王要求费尔哈特开山引水以解旱情。山即将挖通之际，国王派女巫谎称诗琳已死，费尔哈特自杀。诗琳殉情。

güzel bir atı gözü kapalı çizebilen İranlı eski nakkaşlardan söz ederken yazarlık mesleğinden, kendi hayatımdan söz ettiğimi de biliyordum. Kendi hayatını başkalarının hik yesi olarak yavaş yavaş anlatabilmesi, bu anlatma gücünü içinde hissedebilmesi için, bana öyle gelir ki, yazarın masa başında yıllarını bu sanata ve zanaata sabırla verip, bir iyimserlik elde etmesi gerekir. Kimine hiç gelmeyen, kimine de pek sık uğrayan ilham meleğ i bu güveni ve iyimserliği sever ve yazarın kendini en yalnız hissettiğ i, çabalarının, hayallerinin ve yazdıklarının değ erinden en çok şüpheye düştüğü anda, yani hik yesinin yalnızca kendi hik yesi olduğunu sandığı zamanda, ona içinden çıktığı dünya ile kurmak istediğ i alemini birleştiren hikâyeleri, resimleri, hayalleri sanki sunar. Bütün hayatımı verdiğ im yazarlık içinde benim için en sarsıcı duygu, beni aş ır mutlu eden kimi c mleri, hayalleri,

的激情年复一年地绘制一模一样的骏马，以至了然于胸，闭上眼仍可画得活灵活现。我知道，写细密画家就是在写创作，就是在写自己的生活。我认为，作家能够把自己的生活如同别人的故事娓娓道来，能够感受语言的力量，必须做到长年伏案、献身艺术、乐此不疲。灵感天使对有的人也许从不眷顾，对有的人可能时时垂青，但她欣赏作家的这种信心和乐观；在作家最感孤独，对自己的努力、构思以及作品的价值最感怀疑的时候，也就是在作家觉得只能孤芳自赏而知音难见的时候，灵感天使就会为他指点迷津，给他带来故事、图画和构思，使他能够把自己的世界与自己构建的世界结为一体。在我为之付出全部生命的写作生涯中，最令我感到震撼的是，一些极为得意的句子、构思、篇章似乎不是出自我

sayfaları kendimin değil bir başka gücün bulup bana cömertçe sunduğunu zannetmem olmuştur.

Babamın çantasını açıp defterlerini okumaktan korkuyordum, çünkü benim girdiğim sıkıntılara onun asla girmeyeceğini, yalnızlığı değil arkadaşları, kalabalıkları, salonları, şakaları, cemaate karışmayı sevdiğini biliyordum. Ama sonra başka bir akıl yürütüyordum: Bu düşünceler, çilekeşlik ve sabır hayalleri benim hayat ve yazarlık deneyimimden çıkardığım kendi önyargılarım da olabilir. Kalabalığın, aile hayatının, cemaatin ışıltısı içinde ve mutlu civiltılar arasında yazmış pek çok parlak yazar da vardı. Üstelik babam, çocukluğumuzda, aile hayatının sıradanlığından sıkılarak bizi bırakmış, Paris'e gitmiş, otel odalarında -başka pek çok yazar gibi- defterler doldurmuştu. Bavulun içinde o defterlerin bir kısmının olduğunu da biliyordum, çünkü bavulu getirmeden önceki yıllarda babam haya-

atın altına, başka bir deyişle başka bir gücün altına, yazmış ve bu gücün bulup bana cömertçe sunduğunu zannetmem olmuştur.

我不敢打开父亲的书籍翻看里面的笔记，因为我知道，他永远不会陷入我的困惑；因为我知道，他不是一个热爱孤独的人，他喜欢交友，喜欢热闹，喜欢聚会，喜欢玩笑，喜欢和打成一片。只是后来我又产生了另外一种猜测：我的想法、我的苦闷、我的隐忍，也许只是从自己的生活经历和写作体验中得出的一种偏见而已。也有不少杰出作家，他们并没有离群索居、抛家别子，并没有放弃市井喧嚣和红尘之乐。况且我的父亲在我们小的时候也曾一度厌恶过家庭生活的平庸离我们而去，远赴巴黎，和很多作家一样关在酒店房间，写满一本又一本。我知道，那书籍里面就有一些本子是那个时候留下来的，因为父亲把书

kete geçiren ilk şeydir. Bu kitapları keyfince okuyan, yalnızca kendi vicdanının sesini dinleyerek başkalarının sözleriyle tartışan ve kitaplarla konuşa konuşa kendi düşüncelerini ve alemini oluşturan özgür, bağımsız yazarın ilk büyük örneği, modern edebiyatın başlangıcı Montaigne'dir elbette. Babamın da dönüp dönüp okuduğu, bana okumamı öğütlediği bir yazardı Montaigne. Dünyanın neresinde olursa olsun, ister Doğu'da ister Batı'da, cemaatlerinden kopup kendilerini kitaplarla bir odaya kapatan yazarlar geleceğinin bir parçası olarak görmek isterim kendimi. Benim için hakiiki edebiyatın başladığı yer kitaplarla kendini bir odaya kapatan adamdır.

Ama kendimizi kapattığımız odada sanıldığı kadar da yalnız değildir. Bize önce başkalarının sözü, başkalarının hikâyeleri, başkalarının kitapları, yani gelecek dediğimiz şey eşlik eder. Edebiyatın insanoğlunun kendini

世界, 如此自由而独立的作家, 当首推蒙田。父亲不仅一通通地阅读蒙田的作品, 而且极力向我推荐。不论东方西方, 无论哪个国家, 远离市井、与书斋为伴是作家的传统, 我愿意把自己视为这传统的一部分。我认为, 只有乐于独处书斋的人, 才可能创造真正的文学作品。

独处书斋其实并非如外人想象的那样寂寞。首先有别人的话语、别人的故事、别人的作品, 也就是所谓的传统与我们相伴。我认为, 文学是人类自我认识过程中创造积累

anlamak için yarattığı en değerli birikim olduğuna inanıyorum. İnsan toplulukları, kabileler, milletler edebiyatlarını önemsedikleri, yazarlarına kulak verdikleri ölçüde zekileşir, zenginleşir ve yükselirler, ve hepimizin bildiği gibi, kitap yakmalar, yazarları aşağılamalar milletler için karanlık ve akılsız zamanların habercisidir. Ama edebiyat hiçbir zaman yalnızca milli bir konu değildir. Kitaplarıyla bir odaya kapanan ve önce kendi içinde bir yolculuğa çıkan yazar, orada yıllar içinde iyi edebiyatın vazgeçilmez kuralını da keşfedecektir: Kendi hikâyemizden başkalarının hikâyeleri gibi ve başkalarının hikâyelerinden kendi hikâyemizmiş gibi bahsedebilme hüneridir edebiyat. Bunu yapabilmek için yola başkalarının hikâyelerinden ve kitaplarından çıkarız.

Babamın bir yazara fazlasıyla yetecek bin beş yüz kitaplık iyi bir kütüphanesi vardı. Yirmi iki yaşundayken, bu kütüphanedeki

en değerli deneyim. İnsan toplumları, kabileler, milletler yalnızca kendi edebiyatlarını önemseyen, yazarlarına kulak verdikleri ölçüde zekileşir, zenginleşir ve yükselirler, ve hepimizin bildiği gibi, kitap yakmalar, yazarları aşağılamalar milletler için karanlık ve akılsız zamanların habercisidir. Ama edebiyat hiçbir zaman yalnızca milli bir konu değildir. Kitaplarıyla bir odaya kapanan ve önce kendi içinde bir yolculuğa çıkan yazar, orada yıllar içinde iyi edebiyatın vazgeçilmez kuralını da keşfedecektir: Kendi hikâyemizden başkalarının hikâyeleri gibi ve başkalarının hikâyelerinden kendi hikâyemizmiş gibi bahsedebilme hüneridir edebiyat. Bunu yapabilmek için yola başkalarının hikâyelerinden ve kitaplarından çıkarız.

en değerli deneyim. İnsan toplumları, kabileler, milletler yalnızca kendi edebiyatlarını önemseyen, yazarlarına kulak verdikleri ölçüde zekileşir, zenginleşir ve yükselirler, ve hepimizin bildiği gibi, kitap yakmalar, yazarları aşağılamalar milletler için karanlık ve akılsız zamanların habercisidir. Ama edebiyat hiçbir zaman yalnızca milli bir konu değildir. Kitaplarıyla bir odaya kapanan ve önce kendi içinde bir yolculuğa çıkan yazar, orada yıllar içinde iyi edebiyatın vazgeçilmez kuralını da keşfedecektir: Kendi hikâyemizden başkalarının hikâyeleri gibi ve başkalarının hikâyelerinden kendi hikâyemizmiş gibi bahsedebilme hüneridir edebiyat. Bunu yapabilmek için yola başkalarının hikâyelerinden ve kitaplarından çıkarız.

en değerli deneyim. İnsan toplumları, kabileler, milletler yalnızca kendi edebiyatlarını önemseyen, yazarlarına kulak verdikleri ölçüde zekileşir, zenginleşir ve yükselirler, ve hepimizin bildiği gibi, kitap yakmalar, yazarları aşağılamalar milletler için karanlık ve akılsız zamanların habercisidir. Ama edebiyat hiçbir zaman yalnızca milli bir konu değildir. Kitaplarıyla bir odaya kapanan ve önce kendi içinde bir yolculuğa çıkan yazar, orada yıllar içinde iyi edebiyatın vazgeçilmez kuralını da keşfedecektir: Kendi hikâyemizden başkalarının hikâyeleri gibi ve başkalarının hikâyelerinden kendi hikâyemizmiş gibi bahsedebilme hüneridir edebiyat. Bunu yapabilmek için yola başkalarının hikâyelerinden ve kitaplarından çıkarız.

en değerli deneyim. İnsan toplumları, kabileler, milletler yalnızca kendi edebiyatlarını önemseyen, yazarlarına kulak verdikleri ölçüde zekileşir, zenginleşir ve yükselirler, ve hepimizin bildiği gibi, kitap yakmalar, yazarları aşağılamalar milletler için karanlık ve akılsız zamanların habercisidir. Ama edebiyat hiçbir zaman yalnızca milli bir konu değildir. Kitaplarıyla bir odaya kapanan ve önce kendi içinde bir yolculuğa çıkan yazar, orada yıllar içinde iyi edebiyatın vazgeçilmez kuralını da keşfedecektir: Kendi hikâyemizden başkalarının hikâyeleri gibi ve başkalarının hikâyelerinden kendi hikâyemizmiş gibi bahsedebilme hüneridir edebiyat. Bunu yapabilmek için yola başkalarının hikâyelerinden ve kitaplarından çıkarız.

kitapların hepsini okumamıştım belki, ama bütün kitapları tek tek tanır, hangisinin önemli, hangisinin hafif ama kolay okunur, hangisinin klasik, hangisinin dünyanın vazgeçilmez bir parçası, hangisinin yerel tarihin unutulacak ama eğlenceli bir tanığı, hangisinin de babamın çok önem verdiği bir Fransız yazarın kitabı olduğunu bilirdim. Bazen bu kütüphaneye uzaktan bakar, kendimin de bir gün ayrı bir evde böyle bir kütüphanemin, hatta daha iyisinin olacağını, kitaplardan kendime bir dünya kuracağımı düşlerdim. Uzaktan baktığımda bazen babamın kütüphanesi bana bütün alemin küçük bir resmiymiş gibi gelirdi. Ama bizim köşemizden, İstanbul'dan baktığımız bir dünyaydı bu. Kütüphaneye de bunu gösteriyordu. Babam bu kütüphaneyi yurtdışı yolculuklarından, özellikle Paris'ten ve Amerika'dan aldığı kitaplarla, gençliğinde İstanbul'da 1940'lar da ve 50'lerdeki yabancı dilde ki-

藏书, 但每本都非常熟悉——哪本是重头, 哪本是闲书, 哪本是经典, 哪本是名著, 哪本记录了渐被遗忘的民风趣史, 哪本是父亲非常欣赏的一位法国作家的作品, 如此等等, 了然于心。有时我只是远远望着父亲的书斋, 梦想有朝一日自立门户, 也能拥有这样一个甚至更好的书斋, 通过阅读给自己营造一个新的世界。远远凝望之际, 有时会觉得父亲的书斋伊然是这大千世界的一个小小缩影。但这只是从我们的一方天地, 从伊斯坦布尔看到的世界。父亲的藏书很能说明问题。这些书有的是他出国期间买的, 主要是在巴黎和美国; 有的是他年轻的时候, 也就是 20 世纪四五十年代, 从伊斯坦布尔那些专售外文图书的书店购得; 有的则来自其他一些或新或老的书店, 那些书店也是我非常熟悉的。我的图

tap satan dükkanlardan aldıklarıyla ve her birini benim de tanıdığım İstanbul'un eski ve yeni kitapçılarından edindikleriyle yapmıştı. Yerel, milli bir dünya ile Batı dünyasının karışımıdır benim dünyam. 1970'lerden başlayarak ben de iddialı bir şekilde kendime bir kütüphane kurmaya başladım. Daha yazar olmaya tam karar vermemiştim, İstanbul adlı kitabımda anlattığım gibi, artık ressam olmayacağımı sezmiştim ama hayatımın ne yola gireceğini tam bilemiyordum. İçimde bir yandan her şeye karşı durdurulmaz bir merak ve aşırı iyimser bir okuyup öğrenme açlığı vardı; bir yandan da hayatımın bir şekilde "eksik" bir hayat olacağını, başkaları gibi yaşayamayacağımı hissediyordum. Bu duygumun bir kısmı, tıpkı babamın kütüphanesine bakarken hissettiğim gibi, merkezden uzak olma fikriyle, İstanbul'un o yıllarda hepimize hissettirdiği gibi, taşrada yaşadığımız duygusuyla ilgiliydi. Bir

书世界是一个土西结合的世界。从 20 世纪 70 年代开始，我也开始雄心勃勃地搜罗自己的藏书。那时我还没有下定决心以写字为生。我在《伊斯坦布尔》那本书里说过，那时已经隐隐感到自己不大可能成为画家，但并不清楚今后的路怎么个走法。对很多事情都充满强烈的好奇，如饥似渴地博览群书；同时也觉得我的生活可能会存在某些“缺憾”，我也许不能像别人那样生活。凝望父亲的书斋，我生出这种感觉，这是一种远离“中心”的感觉，也是一种“边缘”感、一种“蛮荒”感，那个年代的伊斯坦布尔曾经让大家都生出这种感觉。我非常清楚，我生活的这个国家给予艺术家的只有漠视而无希望，无论作画，还是为文，莫不如此。当然，这是另外一种对生活缺憾的担忧。20 世纪 70 年代，也许是要弥

daydım. Bu duyguyu dünyanın büyük çoğunluğu ile paylaştığımı bugün düşünüyorum. Aynı şekilde, bir dünya edebiyatı vardı ve onun benden çok uzak bir merkezi vardı. Aslında düşündüğüm Batı edebiyatıydı, dünya edebiyatı değil, ve biz Türkler bunun da dışındaydık. Babamın kütüphanesi de bunu doğruluyordu. Bir yanda bizim, pek çok ayrıntısını sevdiğim, sevmekten vazgeçemediğim yerel dünyamız, İstanbul'un kitapları ve edebiyatı vardı, bir de ona hiç benzemeyen, benzememesi bize hem acı hem de umut veren Batı dünyasının kitapları. Yazmak, okumak sanki bir dünyadan çıkıp ötekinin başkalağı, tuhaflığı ve harika halleriyle teselli bulmaktı. Babamın da bazen, tıpkı benim sonraları yaptığım gibi, kendi yaşadığı hayattan Batı'ya kaçmak için roman okuduğunu hissederdim. Ya da bana o zamanlar kitaplar bu çeşit bir kültürel eksiklik duygusunu gidermek için başvurduğumuz

的多数人都有同感。同样，那时我觉得有一种文学叫做世界文学，世界文学的中心也与我相去甚远。我的心目中，准确地说这应该是西方文学而非世界文学，我们土耳其人仍在局外。父亲的书斋也是一个证明。既有土耳其文学，很多作品我非常喜爱，至今不变；也有西方文学，一种完全不同的作品，这种不同既令我们痛苦也给我们带来憧憬。读书、写作仿佛成了冲出一个世界的框框，在另一个世界的另类、怪异和神奇中寻求安慰。我觉得，父亲阅读小说有时也和我后来一样，为的是逃脱自己的生活、追寻西方的世界。或者可以说，我觉得那时的读书是想消除这种文化上的缺憾感。不仅读书如此，写作似乎也是为了摆脱伊斯坦布尔的原有生活而往来于西方世界。父亲去巴黎是要写满他书箱里的本

şeylermiş gibi gelirdi. Yalnız okumak değil, yazmak da İstanbul'daki hayatımızdan Batı'ya gidip gelmek gibi bir şeydi. Babam bavulundaki defterlerinden çoğunu doldurabilmek için Paris'e gitmiş, kendini otel odalarına kapatmış, sonra yazdıklarını Türkiye'ye geri getirmişti. Bunun da beni huzursuz ettiğini, babamın bavuluna bakarken hissederdim. Yirmi beş yıl Türkiye'de yazar olarak ayakta kalabilmek için kendimi bir odaya kapattıktan sonra, yazarlığın içimizden geldiği gibi yazmanın, toplumdan, devletten, milletten gizlice yapılması gereken bir iş olmasına, babamın bavuluna bakarken artık isyan ediyordum. Belki de en çok bu yüzden babama yazarlığı benim kadar ciddiye almadığı için kızıyordum.

Aslında babama benim gibi bir hayat yaşamadığı, hiçbir şey için küçük bir çatışmayı bile göze almadan toplumun içinde, arkadaşları ve sevdikleriyle gülüşerek mutlulukla yaşadığı için kızıyor-

du, he kendini kilitledi otelin odasında, sonra yazdıklarını Türkiye'ye geri getirmişti. Bunun da beni huzursuz ettiğini, babamın bavuluna bakarken hissederdim. Yirmi beş yıl Türkiye'de yazar olarak ayakta kalabilmek için kendimi bir odaya kapattıktan sonra, yazarlığın içimizden geldiği gibi yazmanın, toplumdan, devletten, milletten gizlice yapılması gereken bir iş olmasına, babamın bavuluna bakarken artık isyan ediyordum. Belki de en çok bu yüzden babama yazarlığı benim kadar ciddiye almadığı için kızıyordum.

而真正对父亲的不满，是他没能像我这样生活，是他浮于市井、与世无争、亲亲友友、一团和气，活得快快乐乐。转念一想，这种“不满”或可

dum. Ama “kıızıyordum” yerine “kıskanıyordum” diyebileceğimi, belki de bunun daha doğru bir kelime olacağını da aklımın bir yanıyla biliyor, huzursuz oluyordum. O zaman her zamanki takıntılı, öfkeli sesimle kendi kendime “mutluluk nedir?” diye soruyordum. Tek başına bir odada derin bir hayat yaşadığını sanmak mıdır mutluluk? Yoksa cemaatle, herkesle aynı şeylere inanarak, inanıyormuş gibi yaparak rahat bir hayat yaşamak mı? Herkesle uyum içinde yaşar gibi gözükürken, bir yandan da kimsenin görmediği bir yerde, gizlice yazı yazmak mutluluk mudur aslında, mutsuzluk mu? Ama bunlar fazla hırçın, öfkeli sorulardı. Üstelik iyi bir hayatın ölçüsünün mutluluk olduğunu nereden çıkarmıştım ki? İnsanlar, gazeteler, herkes hep en önemli hayat ölçüsü mutlulukmuş gibi davranıyordu. Yalnızca bu bile, tam tersinin doğru olduğunu araştırmaya değer bir konu haline getirmiyor muydu?

称为“嫉妒”，也许“嫉妒”更为贴切。我的心里依然忐忑。那时，我一遍遍地问自己：什么是快乐？我的声音永远偏执而烦躁。躲进小楼体验一种大有深意的生活是快乐吗？或者还是混然众人、难得糊涂地悠哉游哉算是快乐？表面随着大流，私下却又偷偷写作，这到底算是快乐还是不快乐？这些问题可能太过刻薄、气势汹汹。况且你怎么敢说快乐与否是生活好坏的尺度？众人、媒体都异口同声地把快乐视为生活的尺度。但这不恰恰说明，快乐的反面也是值得探讨的课题吗？其实，对一直都在逃避家庭的父亲我又了解多少？他的种种苦闷我又看到了多少？

Zaten bizlerden, aileden hep kaçmış olan babamı ne kadar tanıyor, onun huzursuzluklarını ne kadar görebiliyordum ki?

Babamın bavulunu işte bu dürtülerle açtım ilk. Babamın hayatında bilmediğim bir mutsuzluk, ancak yazıya dökerek dayanabileceği bir sır olabilir miydi? Bavulu açar açmaz seyahat çantası kokusunu hatırladım, bazı defterleri tanıdığımı, babamın üstünde öyle fazla durmadan onları bana yıllarca önce göstermiş olduğunu fark ettim. Tek tek elleyip karıştırdığım defterlerin çoğu babamın bizi bırakıp Paris'e gittiği gençlik yıllarında tutulmuştu. Oysa ben, tıpkı biyografilerini okuduğum, sevdiğim yazarlar gibi, babamın benim yaşımdayken ne yazdığını, ne düşündüğünü öğrenmek istiyordum. Kısa zaman içinde böyle bir şeyle karşılaşmayacağımı da anladım. Üstelik bu arada babamın defterlerinin orasında burasında karşılaş-

带着这种想法我第一次打开了父亲的书籍。父亲的生活中会不会有我所未知的苦恼，会不会有一个只能付诸文字的秘密？我记得，打开书籍，一股旅途的气息扑面而来。我发现一些熟悉的本子，父亲多年前曾经随手指给我看。这些笔记大多是父亲年轻时离开家人只身前往巴黎写下的文字。我一本一本拿在手里翻看，仿佛这笔记是出自一位我读过生平并且非常喜爱的作家笔下。我想知道，父亲在我这般年纪时写过什么、想过什么。很快我就发现，我大概看不到这样的东西。而且笔记中时时传出的作者的声音令我不安。我告诉自己，这不是父亲的声音，不是真实

tiğim yazar sesinden huzursuz olmuştum. Bu ses babamın sesi değil diye düşünüyordum; hakiki değildi, ya da benim hakiki babam diye bildiğim kişiye ait değildi bu ses. Babamın yazarken babam olamaması gibi huzursuz edici bir şeyden daha ağır bir korku vardı burada: İçimdeki hakiki olamama korkusu, babamın yazılarını iyi bulamama, hatta babamın başka yazarlardan fazla etkilendiğini görme endişemi aşmış, özellikle gençliğimde olduğu gibi, bütün varlığımı, hayatımı, yazma isteğimi ve kendi yazdıklarımı bana sorgulatan bir hakikilik buhranına dönüşüyordu. Roman yazmaya başladığım ilk on yılda bu korkuyu daha derinden hissederek, ona karşı koymakta zorlanır, tıpkı resim yapmaktan vazgeçtiğim gibi, bir gün yenilgiye uğrayıp roman yazmayı da bu endişeyle bırakmaktan bazen korkardım.

Kapayıp kaldırdığım bavulun bende kısa sürede uyandırdığı iki temel duygudan hemen söz ettim:

的声音，或者不是印象中真实的父亲的声音。父亲写作时代表的并不是我的父亲。比这种不安更严重的是我的心中生出一丝恐惧：父亲是不真实的。和这恐惧相比，对父亲作品可能并不出色或是受了其他作家太多影响的担心反而显得不那么重要了。我不禁要自问：我的存在、我的生活、我的写作梦、我的作品是真实的吗？在我涉足小说创作的头十年，我常常更为深切地产生这种恐惧，苦苦克服这种恐惧，有时甚至害怕有一天我会因为这种情绪而一事无成放弃小说创作，就像我曾经放弃绘画一样。

合上书籍，一时间心里生出两种感触：荒蛮感和失真感。当然，我不是

Taşrada olma duygusu ve hakiki olabilme endişesi. Benim bu huzursuz edici duyguları derinlemesine ilk yaşayışım değildi elbette bu. Bu duyguları, bütün genişlikleri, yan sonuçları, sinir başları, iç düğümleri ve çeşit çeşit renkleriyle ben yıllar boyunca okuyup yazarak, kendim masa başında araştırmış, keşfetmiş, derinleştirmiştim. Elbette onları belli belirsiz acılar, keyif kaçırıcı · hassasiyetler ve ikide bir hayattan ve kitaplardan bana bulaşan akıl karışıklıkları olarak özellikle gençliğimde pek çok kereler yaşamıştım. Ama taşrada olma duygusunu ve hakikilik endişesini ancak onlar hakkında romanlar, kitaplar yazarak (mesela taşralılık için Kar, İstanbul; hakikilik endişesi için Benim Adım Kırmızı ya da Kara Kitap) bütünüyle tanıyabilmiştim. Benim için yazar olmak demek, içimizde taşıdığımız, en fazla taşıdığımızı biraz bildiğimiz gizli yaralarımızın üzerinde durmak, onları sabırla keşfetmek,

第一次有这种深切的感触。多年伏案阅读写作的过程中，我一直在探寻、发现、深化这种感触，这是一种无所不在、由此及彼、错综复杂、色调斑驳的情绪。有时，特别是在年轻时代，我也常常以另外的形式体验到这种情绪，或是莫名苦闷，或是索然无味，偶尔还会受了生活和书籍的感染变得思绪混乱。只是对这种荒蛮感和失真感的全面体验还是通过写作，比如《雪》、《伊斯坦布尔》体现了荒蛮感，《我的名字叫红》或者《黑书》反映的是对失真的忧虑。我认为一个作家要做的，就是发现我们心中最大的隐痛，耐心地认识它，充分地揭示它，自觉地使它成为我们文字、我们身心的一部分。

tanımak, iyice ortaya çıkarmak ve bu yaraları ve acıları yazımızın ve kimliğimizin bilinçle sahiplendiğimiz bir parçası haline getirmektir.

Herkesin bildiği ama bildiğini bilmediği şeylerden söz etmektir yazarlık. Bu bilginin keşfi ve onun geliştirilip paylaşılması okura çok tanıdığı bir dünyada hayret ederek gezinmenin zevklerini verir. Bu zevkleri, bildiğimiz şeylerin bütün gerçekliğiyle yazıya dökülmesindeki hünlerden de alırsız elbette. Bir odaya kapanıp yıllarca hünelerini geliştiren, bir alem kurmaya çalışan yazar işe kendi gizli yaralarından başlarken bilerek ya da bilmeden insanoğluna derin bir güven de göstermiş olur. Başkalarının da bu yaraların bir benzerini taşıdığına, bu yüzden anlaşılacağına, insanların birbirlerine benzediğine duyulan bu güveni hep taşıdım. Bütün gerçek edebiyat, insanların birbirine benzediğine ilişkin çocuksu ve iyimser bir güvene dayanır. Kapanıp yıllarca yazan biri işte böyle

·作家的任务是讲述司空见惯却又无人深思的问题，通过发现、深化、传播，让读者看到，原来熟悉的世界竟蕴含如此神奇，使读者乐于重新审视。当然，能够把熟知的事物原原本本地付诸文字是一种功力，也是一种乐趣。一个深居小楼、长年磨练的作家，他首先关注的是自己的隐痛，但同时也有意或无意地体现出对人类的极大信任。我一直充满这样的信任，我相信，别人和我一样有着类似的伤痛，所以他们能够理解；我相信，所有的人都是相似的。一切真正的文学，它的基础就是这种人同此心、心同此理的信任，这种天真的、乐观的信任。一个深居多年的作家，就是希望对着这样一个人

bir insanlığa ve merkezi olmayan bir dünyaya seslenmek ister.

Ama babamın bavulundan ve tabii İstanbul'da yaşadığımız hayatın solgun renklerinden anlaşılabileceği gibi, dünyanın bizden uzakta bir merkezi vardı. Bu temel gerçeği yaşamamanın verdiği Çehovcu taşra duygusundan, bir diğer yan sonuç olan hakikilik endişesinden kitaplarımda çok söz ettim. Dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun bu duygularla yaşadığını, hatta daha ağırları olan eziklik, kendine güvensizlik ve aşağılanma korkularıyla boğuşarak yaşadığını kendimden biliyorum. Evet, insanlığın birinci derdi hâlâ, mülksüzlük, yiyeceksizlik, evsizlik... Ama artık televizyonlar, gazeteler bu temel dertleri edebiyattan çok daha çabuk ve kolay bir şekilde anlatıyor bize. Bugün edebiyatın asıl anlatması ve araştırması gereken şey, insanlığın temel derdi ise, dışarıda kalmak ve kendini önemsiz hissetme korkuları, bunlara bağlı

类、这样并无所谓中心的世界倾诉。

然而，通过父亲的书箱，当然，更是通过斯坦布尔的苍白生活，我们觉得，世界有一个中心，它距离我们很远。这一不争的事实给人一种契诃夫式的荒蛮之感，伴随这荒蛮之感的是一种对真实感的担忧。荒蛮感与真实感是我在书中经常触及的情绪。推己及人，我相信，世界上多数人都有这样的感觉，更有甚者，他们可能在压抑、自卑和对自我的怀疑中苦苦挣扎。诚实，人类当前面临的首要问题是贫困，是食不裹腹，是无家可归……但是通过电视、报纸讲述人类的这些基本困境远比文学更为快捷。当前，需要通过文学来讲述和探讨的人类基本困惑是边缘感，是自卑感，以及由此产生的对自我价值的否定、尊严感的群体性缺失、病态的敏感、种

değersizlik duyguları, bir cemaat olarak yaşanan gurur kırıklıkları, kırılganlıklar, küçümsenme endişeleri, çeşit çeşit öfkeler, alınganlıklar, bitip tükenmeyen aşağılanma hayalleri ve bunların kardeşi milli övünmeler, şişinmeler... Çoğu zaman akıldışı ve aşırı duygusal bir dille dışa vurulan bu hayalleri kendi içimdeki karanlığa her bakışımda anlayabiliyorum. Kendimi kolaylıkla özdeşleştirebildiğim Batı-dışı dünyada büyük kalabalıkların, toplulukların ve milletlerin aşağılanma endişeleri ve alınganlıkları yüzünden zaman zaman aptallığa varan korkulara kapıldıklarına tanık oluyoruz. Kendimi aynı kolaylıkla özdeşleştirebildiğim Batı dünyasında da Rönesansı, Aydınlanmayı, Modernliği keşfetmiş olmanın ve zenginliğin aşırı gururuyla milletlerin, devletlerin zaman zaman benzer bir aptallığa yaklaşan bir kendini beğenmişliğe kapıldıklarını da biliyorum.

Demek ki, yalnızca babam

种义愤和偏激、受辱的幻觉。和这些情绪相生相伴的是极度的民族自豪甚至是民族膨胀。内视自己心中的阴影，我便能够理解那些常常以缺乏理智、极端情绪化的语言表现出来的幻觉。我们经常可以看到，在西方以外的世界，很多个人、很多团体、很多民族，因为这种自卑，因为这种激愤近乎愚蠢地陷入莫名的恐惧，这种情绪我能够比较容易地感同身受。我同样可以感同身受的是西方世界为他们作为文艺复兴、启蒙运动和现代化的发源地以及他们所拥有的巨大财富而极度自豪，一些民族、一些国家往往会以同样的愚蠢陷入妄自尊大的心态。

这样看来，和父亲一

değil, hepimiz dünyanın bir merkezi olduğu düşüncesini çok fazla önemsiyoruz. Oysa, yazı yazmak için bizi yıllarca bir odaya kapatan şey tam tersi bir güvendir; bir gün yazdıklarımızın okunup anlaşılabacağına, çünkü insanların dünyanın her yerinde birbirlerine benzediklerine ilişkin bir inançtır bu. Ama bu, kendimden ve babamın yazdıklarından biliyorum, kenarda olmanın, dışarıda kalmanın öfkesiyle yaralı, dertli bir iyimserliktir. Dostoyevski'nin bütün hayatı boyunca Batı'ya karşı hissettiği aşk ve nefret duygularını pek çok kereler kendi içimde de hissettim. Ama ondan asıl öğrendiğim şey, asıl iyimserlik kaynağı, bu büyük yazarın Batı ile aşk ve nefret ilişkisinden yola çıkıp, onların ötesinde kurduğu bambaşka bir alem oldu.

Bu işe hayatını vermiş bütün yazarlar şu gerçeği bilir: masaya oturup yazma nedenlerimizle, yıllarca umutla yaza yaza kurduğumuz dünya, sonunda apayrı yer-

değil, hepimiz dünyanın bir merkezi olduğu düşüncesini çok fazla önemsiyoruz. Oysa, yazı yazmak için bizi yıllarca bir odaya kapatan şey tam tersi bir güvendir; bir gün yazdıklarımızın okunup anlaşılabacağına, çünkü insanların dünyanın her yerinde birbirlerine benzediklerine ilişkin bir inançtır bu. Ama bu, kendimden ve babamın yazdıklarından biliyorum, kenarda olmanın, dışarıda kalmanın öfkesiyle yaralı, dertli bir iyimserliktir. Dostoyevski'nin bütün hayatı boyunca Batı'ya karşı hissettiği aşk ve nefret duygularını pek çok kereler kendi içimde de hissettim. Ama ondan asıl öğrendiğim şey, asıl iyimserlik kaynağı, bu büyük yazarın Batı ile aşk ve nefret ilişkisinden yola çıkıp, onların ötesinde kurduğu bambaşka bir alem oldu.

样，我们都过于相信世界中心而缺乏对自己的信心。然而，常年累月甘于寂寞潜心写作的动力恰恰应当是自信。这是一种信念：我们的文字早晚会有读者、会被理解，因为普天之下你我都是相似的。但是透过自己的文字，透过父亲的文字，我知道，这种信念是一种受伤的、忧郁的乐观，夹杂着对边缘化、局外化的激愤。陀思妥耶夫斯基终其一生，对西方既爱又恨，我也常有同感。但是从这位伟大的作家身上我学到的关键点，也是能够保持乐观的法宝，是他能够始于爱恨而超越爱恨，开出一片别样的天地。

所有毕生创作的作家都有这样的共识：我们伏案写作的动因与我们满怀憧憬长年笔耕之后创造的世界往往大相径庭。我们

lere yerleşir. Kederle ya da öfkeyle oturduğumuz masadan o kederin ve öfkenin ötesinde bambaşka bir aleme ulaşırız. Babam da böyle bir aleme ulaşmış olamaz mıydı? Uzun yolculuktan sonra o varılan alem, tıpkı uzun bir deniz yolculuğundan sonra sis aralanırken bütün renkleriyle karşımızda yavaş yavaş beliren bir ada gibi bize bir mucize duygusu verir. Ya da Batılı gezginlerin güneyden gemiyle yaklaştıkları İstanbul'u sabah sisi aralanırken gördüklerinde hissettikleri şeylere benzer bu. Umutla, merakla çıkılan uzun yolculuğun sonunda, orada camileri, minareleri, tek tek evleri, sokakları, tepeleri, köprüleri, yokuşları ile birlikte bütün bir şehir, bütün bir alem vardır. İnsan, tıpkı iyi bir okurun bir kitabın sayfaları içinde kaybolması gibi, karşısına çıkıveren bu yeni alemin içine hemen girip kaybolmak ister. Kenarda, taşrada, dışarıda, öfkeli ya da düpedüz hüzünlü olduğumuz için masaya oturmuş ve

havşayla ve öfkeyle oturduğumuz masadan o kederin ve öfkenin ötesinde bambaşka bir aleme ulaşırız. Babam da böyle bir aleme ulaşmış olamaz mıydı? Uzun yolculuktan sonra o varılan alem, tıpkı uzun bir deniz yolculuğundan sonra sis aralanırken bütün renkleriyle karşımızda yavaş yavaş beliren bir ada gibi bize bir mucize duygusu verir. Ya da Batılı gezginlerin güneyden gemiyle yaklaştıkları İstanbul'u sabah sisi aralanırken gördüklerinde hissettikleri şeylere benzer bu. Umutla, merakla çıkılan uzun yolculuğun sonunda, orada camileri, minareleri, tek tek evleri, sokakları, tepeleri, köprüleri, yokuşları ile birlikte bütün bir şehir, bütün bir alem vardır. İnsan, tıpkı iyi bir okurun bir kitabın sayfaları içinde kaybolması gibi, karşısına çıkıveren bu yeni alemin içine hemen girip kaybolmak ister. Kenarda, taşrada, dışarıda, öfkeli ya da düpedüz hüzünlü olduğumuz için masaya oturmuş ve

怀着忧郁和激愤坐下来，迎来的却是一个超越了忧郁和激愤的世界。父亲难道就没有到达这样一个世界吗？走过漫漫旅途，我们来到一方新的天地，这方天地带给我们一种神奇的感觉，如同经过长期的海上漂泊，薄雾散去，一座异彩纷呈的海岛渐渐清晰。一个西方的游客，乘船北上，透过晨雾，看见渐渐驶近的伊斯坦布尔，此时，他也会生出相似的感受。怀着憧憬，怀着新奇，走完漫长的旅程，他看到了一个城市的全貌，一片天地全景，那里有威严的清真寺、高耸的宣礼塔、梯比的民居、蜿蜒的窄巷，还有小山、桥梁、陡坡。他愿意马上融进这突然出现在面前的全新的天地，如同一名真正的读者沉浸在作品的字里行间。我们因为边缘感、荒蛮感，因为激愤甚至忧郁而伏案写作，结果却发现

bu duyguları unutturan yepyeni bir alem keşfetmişizdir.

Çocukluğumda, gençliğimde hissettiğim tam tersine benim için artık dünyanın merkezi İstanbul'dur. Neredeyse bütün hayatımı orada geçirdiğim için değil yalnızca, otuz üç yıldır tek tek sokaklarını, köprülerini, insanlarını, köpeklerini, evlerini, camilerini, çeşmelerini, tuhaf kahramanlarını, dükkanlarını, tanıdık kişilerini, karanlık noktalarını, gecelerini ve gündüzlerini kendimi onların hepsiyle özdeşleştirerek anlattığım için. Bir noktadan sonra, hayal ettiğim bu dünya da benim elimden çıkar ve kafamın içinde yaşadığım şehirden daha da gerçek olur. O zaman, bütün o insanlar ve sokaklar, eşyalar ve binalar sanki hep birlikte aralarında konuşmaya, sanki kendi aralarında benim önceden hissedemediğim ilişkiler kurmaya, sanki benim hayalimde ve kitaplarımda değil, kendi kendilerine yaşamaya başlarlar. İğneyle kuyu

bir parça yeni bir dünya bizi bir kenara bıraktı. Bir parça yeni bir dünya bizi bir kenara bıraktı. Bir parça yeni bir dünya bizi bir kenara bıraktı.

现在,对我来说,伊斯坦布尔就是世界的中心,这和我童年、青年时代的想法恰恰相反。这种感觉不是因为我一生的大部分时间都在那里度过,而是因为 33 年来我所讲述的每一条巷、每一架桥、每一个人、每一只狗、每一间房、每一座寺、每一口井、每一位相识、各色人物、各色店铺还有它的每一处阴暗、每一次黑夜和白昼都和我难解难分。也许某个时候,这个想象的世界会从我的笔下流出,会比我想象的城市更加真实。那时,所有这些人物、这些街巷、这些建筑仿佛会开始交谈,仿佛会建立我从未感觉到的联系,仿佛会真正地活起来,而不再是我想象中和作品中的符号。那时,我凭借以针掘井的耐心虚构的这个世界也许会比任何东西

kazar gibi sabırla hayal ederek kurduğum bu alem bana o zaman her şeyden daha gerçekmiş gibi gelir.

Babam da, belki, yıllarını bu işe vermiş yazarların bu cins mutluluklarını keşfetmiştir, ona önyargılı olmayayım diyordum bavuluna bakarken. Ayrıca, emreden, yasaklayan, ezen, cezalandıran sıradan bir baba olmadığı, beni her zaman özgür bırakıp, bana her zaman aşırı saygı gösterdiği için de ona müteşekkirdim. Pek çok çocukluk ve gençlik arkadaşımın aksine, baba korkusu bilmediğim için hayal gücümün zaman zaman özgürce ya da çocukça çalışabildiğine bazen inanmış, bazen da babam gençliğinde yazar olmak istediği için yazar olabildiğimi içtenlikle düşünmüştüm. Onu hoşgörüyü okumalı, otel odalarında yazdıklarını anlamalıydım.

Babamın bıraktığı yerde günlerdir hâlâ duran bavulu bu iyimler düşüncelerle açtım ve bazı

laide更加真实。

也许，父亲也发现了这种多年写作之后的快乐。望着父亲的书籍，我告诫自己，对父亲不要有任何成见。况且我对父亲是心怀感激的，因为他从不像普通的父亲那样颐指气使、威风八面，他从不约束我的自由、永远尊重我的选择。和儿时的伙伴不同，我对父亲从来没有畏惧之感，所以我有时认为我常常可以像孩子一样自由地想象；有时又认真地相信，我能够成为作家是因为父亲年轻时曾经有过作家梦。我必须以宽容的心态阅读他的作品，我要理解他在酒店客房写作的苦衷。

怀着这些美好的想法我打开了父亲留在那里一直原地未动的书籍，认

defterleri, bazı sayfaları bütün irademi kullanarak okudum. Babam ne mi yazmıştı? Paris otellerinden görüntüler hatırlıyorum, bazı şiirler, bazı paradokslar, akıl yürütmeler... Bir trafik kazasından sonra başından geçenleri zor zor hatırlayan, zorlansa da fazlasını hatırlamak istemeyen biri gibi hissediyorum kendimi şimdi. Çocukluğumda annem ile babam bir kavganın eşiğine geldiklerinde, yani o ölümcül sessizliklerden biri başladığında babam havayı değiştirmek için hemen radyoyu açar, müzik bize olup biteni daha çabuk unuttururdu.

Ben de benzeri bir müzik işlevi görecektim ve sevicecek bir-iki söz ile konuyu değiştireyim! Bildiğiniz gibi, biz yazarlara en çok sorulan, en çok sevilen soru şudur: neden yazıyorsunuz? İçimden geldiği için yazıyorum! Başkaları gibi normal bir iş yapmadığım için yazıyorum. Benim yazdığım gibi kitaplar yazılsın da okuyayım diye yazıyorum. Hepi-

真真地阅读一些笔记、部分章节。父亲都写了什么呢?我记得有巴黎酒店外景,有诗歌,有悖论,有忠告……此时此刻,我觉得就像一个经过车祸的人回忆自己的遭遇,很是吃力,任人如何追问也不愿回忆太多。小的时候,父亲母亲偶有摩擦,必有爆发前的片刻沉寂,此时父亲便会打开收音机,音乐可以让我们更快地忘记刚才发生的事情。这是父亲调节气氛的手段。

我也来上两句大家爱听的,改一改话题,这作用就相当于音乐。大家知道,对我们这些作家,人们最常问、最爱问这样一个问题:你为什么要写作?我要写是因为我想写!我要写是因为我不能像别人那样干一份循规蹈矩的工作。我要写是因为我希望有人写出和我一样

nize, herkese çok çok kızdığım için yazıyorum. Bir odada bütün gün oturup yazmak çok hoşuma gittiği için yazıyorum. Onu ancak değiştirerek gerçekliğe katlanabildiğim için yazıyorum. Ben, ötekiler, hepimiz, bizler İstanbul'da, Türkiye'de nasıl bir hayat yaşadık, yaşıyoruz, bütün dünya bilirsin diye yazıyorum. Kağıdın, kalem, mürekkebin kokusunu sevdiğim için yazıyorum. Edebiyata, roman sanatına her şeyden çok inandığım için yazıyorum. Bir alışkanlık ve tutku olduğu için yazıyorum. Unutulmaktan korktuğum için yazıyorum. Getirdiği ün ve ilgiden hoşlandığım için yazıyorum. Yalnız kalmak için yazıyorum. Hepinize, herkese neden o kadar çok çok kızdığımı belki anlarım diye yazıyorum. Okunmaktan hoşlandığım için yazıyorum. Bir kere başladığım şu romanı, bu yazıyı, şu sayfayı artık bitireyim diye yazıyorum. Herkes benden bunu bekliyor diye yazıyorum. Kütüphanelerin ölümsüz-

的作品我也当一把读者。我要写是因为我对你们所有的人心怀不满。我要写是因为我喜欢关在屋里整天写个不停。我要写是因为现实生活在我的笔下经过改造我才可以忍受。我要写是因为我想让全世界都知道我们伊斯坦布尔人、我们土耳其人过去、现在过的是什么日子。我要写是因为我喜欢纸、墨、笔的气味。我要写是因为我最相信文学、最相信小说。我要写是因为写作是习惯、很上瘾。我要写是因为害怕被人遗忘；我要写是因为写作能出名、受人待见，我喜欢；我要写是因为我想独处；我要写是因为也许写着写着我就弄明白了我为什么对你们所有的人心怀不满；我要写是因为有人读我的书我高兴；我要写是因为一部小说、一篇文章、一页白纸已经开写了不写完不合适；我要写是因为大家

lûğüne ve kitaplarımın raflarda duruşuna çocukça inandığım için yazıyorum. Hayat, dünya, her şey inanılmayacak kadar güzel ve şaşırtıcı olduğu için yazıyorum. Hayatın bütün bu güzelliğini ve zenginliğini kelimelere geçirmek zevkli olduğu için yazıyorum. Hikâye anlatmak için değil, hikâye kurmak için yazıyorum. Hep gidecek bir yer varmış ve oraya -tıpkı bir rüyadaki gibi- bir türlü gidemiyormuşum duygusundan kurtulmak için yazıyorum. Bir türlü mutlu olamadığım için yazıyorum. Mutlu olmak için yazıyorum.

Yazıhaneme gelip bavulu bırakışından bir hafta sonra, babam, her zamanki gibi elinde bir paket çikolata (kırk sekiz yaşında olduğumu unutuyordu) beni gene ziyaret etti. Her zamanki gibi gene hayattan, siyasetten ve aile dedikodularından söz edip gülüştük. Bir ara babamın gözü bavulu bıraktığı köşeye takıldı ve onu oradan alıp kaldırdığımı anladı. Göz

都在等我写完一睹为快；我要写是因为我像孩子一样相信书可以不朽而且摆在架上好看；我要写是因为生活、世界以及万物绝美异常难以置信；我要写是因为用文字来表现生活的美丽多姿是一大快事；我要写不是因为我想讲故事，而是因为我想编故事；我要写是因为我不喜欢那种做梦一般若有若无看见了却到不了的感觉；我要写是因为我无论如何也快乐不起来；我要写是因为我希望快乐起来。

把书籍放在书房后过了一个星期，父亲又像往常一样拿着包巧克力来看我——他总是想不起来我都48岁的人了。我们还像往常一样谈笑风生，说生活、谈政治、拉家常。其间父亲盯着放过书籍的角落，发现我已经拿走了。我们四目相对，接着是一阵令人压抑、令人尴尬的沉默。

göze geldik. Sıkıcı, utandırıcı bir sessizlik oldu. Ona bavulu açıp içindekileri okumaya çalıştığımı söylemedim, gözlerimi kaçırdım. Ama o anladı. Ben de onun anladığını anladım. O da benim onun anladığını anladığımı anladı. Bu anlayışlar da birkaç saniye içinde ne kadar uzarsa ancak o kadar uzadı. Çünkü babam kendine güvenen, rahat ve mutlu bir insandı: her zamanki gibi gülüverdi. Ve evden çıkıp giderken bana her zaman söylediği tatlı ve yüreklen-dirici sözleri bir baba gibi yine tekrarladı.

Her zamanki gibi babamın mutluluğunu, dertsiz, tasasız halini kıskanarak arkasından baktım. Ama o gün içimde utanç verici bir mutluluk kıpırtısı da dolaşmıştı, hatırlıyorum. Belki onun kadar rahat değilim, onun gibi tasasız ve mutlu bir hayat sürmedim, ama yazının hakkını verdim duygusu, anladınız... Bunu babama karşı duyduğum için utanıyordum. Üstelik babam, be-

我没有告诉他我已经打开书籍正在抽空看里面的东西，我把眼睛转到别处。不过他心里全明白了。我明白他明白了。他也明白我明白他明白了。我们就这样足足明白了几秒钟的时间。父亲是个自信、坦然而又快乐的人，他只是像平时一样淡淡一笑。出门时不免又说了一通鼓励儿子的话。

父亲和平时一样一副快快乐乐、无忧无虑的样子，望着他的背影我心中生出几分嫉妒。不过我也记得那天我的心里也有几分难以启齿的得意。也许我不如父亲潇洒，不像他那样日子过得无忧无虑、快快乐乐，可是要说这文学上的功夫……打住，就是那么种感觉吧。我对父亲产生这种感觉确实难以

uzaktaydı. Dönüşünü sabırsızlıkla bekledim. İki hafta sonra gelince kapıyı ona koşarak açtım. Babam hiçbir şey söylemedi, ama bana hemen öyle bir sarıldı ki kitabımı çok sevdiğini anladım. Bir süre, aşırı duygusallık anlarında ortaya çıkan bir çeşit beceriksizlik ve sessizlik buhranına kapıldık. Sonra biraz rahatlayıp konuşmaya başlayınca, babam, bana ya da ilk kitabıma olan güvenini aşırı heyecanlı ve abartılı bir dille ifade etti ve bugün büyük bir mutlulukla kabul ettiğim bu ödülü bir gün alacağımı öylesine söyleyiverdi.

Bu sözü ona inanmaktan ya da bu ödülü bir hedef olarak göstermekten çok, oğlunu desteklemek, yüreklendirmek için ona "bir gün paşa olacaksın!" diyen bir Türk babası gibi söylemişti. Yıllarca da beni her görüşünde cesaretlendirmek için bu sözü tekrarladı durdu.

Babam 2002 yılı Aralık ayında öldü.

抱佳。我知道，他很欣赏我的手稿。因为太过激动，父子一度手足无措、无话可说。过了一会儿，心态平静下来，我们这才开口。父亲用极其兴奋、极其夸张的语言表达了对我的信心。他告诉我：“你等着拿诺贝尔吧。”于是今天，怀着万分喜悦的心情我就拿了诺贝尔。

父亲的这句话，并非是对儿子如此充满信心，并非是要给儿子确定如此远大的目标，倒更像是一个土耳其父亲，为了支持和鼓励儿子会对他讲：“有一天你会成为大董。”

父亲 2002 年 12 月去世。

İsveç Akademisi'nin bana bu büyük ödülü, bu şerefi veren değerli üyeleri, değerli konuklar, bugün babam aramızda olsun çok isterdim.

SEVGİLİM İSTANBUL

Nedim Gürnel

Seni yavaş yavaş tanıdım. Yabancı bir kadın gövdesini el yordamıyla keşfeder gibi. Oysa sen hep vardın. Delf^① kâhininin sözlerine uyan Megaralıların^② kıyılarına gelip körler yakasının karşısındaki yarımada^③ yerleşmelerinden bu yana, hatta çok daha önceleri, Kâğıthane deresinin Haliç'e^④ aktığı yerde ilk insanların yırtıcı hayvanlardan ko-

瑞典皇家科学院给了我此份大奖，给了我如此殊荣。各位尊敬的院士，各位尊敬的来宾，我真的希望，我的父亲今天也能坐在这里。

伊斯坦布尔，我的女人
内迪姆·居塞尔

循着时间的长河，慢慢地，我认识了你，如同用我的双手探寻一个陌生女人的身体。你从时间长河的上游款款走来。你看到，纸铺河流入哈利奇河的地方，茹毛饮血的一群正用芦苇搭起窝棚，抵御野兽的侵袭；你看到，墨伽拉人在“盲人城”对面的半岛止住了脚步，谨奉

^① Delf: 即 Delphi, 古希腊神话中的智慧女神。现在提到 Delphi, 人们可能更多地会想到 Borland 公司推出的可视化编辑语言。

^② Megaralı: 墨伽拉人, 古希腊人的一支, 公元前 7 世纪, 由 Byzas (或 Byzantas) 率领, 寻找定居地。他们事先来到德尔菲 (Delphi) 神庙寻求神的帮助, 神谕告知他们将在“盲人城的对面”定居。当他们来到现在的伊斯坦布尔, 看到海峡对岸 (亚洲) 有早期定居的人, 他们认为海峡这边 (欧洲) 如此美丽富饶, 对岸的人不在此里定居, 一定是瞎了, 于是在此定居并以他们领袖的名字将城市命名为 “Byzantium” (拜占庭)。

^③ Haliç: 哈利奇河, 又称金角湾 (Golden Horn), 自伊斯坦布尔海峡如同一只长长的兽角深入欧洲陆地, 尽头为 Kâğıthane, 与马尔马拉海、伊斯坦布尔海峡一道形成一个三角形的半岛, 伊斯坦布尔就是从这个不大的半岛逐渐发展起来的。

runmak için kurdukları kamış barınaklardan bu yana sen hep vardın.

Lygos'tu adın. Üç yanını çevreleyen su saydam, suda balıkların ışıltı ışıltıydı. Ağaçlar uğulduyordu ormanlarında. Byzantion'du^① adın. Yarımadanın ucunda, Akropolis'in, Agora'n, hamamların, tunçtan Tanrı yontularıyla küçücük bir kenttin. Kuytu limanından hasat vermez engine yelken açıyordu koca karınlı gemilerin. İnsanların ağırbaşlı ve çalışkandı. Neo Roma'ydı^② adın. Kapıların, porfirden anıtların, Çemberlitaş'ın ve uçsuz bucaksız Hippodrom'un, Hippodrom'unda şimdi Venedik'te San Marco Alanı'nı dolduran gezgin kalabalığına doğru şaha kalkan tunç yeleli atlarıyla görkemli bir Roma kentiydin. Gemiler mermer ve altın boşaltıyordu limanlarına.

着德尔菲的神谕。

利格斯是你的旧名。三面的海水清澈湛蓝，水中的鱼儿鳞光闪闪，林中的绿树和着海风低吟。拜占庭是你的旧名。半岛尖端建起了希腊卫城、集市、浴池还有那铜制的神像。那时的你，周边不过弹丸。巨腹的商船，从你名不见经传的港口扬帆，驶向渺茫的天边。你的人民纯朴而又勤勉。新罗马是你的旧名。厚重的城门，斑岩的碑刻，铁箍的石塔，辽阔的马场，还有马场上那铜鬃的神骏腾空而起，如今，正面对着威尼斯圣马可广场熙熙攘攘的人群，发出穿越时空的嘶鸣。艘艘帆轮驶入你的港口，倾卸的是大理石和黄金锭。

^① Byzantion 是希腊语拼法，Byzantium 是它的拉丁语拼法。

^② Neo Roma: 公元 196 年罗马皇帝 Septimius Severus 攻占拜占廷，公元 330 年君士坦丁大帝 (Constantine I, the Great) 对城市进行重建，并将其更名为“新罗马”，君士坦丁大帝死后，城市更名为“君士坦丁堡”(Constantinopolis)。沿用旧称，东罗马帝国又常被称为“拜占廷帝国”。

Sen hep vardın İstanbul. Öncesiz sonrasız bir zamandaydın. Konstantinopolis'ti adın. Üç sıra aşılmaz surların, surlarındaki mazgalların, kulelerin bayraklarıyla, sarayların, denize bakan taş evlerin ve dindar halkınla, kiliselerin, manastırların, ayazmalarınla, ayazmalarındaki ikonların, keşişlerin ve meleklerinle büyük bir imparatorluğun başkentiydin. Adın Konstantinopolis'ti. Ve Uludağ'dan bile görülen tarihin ilk kubbesi yaldızlı bir gökyüzü, ters çevrilmiş derin bir uçurum gibi Ayasofya'nın tepesine asılmıştı. Kemerli pencerelerden içeriye dolan ışıktaki mozaikler, yeşil somaki mermerden dev sütunlar, altın haçlar, gümüş şamdanlar parlıyordu. Tüm kentin halkını içine alabilecek kadar geniş galerileri, duvarları, sayısını ancak rahiplerin bildiği karanlık dehlizleri bile aydınlatıyordu ışık. O zaman da bugünkü gibi, göç mevsiminde leylekler uçuyordu

这就是你，一座罗马之城。

你从时间长河的上游款款走来。前不见古人，后不见来者。你的名字是君士坦丁堡，那时的你风华正茂。三道坚不可摧的城墙，处处暗含杀机的垛口，城堡上空旌旗飘扬；宫殿气势恢宏，石屋远望大海，民众信仰虔诚；还有一座座修道院、大教堂，修士、天使、圣泉、圣像……那时，你已经成为一个伟大帝国的都城。你的名字是君士坦丁堡。阿亚索非亚的穹顶，如同深谷倒挂，第一次在你的天空抹上一缕金黄。阳光穿过弧顶的高窗流入教堂，五彩斑斓的马赛克图案、墨绿紫红花纹的巨型大理石柱廊、金色的十字架、银白的大吊灯映射出熠熠的光芒。你宽大的画室可以容下全城人观赏，幽暗的长廊究竟几处，只有修道士才数得周详。迁徙的季节，成群的白鹤飞过你

üzerinden. Göğü delen sivri minareler, yoktu; ama Mekke'ye giden leylekler, turuncu mor bulutlar, yelkovankuşlarıyla karabataklar o zamanlar da vardı. Ve Galata Kulesi'nin gölgesi evlerin çatılarına, Ceneviz meyhanelerinin sıralandığı dar sokaklara vuruyordu. Lodosun, poyrazın ve Boğaz'dan Marmara'ya akan balık sürülerinle eşsizdin. Sen hep vardın İstanbul!

Dar-ı Saadet'ti adın. Ve Aya-sofya'da ezan okunuyordu. Gemi-lerini karadan yürüten Fâtih bir gül tutuyordu elinde. Eyüp Sultan'da güvercinler sebillerden su içiyorlardı. Adın Dar-ül Hilâfe'ydi. Beyaz taşlar yontuluyor, koca koca kazanlarda kurşun eritiliyor, fırınların ateşinde lalelerle nar çiçeklerinin açtığı, çayırların göverdiği çiniler pişiyordu. Ve Mimar Sinan'ın imgeleminde Süleymani-

的身旁,和今天没有两样。那时,还不见高耸的宣礼塔刺破苍穹,只有鲈鱼奔向圣城麦加,信天翁、鸬鹚自由徜徉在你橙紫色的云彩下。片片屋顶层层叠叠、窄巷酒肆鳞次栉比,你看到,加拉塔高塔的倒影从那里缓缓地滑过。你沐浴着地中海的和风,你笑迎着黑海袭来的凛冽,还有鱼群穿过海峡,争相涌入马尔马拉。你如此别致,众城之女王,谁人可以匹敌!伊斯坦布尔啊,你一直是你!

福城是你的旧名。你的征服者手里拿着献给你玫瑰,出人意料地把战船拖过陆地。阿亚·索非亚大教堂的上空从此响起了穆斯林的宣礼。

哈里发之城是你的旧名。白色的石块精雕细刻,巨大的熔炉铅水滚滚;透过瓷窑的火光,你看到,郁金香开了,石榴花笑了,大草原绿了。苏莱曼尼耶

ye'nin oylumu, oranları, kubbe-
siyle kemerleri biçimleniyordu.
Arnavut, Boşnak, Rum, Yahudi,
Ermeni, Türk, Arap, Çerkez ve
Gürcülerden oluşan, Ceneviz ve
Venediklilerle büyüyen bir kala-
bahk dolduruyordu bedestenleri-
ni. Körler baharat kokularına
göre yollarını buluyor, buğday
yükü gemiler Venedik'e, Cenova
ve Marsilya'ya yelken açıyorlardı.

Adın Dar-ı Devlet-i Aliye-i
Osmaniye idi. Sadrazam, vezirler,
kaptan paşalar, seyhülislâm ve
defterdarlar ağır kavukları, sav-
rulan kaftanlarıyla huzura çıkı-
yorlar, yeniçeriler kazan kaldırıp
baş istiyorlardı. Şehzadeler boğ-
duruluyordu zindanlarında. Vali-
de sultanlar, kadın efendiler, ha-
sekiler, cariyeler ve siyah ağalar
Haremde susuyorlardı. Sarayın
girişinde durmadan akıyordu cel-
lat çeşmesi. Deniz de öyle, Saray-
burnu'nun önünde akıp gidiyor-

清真寺的结构、比例、穹
顶、拱门在建筑师西南的
脑海中渐渐清晰。你繁华
的市场里，阿尔巴尼亚人、
波斯尼亚人、希腊人、犹
太人、亚美尼亚人、土耳
其人、阿拉伯人、切尔克
兹人、格鲁吉亚人摩肩接
踵，热那亚人来了，威尼
斯人也来了，处处人头攒
动。盲人嗅着香料的气息
不致迷失方向，装满小麦
的商船扬帆出海，驶往威
尼斯、热那亚和马赛港。

奥斯曼帝都是你的旧
名。僧俗文武，将相百官，
朝服肥大，顶戴厚重，入
朝面君。新军官兵，掀翻
军锅，揭竿造反，曰清君
侧。太子王孙，幽禁溺毙；
后宫深深，悄无声息；太
后女官，静如鸦雀；宠妃
宫娥，噤若寒蝉；黑人太
监，神情愕然。宫门洞开，
首级遍地，血流成河，宛
如宫角前的海潮。世事动
荡，风云诡变，唯有你，
仿佛那永恒的天道。大地

du. Bir sen kalıyordun yerli yerinde. Depremler oluyor; evler, camiler, minareler, medreseler, köprüler yıkılıyor, taş üstünde taş kalmıyordu. Bir caminin kubbesi, bir sarayın tavanı çökünce Bizans mozaikleri çıkıyordu gün ışığına. Veba limanlarında kol geziyordu. Boğaz'da yalıların, konakların, ahşap evlerin çatır çatır yanıyordu. Ama tümü yeniden yapılıyor, depremde, yangında, savaşta ölenlerin, vebada kırılanların yerini yeni doğanlar alıyordu. Yıllar, yüzyıllar gelip geçiyordu. Üç denizin birleştiği yerdeydin. Lygos' tu adın, Byzantion'du. Adın Dar-ı Saadet, Dar-ül Hilâfe, Dar-ı Devlet-i Aliye-i Osmaniye idi. Ve İstanbul'du. Yani Kentti. Evet, Kent. Sevdığım kadının adının sadece "kadın" olduğu gibi...

动摇, 房倒屋摧, 庠序震毁, 桥梁崩断, 清真寺、宣礼塔亦不能免, 举目四望, 瓦砾满眼。神寺穹庐落地, 帝宫屋顶坍塌, 重见天日的, 是拜占庭的马赛克壁画。你的港口, 曾经瘟疫横行; 海峡岸边的别墅、深宅、木屋、陋室陷入一片火海。所有毁坏的, 复又重建; 地震、火灾、战争中死去的, 瘟疫中付之一炬的, 仍可轮回。年复一年, 岁月沧桑, 你, 依旧亭亭玉立在这三海相交的地方。利格斯是你的旧名。拜占庭是你的旧名。君士坦丁堡是你的旧名。福城是你的旧名。哈里发之城是你的旧名。奥斯曼帝都是你的旧名。然后, 你成了伊斯坦布尔, 意思是“城”。你, 就是城, 正如我所憧憬的女人, 她的名字就是“女人”。

Benim Adım Kırmızı (alıntı)

Orhan Pamuk

Ben Kara'nın Enişte Efendi-siyim, ama başkaları da Enişte der bana. Bir zamanlar, annesi bana Kara'nın öyle seslenmesini isterdi, sonra bunu yalnız Kara değil, herkes kullanır oldu. Kara, evimize gidip gelmeye bundan otuz yıl önce, Aksaray'ın arkalarında kestane ve ıhlamur ağaçlarının gölgelediği o karanlık ve nemli sokağa yerleşmemizden sonra başladı. O bundan önceki evimizdi. Yazları ben Mahmut Paşa ile sefere çıkarsam, sonbaharda İstanbul'a döndüğümde Kara'yı annesiyle bizim eve sığınmış bulurdum. Rahmetli anası, benim rahmetli hanımın ablasıydı. Bazen de, kış akşamları eve döndüğümde anasıyla benimkini birbirlerine sarılmış gözleri yaşlı dertleşirlerken görürdüm. Hiçbirinde tutunamadığı küçük ve ücra medreselerde müderrislik eden babası huysuzdu. öfkeliydi ve iyi-

我的名字叫红 (节选)

奥尔罕·帕慕克

我是黑的姨父大人，不过其他人也叫我“姨父”。有一阵子黑的母亲鼓励他称呼我为“姨父大人”，之后不只黑，大家也都开始这么称呼我。三十年前，当我们搬进阿克萨拉依地区外被栗树与菩提树遮盖的湿暗街道后，黑开始经常来我们家。那是我们的前一个居所。那段时间，如果夏天我与玛赫姆特帕夏一同出征作战，秋天回来的时候往往会发现黑与他母亲来到我们家避难。黑的母亲，愿她安息，是我亡妻的姐姐；曾经有一阵子，冬夜里回家时，我会发现妻子和他母亲正相拥落泪，彼此诉苦。黑的父亲不但脾气暴躁，还酗酒，他在远方的小宗教学校教书，但始终保不住职位。当时黑六岁，母亲哭他也跟着哭，母亲静

ce de içerdi. Kara, o zamanlar altı yaşındaydı, annesi ağlıyor diye ağlar, annesi sustu diye susar, bana, eniştesine korkuyla bakardı.

Şimdi onu karşımda kararlı, kemale ermiş ve saygılı bir yeğen olarak görmekten memnunum. Bana gösterdiği saygı, elimi öpüşündeki dikkat, hediye getirdiği Moğol hokkasını verirken "yalnızca kırmızı mürekkep için", deyişi, karşımda dizlerini dikkatlice birleştirmiş olarak derli toplu oturuşu, bütün bunlar, yalnız onun olmak istediği akli başında, yetişkin adam olduğunu değil, benim de olmak istediğim ihtiyar adam olduğumu bana bir kere daha hatırlatıyor.

Bir iki kere gördüğüm babasına benziyor. Uzun boylu, ince, biraz asabice el kol hareketleri var, ama bu ona yakışıyor. Ellerini dizlerine koyuşu, ben önemli bir şey söylerken "anlıyorum, hürmetle dinliyorum", diyen bakışlarla gözlerimin içine içine is-

下来他也跟着安静。面对我——他的姨父时，总是带着敬畏。

现在我很高兴看见在我面前的他，已长成一个坚毅、成熟而有礼貌的外甥。他对我展现的尊敬，吻我手时的那种认真，赠送蒙古墨水瓶时说“特别用来装红色”的诚恳，细心地并拢双膝坐在我面前时礼貌而端庄的举止：所有这一切，不但显示出如同他自己所期望的那样，是一个稳重的人，同时也提醒我，自己也确实如我所期望的，是一个受人尊敬的长者。

他有几分神似他的父亲，我见过后者一两次：他高而瘦，双手和胳膊偶尔会做出略微紧张但还算合宜的动作。他习惯把双手放在膝上；或者当我告诉他某些重要的事时，他会专注而深沉地望着我的

tekle bakışı ve sözlerimin veznine uygun gizli bir makamla başını sallayışı çok yerinde. Bu yaşıma geldim, gerçek saygının yürekten değil, küçük kurallardan ve boyun eğmekten kaynaklandığını bilirim.

Anasının, bizim evimizde ogluna bir gelecek gördüğü için her bahaneyle onu buraya sık sık getirdiği yıllarda kitaplardan hoşlandığını keşfetmem bizi birbirimize bağladı ve ev halkının yakıştırdığı sözle, bana çıraklık etti. Ona Şirazlı nakkaşların ufuk çizgisini resmin ta yukarısına çekmekle Şiraz'da yeni bir usûlü ortaya çıkarttıklarını anlatırdım. Leylasının aşkından deliren Mecnun'u herkes çöllerde perişan resmederken, büyük usta Behzat'ın nasıl onu yemek pişiren, üfleyerek odunları tutuşturmaya çalışan, çadırlar arasında yürüyen kadınların kalabalığı içinde, ama daha da yalnız gösterebildi-

göz,仿佛在说：“我明白，我带着敬意在听。”或者他会巧妙地踩着我说语的节奏，有韵律地点头。这一切都恰到好处。如今我已到了这把年纪，明白真正的尊敬不是发自内心，而是源于各种不同的规矩和顺从。

那些年间，黑的母亲用尽各种理由带他来我们家，因为她看到他在这里会有前途。我发现他很喜欢书，这一点让我们联系得更紧密了。依照家里人的说法，让他做了我的学徒。我给他讲设拉子的细密画家如何把地平线清楚地抬高到页缘的上方，从而在设拉子创造了一种新的风格；给他讲每个人都描绘梅吉农由于苦恋莱依拉而落魄地在沙漠中游荡时，伟大的毕萨德大师则描绘他漫步于一群试图生火、煮饭或行走帐篷间的妇女之中，以此来更加突出地传达梅吉农的孤

ğini anlatırdım. Hüsrev'in gece yarısı gölde yıkanan Şirin'i çıplak seyrettiği anı resimleyen nakkaşların çoğunun Nizami'nin şiirini okumayıp aşıkların atlarını ve elbiselerini akıllarına esen renklerle boyamalarının ne kadar gülünç olduğunu söyler, resimlediği metni şöyle dikkatle ve akıllıca okuyamayacak kadar ilgisizse o nakkaşın eline kalemi fırçayı almasının paradan başka hiçbir nedeni olmayacağını anlatırdım.

Şimdi Kara'nın başka bir temel bilgiyi de edinmiş olduğunu sevinçle görüyorum; nakış ve sanatta hayal kırıklığına uğramak istemiyorsan eğer, sakın onu mesleğin olarak görme. Ne kadar hünerin ve yeteneğin olursa olsun parayı ve iktidarı başka yerlerde ara ki, hüner ve emeğinin karşılığını alamayınca sanala küsmeyesin.

İstanbul'daki ve taşradaki paşalara ve zenginlere kitaplar yaptırdığı için tek lek tanıdığı

tek.我还给他讲，许多插画画家描绘胡斯莱夫瞥见赤裸的席琳在弥漫月光的湖里沐浴那一刻时，想当然地为这对爱侣的马匹和衣服涂上颜色，这些人甚至没有读过尼扎米的诗，这是多么可笑的事；我告诉他，一位细密画家如果没有用脑子细心地阅读过他所绘画的文章就拿起画笔，那么他的动机除了贪婪之外，别无其他。

现在，我高兴地发现黑拥有另一项必备的优点：如果不想在细密画和艺术上感受失望，你就千万不要把它看作是你的职业。无论你拥有多么高的艺术技巧和天赋，要寻找金钱及权力就到别处去。如此一来，当发现自己的才华和努力得不到同等的回报时，你才不会因此而憎恨艺术。

黑在为伊斯坦布尔和外省的帕夏们、有钱人制作书籍那段时间，一个又

Tebriz'in üstat nakkaş ve hattatlarının yoksulluk ve umutsuzluk içinde olduğunu anlattı. Yalnız Tebriz'de değil, Meşhed'de, Halep'te parasızlık ve ilgisizlikten pek çok nakkaş kitap *nûksetmeyi* bırakmış ve tek yapraklık resimler yapmaya. Frenk seyyahlarını eğlendirecek acayiplikleri resmetmeye ve açık saçık resimler çizmeye başlamışlar. Şah Abbas'ın, Tebriz'de barış antlaşması sırasında Padişahımıza hediye verdiği kitabın şimdiden parçalanıp sayfalarının başka bir kitap için kullanılmaya başlandığını işitmiş. Hint Padişahı Ekber yeni bir büyük kitap için öyle paralar saçmaya başlamış ki, Tebriz ve Kazvin'in en parlak nakkaşları ellerindeki işi bırakıp onun sarayına koşmuşlar.

Bütün bunları bana anlatırken arada tathılıkla başka hikâyeler sıkıştırıyor: Mesela düzmece bir Mehdi'nin eğlenceli hikayesini, ya da Safevilerin barış olsun diye Özbeklere rehin verdiği aptal şeh-

一个地认识了所有大布里士的插画家和书法大师。他讲述了这些艺术家们的贫困潦倒及心灰意懒。不只在 大布里士，在 马什哈德与 哈勒普也一样，许多细密画家因为贫困和怀才不遇已经放弃了书籍绘画，开始画起单张图画，画一些可以吸引欧洲游客的新奇玩意儿，甚至淫秽的图片。他听说当年阿巴斯王在大布里士签署和平条约时呈献给苏丹的手抄绘本，早已被拆散，图画被拿去用在了别的书上，而印度君王艾克贝尔正为了一本庞大的新书撒出大笔金钱，大布里士和加兹温城里最优秀的插画家们抛下手边的工作，群集涌进了他的皇宫。

告诉我这些事情的时
时，他也轻松地穿插其他
故事：譬如，他带着微笑
讲述着马赫迪的有趣故
事，或者萨法维王朝的一
个傻王子作为和平谈判的

zadenin üç gün içinde ateşlenerek ölüvermesi üzerine o tarafta çıkan telaşı tarif ediyor ve bana gülümseyiyor. Ama gözlerine düşen bir gölgeden anlıyorum ki, ikimizi de korkutan o bahsedilmesi zor mesele hâlâ bilmemiş.

Evimize girip çıkan, bizim hakkımızda anlatılanları işiten, uzaktan da olsa onun varlığından haberdar her genç erkek gibi Kara da tabii ki tek ve güzel kızım Şeküre'ye âşık olmuştu. Güzeller güzeli kızıma o zamanlar, çoğu onu hiç mi hiç görmeden, herkes âşık olduğu için bu benim gözümde üzerinde durulacak tehlikeli bir şey değildi belki. Ama Kara'nınki eve girip çıkan, evde kabul ve sevgi gören ve Şeküre'yi görme fırsatı bulan bir gencin kara sevdasıydı. Umduğum gibi sevdasını içine gömmeyi başaramadı ve içindeki şiddetli yangını doğrudan kızıma açmak gibi yanlış bir iş yaptı.

Bunun üzerine evimizden

insanlar送到乌兹别克后，三天内就引火自焚，使得这一方显得十分紧张。尽管如此，他眼中隐约闪现的阴影告诉我，虽然我们两人没有提起，但那个使我们双方都感到害怕的难题尚未解决。

如同每一个时常拜访我们家，或听过别人谈论我们，或者即使很远但也获悉我有一个美丽女儿谢库瑞的年轻男子一样，黑也很自然地爱上了我的独生女儿。也许当时，我并不觉得事态严重到需要留意，因为许多人从没亲眼见过就爱上了我的女儿——美人中的美人。不同的是，黑不但可以自由进出我们的屋子，受到家人的接纳与喜爱，更有机会亲眼看见谢库瑞，他得了相思病。他没能如我所愿压抑住自己的爱意，反而犯下了错误，像是向我的女儿敲开了他内心的烈火。

结果，他被迫不得再

ayağını kesmek zorunda kaldı.

İstanbul'u terk etmesinden üç yıl sonra kızımın en güzel yaşında, bir sipahi ile evlendiğini, bu akıllı bir karış havada savaşçının kızına iki oğlan çocuk doğurtuktan sonra sefere çıkıp bir daha dönmediğini ve dört yıldır ondan kimsenin haber dahi almadığını şimdi Kara'nın da bildiğini sanıyorum. Böyle dedikodu ve havadisler İstanbul'da çabuk yayıldığı için değil, aramızdaki sessizlik anlarında gözümün içine bakışından her şeyi çoktan öğrendiğini seziyorum. Hatta şu anda, rahlenin üzerinde açık duran Kitab-ur Ruh'a göz atarken, evin içinde gezen çocukların seslerine kulak kesildiğini, çünkü iki yıldır kızımın iki oğluyla birlikte baba evine geri dönmüş olduğunu bildiğini de anlıyorum.

Kara'nın yokluğunda yaptığım bu yeni evden önce hiç söz etmedik. Büyük bir ihtimalle, servet ve itibar sahibi olmayı akına istekli bir gencin hissedebile-

teredi.

在他离开伊斯坦布尔三年后,我的女儿,正值她青春年华之际,嫁给了一位土耳其骑兵。而这位满不在乎的士兵,在两个男孩出生以后便离家出征作战,从此再没回来。四年来,没有人知道他的下落。我猜想黑知道这件事,不只是因为这种闲话在伊斯坦布尔蔓延迅速,同时也是在我们两人偶尔的沉默中,从他直直望着我眼睛时的目光中,我感觉他早已知道了一切。甚至此刻,当他瞥向摊开在书桌上的《灵魂之书》时,我明白他正侧耳倾听她的孩子在屋里跑动的声响:我知道他心里清楚,两年来我的女儿带着两个儿子住回到了父亲的家里。

之前我们没提到过这栋在黑离开期间我盖的新房子。很可能,黑就像任何一个决心朝富裕和声望之路发展的年轻人一样,

ceği gibi Kara, bu konulardan söz açmayı çok ayıp bir şey olarak görüyor. Ama yine de daha eve girer girmez merdivenlerde ikinci katın her zaman daha kuru olduğunu, kemiklerimdeki ağrılara ikinci kata taşınmanın iyi geldiğini söyledim. İkinci kat, derken tuhaf bir utanç duyuyordum, ama şunu bilmenizi de isterim: Benden çok az serveti olanlar, küçük bir *tımar* olan basit sipahiler bile yakında iki katlı ev yaptırabiliyor olacaklar.

Biz kışları nakış odası olarak kullandığım odadaydık. Bitişikteki odadaki Şeküre'nin varlığını Kara'nın hissettiğini sezdim. Onu İstanbul'a çağırmak için Tebriz'e yolladığım mektupta anlattığım asıl konuya girdim hemen.

"Tıpkı senin Tebriz'deki hat-tatlar ve nakkaşlarla yaptığın gibi ben de bir kitap hazırlıyordum," dedim. "Benim siparişçimi Alemin Temeli Padişahımız Hazretleri'dir, Kitap gizli olduğundan, Padişahı-

认为谈论这种话题不甚礼貌。虽然如此，一进屋，我就在楼梯口告诉他，因为二楼通常比较干燥，搬到二楼对我关节痛的毛病有好处。当我说“二楼”的时候，感到有点莫名的羞惭，但是听我说：赚钱比我少很多的人，就连一个只有小小一块领地的土耳其骑兵，也很快就能建造起两层的楼房。

我们来到了冬天我作为画室用的房间。我察觉黑感觉到了谢库瑞正住在隔壁房间，于是赶紧进入了真正的主题，告诉他我为何写信到大布里士，邀请他返回伊斯坦布尔。

"正如你与大布里士的书法家和细密画家一起所做的一样，我也正着手编纂一本手抄绘本。"我说，"我的客户，事实上，正是社稷的根基，荣耀的

mız benim için Hazinedarbaşı'ndan gizli bir para çıkarttı. Padişahımızın nakkaşhanesinin en usta nakkaşlarıyla tek tek anlaştım. Onların kimine bir köpeği, kimine bir ağacı, kimine kenar süsleriyle ufuktaki bulutları, kimine atları resimlettiriyordum. Resmettirdiğim şeyler, tıpkı Venedikli ustaların resimlerindeki gibi, Padişahımızın bütün âlemini temsil etsin istiyordum. Ama bunlar Venediklilerin yaptığı gibi malın mülkün değil, tabii ki iç zenginliğinin ve Padişahımızın aleminin sevinçlerinin ve korkularının resimleri olacaktı. Para'yı resmettirdiysem küçümsemek içindir, Şeytan'ı ve Ölüm'ü korkuyoruz diye koydum. Bilmiyorum dedikodular ne diyor. Ağaçlarının ölümsüzlüğü, atlarının yorgunluğu, köpeklerinin arsızlığı Padişahımız Hazretleri'ni ve âlemini temsil etsin istedim. Leylek, Zeylin, Zarif ve Kelebek takma adlı nakkaşlarım da keyiflerince konu seçsin istedim. En soğuk, en

苏丹陛下。由于这本书是个秘密，苏丹隐瞒了他的国库大臣支付我报酬。我和苏丹画坊里的最优秀的细密画家一个一个地说好了。我让他们有的人画一条狗，有的人画一棵树，有的人我请他绘制页缘装饰及地平线上的云朵，有的人则负责画马。我想通过我所描绘的各种事物呈现苏丹的帝国全貌，就好像威尼斯大师们在画中所表达的那样。然而，不同于威尼斯画家，我的作品不是描述财富，而是反映其丰富的内心世界，它将表现苏丹帝国的种种喜悦及恐惧。如果我最后让人画上一张金币，它的目的是在贬低金钱；我加进了死亡与撒旦，是因为我们害怕它们，虽然我不知道谣言是怎么说的。我想借树的不朽、马的疲倦和狗的粗鄙来体现荣耀的苏丹陛下与他的帝国。我要求我的那些代号为‘鸛鸟’、

uğursuz kış geceleri bile Padişahımın nakkaşlarından biri kitap için resmettiği şeyi göstermeye gizlice bana gelirdi.”

“Nasıl resimler yapıyorduk ve neden öyle yapıyorduk, onu şimdi tam söyleyemem. Senden sakladığım, söyleyemeyeceğim için değil. Resimlerin neyi anlattığını sanki tam ben de bilmediğim için. Ama onların nasıl resimler olması gerektiğini biliyorum.”

Kara'nın benim mektubumdan dört ay sonra İstanbul'a döndüğünü eski evimizin sokağındaki berberden işitmiş, onu eve ben çağırmıştım. Hikayemde bizi birbirimize bağlayacak bir dert ve bir mutluluk vaadi olduğunu biliyordum.

‘橄榄’、‘高雅’及‘蝴蝶’的画家们根据自己的爱好选择自己的题材。即使是在最寒冷、最严峻的冬夜里，苏丹的画家们也常常会把他为书本绘制的图画拿来给我看。”

“我们究竟在画哪种图画？为什么我们要用这种方式画？我现在不能全部告诉你。不是因为我想保留秘密，也不是因为我不能告诉你，而是因为我自己也不很清楚它们将会呈现何种意思。不过，我非常清楚它们应该是哪种图画。”

信寄出后四个月，我们从我们旧居的理发师那里听说黑已经回到伊斯坦布尔，接着邀请他来家里。我知道，我的故事当中有把我们紧密联系在一起的一种伤感与幸福。

入世五年 中国经济 交出漂亮答卷

2006年12月11日,中国正式加入世界贸易组织五周年。五年来,中国紧紧抓住入世的机遇,把冲击降低到最小,经济社会发展取得了举世瞩目的成就。阳光政务蔚然成风,规则意识深入人心,社会主义市场经济体制不断完善。实践证明,中央作出的加入世界贸易组织的战略决策是完全正确的。

规则意识 深入人心

原外经贸部首席谈判代表、现任博鳌亚洲论坛秘书长龙永图说,加入世贸组织五年来,最大的变化是人们观念的变化。树立起了

5 Yıldır DTÖ'deyiz Çin Ekonomisi İyi Bir Sınav Verdi

11 Aralık 2006 tarihi Çin'in resmen DTÖ'ye katılmasının 5. yıldönümüdür. Bu 5 yıl içinde Çin DTÖ'ye katılma fırsatından sıkı bir şekilde yararlanarak bu çarpmanın şiddetini en aza indirip ekonomik ve sosyal kalkınmada dünyanın dikkatini çekecek kadar başarılar elde etmiştir. "Gündüz gözüyle siyaset" her yere yayıldı. Kural düşüncesi halkın kalbine yerleşti. Sosyalist piyasa ekonomisi sistemi sürekli geliştirilmektedir. Pratik, merkez komitesinin verdiği DTÖ'ye katılma stratejik kararının dosdoğru olduğunu tespit etmiştir.

Kural Düşüncesi Kalbimizde

Eski Dış Ticaret Bakanlığı'nın Baş müzakerecisi, şimdiki BOAO Asya Forumu'nun Genel Sekreteri Long Yongtu'ya göre DTÖ'ye katıldığımız 5 yıldan bu yana en büyük değişiklik, insanların düşüncelerindeki değiş-

规则意识,接受了国际上通行的一些基本规则,确保我国的经济法律法规和世界贸易组织的规则和国际通行的做法相一致.加强了法律法规方面的透明度,采取了一系列措施保证全国贸易政策的统一实施.这些都是参与经济全球化的基本条件.

商务部部长薄熙来认为,加入世贸组织五年来,中国的市场体系建设、经济结构的多元化都取得了很大进展.但是比体制更深刻的是人的综合素质的提高.这五年来,中国人的法制观念、市场经济观念、就业观念、保护知识产权的观念、维护自身合法权益的观念,都有了巨大的进步.创新意识、发展意识、全球视野意识的逐

渐形成. 规则意识,接受了国际上通行的一些基本规则,确保我国的经济法律法规和世界贸易组织的规则和国际通行的做法相一致.加强了法律法规方面的透明度,采取了一系列措施保证全国贸易政策的统一实施.这些都是参与经济全球化的基本条件.

medir. Kural düşünceci oluşturulmuş, uluslararası nitelikte bazı temel kurallar kabul edilmiş, ülkemizin ekonomik yasaları ve kurallarının, DTÖ kuralları ve uluslararası nitelikte davranışlara uyması gerçekleştirilmiştir. Yasalar ve kuralların şeffaflık derecesi kuvvetlendirilip birçok tedbir alınarak bütün ülkenin ticaret politikasının birleştirilmiş bir şekilde uygulanması gerçekleştirildi. Bütün bunlar ekonomik küreselleşmeye katılmanın temel şartlarıdır.

Ticaret Bakanı Boşilay'e göre DTÖ'ye katıldığımız 5 yıldan bu yana Çin'in piyasa sisteminin oluşturulması ve ekonomik yapısının çok yönlüleşmesi büyük ilerleme kaydetmiştir. Fakat sistemdeki değişiklikten daha derin değişiklik ise insanın kompleks niteliğinin yükseltilmesidir. Geçtiğimiz bu 5 yıl içinde Çinlilerin hukuk düşünceci, piyasa ekonomisi düşünceci, çalışma düşünceci, telif hakkını koruma düşünceci, kendi yasal haklarını koruma düşünceci çok büyük ilerleme kaydetmiştir. Yaratıcılık düşünceci, kalkın-

步树立,带来了中国国民整体素质的提高。

今年10月初,欧盟决定对中国出口皮鞋征收反倾销税。以民营企业为主的中国制鞋企业,认为欧盟在本案的调查和裁决中存在较多违背欧盟反倾销法规之处,决定将此案上诉至欧盟法院,通过合法途径维护自身权益。这个案子如果发生在五年前,这些企业根本想不到去欧盟法院上诉,只能默默地接受。

众多百姓 得到实惠

加入世贸组织,为我国经济发展赢得了

ma düşüncesi ve evrensel bakış açısı düşüncesinin gittikçe oluşturulması Çin vatandaşlarının niteliklerini genel olarak yükseltilmesini gerçekleştirmiştir.

Bu yılın Ekim ayının başında Avrupa Birliği (A.B.) Çin'in ihraç ayakkabıları üzerinde anti-damping vergisi uygulama kararını vermiştir. Başta özel sektör olmak üzere Çin ayakkabıcılık sektörü, davanın özellikle soruşturma ve yargılama aşamalarında A.B. anti-damping kurallına aykırı olduğu gerekçesiyle, A.B. mahkemesine temyiz başvurusunda bulunarak yasal yollarla kendi haklarını korumaya karar verdi. Bu dava 5 yıl önce olsaydı bu sektörler A.B. Mahkemesi'ne temyiz başvurusunda bulunma fikrini akıllarının köşesinden bile geçiremeyeceklerdi. Yapacakları tek şey, kararı kuzu kuzu kabul etmek olacaktı.

Halk Somut Fayda Elde Etti

DTÖ'ye katılmak ülkemiz ekonomisinin gelişmesi için nispeten istik-

一个相对稳定和可以预见的国际环境。中国经济保持了强劲增长势头。

国家统计局的数字显示，我国人均GDP从2001年的不足1,000美元提高到了2005年的1,700美元。五年来，我国实际利用外资超过3,000亿美元。通过吸收外商直接投资，促进了社会主义市场经济体制的建立健全，推进了开放型经济的快速发展，带动了国内产业结构优化升级，创造了大量就业机会。

经济的快速发展和大量就业，使人民生活水平得到明显提高。2005年中国城镇居民人均可支配收入达10,493元，扣除价格因素，比2000年实际增长58.3%，年均增

长5.5%，保持了经济持续、快速、健康发展。中国加入世界贸易组织后，经济持续快速增长，国际收支平衡，人民币汇率稳定，金融体系稳健，社会秩序良好，人民生活水平不断提高，综合国力显著增强，国际地位日益提高，为世界和平与稳定作出了重要贡献。

Devlet İstatistik Dairesi'nin verdiği verilere göre, ülkemizde kişi başına düşen milli gelir, 2001 yılında 1000 doların altı seviyesindeyken, 2005 yılında 1700 dolara yükselmiştir. Bu 5 yıl içinde ülkemizin fiilen yararlandığı yabancı sermaye 300 milyar doları aşmıştır. Doğrudan yabancı sermayeyi çekmekle sosyalist piyasa ekonomisi sistemi oluşturulup geliştirilmiş, açılma niteliğinde ekonominin hızla geliştirilmesi gerçekleştirilmiştir, yurt içi sanayi yapısının daha iyi yöne doğru ilerletilmesi gerçekleştirilmiştir. Büyük miktarda iş alanları yaratılmıştır.

Ekonominin hızla gelişmesi ve büyük miktarda iş fırsatı, halkın yaşam seviyesini açıkça yükseltmiştir. 2005 yılında Çin'in şehir ve taşrada yaşayan halkının kişi başına düşen net geliri 10.493 yuan gibi bir miktara ulaştı. Fiyat unsuru hesaba katıldığında 2000 yılına göre gerçek artış

长 9.6%；农村居民家庭人均纯收入达 3,255 元，扣除价格因素，比 2000 年实际增长 29.2%，年均增长 5.3%。农村贫困人口也由 2000 年的 3,209 万人降低到了 2005 年的 2,365 万人。

进口关税的不断降低和生产效率的提高，使得彩电、冰箱、洗衣机、数码相机等消费品的价格一路下降，给老百姓带来了实实在在的好处。加入世贸组织的 2001 年，我国轿车销量只有 80 万辆，而且以公款消费为主。加入世贸组织后，中国汽车产业不仅没有被冲垮，反而在开放和竞争的环境下，得到更快发展。近年来，国产汽车价格大幅下降，新车型层出不穷。今年中国轿车销量预计达

% 58.3'tür. Yıllık ortalama artış %9.6'dır. Köylülerin kişi başına düşen ortalama net geliri 3255 yuan, fiyat unsuru hesaba katıldığında 2000 yılına göre gerçek artış %29.2, yılda ortalama artış %5.3'tür. Köylerdeki fakir nüfus da, 2000 yılındaki 32 milyon 90 bin seviyesinden 2005 yılındaki 23 milyon 650 bine geriledi.

İthalattaki gümrük vergisinin sürekli düşmesi ve üretimde verimliliğin sürekli yükselmesi, renkli televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi, dijital fotoğraf makinesi gibi tüketim mallarının fiyatlarının sürekli düşmesine neden olup halka resmen yarar getirmiştir. DTÖ'ye katıldığımız 2001 yılında ülkemizde otomobil satış miktarı sadece 800 bin idi ve bunların çoğu kamu malıydı. DTÖ'ye katıldıktan sonra Çin otomotiv sanayii yıkılmak şöyle dursun, açılma ve rekabet ortamında daha da hızlı gelişmektedir. Son yıllarda kendi ürettiğimiz otomobillerin fiyatı büyük ölçüde düşmekte, sürekli yeni modeller ortaya çıkmaktadır. Bu yıl Çin oto-

到 380 万辆,比 2001 年翻了两番还多。据初步测算,最近 5 年,上千万家庭提前圆了轿车梦。人民生活水平的提高使汽车、旅游、教育、通讯、住房等成为新的消费热点,老百姓的购买力迅速增长。

mobillerinin beklenen satış miktarı 3 milyon 800 bin gibi bir miktardır. Bu rakam, 2001 yılındakine göre 2 kat-tan fazla artmıştır. İlk ölçümlere göre son 5 yılda binlerce aile otomobil hayaline beklediğinden önce ulaşmıştır. Halkın hayat seviyesinin yükselmesi, otomobil, turizm, eğitim, iletişim ve barınma gibi alanların tüketimin yeni sıcak noktaları olmasını sağlamış olup halkın satın alma gücünü hızla yükseltmektedir.

后过渡期 新的挑战

Geçiş Döneminin Sonları, Yeni Meydan Okumalar

曾长期参加中国入世谈判,入世后一直负责世贸组织相关事务的商务部世贸司司长张向晨对记者说,从今年起我国进入世贸组织“后过渡期”,正值我国全面建设小康社会和实施“十一五”规划的关键阶段,也是我国经济社会发展战略机遇期和矛盾凸现

Çin'in DTÖ'ye katılma görüşmelerine uzun zaman katılıp DTÖ'ye katıldığımızdan beri de DTÖ'yle ilgili işlerden sorumlu olan Ticaret Bakanlığı DTÖ Bürosu genel müdürü Zhang Sichen'in söylediğine göre, bu yıldan itibaren ülkemizin “Geçiş Döneminin Sonları”na girmesi, ülkemizin tam anlamıyla orta halli toplumu oluşturma ve 11. Beş Yıllık Planı gerçekleştirmesinin kilit aşamasına denk geliyor, bu, aynı zamanda, ül-

期并存的关键时期,我国的经济结构、贸易增长方式和进出口结构将发生很大变化。一方面,加入世贸组织谈判中我国主要产业获得的过渡期大部分结束,原有的一些贸易管理手段将逐步放开或取消,部分敏感产业将面临进口产品和服务的竞争,对我国经济的一些深层次影响将逐渐显现出来。另一方面,随着经济全球化趋势的加速发展和国际产业结构的继续调整和转移,我国经济的发展也面临着难得的机遇。

他认为,随着“后过渡期”的到来,我国政府部门在过渡期内保留的一些贸易管理手段将被取消或受到

kemizin ekonomik ve toplumsal gelişmesinin stratejik fırsatının ve gelişkinisinin ortaya çıkışının beraber bulunmasının kilit dönemidir. Ülkemizde ekonomi yapısı, ticaretin artış tarzı ve ihracat-ithalat yapısında büyük değişiklik olacaktır. Bir yandan, DTÖ'ye katılma görüşmelerinde elde ettiğimiz, başlıca sanayi alanlarının geçiş döneminin çoğu bitmek üzeredir, bazı eski ticari yönetim tarzları gittikçe dışa açılacak veya ortadan kalkacak, bir kısım hassas sanayiler ithal ürünleri ve hizmetin rekabetiyle karşı karşıya gelecek, ülkemiz ekonomisine karşı gittikçe bazı derin etkiler ortaya çıkacaktır. Öte yandan, ekonominin küreselleşme eğiliminin hızla gelişmesi ve uluslararası sanayi yapısının devamlı düzenlenmesi ve transferi ile birlikte ülkemiz ekonomisinin gelişmesi de az rastlanan fırsatla karşı karşıyadır.

Kendisine göre, geçiş döneminin sonlarının gelmesi ile beraber devlet kurumlarımızda geçiş dönemi sırasında kalan bazı ticari yönetim yolları ortadan kaldırılacak veya sınırlandı-

限制,原有的行政管理体制面临着新的挑战。

“后过渡期”内,我国面临着完善社会主义市场经济体制、全面提高对外开放水平、解决社会经济生活中深层次矛盾和问题等战略任务。要完成这些战略任务,必须着力推进行政管理体制改革的。

rılacak. Eski idari yönetim sistemi yeni meydan okumalarla karşı karşıya gelecektir. Geçiş döneminin sonlarında ülkemiz sosyalist piyasa ekonomik sistemini geliştirmek, dışa açılma seviyemizi tam olarak yükseltmek, toplumsal ve ekonomik hayatta var olan derin çelişkiler ve sorunların çözülmesi vs. stratejik görevlerle yüz yüzedir. Bu stratejik görevleri bitirmek için idari yönetim sisteminde reformların hızlandırılmasına çaba göstermeliyiz.

Genel Cerrahi ve Laparoskopi

普通手术与腹腔镜

Günümüzde hastahkların cerrahi tedavisinde *minimal invaziv* (en az hasar verici) teknikler hızla devreye girmektedir. Bu şekilde hastaların aktif hayata en kısa sürede dönmeleri amaçlanmaktadır.

Bu tekniklerin yaygın uygulamaya geçişinde iki faktör önemlidir.

Geleneksel Yöntemlere Göre:

目前,手术治疗中开始越来越多地采用微创技术,目的是使病人能够尽快恢复正常生活。

要想使微创技术得到广泛应用有两点必须保证。

和传统方法相比:

Hastalığın tedavisi en azından aynı başarıyı sağlamalı.

Komplikasyon (ameliyata bağlı gelişen istenmeyen olaylar) riski en azından aynı veya daha az olmalı.

En az hasar verici işlemlerin, yerleşik tedavi işlemlerinin yerini alabilmeleri için bu iki önemli unsurun yanında; kısa yatış süresi, günlük yaşama erken dönme, az ağrı gibi iyi yönleri de olması gerekir.

Laparoskopik cerrahi işlemler en az hasar veren işlemlerden sayılmaktadır ve giderek yaygın şekilde uygulanmaktadır.

Laparoskopi küçük bir kesiden karın içinde sokulan kamera ile karın içi organların gözlemlenmesidir. Bu gözlem sonrasında ilave karın girişleri yapılarak hastalıklı organ ve dokuların çıkarılması, düzeltilmesi, onarılması ve/veya örneklenmesi de mümkün olabilmektedir.

Bu Girişimlerde

Ameliyat sonrası daha rahat ve daha az ağrılı olmaktadır.

Ameliyat kesileri çok küçük ol-

terapi效果必须毫不逊色;

手术并发症风险较低或与传统手术疗法相当。

微创疗法要想取代传统疗法，除上述两个因素外，还应具备卧床短、恢复快、痛苦少等优点。

腹腔镜属于创伤最小的手术，应用日益广泛。

腹腔镜是一种带有摄像头的器械，通过较小的切口探入腹腔，对腔内器官进行检查。根据检查结果，可以通过其他戳孔对病变器官、组织进行摘除、修复和/或取样。

腹腔镜手术的特点包括:

术后疼痛较轻;

手术切口较小(最

makta (en fazla 1 cm) ve buna bağılı ameliyat yeri fıtığı, enfeksiyon gibi kesi sorunları en alt düzeye inmektedir.

Bozulan sindirim sistemi işlevleri kısa sürede normale dönmektedir. (Gaz, gaita çıkarma, beslenme)

Bütün bunlara bağılı olarak hasta daha kısa sürede taburcu olmakta ve günlük yaşama dönmektedir.

Laparoskopinin yerleşik yöntemlere göre birkaç dezavantajı da vardır. Cerrah; organ ve dokuları değerlendirmede alışık olduğu dokunma, yoklama duygusunu kullanamamaktadır. Kanama kontrolü daha zordur. Dolayısıyla yetişmiş deneyimli ekip gerekmektedir.

Hangi Ameliyat Yapılabilmektedir?

Bugün karın içinde karaciğer tümörleri, pankreas tümörleri, mide ve bağırsak tümörleri dahil, bu organlara ait iyi huylu tümörler ve iltihabi hastalıklar laparoskopik olarak tedavi edilebilmektedir. Fakat

çok fazla (çok fazla 1 cm), 可以最大程度地避免开刀造成的切口痛、感染等问题。

受损消化系統功能(虛宮、大便、消化)在較短時間內即可恢復正常。

病人住院時間短，能够很快恢復正常生活。

和传统手术相比，腹腔镜也有一些不足。医生探查器官和组织无法采取慣用的触摸方式。止血难度较大。因此要求医生必須訓練有素、經驗丰富。

腹腔镜的适用范围：

腹腔镜可以用于治疗腹腔內肝、胰、腸、胃等器官的良性肿瘤及各类炎症，有些疾病的腹腔镜手术疗法尚处于摸索阶段。

girişimlerin bir bölümü henüz araştırma düzeyindedir.

Rutin Yapılabilen Laparoskopik Ameliyatlar şunlardır:

Laparoskopik antireflü (mide fı-tığı) ameliyatları (örn: Nissen)

Laparoskopik akalazya (yemek borusu hastalığı) ameliyatı

Laparoskopik splenektomi (dalak çıkarılması)

Laparoskopik kolesistektomi (safra kesesi çıkarılması)

Laparoskopik fıtık ameliyatları (kasık, kesi yeri)

Laparoskopik appendektomi (apandisit) ameliyatı

Travmada tanısai laparoscopi

Obesite (aşırı şişmanlık) için yapılan ameliyatlar

Karın içi tümörlerde evreleme

常规腹腔镜手术

包括:

胃疝修复手术;

食道疾病手术;

脾切除手术;

胆囊切除术;

腹股沟疝气和腹壁切口疝的修复手术;

阑尾切除手术;

创伤诊查;

肥胖症治疗;

腹腔内部肿瘤病程诊查.

第三篇

实用参考

现实生活中，我们会经常遇到一些实用文书和证件等的翻译，如公证书、毕业证、护照、授权书、经营执照等，这些文字一般都有相对固定的格式、句式、用词，翻译这类内容最简便的办法是照猫画虎。出于这种考虑，我们收录一些比较常见的文书和证件等，供大家在需要时参考。

教育培训证书

(1) 小学毕业证书

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKOKUL
DİPLOMASI

İLKOKUL DİPLOMASI

Diploma No.: ...288...

Tarihi: 08.05.1981

Adı ve soyadı	Leyla Çam
Babasının adı	Ali
Okul numarası	49
Doğum yeri ve yılı	Hacıbektaş 13.01.1970
<p>Yukarıda kimliği yazılı ...Ali oğlu/kızı Leyla 1980-1981 öğretim yılında ...İyi... derece ile Yeniyapan Köyü İlkoku- lu'nu bitirdiğinden bu diplomayı almaya hak kazanmıştır.</p> <p>Okul Müdürü Hüseyin Şahan</p> <p>Öğretmen Hüseyin Şahan</p> <p>Milli Eğitim Müdürü Esat Sağcan</p>	

Nüfus kütüğünde yazılı olduğu yer	
İli	Nevşehir
İlçesi	Hacıbektaş
Bucağı	---
Mahalle, Köyü	Yeniyapan
Sokağı	---
Ev No.	3
Cilt No.	01
Sayfa No.	10
Nüfus cüzdanı No.	333377
Nüfus cüzdanının verildiği tarih	25.12.1978
Nüfus cüzdanının veriliş nedeni	Değiştirme
Okulun bulunduğu yer	
Okulun adı	Yeniyapan Köyü İlk- okulu
İli	Nevşehir
İlçesi	Hacıbektaş
Bucağı	---
Mahalle, Köyü	Yeniyapan

Tasdik olunur.

8/5/1981

Yeniyapan Köyü İlkokulu Müdürü

İmza ve Mühür

(2) 职业高中毕业证

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI
SAĞLIK MESLEK LİSESİ DİPLOMASI

Diploma Numarası: 169

Diploma Notu: 7.65

1964 doğumlu Muzaffer kızı Ümran Taş
orta okul üzerine dört yıllık mesleki öğretim veren Bolu
Sağlık Meslek Lisesinden İyi derece ile mezun olarak
Hemşire ünvanı ile diploma almaya hak kazanmıştır.
19.06.1981

SAĞLIK VE SOS-
YAL YARDIM MÜ-
DÜRÜ
Dr.Muammer Üner
İmza

OKUL
MÜDÜRÜ
Hayri
Demirel
İmza

SAĞLIK VE SOSYAL
YARDIM BAKANI
Prof.Dr.Emre AYGÜN
İmza

(3) 普通高中毕业证书

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI LİSE DIPLOMASI

Adı soyadı: Ayhan BAYAR	Okul numarası: 1176	Diploma numarası: 13253	Diploma tarihi: 31.01.1994
Baba adı: Akif	Okuduğu yabancı dil: İngilizce	Diploma notu: 4.21	Diploma derecesi: İyi
Ana adı: Fatma Leyla	Bölümü - Kolu - Alanı: Genel Kültür	Öğrenim süresi: 5 Dönem	
Doğum yeri ve tarihi: Ankara, 10.08.1976	Daha önce mezun olduğu okul: TED Ankara Koleji Vakfı Özel Liseal Orta Kısım		
Diplomayı veren okul: TED Ankara Koleji	Okulun bulunduğu il, ilçe: Ankara - Çankaya		
Vakfı Özel Lisesi			

Akif oğlu/kızı Ayhan Bayar öğrenimini başarı ile tamamladığından bu diplomayı almaya hak kazanmıştır.

31.01.1994

Serhat Yılmaztürk

İlçe Milli Eğitim Genel Müdürü

İlknur Karaoğlu

Okul Müdürü

(4) 高等教育文凭 (本科/专科)

I

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Fizyoterapi – Rehabilitasyon Yüksek Okulu
Lisans Diploması

Zeki Algın

Fizyoterapi-Rehabilitasyon Yüksek Okulu'nun
Mezuniyet İçin Gerekli
4 Yıllık Teorik ve Pratik Çalışma ve Sınavlarını
15-6-1984 Tarihinde Başarıyla Tamamlamış ve Kendisine
Fizyoterapi-Rehabilitasyon Lisans Diploması ile
Fizyoterapist Unvanı Verilmiştir.

Rektör

Prof. Dr. A. Yüksel BOZER

Müdür

Doç.Dr. Candan ALGUN

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Mehmet Aydın

Diploma No: 84-LA-017

II

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ANKARA

SERCAN KANDIM

**İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜNDE
GEREKLİ ÇALIŞMALARI BAŞARI İLE TAMAMLAYARAK
İŞLETMECİ ÜNVANINI VE
LİSANS
DERECESİNİ, TANINAN BÜTÜN YETKİLERİYLE BİRLİKTE,
ALMAYA HAK KAZANMIŞTIR.
6 Temmuz 1993**

Rektör

Dekan

**III
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
LİSANS DİPLOMASI**

SERDAR SARAÇ

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin dört yıl süreli İktisat
Bölümündeki öğrenimini 27.08.1997 tarihinde başarı ile
tamamlayarak, bu diplomayı almaya hak kazanmıştır.

Prof. Dr. Sabri Bektöre
Dekan

Prof. Dr. Akar Öcal
Rektör

IV
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Mütevelli Heyeti'nin vermiş olduğu yetkiye dayanılarak
Uygulamalı Yabancı Diller Yüksekokulu'nun önerisi
üzerine

Mütercim-Tercümanlık Dalında
Gerekli çalışma ve sınavları başarı ile tamamlayan

Zeynep Alban'a
Lisans Derecesi

Tanınan bütün hak ve yetkileri ile birlikte verilmiştir.

31 Mayıs 2000
Ankara

Mütevelli Heyet Başkanı   Rektör   Yüksekokul Müdürü

V
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Mütevelli Heyeti'nin vermiş olduğu yetkiye dayanılarak
Bilgisayar Teknolojisi ve Büro Yönetimi Meslek
Yüksekokulu'nun önerisi üzerine

Büro Yönetimi ve Sekreterlik Eğitimi Programında

Gerekli çalışma ve sınavları başarı ile tamamlayan

Hakkı KAYA'ya

Meslek Yüksekokulu Önlisans Diploması

Tanınan bütün hak ve yetkileri ile birlikte verilmiştir.

31 Mayıs 2000

Ankara

Mütevelli Heyet Başkanı   Rektör   Yüksekokul Müdürü

(5) 高等教育文凭 (研究生)

I

T.C.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GEÇİCİ MEZUNİYET BELGESİ

MASTER

Öğrenci No	: 9422345
Adı-Soyadı	: Ali BEKTAŞ
Doğum Tarihi	: 12.06. 1970
Anabilim Dalı	: İKTİSAT
Bilim Dalı	: İKTİSAT TEORİSİ
Kayıt Tarihi	: 02.10.1995
Mezuniyet Tarihi	: 12.03.1999

Düzenleme Tarihi

: 16.04.1999

Yukarıda kimliği yazılı MUSTAFA NECATİ oğlu/~~karısı~~ ALİ BEKTAŞ ilgili kanun ve yönetmeliklere göre verilmesi gereken sınavları başarıyla tamamlayarak mezun olmuştur.

Bu belge, diploması ile değiştirilmek üzere verilmiştir.

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Onur KUZGUN

İmza

II

Tarih: 20.02. 2008

Diploma No.: 08-FB-008

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Fen Bilimleri Enstitüsü

Bilim Doktorluğu Diploması

Biyomühendislik

Anabilim Dalında Bilim Doktorluğu Öğretim Programı
İçin Gerekli Teorik ve Pratik Çalışmaları ve Sınavlarını
Başarı ile Tamamlayan

YİNGCHUN NİNG

Tanınan Bütün Hak ve Yetkileri ile Birlikte Bilim
Doktorluğu Derecesi Almıştır.

Rektör

Prof. Dr. Süleyman Sağlam

İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Gültekin Günay

İmza

(6) 职业资格证书

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

BEYTEPE-ANKARA

Sayı:

B.30.2.Hac.0.70.72

07.09.1995

ÖĞRETMENLİK SERTİFİKASI

1994-95 Öğretim yılında üniversitemiz EDEBİYAT FAKÜLTESİ ALMAN DİLİ ve EDEBİYATI BÖLÜMÜNÜ bitirerek lisans diplomasını almaya hak kazanan

RUHUŞEN ÇİMENLİ

ÖĞRETMENLİK sertifikası için şart koşulan en az (21) kredilik EĞİTİM derslerini başarı ile tamamlamış ve kendisine ÖĞRETMENLİK sertifikası verilmiştir.

Mücella MERDOL

Daire Başkanı

Prof. Dr. Sudi BÜLBÜL

Eğitim Bilimleri Bölüm

Prof. Dr. İlhami KIZIROĞLU

Eğitim Fakültesi Dekanı

Şb.Md. : A. Salur

Sef. : H. Demiralp

Memur : S. Levent

(7) 学习成绩证明

I

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Ankara Atatürk Lisesi Müdürlüğü

Sayı:570.3/237

9/9/1998

BAŞARI DURUM BELGESİ

ÖĞRENCİNİN

Adı, soyadı	:Dilek ENDER
Baba adı	:İbrahim
Doğum yeri ve tarihi	:08.10.1975 Üsküdar-İstanbul
Kaç dönem(yarıyıl) okuduğu	:6 (altı)
Ayrılma belgesinin tipi	:Diploma 05.06.1992
(Tasdiknamenin) tarih ve sayısı	:24135
Düzenleyen okulun bulunduğu il-ilçe	:Ankara/Çankaya

Yukarıda kimliği belirtilen öğrencinin okuduğu dersler ile başarı durumu aşağıda gösterilmiştir.

SINIF	DÖNEM	DERSLER							
		Türk Dili ve Edebiyatı	T.C. İnkılap Tarihi	Coğrafya	Matematik	Fizik	Kimya	İngilizce	Beden Eğitimi
1	1.Dönem Notu								
	2.Dönem Notu								
	Yıl Sonu Notu	5	5	5	6	6	6	7	5
	5'lik Düzende Karşılığı	2	2	2	3	3	3	4	2
	Haftalık Ders Saati Sayısı	5	1	2	1	1	5	3	3
	Açıklama								
2	1.Dönem Notu								
	2.Dönem Notu								
	Yıl Sonu Notu	5	10	5	6	5	5	6	6
	5'lik Düzende Karşılığı	2	5	2	3	2	2	3	3
	Haftalık Ders Saati Sayısı	4	1	2	1	6	4	3	4
	Açıklama								
3	1.Dönem Notu								
	2.Dönem Notu								
	Yıl Sonu Notu	6	9	7	6	5	5	5	8
	5'lik Düzende Karşılığı	3	5	4	3	2	2	2	4
	Haftalık Ders Saati Sayısı	4	1	2	2	6	2	3	4
	Açıklama								

Not:

1. Tasdiknameyi düzenleyen kurum tarafından kayıtlara uygun olarak doldurup, tasdik edilecektir.
Bu belge üzerinde hiçbir suretle silinti ve kazıntı yapılmayacaktır.
2. Ö.K.K. ile geçilen ya da sorumluluğu kalkan ders varsa açıklama sütununda mutlaka belirtilecektir.
3. Yıl sonu notu olanların 1. ve 2. Dönem notları yazılmayacaktır.
4. Boş kalan sütunlar kapatılacaktır.

Müdür Yardımcısı

Adı soyadı

İmza

Okul Müdürü

Adı soyadı

İmza

II

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ KARNESİ

ÖĞRENCİNİN				
Adı ve Soyadı	:Ezgül YILMAZ			
Okulu	:Şehit H. Tahmaz İlköğretim Okulu			
Okul Numarası	:57	Sınıfı	: 1.Sınıf - B	
Ders Yılı	:1997-1998	İli - İlçesi	:ESPIYE	
I. BAŞARI DURUMU				
	I.DÖ- NEM NOTU	II.DÖ- NEM NOTU	YIL SONU NOTU	
			RAKAM İLE	YAZI İLE
TÜRKÇE	5	5	5	BEŞ
MATEMATİK	5	5	5	BEŞ

(Devamı sonraki sayfada)

(Başı önceki sayfada)

HAYAT BİLGİSİ	5	5	5	BEŞ
FEN BİLGİSİ	5	4	5	BEŞ
SOSYAL BİLGİLER	5	4	5	BEŞ
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	3	2	3	ÜÇ
RESİM - İŞ	5	5	5	BEŞ
BEDEN EĞİTİMİ	5	5	5	BEŞ
İŞ EĞİTİMİ	5	5	5	BEŞ
ÖĞRENCİNİN OKULA DEVAM DURUMU	I.DÖNEM		II.DÖNEM	
Okulun açık bulunduğu günler	96		108	
Öğrencinin gelmediği günler	9		2	
Öğrencinin geç geldiği günler	--		--	
TÜRK ÖĞÜN - ÇALIŞ - GÜVEN. K.ATATÜRK				

II.DAVRANIŞ GELİŞİMİ		
DAVRANIŞLAR	I.DÖNEM	II.DÖNEM
Çevre koruma ve temizlik alışkan- lığı	Pekiyi	Pekiyi
Beslenme alışkanlığı	Pekiyi	Pekiyi
Büyüklerine karşı saygısı, küçük- lerine karşı sevgisi	Orta	Orta
Kurallara uyması	Zayıf	Orta
Bağımsız olarak iş yapması	Pekiyi	Pekiyi
Planlı olarak iş yapabilmesi	Pekiyi	Pekiyi
Eşya, araç ve gereçleri dikkatli kullanması ve koruması	Pekiyi	Pekiyi
Başkalarıyla birlikte çalışabilmesi	Pekiyi	Pekiyi
Grup içinde çalışma ve sorumlu- luk alma istek ve alışkanlığı	Pekiyi	Pekiyi

(Devamı sonraki sayfada)

(Başı önceki sayfada)

Aldığı görevi yerine getirme başa- rını	Pekiyi	Pekiyi
Serbest zamanlarını değerlendir- me alışkanlığı	Pekiyi	Pekiyi
İMZALAR	I. DÖNEM	II. DÖNEM
SINIR ÖĞRETMENİ	Emine Çıtlak	İmza
OKUL MÜDÜRÜ	Ahmet Türkyılmaz	İmza
ÖĞRENCİ VELİSİ	Mehmet Yılmaz	İmza
SONUÇ : GEÇTİ SINIF GEÇME DERECEŚİ : PEKİYİ AHMET TÜRKYILMAZ OKUL MÜDÜRÜ		
HAYATTA EN HAKİKİ MÜRŞİT İLİMDİR. K.ATATÜRK		

其他

(1) 邀请函

I

Milli Eğitim Bakanı
Hikmet Uluğbay

20-21 Kasım 1997 tarihleri arasında düzenlenen
“Çince Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi-Hedefler ve

Beklentiler*

**konulu uluslararası sempozyuma katılanlar onuruna
vereceği kokteyle teşriflerinizi saygı ile rica eder.**

**Tarih : 19.11.1997 Çarşamba, saat: 19:00
Yer : Başkent Öğretmenevi**

II

**Pekin Yabancı Diller Üniversitesi Asya-Afrika Fakültesi
Dekanı
Prof.Dr. Yupei Feng**

**Bünyamin GÜNDÜZALPTEN
12 Mart Cuma günü saat 13:30'da vereceği öğle yemeğini
şerefliendirmelerini rica eder.**

Yer: Şeytan Restoranı

III

Turizm ve Otelcilik İdaresi Yüksek Okulu Müdürü

Turgay Avcı

**Akademik başarılarına göre 1997-98 şeref ve yüksek şeref
öğrencilerinin belgelerinin verileceği törene katılmanızdan
mutluluk duyar.**

**Tarih: 25 Kasım 1998
Saat: 14:30
Yer: Blue Hall**

IV

Fen Edebiyat ve Eğitim Fakültesi Dekanı

Üstün GÜNAY

1999-2000 Akademik yılının başlaması ve
yeni gelen öğretim elemanlarımız için
verilecek olan çay partisinde sizleri aramızda görmekten
mutluluk duyar.

8 Ekim 1999, 15:30 Cuma

ASA Avlusu

Eşler gelebilir.

(2) 奖状

TAKDİR BELGESİ

Okulumuz öğrencilerinden 911 numaralı Bülent KARAGÖZ 1998/1999 ders yılı (1.) döneminde okul içindeki ve okul dışındaki, milli ve insani bakımdan fazilet olarak kabul edilen örnek davranışlarından ve derslerindeki başarısından dolayı bu TAKDİR BELGESİ'ni almaya hak kazanmıştır. 15.01.1999

Özel Yükseliş İlköğretim Okulu Müdürü

Menekşe Lİ

(3) 公证

NOTER SENEDİ

NO: (2005) JING DONG ZHENG ZI 3649

Pekin Yabancı Diller Üniversitesi'nin LIU Zhao'ya verdiği 1 Temmuz 1992 tarihli ve 9311107 nolu DİPLOMA suretinin aslına uygunluğu tasdik olunur.

Resmi Mührün Pekin Yabancı Diller Üniversitesi'ne, imzanın anılan üniversitenin rektörü Wang Fuxiang'na ait olduğu tasdik olunur.

Ç.H.C. Pekin Valiliği Dongcheng 2. Noterliği

Noterin Damgası: Qi Jingkai

2 Haziran 2005

(4) 简历

ÖZGEÇMİŞ (C.V.)

1. Kimlik Bilgileri

Adı Soyadı: Nisan Ning

Cinsiyeti: Kadın

Medeni Durumu: Bekar

Doğum Yeri: Pekin

Doğum Tarihi: 19 Ekim 1985

Adresi: BFSU, 2, Xisanhuan Bei Lu, Asya Afrika Fa-

k ltesi Türkçe Bölümü, 100089, Pekin-Çin Halk Cumhuriyeti

E-mail adresi: ak ll k z@hotmail.com

Mesleği: Türkçe-Çince tercüman

2. Eğitim Durumu

2007 Haziranı'nda Pekin Yabancı Diller Üniversitesi (BFSU) Türkçe Bölümü'nden mezuniyet

2005 yılı Ocak, A. . T mer'de 6 aylık kurs sonucundan "İleri Türkçe" sertifikası

2003 Haziranı'nda, Pekin 2. Lisesi'nden mezuniyet

3. Tecrübeler ve Sertifikalar

Türkçe dinleme, okuma, konuşma, yazma ve tercüme etme seviyesi yeteneklerim ileri.

Çin'deki İngilizce Sınavı PETS'in 4. ve 6. seviyesini başarıyla bitirme.

BFSU İngilizce Sınavı 6. seviyesini başarıyla geçme.

BFSU İngilizce Fakültesi'nden seçmeli İngilizce dersleri alma.

İngilizce dinleme, okuma seviyesi ileri, İngilizce konuşma, yazma seviyesi üst orta, ve tercüme etme seviyesi orta.

BFSU'da seçmeli, Uluslararası Finans ve Ticaret, Uluslararası Ticaret Hukuku, Çin Klasik Edebiyatı, Ticari Müzakere Bilimi, Dışışleri Protokolü vb. dersleri alma.

Word, Excel, gibi ofis işleri için gerekli bilgisayar gereçlerini kullanma seviyesi çok iyi.

2005 yılı sonu ile 2006 yılı başı arasında Türkiye'den gelen değişik heyetlerin tercümanlık görevlerini başarıyla

üstlenme.

2006 yılı Mayıs-Haziran aylarında Pekin’de Türk iş-
adamları ile işbirliği yapan bir şirkette staj.

2006 yılı Ağustos-Eylül aylarında Türkiye Devlet Ba-
kanı Kürşat Tüzmen’in Çin ziyareti sırasında Türkiye’nin
Pekin Büyükelçiliği’nde Ticaret Müsteşarlığı’nda hazırlık ve
ağırlama işlerinde görev alma.

3. Düşünceler

Takım ruhuna sahip biri olarak çalışma arkadaşla-
rıyla uyumlu çalışmaya ve işbirliği yapmaya çok önem
veririm. Yenilikleri öğrenmeye çok açığımdır. Bütün öğret-
menlerim ve arkadaşlarım çok çalışmaktan çekinmeyen
biri olduğum düşüncesindedir.

(5) 通告

1

Tirebolu Asliye Hukuk Mahkemesi’nden

ESAS NO: 2005/140 Esas

KARAR NO: 2006/79 Karar

DAVACI: Kezban Şahin, Hasan kızı, 1964 doğ. Danış-
man Köyü-Tirebolu

DAVALI: Akif Şahin, Hüseyin oğlu, 1965 doğ. Gazi
Beldesi, Yenidoğan Mahallesi, Bayraktar Sokak, No: 2--
Samsun

DAVA: Boşanma

Mahkememizin 11.05.2006 tarih ve 2005/140 esas, 2006/79 karar sayılı kararı uyarınca, daha önce Akif Şahin'e dava dilekçesinin ve duruşma gününün de *ilanen tebligat* yoluyla yapılmış olması nedeni ile mahkeme kararının bu kere de ilanen tebligat yoluyla yapılması gerektiğinden kararın *hüküm* kısmı aşağıdadır.

HÜKÜM 1-Açılan davanın kabulü ile Samsun ili, Merkez ilçe, Gazi Beldesi, Cilt:27, hane no:39, birey sıra no: 32'de nüfusa kayıtlı Hasan ve Şükriye kızı, 01.07.1964 Tirebolu d.lu T.C. Kimlik No:32072253688, kızkılık soyadı Yıldız olan KEZBAN ŞAHİN ile aynı yer birey sıra no: 11'de nüfusa kayıtlı Hüseyin ve Gülperi oğlu, 02.04.1965 Samsun d.lu, T.C. Kimlik No: 3212351908 olan Akif Şahin'in T.M.K. 166/1. maddesi uyarınca boşanmalarına,

2-Tarafların 18 yaşından küçük çocukları, 1990 doğumlu Sezgin, 1991 doğumlu Tuğba ile 1992 doğumlu Songül Şahin'in *velayetinin* davacı anne Kezban Şahin'e verilmesine, ancak her ayın son hafta sonu cumartesi günü sabah saat 09.30'dan pazar günü akşam saat 17.00'ye, yine dini bayramların ikinci gün sabah saat 09.30'dan üçüncü günü saat 17.00'ye, her yılın Temmuz ayının birinci günü sabah saat 09.30'dan sonuncu günü saat 17.00'ye kadar davalı babaya verilmesi suretiyle şahsi ilişki *tesisine*, dair verilen karar davacının yüzüne, davalının yokluğunda, yasa yolu açık olmak üzere *verilen karar* açıkça okunup usulen anlatıldı. 11.05.2006 İşbu hüküm özetinin ilan tarihinden itibaren 7 gün sonra başlamak üzere 15 gün içinde *temyiz edilmediği* takdirde kesinleşeceği ilanen *tebliğ olunur*. 07.07.2006 Basın:35798

II
TC
ADAPAZARI 2. İCRA DAİRESİ
Menkulün açık artırma ilanı

Bir borçtan dolayı *hacizli* ve aşağıda cins, miktar ve *kıymetleri* yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci *artırma* 5/10/2006 günü saat 14.00-14.10'da Papuççular Mh. Bosna Cd. Uğur Garajında yapılacağı ve o günü *kıymetinin* %60'ına istekli bulunmadığı takdirde 10/10/2006 günü aynı yer ve saatte 2. artırma yapılarak satılacağı; ancak şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen *kıymetinin* %40'ını bulmasının ve satış isteyen alacaklının *rûçhanı* olan alacaklarının toplamından fazla olmasının ve bundan başka paraya çevirme ve payları paylaşırma masraflarını geçmesinin şart olduğu; *mahcuzun* satış bedeli üzerinden %18 oranında KDV'nin alıcıya ait olacağı ve satış şartnamesinin icra dosyasında görülebileceği, masrafı verildiği takdirde şartnamenin bir örneğinin isteyene gönderilebileceği, daha fazla bilgi almak isteyenlerin Dairemize başvurmaları ilan olunur. 5/9/2006

Muhammen Kıymeti: 27.000,00 YTL

Adedi: 1

Cinsi (Mahiyeti ve Önemli Nitelikleri): Fiat marka 2005 model, beyaz renkli JDP 10 tipi 4017675 model ve 2FA24400007520881 şasi nolu, ön camı çatlak, arkadan kazalı muhtelif yerlerinde pancur kopması olan ve hasarlı 06 AN 5565 plakalı kamyonet.

III

DUYURU

ENFORMASYON MEMURLUĞU VE YABANCI DİL SINAVI

- 1- 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 9. ve 10. maddelerinde nitelikleri belirtilen Seyahat Acentaları Sorumlu Müdürleri ve *Enformasyon* memurları için Seyahat Acentaları Yönetmeliğinin 48. maddesi uyarınca yapılacak enformasyon memurluğu ve enformasyon memurluğu yabancı dil sınavları aşağıda belirtilen yer ve tarihlerde Kültür ve Turizm Bakanlığı talebi üzerine ve gözetimi altında TÛRSAB (Türkiye Seyahat Acentaları Birliği) tarafından yapılacaktır.
- 2- Sınavlar, ANKARA – İSTANBUL – ANTALYA – MUĞLA (BODRUM) –İZMİR ve KONYA illerindeki sınav merkezlerinde aşağıda belirtilen gün ve saatlerde yapılacaktır.
14 Ekim 2006 Cumartesi saat 09:30 Enformasyon memurluğu sınavı
15 Ekim 2006 Pazar saat 09:30 Enformasyon Memurluğu Yabancı Dil Sınavı, 13:00 Sözlü sınavlar,
- 3- Enformasyon memurluğu sınavı; turizm genel kültür konusunda Türkçe olarak yapılacak, bu sınavı başarılar "C" grubu Seyahat Acentalarında Enformasyon Memuru olarak ve diğer koşulları taşıdıkları takdirde Sorumlu Müdür olarak görev yapabilecektir. Enformasyon memurluğu sınavını kazananlardan İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca ve Arapça dillerinden ya-

pılacak Enformasyon Memurluğu yabancı dil sınavında başarı gösterenler "A" "B" ve "C" grubu seyahat acentalarında "enformasyon memuru" olarak, diğer koşulları haiz olmaları halinde de "sorumlu müdür" olarak görev yapabileceklerdir. Yabancı dil sınavları yazılı ve sözlü olarak yapılacaktır.

- 4- Sınavlar için son başvuru tarihi her 6 il için 3 Ekim 2006 Salı günü *mesai saati* bitimidir. Bu saatten sonraki başvurular dikkate alınmayacaktır.

- 5- Başvuru için gerekli belgeler:

Başvuru dilekçesi. Bu dilekçede sınava katılacak kişinin kimlik ve adres bilgisi ile birlikte kursa ve Enformasyon Memurluğu Türkçe Sınavı sonrası Enformasyon Memurluğu Yabancı Dil Sınavı'na katılıp katılmayacağı, katılacaksa hangi dillerden katılacağı bilgileri yer alacaktır.

4 adet fotoğraf,

Sınav ve Kurs (istek halinde) harcının yatırıldığına dair makbuz/dekontlar,

T.C. Kimlik belgesinin aslının ve fotokopisinin sınav gününü adayın yanında bulundurulması zorunludur. Aksi halde adaylar sınava alınmayacaklardır. Sınavlara 18 yaşından küçük olanlar katılamazlar.

- 6- Sınav harcı 150.00 YTL'dir. Birden fazla yabancı dil sınavına girecekler ayrıca her yabancı dil için 100,00 YTL *harç* ödeyeceklerdir. Sınav ve kurs harçları aşağıda numarası verilmiş olan banka hesaplarına yatırılacaktır.

HESAP ADI: SEYAHAT ACENTALARI MESLEK EĞİTİM

HİZMETLERİ A.Ş.

HESAP NO: FİNANSBANK MECİDİYEKÖY ŞUBESİ
13097247

- 7- Sınav ve kurs yeri ile sınav ve kurs programı başvuru sırasında ayrıntıları ile ayrıca bildirilecektir.
- 8- Seyahat Acentaları Yönetmeliğinin 51. maddesi uyarınca Enformasyon Memurluğu sınavına katılacak adaylar için 7-8 Ekim 2006 tarihlerinde 2 gün sürecek bir kurs verilecektir. Kursu katılmak isteğe bağlı olup kurs kayıt ücreti 100,00 YTL'dir.
- 9- BAŞVURU ADRESİ:

TÜRSAB Merkezi

Sınav Kurulu

Atatürk Bulvarı No: 144/6

Çankaya-ANKARA

TEL: 0312-467 36 53

IV

İhale İlanı

Personel Taşıma Hizmeti alınacaktır

İstanbul İl Özel İdaresi

Personel taşıma hizmet alımı işi açık ihale usulü ile ihale edilecektir.

İhale Kayıt No: 2006/169593

1. İdarenin

a) Adresi: Yerebatan Caddesi No: 31 Sultanahmet-Eminö-

nü/İSTANBUL

b) Telefon – Faks: 212.455 40 00-40 45 – 212.511 57 37

c) Elektronik Posta Adresi: satinalma@istanbul.gov.tr

2. İhale konusu hizmetin

a) Niteliği, Türü ve Miktarı: 11 adet 23 kişi kapasiteli, 17 adet 27 kişi kapasiteli olmak üzere toplam 28 adet araçla.

b) Yapılacağı Yer: İstanbul Belediye hudutları dahilinde şartname ekinde belirtilen güzergahlarda.

c) İşin Süresi: Sözleşmenin imzalanmasından sonra yükleniciye işe başlama talimatının verilmesini müteakip işe başlanacaktır işin süresi 252 iş günüdür.

3. İhalenin

a) Yapılacağı Yer: İstanbul İl Özel İdaresi Yerebatan Caddesi No:31 Sultanahmet-Eminönü/İSTANBUL

b) Tarihi – Saati: 14.12.2006 – 10:00

4. İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler ile yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler:

4.1 İhaleye katılma şartları ve istenilen belgeler:

4.1.1 Tebligat için adres beyanı ve ayrıca irtibat için telefonu ve varsa faks numarası ile elektronik posta adresi.

4.1.2 Mevzuatı gereği kayıtlı olduğu Ticaret ve/veya Sanayi Odası veya Meslek Odası Belgesi;

4.1.2.1 Gerçek kişi olması halinde, Ticaret ve/veya Sanayi Odasına veya ilgili Meslek Odasına kayıtlı olduğunu gösterir belge;

4.1.2.2 Tüzel kişi olması halinde, mevzuatı gereği tüzel kişiliğin siciline kayıtlı bulunduğu Ticaret ve/veya Sanayi Odasından, tüzel kişiliğin sicile kayıtlı olduğuna dair belge;

4.1.3 Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren İmza Beyan-

namesi veya İmza Sirküleri;

4.1.3.1 Gerçek kişi olması halinde, noter *tasdikli imza beyannamesi*;

4.1.3.2 Tüzel kişi olması halinde, tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimdeki görevlileri belirten son durumu gösterir Ticaret Sicil Gazetesi veya bu hususları tevsik eden başka belgeler ile tüzel kişiliğin noter tasdikli imza sirküleri;

4.1.4 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin (a), (b), (c), (d), (e), (g) ve (i) bentlerinde sayılan durumlarda olunmadığına ilişkin yazılı taahhütname;

4.1.5 Şekli ve içeriği Şartname ekinde belirlenen teklif mektubu;

4.1.6 Şekli ve içeriği Şartname ekinde belirlenen geçici teminat;

4.1.7 İhale konusu işin tamamı veya bir kısmının alt yüklenicilere yaptırılmayacağına dair garanti yazısı;

4.1.8 İhale dokümanının satın alındığına dair belge;

4.1.9. Ortağı olduğu veya hissedarı bulunduğu tüzel kişilere ilişkin beyanname;

4.2. Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler

4.2.1 Bankalardan *temin edilecek belgeler*:

Teklif edilen bedelin % 5' inden az olmamak üzere istekli tarafından belirlenecek tutarda, bankalar nezdindeki kullanılmamış nakit kredisi veya kullanılmamış teminat mektubu kredisini ya da nakit mevduatını gösterir, yerli veya yabancı bankalardan alınacak belgeler.

4.3 Mesleki ve Teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler

4.3.1 İş deneyim belgeleri:

İsteklinin son beş yıl içinde yurt içinde veya yurt dışında, kamu veya özel sektörde sözleşme bedelinin en az %70'i oranında gerçekleştirdiği, idarece kusursuz kabul edilen ihale konusu iş veya benzer işlerle ilgili deneyimini gösteren iş deneyim belgesi,

4.3.2 Makine, tesis ve diğer ekipmana ilişkin belgeler:

İstekli bu iş için gerekli 11 adet 23 kişi, 17 adet 27 kişi kapasiteli olmak üzere en az 2003 model 28 adet aracı iş başında bulunduracağına dair noter tasdikli taahhütname verecektir.

Makine tesis ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır. Geçici ithalle getirilmiş veya 10.06. 1985 tarihli ve 3226 Sayılı *Finansal Kiralama Kanunu* hükümlerine göre edinilmiş ekipmanlar, kira sözleşmesini eklemek ve ihalenin ilk ilan tarihine kadarki kiralalarının ödendiğini belgelendirmek şartı ile isteklinin kendi malı sayılır.

4.3.3 Kalite ve standartla ilişkin belgeler

İstekli, personel taşıma işi ile ilgili olarak ihale tarihi itibarı ile geçerlilik süresini doldurmamış ISO 9001:2000 Kalite Yönetim sistem belgesini sunacaktır.

Bu belgenin; Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilen belgelendirme kuruluşları veya Uluslararası Akreditasyon Kurumları Anlaşması'nda yer alan yabancı akreditasyon kurumu tarafından düzenlenmesi zorunlu-

dur.

5. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, verilen en düşük fiyat esasına göre belirlenecektir.
6. İhaleye sadece yerli istekliler katılabilecektir.
7. İhale dokümanı İl Özel İdaresi Satınalma Daire Başkanlığı adresinde görülebilir ve 100 YTL karşılığı aynı adresten temin edilebilir. İhaleye teklif verecek olanların ihale dokümanını satın almaları zorunludur.
8. Teklifler 14.12.2006 tarihi, saat 10:00'a kadar İstanbul İl Özel İdaresi Yerebatan Caddesi No:31 Sultanahmet - Eminönü / İSTANBUL adresine verilebileceği gibi, iadeli taahhütlü posta vasıtasıyla da gönderilebilir.
9. Bu ihalede, işin tamamı için teklif verilecektir. İşin bir kısmı için verilen teklifler dikkate alınmayacaktır.
10. İstekliler teklif ettikleri bedelin %3'ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici teminat vereceklerdir.
11. Konsorsiyumlar ihaleye teklif veremezler.

Özel İdare Yetkilisi

İmza Mühür

第四篇

参考译文

第一課

Gözümden Yaser Arafat

Yaser Arafat, dünyada topraktan yoksun tek devletin başkanıdır. Kefiyesinin eşi bulunmaz sarılış tarzı devletini singeler. Kendine has, bomba kokusunu alan burnuyla onlarca yıl boyunca, binlerce kez Azrail'in elinden kurtulabilmişti. Böyleyken, bilmem, kaç kez kucakladım onu.

Piramidin İçine Girdim

Yüksekliği bir metreyi bile bulmayan tünelden Keops Piramidi'nin merkezine sürünerek girdiğimde dev yapının bütün ağırlığıyla beni paramparça etmeye hazır basıncı her yanıma bürüyüverdi. Kapanık, rutubetli havanın içi, elinizi uzatsanız yakalayabileceğiniz türlü türlü maddelerle dolmuş, adeta süspansiyon gibiydi. İşitilecek sessizliğin, görülecek karanlığın ne olduğunu, kendimi bildim bileli ilk kez yaşadım. Söylendiğine göre, Keops Piramidi'nin içine girenlerden hiçbiri eceliyle ölmemiştir. Firavunun lanetleri, binlerce yıldan beri biriken çürük kokulu havası ve 5000 senedir güneşsizlikten türeyip kol gezen çeşit çeşit duyulmadık mikroplarıyla antik mezar, firavunun huzurunu kaçıran bütün davetsiz ziyaretçilerin füccetten gitmelerine sebep olmuştur.

第二课

Ağlayan Develer

Orta Doğu Bölgesi'ndeki büyük çöllerde yaşıyan develere Araplarca "çöl gemisi" adı verilir. Bunlardan tek hõrgüçlü Afrika develeri, günümüz pikaplarına taş çıkartacak yükü kaldıracak kabiliyete sahiptir. Hele 33 gün gibi uzun bir süre boyunca hiç yiyip içmeyebilecek dayanıklılığı karşısında bütün motorlu rakiplerinin yıldızı söner. Develer, sadakatiyle tanınan bir hayvandır. O kadar ki, ölüp toprağı verilen sahibinin mezarı başına çıkıp kahrından öldüğü de olur. Develerin başka hayvanlarda görülmeyen özelliğı, gözyaşı dökmeleridir. Artık çökemeyeceğini anladığında, ki gününü dolduracak demektir bu, sesli sesli ağlayır.

Cesarevinden Cumhurbaşkanlığına

Kibar hâlleri, zihin açıklığı ve az da olsa Londra ağzına çalan İngilizcesiyle Nelson Mandela, devlet adamı olarak bir arada bulunduğı bütün meslektaşlarının önüne geçecek cazibeye sahiptir. Fırsat bulup, efsanevi yaşamını kaleme almaya cesaret ettiğimi kulağına fısıldadığımda baba adam, pırıl pırıl yanan, okşayıcı gözleriyle bana bakarak "Kime ne kadar saygımız olursa olsun, onu melek gibi betimlemek yersizdir çünkü, insanoğlu çiğ süt emmiş." dedi.

Çin Seddi-Piramitler Turu Beni Çağırıyor

Dünyanın üç ana dininin kaynaklandığı yer olarak ve doğaüstü cazibesi ile Orta Doğu, yeryüzündeki en karametli yerlerden biridir. Eğer biri karşıma çıkıp uzaylıların Keops Piramidi'ni Kahire'den Kudüs'e taşıyıp götürdüğünü haber verse bundan hiç kuşum olmayacaktır. Gönlüme yerleşen Orta Doğu tutkusu defalarca beni tekrar oraya gitmeye çağırıyor. Büyük cipimi Çin Seddi'nden hareketle ta Piramitlere kadar sürmeye can atıyorum.

Pekin Üniversitesi'nin (Bei Da) Işığı Altında

Cai Yuanpei, Hu Shi ve Li Daozhao gibi ünlü isimlerin okul arkadaşı olabilmek için zor bela Pekin Üniversitesi'ne girmiştım. Oradayken savaş foto muhabirlerinden Robert Capa hayatımın bir parçası haline geldi, o kadar ki ruhunu bedenimde sık sık hisseder gibi olurdum. Robert gibi, tarihi gerçeklerin ancak fotoğraf makinesiyle kaydolması mümkündür iddiasında ısrarlıydım.

Bei Da'nın kendine has eğitim sistemi sayesinde o ana kadar farkına varmadığım kişiliğimi tanıyıp geliştirmeye fırsat yakayabildim. Bilimden yarar gördüm, demokrasiden ümit buldum. Hayata nasıl gözû kara ve doğru dürüst sarılmak gerektiğini Bei Da'da öğrendim.

第三课

梅尔特姆私立妇幼保健医院坚持质量第一、信誉至上的原则和

“以人为本”的宗旨。本院有一批在本专业训练有素的医护队伍，以强烈的责任心向病患提供最优的服务。

我们高度重视民众的健康，而母婴是最需要关心与照顾的群体。因此，梅尔特姆妇幼保健医院成立 5 年来，一直致力于向民众提供优质、可靠的保健服务。

1999 年 3 月 13 日建院以来，本院凭借先进的技术设备、专业的医疗队伍，以微笑服务营造温馨的就医环境，始终坚持质量至上的目标。

本院建筑面积 2,000 平方米，共有床位 25 张，手术室两间，产房 2 间。女性妇幼保健专家和儿科医生提供 24 小时服务。此外，我们还提供全天电话咨询业务。新生儿特护科可对早产儿以及存在其他各种问题的婴儿提供治疗和护理。

本院密切关注业内最新动态和现代科技发展，保持科技领先地位。

第四课

谷底的妙处不可胜言，走在谷中，阵阵凉气袭人，走出山谷，顿觉热浪抚面，仿佛从冬天走进了夏天。

走在青山白云间

——齐加纳游记

沈逸兰

峰回水转，犬牙交错。穿行其间，一路水声潺潺，缓缓流淌。水色清澈，泛着白沫，但也时而湛蓝，时而棕褐。满山绿色，或深或浅，交织错杂，斑斓片片。山顶白云缭绕，如仙如幻，游人似在梦中，流连忘返。

走齐加纳山谷，钻卡拉查贝溶洞，游苏梅拉修道院。从特拉布松开始一天的行程，恍恍然，仿佛一段悠长的梦境。无限美景，如梦而非梦。

离齐加纳山谷还有一段路程，途经几家茶场，阵阵清香，是刚刚采摘的茶叶。一条山路，直入云霄，纷纷呈现在眼前的，是路边的美景。各种树木，各样植物，深绿的，浅绿的，如同一块地毯盖住整座大山，簇簇小花儿点缀其间，黄的、紫的、白的，就像绣在地毯上的图案。山头是积雪，山间有小河，蜿蜒蜿蜒，淙淙流淌，伴随着水声的阵阵清脆悦耳的铃声，是不远处放牧的山羊。

越往上走，秋意越浓。一抬眼，齐加纳山谷的入口豁然出现在面前。谷底的妙处不可胜言，走在谷中，阵阵凉气袭人，走出山谷，顿觉热浪抚面，仿佛从冬天走进了夏天。

此时树木少了一些，土色多了一些。大家决定在一处喝水的地方小憩，从一个金发男孩的手里买了一些松明和干花。男孩有一双充满好奇的大眼睛，问道：“有报纸吗？杂志也行，只要有字能读就行。”把随身的报纸送给男孩之后继续上路，大家心里都有一个共同的想法：要是能有书送给男孩该多好。

离开托鲁尔县界，来到卡拉查贝溶洞。面前的奇景再次令我们陶醉。溶洞海拔 1,550 米，是居米什哈内地区最有名的景点。洞口很窄，洞内呈漏斗形状，越走越宽。各式各样的钟乳石，有的从天而降，有的拔地而出，有的自洞顶到地面连成一体，还有石灰石凿成的台阶，置身其中，如在异境。溶洞中部，垂乳和石笋上下呼应，或断或连，形状各异，千奇百怪，让人生起无限遐想，编出种种名目。走出溶洞，品尝着居米什哈内地区的特色小吃核桃甜肠、水果软糕，大家才又逐渐回到了现实的世界。

原路返回。穿过齐加纳山谷时已过中午，大家都已经饥肠辘辘。继续赶路之前，自然谁也不会放过当地的特色肉食和甜奶米汤，于是决定在此暂作休息。

饭后启程，直奔马其卡，仍是一路凉意，不在话下；云也越发

地浓了。来到马其卡，目标是金河村山谷。此时云更近了，朵朵白云和身边流淌的怒溪泛起的团团白沫交相辉映，把游人裹在一个银色的世界里。

抵达金河国家公园，天上下起了霏霏细雨，若有若无。我们放弃冒雨步行的念头，决定搭车前往苏梅拉修道院。这是个非常明智的决定，中途桥上休息，刚好赶上小瀑布流泻的场面。行完车路，改步行奔修道院，发现自己又一次置身云海之中。

穿行林间，湿气与五针松的气息融在一起，不知不觉中，苏梅拉修道院门前的小溪已经豁然出现在我们的面前。修道院依卡拉达山体而建，比山谷高出 300 米左右，说实话，远观比近看更显气派。台阶又窄又长，拾级而上，来到正门。这里正在维修，大部分建筑难见庐山真面目，但岩石教堂的内外壁画还可以看到，可惜许多部分都遭到了人过留名的待遇，幸好游人对屋顶还算手下留情。壁画取材《圣经》故事，也有基督和圣母像，所以这里又俗称“圣母教堂”。据说“苏梅拉”这个名字是由“梅拉斯”演化而来，原义是“黑色”，而黑色的由来是卡拉达山（意为“黑色的山”）或者是因为教堂中圣母像用的是这个颜色。只是今天的修道院却和黑色并不相干，飘忽云海之间，完全是一片白色的世界。

游完修道院，沿着羊肠小道下山，小道通向怒溪边上的饭馆。路上满是碎石，两旁树木枝叶繁茂，被细雨冲洗得一片鲜亮。我们躲在层层叠叠的枝叶底下，一边避雨一边赶路，穿行长满青苔的巨石之间，拨开翻滚飘逸的浓浓云雾，终于来到了水边的饭馆。既至此地，不品尝当地特色小吃，自然是万万不可的。紫甘蓝汤、紫甘蓝卷儿、腊肉葱花蛋等地方美味尽可任君选择。我们尝了几种便决定起身返回特拉布松。途中再到小河边上的木亭喝一杯可口的酸奶，也许更能让这美妙旅程给你留下回味无穷的记忆。

第五课

El-Alameyn: Rüyamda bile gördüğüm yer

Aralık 1991'de büyük cipimle El-Alameyn'in kuzeydoğusunda yer alan ünlü Beyaz Kumsal'a dalar dalmaz, kamuflaj giymiş Mısırlı bir çavuş, dili bir karış dışarı soluk soluğa koşarak önümü kesti. El işaretiyle yarı İngilizce yarı Arapça açıklamasından sonunda anladım: II. Dünya Savaşı'ndaki Almanların meşhur "Şeytan Bahçesi"ne dalmışım. Mareşal Erwin Rommel komutasındaki Afrikakorps'un buraya gömdüğü, çölün hareketiyle birlikte onlarca yıl boyunca teker meker yuvarlanıp duran 445 bin anti-tank mayını, her an cipimle beni havaya uçururmuş.

Bağdat'a Dört Kez Gittim

Bir sonraki saniyede başımıza neler geleceğini kestirememek bir zevk sayılırsa, Bağdat'ta yüreğimin yağını eriten bu zevkin tadını doya doya çıkardım. Şehirde oturan yabancı bir muhabir bana şöyle uyarıda bulunmuştu: Bazov, askeri tesisatın fotoğraflarını çektiği için asılarak idam edildi; kurallara saygı göstermeyen Tass muhabirlerinden biri trafik kazası sonucu hayatını kaybetmiş... Bu sözleri dinlerken elimde olmadan ecel terleri döktüm.

Iraklı istihbarat görevlilerinden biri beraberinizde olmadan Bağdat'ta fotoğraf makinesi ile sokağa çıkmayı aklınızdan bile geçiremezsiniz. Askerler, polisler, jandarmalar ve ajanlar şöyle dursun, devrimci şuur seviyesi yüksek

sıradan halkla bile baş etmeniz mümkün olmayabilir. Körfez Savaşının kopmasından beridir dört kez gittiğim Bağdat'taki Irak Enformasyon Bakanlığı binasının bir balkonuna kendi eliyle AP faks makinesini ve mobil Mari-sat antenini kurup uydu anteniyle dünyaya görüntülü ha-beri ilk yayımlayan Çinli bendim.

Benim Kudüs'üm

Dünyada iki yer sık sık aklıma geliyor: biri Fontainb-leau, diğeri ise Jerusalem (Kudüs). Bunlardan birincisi Fransızca bir yer adı olup Çince çevrisinin nazik, parlak ve sakın tonuyla zevk tattırıyor. İkincisinin hoşuma gitmesi, özel bir his vermesinden ötürüdür. Anlayıp da anlatama-dığım bir his... Sözcüğünü her söylediğimde dilimin dudak, dış ve üst çenem arasındaki hafif titreşimi bana gizemli bir zevk veriyor. Jerusalem'in bana bıraktığı izlenim, sıradan halkın kolay kolay ayak basamayacağı, dünyanın öbür ucu gibi uzak ve gizemli olduğudur. Tarih, coğrafya, din, ırk, kültür, ekonomi, siyaset vs nedenlerle Jerusalem, aynı za-manda tanrıların ve insanların gözdesi olmaktadır. İsrail ise dünyanın üç ana dinine ait bu kutsal yerin fiili bekçisi oldu. Bu durumdan kaynaklanan çatışmalar, avuç içi ka-dar (küçük) ülkeyi dünya haberlerinde en çok yer alır ko-numa sokmaktadır.

"Karım"ı Seviyorum

Benim sevgili cipimden söz edince elimde olmadan

gözlerim dolu dolu oluverir. Uzun bacaklı çöl cirboğası adını verdiğim ve Nikon fotoğraf makinem ile birlikte birini karım diğerini 2. karım olarak gördüğüm araç, gece demeden gündüz demeden Orta Doğu'da can pazarında birlikte olduğumuz tek hayat arkadaşımı. Beni aldatmışlığı yoktur ama ölçüsüz sevgim evham derecesine varmıştı. O kadar ki, iş için "karım"la kısa ayrılığım sözkonusu olduğunda hiç kimse dokunmasın diye garajın ta iç bölümündeki تنها bir köşeye park eder, bu da yetmiyormuş gibi akümülatör kablolarını, devre emniyetini sökerim.

第六课

峰会·疯话

叙利亚、沙特阿拉伯、约旦、伊朗和埃及等穆斯林国家外长在伊斯坦布尔召开峰会。会议最后声明颇具讽刺意味，这样说还算是轻的。其实，会议还未结束，讽刺的味道就已初现端倪。

与会沙特外交大臣费萨尔和伊朗外长哈拉齐以“赶飞机”为由提前离席。后来得知，两位官员口口声声担心误点的是自己的专机。当然，问题并非如此简单。

峰会发表的声明单单对伊拉克提出了警告。美国磨刀霍霍，举世共睹，无人能奈其何。然而，土耳其等穆斯林国家却向一个将成鱼肉的穆斯林国家发出警告。这样一份文件，让人清楚地看到伊斯兰世界的可悲。土耳其执政的正义与发展党，带着它的“伊斯兰特色”更深地卷入了一场讽刺喜剧之中。

伊美双方都应写入声明的提议在会上受到冷落。倘若只想对伊拉克指手画脚，何必兴师动众召开峰会，此举着实令人费解。伊斯坦布尔峰会很有点阿齐兹·亚欣讽刺小说的味道。而就在此时，欧

洲也并不平静。

法德这对历史上的“宿敌”携手同美国大唱反调，就伊拉克问题发表了联合声明。这一新的态势将会产生怎样的后果，目前很难判断。

英国依然是美国的铁杆盟友，唯美国马首是瞻。

本文既然大谈穆斯林国家伊斯坦布尔峰会的讽刺效果，我们不妨就以笑谈收尾。欧洲大陆一位幽默的政客曾经这样说过：“英国是美国停靠在欧洲北部的航空母舰。”

第七课

Yueyang Pavyonu Yazıtı

Fan Zhongyan (Son Hanedanlığı, 989-1052)

Song Hanedanı dönemindeki Qingli'nin imparatorluğunun 4. yılı (M.S. 1044) ilkbaharı, arkadaşım Teng Zijing başkentten Baling valiliğine sürgün edilmişti. Geleli bir yıl ancak olmuştu ki, ilin kapsamlı kalkınmasına ivme kazandırıp her kesimden halkı huzura kavuşturmuştu. Bu arada yörenin tanınmış tarihi eserlerinden olan Yueyang Pavyonu'nun onarılarak genişletilmesine de karar vermişti. İşin bitiminden sonra pavyon içine Tang Hanedanı dönemi ve günümüz edebiyatının usta kalemlerinin yapıtla ilgili manzumeleri kazınmış taşlar diktirmişti. Ve bu olayı anmak için Teng bir yazıt hazırlamamı emretti.

Gördüğüm kadarıyla; Baling bölgesinin bütün doğal güzelliklerinden en görkemlisi, ta ufuklara uzanan Dongting Gölü'ndedir. Uzaklarda dağlar, hayal meyal, bir gölge gibi dalgalanır. Geniş bir suluboya tablosunu kucağına al-

miştır sanki. Ulu Yangtze Nehrinin bütün suyunu bir yudumda bitirecek kadar geniş bir suluboya... Hele fecir vakti ya da gün batımında, manzara daha da rengârenk, gizemli bir hal alır. İşte bu, Yueyang Pavyonu'ndan gözler önüne serilen heyecan verici bir panoramadır.

Dongting Gölü; bir ucundan Yangtze Nehrinin meşhur Wuxia Boğazı'na diğerk ucundan Xiaoshui ve Xiangjiang nehirlerine bağlanan, Ćin'in kuzeyinden güneyine uzanan su yolu üzerinde önemli bir kavşaktır. Bu nedenle, tarih boyunca gerek taşraya sürgün edilip ikbali snmş memurlar, gerekse memleketi eyalet eyalet dolaşan duygulu şairler buraya uğramış, önümüzdeki manzarayı enine boyuna kaleme almışlardır. Ancak, bu manzara değişik ruh halinde olan bu insanlarda, değişik duygular uyandırmış olsa gerek.

Bütün bunların yanında öyle zamanlar olur ki: Hava aylar boyu kapalı, yağmur dinmek bilmeyen bir inatla sicim gibi... Uğuldayan rüzgar iliklere işliyor. Kapkara dalgalar kudurmuşçasına göklere çıkıyor.

Güneş, ay ve yıldızlar snmş... Dağlar gözlerden kaybolmuş... Yelkenlilerde direkler yatmış, kürekler kırılmış... Tacirler, yolcular yolda kalmış... Hele akşamları uzaktan kaplanların iniltileri, maymunların hazin çığlıkları alaca karanlığa karışınca, kuledaki insanların gurbet acısı, iftira korkusu, istihza endişesi ister istemez ortaya çıkıyor. Gidererek kabaran bu duygular insanların üzerlerine bir karabasan gibi kyordur.

İlkbahar gelince ise... Hava ılık ve rağat, rüzgar pfr pfr, sular çarşaf gibi... Göz alabildiğine huzurlu bir ay-

dınlık kaplamış her yeri... Uçsuz bucaksız, masmavi gök ve göl birbiriyle kaynaşmış. Akın akın martılar suyun üstünde bir iniyor bir çıkıyor. Billur gibi berrak su içinde rengârenk balıklar süzülerek eğleniyor. Kıyılar ve adacıklar gür yeşil otlar, mis gibi çiçeklerle süslü. Akşam üstü, gölü ince bir perde gibi örten pus dağılınca, bembeyaz akan ay ışığı dünyayı gizemli bir sükûnete gömmüş, su yüzeyi gümüş parıltılarla pul pul olmuş... Ayın görüntüsü dupduru sular da bir yeşim gibi... Ve birden bire, balıkçıların sonsuz neşeli atışmaları ortalığa hükmeden sessizliği parça parça ediyor... Bu iç açıcı ortamda kişisel şereflerini de rezaletlerini de unutmuş gurbetçiler pavyona çıkmış, ellerinde kadeh, okşayıcı esinti eşliğinde ve gönül ferahlığı içinde kendilerini mutlu hissediyorlardır.

Geçmişin üstün insanların düşünceleriyle duyguları üzerinde düşündüm.. Bu insanlardan bazılarının, yukarıda söz ettiğimiz iki tür insandan farklı olduğunu anladım. Nasıl mı? Bunlar, hoşuna gidenlere sevinip başına gelenlere üzülecek cinsten insanlar değildir. Mevkisi yükseltilmişken aklı halkın dertlerine takılı, mevkisi düşürülmüşken hükümdarının davranışları üstüne düşünür. Ne şanlı vaktinde yüreği geniş, ne gamlı vaktinde. "Peki, yüzünüz ne zaman güler?" sorusunu şöyle cevaplayacaklardır: Milletin yüreği ferahlamadan benim yüreğim ferahlamaz, milletin yüzü güldü mü benim yüzüm de güler.

Ah! Nerede o üstün insanlar... Nerede o benim canım gönüldaşlarım...

第八课

ÇKP Merkez Komitesi Siyasibürosu Üyesi,

Guandong Eyaleti Parti Genel Sekreteri

Zhang Dejiang'ın

2006 Çin Guangdong – Türkiye Ekonomik ve Ticari İşbirliği Semineri'nde Yaptığı Konuşma

12 Haziran 2006 -İstanbul

Değerli konuklar, bayanlar, baylar, arkadaşlar,

Guangdong-İstanbul kardeş şehir ilişkileri kurulmasının beşinci yıldönümünde, Çin, Guangdong-Türkiye Ekonomik ve Ticari İşbirliği Semineri, resim gibi güzel manzaralı İstanbul şehrinde muhteşem bir açılışla başlamıştır. Seminer, Çin-Türkiye ticari-ekonomik işbirliğinde önemli bir aşama niteliğindedir. Bu vesileyle Çin Ankara Büyükelçiliği ile Çin İstanbul Başkonsolosluğu'na, heyetimizin başarılı bir ziyaret gerçekleştirmesi için yaptıkları ince ve detaylı düzenlemeler için teşekkür ediyorum. Çin'in reform ve dışa açılması ve özellikle Guangdong Eyaletinin modernleşme çabalarını yakından takip edip desteklerini esirgemeyen Türk dostları içtenlikle ve şükranla selamlayorum.

Türkiye, Doğu ve Batı medeniyetlerinin buluştuğu bir yerdir. Bir Türk şairinin söylediği gibi; "Dörtnala gelip Uzak Asya'dan/Akdeniz'e bir kısarak başı gibi uzanan" bir memlektir. MÖ. 2000 yılından MS. 1500 yılına kadar uzanan

tarih süresinde dünya medeniyetlerinin merkezi olan Türkiye; köklü ve zengin geçmişi ve kültürüyle insanoğlunun gelişmesine büyük katkıda bulunmuş olan bir yerdir. Çin ile Türkiye arasındaki coğrafi mesafe; 2000 yıldır hiçbir zaman halklarımızın birbirini etkilemesine engel olamamıştır. Çin ile Türkiye arasındaki ilişki ta 2000 yıl önceye dayanmaktadır. Diplomatik ilişkilerimizin kurulmasından bu yana geride bıraktığımız 35 yıl; ikili ilişkilerimizin devamlı pekiştirilip geliştirilmesine ve değişik alanlarda dostça ve verimli işbirliğimize tanık olmuştur. Haziran 2005 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı Sezer'in Çin'e gerçekleştirdiği resmi ziyaret, ülkelerimizin dostluk ve işbirliğinde yeni bir sayfa açmıştır. Çin ve Türkiye, gelişmekte olan ülkelerdir ve ekonomik kalkınma, önümüzdeki ortak ve öncelikli vazifedir. Ticari ve ekonomik işbirliğimizi derinleştirip genişletmek; ülkelerimizin her alandaki kalkınmasına olduğu gibi halklarımızın temel yararına da hizmet edecektir. Dostluğumuzun ve işbirliğimizin daha da pekiştirilmesine katkıda bulunmak istiyoruz ve Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal alanlarda sürekli gelişmesini içtenlikle diliyoruz.

Bayanlar, baylar, arkadaşlar,

Reform ve dışa açılma politikasının uygulanmasından bu yana geçen 20 küsur yılda Çin, süratli ve kapsamlı bir biçimde gelişirken sosyal üretici güçleri, komple ülke gücü ve halkın yaşam seviyesi sürekli yükselmektedir. 1979 ile 2005 yılları arasında yıllık ortalama %9.6 oranında büyürken ülkenin toplam ekonomik hacmi dünyada altıncı sı-

rada yer alıp ticari hacmi açısından dünyada 3. büyük ülke olmuştur ve fiilen gelen direkt yabancı sermayenin çekilmesi açısından gelişmekte olan ülkeler aralarında birinci sırada bulunmaktadır.

2006 yılı, 11. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın başlangıç yılıdır, Çin, 2010 yılına kadar 1 küsur milyarlık nüfusunu kapsayacak orta düzeyli refah toplumunu inşa etme hedefini saptamıştır. Bunun için dışa açılma seviyemizi daha da yükselterek karşılıklı yarar ve kazanç temelinde açılma stratejisini uygulayacağız ve işbirliğiyle gelişme, işbirliğiyle refaha ulaşma ve işbirliğiyle uyumu hızlandıracaktır. Karşılıklı güveni kuvvetlendirmek, dostluğumuzu derinleştirmek, karşılıklı yarara dayalı işbirliğimizi güçlendirmek ve iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari iletişim ve işbirliğini hızlandırmak üzere yöneticiliğimiz altındaki ÇKP heyeti ve Guangdong Eyaleti Ekonomik ve Ticari Heyeti olarak Türkiye ziyaretinde bulunup Çin, Guangdong-Türkiye Ekonomik ve Ticari İşbirliği Semineri'ni düzenliyoruz.

Bayanlar, baylar, arkadaşlar,

Şimdi, Türk sanayi ve işadamları çevrelerine ağırlıklı olarak komple gücü açısından Çin'deki bir numaralı eyaletlerden biri olan Guangdong eyaletinin ekonomik ve toplumsal gelişme durumu hakkında bilgi vermekten şeref duyuyorum.

Çin'in kıta kesiminin güney ucunda yer alan Guangdong eyaletinin kara alanı 180 bin kilometrekare, yerleşik nüfusu 91 milyon civarındadır. Çin'in dışa açılan ilk ve en önemli bölgelerinden biridir.

Çin’de reform ve dışa açılma politikasının uygulanmasından bu yana geçen sürede ekonomik ve toplumsal gelişmesi göze çarpan başarılar kazanmış olan Guangdong eyaletinin, geride bıraktığımız 27 yıl içinde yılda ortalama %13.7’lik büyüme hızıyla yükselen GSMH’si, 2005 yılında 270 milyar dolara ulaşarak ülke toplamının dokuzda birini; aynı yılda gerçekleşen 428 milyar dolarlık dış ticaret hacmi, ülke toplamının üçte birini; eyalete fiilen gelen direkt yabancı sermaye toplamı ise 160 milyar doları aşarak ülke toplamının dörtte birini oluşturmuştur.

Ayrıca Guangdong, Çin’in, hatta dünyanın önde gelen imalat ve ihracat üslerinden biridir. Bilgi Teknolojisi, elektrikli ürünler, makina, petrokimya, otomotiv, ilaç, kağıt, tekstil giyim, gıda, inşaat malzemeleri dokuz ana sektörü oluşturmaktadır. Başta lojistik ve fuarcılık olmak üzere modern hizmet sektörü de hızlı bir şekilde gelişmektedir. Guangzhou şehrinde yılda iki kere düzenlenen Çin İhraç Malları Fuarı, Çin’in en büyük ihraç malları fuarıdır. Bu yılın ekim ayında göz kamaştırıcı 100. seferi yapılacaktır. Çin uluslararası orta ve küçük ölçekli şirketler (KOBİ) fuarı, Guangzhou’ya yerleşip iletişim ve işbirliği yapmak için dünyanın dört tarafından gelen iş adamlarına büyük bir platform sağlamıştır.

Gelişmiş altyapısı, ulaşım, iletişim imkanları ve gürbük işlemlerindeki kolaylığıyla mükemmel bir yatırım ve ticaret ortamı sağlayan Guangdong eyaleti önemli bir gelişme potansiyeline sahiptir. Yeni yüzyıla kararlı adımlarla giren Guangdong’da, kişi başına düşen GSMH’nin 2010 yı-

lında 3500 dolar; 2020 yılında ise 7000 doların üzerinde gerçekleşeceğini öngörmekteyiz.

Bayanlar, baylar, arkadaşlar,

Ekonomik küreselleşme sürecine karşılıklı yarar ve işbirliği ile ortak kalkınma esasına dayanarak girmek akıllıca bir davranıştır. Son yıllarda Guandong eyaleti ile Türkiye arasındaki ticari ekonomik işbirliğinin sürekli bir artış yaktığını memnuniyetle müşahade etmekteyiz. 2005 yılında, aramızdaki ticaret hacmi %33.4 oranında artarak 970 milyon dolara ulaşmıştır. Bu rakam Çin-Türkiye ticaret toplamının %19.9'una denk düşmektedir. Karşılıklı yatırım yıldan yıla artarak sağlıklı bir biçimde devam etmektedir. Guandong ile Türkiye arasındaki ticari ve ekonomik işbirliği fırsatlarla dolu, parlak bir geleceğe sahiptir. Asya'yı Avrupa'ya bağlayan Türkiye, zengin kaynakları, ticari canlılığı ve ekonomik dinamizmiyle imrenilecek bir kalkınma potansiyeline sahip bir ülkedir. Biz, Guandong olarak, ticari ve ekonomik işbirliği alanında Türkiye'ye büyük önem vermekteyiz. Birbirimizi daha iyi tanımak için, ticari yatırım hareketlerini daha da canlandırmak için Guandong'da önde gelen 200'den fazla girişimciyi organize ederek buraya getirdik. Ve inanıyoruz ki, siyaset, sanayi ve ticaret çevreleri ile toplumun her kesiminin ortak katkısı sonucu Guandong ile Türkiye arasındaki ticari, ekonomik işbirliği yeni bir aşamaya yükselecektir.

Son olarak, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Semineri'nin başarıyla sonuçlanmasını, ülkelerimiz arasındaki işbirliğinin daha da parlak bir geleceğe kavuşmasını ve halklarımız

arasındaki dostça ilişkinin nesilden nesile devam etmesini içtenlikle diliyorum.

Teşekkürler.

第九课

Unutulmaz Çocukluk Anıları

Hayatımın ilkokuldan üniversiteye kadarki altın yılları, Marko Polo Köprüsü olayıyla başlayan sekiz yıllık Anti-Japon Direniş Savaşına rastladı. Bunlar, benim için ömür boyu unutulmaz anılar dolu yıllardı.

13-14 yaşlarındaydım. Anne babamla sıkış tepiş trenlerde, vapur biletlerini bekleyerek güney Çin'de aç biilaç ordan burdan dolana dolana, bin bir zorlukla Cephe Gerisi dedikleri bu yaban ellere nihayet ulaşabildik. Sichuanlılar bize "Aşağı Havzalı" ya da "Ayak Altındakiler" olarak hitap ediyorlardı. Babam Chen Zhifo, Merkez Üniversitesi'nde profesördü. Üniversite nereye taşınırsa biz de oraya gidiyorduk ve gide gele Chongqing'in Shapingba diye bir semtine yerleştik. Savaşın sürdüğü sekiz yıl boyunca aynı yerde kaldık ve dışarı bir adım atmadık.

Çoluk çocuk yollarda kaldığımız için Shapingba'ya geldiğimizde bütün lojmanlar kapılmıştı. Biçare dışarda bula bula "üç katlı" bir apartman bulabildik. Chongqing, inişli yokuşlu bir yer. Evler yamaçlarda yapılmış. Shapingba'daki evimizse cepheden bakarsanız iki katlı, arkadan bakarsanız üç katlıydı. Evlerin çoğu çamur sıvalı bambudan. Ayak basınca merdivenler gıcırıyor. Bu

gıcirtılar bizim için eğlenceyle korku karışımı yeni bir tercübe oldu.

Şans eseri Tianjin'den taşınan ünlü Nankai Lisesi'nin yan komşusu olduk ve tabiatıyla bu okula yazılabildim. Dönemin diğer okullarında olduğu gibi bütün öğrenciler yatılı okuyordu Nankai'da. Yatılılığın, çocuklara kendi ayakları üzerinde durup topluluk içinde yaşamak için gereken becerileri kazandırmada çok yararlı olduğu kanaatini bugün bile savunuyorum. Ancak miasmanın kol gezdiği Sichuan'da iyi bir okulda okumanın sevinci; çok geçmeden intibaksızlık yüzünden, yerini hastalıkların beraberinde getirdikleri acılara bırakacaktı. Mayasıl, uyuz, sıtma birbiri ardınca yakaladı beni. Hele Sichuan ağzında "titreme hastalığı" denilen sıtma, üşüme ve ateş nöbetleriyle koskoca iki üç yıl boyunca bana çektiirmediğini bırakmadı. Hastalığın en ileri aşamasında başım basketbol topu kadar şişiyor, bu da yetmiyormuş gibi bir de kan tükürüyordum. Anakara'da ilaç sıkıntısı da yaşandığı için kininden başka hiçbir şey yoktu ama nasıl olduysa üç kurusluk bu hayatımı kurtarabilmiştim.

Hastalıklı olunca sınıfta çıkıp durdum da. Diğer öğrenciler bir yıl okurken ben ne yapıp edip çift dikiş yapıyordum. Nankai'nın sıkı yönetmeliği uyarınca bir dersten bile 60 altında alırsanız sınıfta kalırdınız. Babam baktı ki, bu böyle olmayacak, beni özel bir güzel sanatlar akademisine aldırdı. Dersler hoşuma gidiyordu, yeter ki ders çalışsayım. Kendime güvenim bu yeni ortamda yavaş yavaş tekrar gelmeye başladı, ikide birde gelen havalclerden bozulmuş kafam da kurtuldu. Sadece sınıfta kalan bir öğrenci olmaktan çık-

makla kalmayıp aynı zamanda başarı bursu kazanan öğrenciye de dönüştüm.

Chongqing'in Shapingba semtiyle Chengdu'nun Huaxiba semti, dönemin iyi tanınan okul bölgelerindendi. Fakat öğrencilerinin tarzları çok farklıydı. Chengdu'da hava kuvvetleri üssü konuşlandırıldığı için balo gibi alafranga etkinlikler düzenleniyordu. Dolayısıyla Huaxiba'daki öğrenciler batı modası imkanlarına sahipti. Shapingba'ya gelince; öğrenciler daha çok kendi halindeydiler. Mesela, mizanpli saç biçimi çok az görülüyordu kızlarda. İndigo kumaştan mançu eteği kızların en şık giysisi sayılırdı. Mançu eteği dedik ama dizayn ya da hat diye bir şey yoktu, bu gibi elbisede bir tavuk bile saklanır diye çok yaygın bir şaka dolaşıyordu ağızdan ağıza. Bırakın güzellik salonunu, doğru dürüst makyaj yapmak bile mümkün değildi. Kosmetik parası olmadığı için hiç kimse "yüzünün rengi değişmeden" dolaşıp duruyordu.

Ulaşım da çok zordu. Otobüs azdı, yollardan eski püskü arabalar geçiyordu çoğunlukla. Fakir öğrenciler otobüse binmeye bile kıyamıyor, nereye gitse yaya gidiyorlardı. Böyle yürüyüşe alaylı bir tavırla tabanvay ya da 1-1 numaralı otobüs diyorduk kendi aramızda. Gençken edindiğimiz bu yürüme alışkanlığı, kuvvetli tabanların yanısıra bugünkü canı tatlı delikanlılarda pek görülmeyen tutumluluk huyunu da kazandırdı bize.

Yangtze Irmağından vapurla geçip Jiangling limanına ayak bastığımızda o upuzun yokuşla ilk defa yüz yüze gelince bu yokuşu nasıl çıkacağımızı bilemeyip şaşakalmıştık. Yolculardan bazılarını tahtirevancı çağırırken gördük ama

annem bu kadar yüksek bir yokuşa çıkarmak için çok para isterler diye kaygılanıyordu. Biz savaş göçmenleriydik ne de olsa. Paramızı kuruş kuruş idare etmeliydik. Annem bin kere ölçüp biçtikten sonra erkek kardeşim ve kendisi için bir tahtirevan tutmaya karar verebildi. Ağabeyim, kız kardeşim ve bana tahtirevanın peşinde yürüme kaldı. O kadar yorulmuştuk ki hiç sormayın. Otele gelinceye kadarki ücret topu topu iki *jiao* olunca annem, bize de bir tahtirevan almadığı için epey pişman oldu. Biri yedek üç kişi taşıyordu tahtirevanı. Taşıyıcılar, eteğinin ön kısmı kemerine takılı cüppe giymiş, başında şerit havlu sarı, ağzında tütün... Yolda bir izmarit gördü mü, insanı şaşırtacak bir çeviklikle eğilip almayı ihmal etmiyorlardı. Yedek taşıyıcıysa öyle bir çabuklukla işbaşına geçiyordu ki hiç farkına varamazsınız. Taşıyıcıların yelek değil de cüppe giymelerine bir türlü anlam veremiyorum. Bu yerel bir gelenek olsa gerek. Yazık ki kara kalemi beceremiyordum o sıra, yoksa bunlar resim için ideal malzemeler olacaktı.

Cephe Gerisi'nde imkanlar kısıtlı, insanların çoğu kıt kanaat içinde geçiniyordu. Alsa alsa zenginler süt tozu alıyorlardı çocuklarına. Ve bu gibi şeyler, yabancı mal satan konsinye bayilerde bulunuyordu ancak. Boşatılmış süt tozu kutularından bile hediyecek eşya olarak faydalanılıyordu. Bu durum, bugünkü insanlar için inanılır gibi değil ama o zamanlar gerçektir.

Yatılı okulun yemekhanesinde nöbet tuttuğum için bir günlük yemekte kullanılan yağ miktarının 200 gramı aşamaz olduğunu anlamıştım. Aç kalmanın yanı sıra yemekleri kapışmak da sıradanlaşmış bir olaydı. Sekiz cevherli pirinç

dediğimiz Çin aşuresi, ki içinde kum, taş, kurt, kaba kepek, ince kepek, ot tohumu, küflenmiş pirinç, fare dışkısı gibi çerçöpler hiç eksilmemesine rağmen, öğrenciler arasında büyük rağbet görüyordu. Okuduğum Merkez Üniversite-si'nin Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri aynı etütte çalışıyor ve dolayısıyla çok iyi anlaşıyorduk. Aramızdaki bu sıkı duygusal bağ, yemekhanede etkisini göstermez mi? Erkeklerin hücum eden öncü müfreze, kızların ganimet toplayan artçı birlik şeklinde gerçekleştirdiği bu koordinasyon hiç boşa gitmiyor ve tabiatıyla başka fakültelerden öğrencileri hayran bıraktırıyordu.

Bugün "Anti-Japon Direniş Savaşı Ruhı"nu her türlü sıkıntılara dış sıkma şeklinde özetliyoruz. Nitekim hepimiz gönlü bir olarak, ortak amacı güdüyorduk: Japon istilacı-ları memleketimizden kovalamak. Gerçi savaş döneminde kıtlık ve kaos vardı ama hırsızlık, kapkaç, urza geçme, adam öldürme gibi suçlar pek duyulmuyordu. Günde birkaç kez Japon hava bombardımanlarına maruz kaldığımız için herkes yükte hafif pahada ağır neyi varsa irili ufaklı boh-çalarla yanına alıyordu. Böyle olmakla beraber birinde hırsızlık isteği uyandığına pek rastlanmıyordu.

İnsan yaşlanınca eskiden yaşadıklarını gözönünde tekrar tekrar canlandırmakla zaman öldürür oluyor. Anti-Japon Savaşı Ruhı'nu dün gibi belleğimde tuttuğum gibi Japonların o bitmek tükenmek bilmeyen bombardımanla-rını da bir türlü aklımdan çıkaramıyorum. Böyle bombardı-manlardan birkaç kez kıl payı kurtulduğum da oldu.

Chongqing'de sığınak olmayan ilk günlerde insanlar banliyölere kaçışıyordu. Oralarda, bambuluklar, mezarlık-

lar bile sığınak görevini görüyordu. Bir kez ailecek biraz gecikip de ayağımızın alıştığı mezarlığa geldiğimizde yerimizi üç nesilli başka bir ailece tutulmuş bulduk. Biçare, yolu uzatıp soluğumuzu az ilerdeki bir bambulukta aldık. Kim bilirdi ki, mezarlık yerle bir edilecek ve orda sığınan aile de bizim yerimize hayatlarını kaybedeceklerdi. Bizim bambuluğa gelince... Çamur parçaları uçuşuyor, hepimizi toz toprak içinde bırakıyor, ateşler etrafa sıçırıyordu. Derken bir parça pat diye annemin ayak dibine düştü. Annem elini ayağında gezdirdi, ayağı yerli yerindeydi. Sırtıma ağır bir toprak parçası isabet etti. Eyvah, galiba nalları dikiyoruz dedim. Bir şarapnel yedik dedim. Elimle sırtımı yokladım, kupkuruydu, bir damla kan yoktu. Şarapnel vurduğu an hemen acı hissettirmez diye kulaktan dolma bilgim olduğu için o an aklımdan neler geçti neler.

Günlerden bir gün, yan komşumuza bir yangın bombası vurmuş, Allah'tan patlamamış, yoksa bambudan yapılmış bütün mahalle cayır cayır tutuşurdu. Merkez Üniversitesi ve Xiaolongkan'ın hedef olduğu bir başka bombardımanda ise bizim ev tavanı sarsıntılara dayanamayıp tamamen çöktüverdi, ev içini birden bire kireç ve kükürt tozları doldurdu, kapı kanadında ise saplanmış bir şarapnel... Evi toplayıp tamir etmek zahmet verici bir işti ama olsun. Oturacak yerimizi kaybetmemiştik ya.

8 yıl süren savaş 80 yaşlarındaki insanlarda ömür boyu silinmez hatıralar bıraktı. Anakara'ya her dönüşte Shapingba'ya uğrayıp eski hatıralarımı yad etmek istiyorum.

第十课

Pekin Kuntai Oteli

Toplantı, dinlenme ve eğlenme ihtiyacınızı Kuntai Oteli'nde karşılayabilirsiniz

Metroya yakın konumdaki otelimizden Pekin kent turuna rahat rahat çıkabilirsiniz

Otelimizin sunduğu bütün konforlarıyla tatilin zevklerini burada çıkarabilirsiniz

Pekin Kuntai Oteli; Pekin-Changping Otoyolu Hui-longguan çıkışının 200 metre kuzeydoğusunda bulunup çok kolay ulaşım imkânı sunar. Yabancılarla açık dört yıldızlı otelimiz; toplantı, dinlenme ve eğlenme imkânlarını bir arada toplar. Burada kaldığınız sürede taptaze, gevrek, sade ve nazik Hangzhou yemeklerinin yanısıra özenle seçilmiş malzemeleri ve ince hazırlanışları ile tanınan Qing Hanedanı devlet adamlarının ev mutfaklarından kalma konak yemeklerinin tadına doya doya bakabilirsiniz.

Ağaç ve çimenlerle çevrili çağdaş Alman tarzı Kuntai Oteli, nezih bir ortamda başbaşa yaşamanıza imkan tanır. 350 kişi kapasiteli çok işlevli toplantı kompleksi ileri donanımlarıyla sekreterlik hizmetleri sunar. 7,000 metreka-relik alanda kurulan spor ve eğlenme merkezlerinde kapalı tenis, olimpiyat standartına uygun yüzme havuzu, Bowling, jimnastik, sauna, bardo, satranç ve iskambil, disko, KTV bölmeleri gibi fitnes ve eğlenme ihtiyaçlarınıza cevap vere-

bilen imkanlar sağlanmaktadır. Tam donatımlı 124 odamızın her birinde aile sıcaklığını yaşayabilirsiniz.

Haftasonlarında kampanyamız var, romantik, keyifli bir haftasonu tatilini burada geçirebilmeniz için kampanya çerçevesinde bir gecelik yarım pansiyon (yatak, kahvaltı, yemek) konaklama, fitnes, 4 seanslık bowling ve zaman sınırı olmayan bilardo, masa tenisi, yüzme, jimnastik imkanlarından yararlanabilirsiniz. Cuma, cumartesi ve Pazar günleri için geceliği 288 yuan gibi son derece düşük fiyata son derece zevk alırsınız.

Adresimiz: Huilongguan Çiftlik Köprüsü'nün 200 metre doğusu, Changping Semti, Pekin. Banliyö treninden Longze durağında inerek ulaşabilirsiniz.

Ayrıntılar için: 8179****'den satış bölümü

第十一课

纳米技术

纳米技术是一门在纳米尺度下对物质进行研究的技術，换言之，就是通过操纵原子、分子或分子团进而设计、制造新的材料、设备和系统。1 纳米相当于 10 个氢原子并列的宽度，一个 DNA 分子的宽度是 2.5 纳米，由此可以想象，设计开发纳米技术的目标是何等微观的世界。

纳米技术基本上用于材料研究，只不过它的研究对象是分子或原子级的材料。也就是说，纳米技术的目标是创造全新的物质、结构、组织、系统、设备，使其具有一定的特性、功能，能够进行手工设计并对其分子/原子结构进行控制。

纳米技术对现有的基础科学提出了根本性的挑战。正如加州理

工学院纳米系统研究小组负责人迈克尔·罗克斯教授所说（《科学美国人》，2001年9月版）：“纳米设备小于宏观物质，大于分子，是一个中间尺度。纳米设备的存在和操作都处于这个纳米尺度空间内，遵守其自身的规律。纳米材料的特性由传统的物理属性和量子力学共同决定。科学家通过对原子进行全新的、复杂的建构，对其非常特性进行研究，进而可以发现中间尺度空间的规律。工程师必须掌握中间尺度空间的物理规律才能研制出性能可靠、优异的纳米设备。理查德·费恩曼曾经预言：‘自然界还存在着广阔的空间，人类能够在纳米世界创造出于己有益的实用工具。’有朝一日，对纳米技术之下的纳米科学有了全面的理解之后，我们就能完全实现这一预言。”

第十二课

Altın Üçgen'in Davetsiz Çinli Misafirleri

III. Bölüm

Pandora'nın Kutusu

1

Yaklaşık yarım yüzyıl önceki bir geceydi. Birmanya'nın Şan Devleti Platosu'nda gümüş beyazı yeni ay, tepelerden ağır ağır doğarak Altın Üçgen'in astropikal ormanları ve derin vadilerini serin berrak ışıyla bürümüşü. O gün ay ışığı su gibi güzeldi, bütün dünya bu ayı paylaşıırken Çinli tarihçiler kendilerine düşen payı alamadılar. O kutsal sınır taşları ufuklarını sınırlamıştı çünkü...

Ay banyosu içindeki ilkel ormanda, tedirginlik ve korku içinde gözlerini iri iri açan vahşi hayvanlar ve ötüp duran

baykuşlar; hiç tanımadıkları yabancı bir kabileyi nesillerce yaşadıkları bu dünyaya izinsiz girerken gördüler.

Yok ediliştten nihayet kurtulan Kuomintang ordusunun döküntüleri geçici olarak rahat nefes almaya fırsat bulabildi. Geride bıraktıkları sınır nehri, bir ölüm-kalım çizgisiydi sanki, peşlerine düşen askerlerin ve dolayısıyla ölümün önünü tıkamıştı. Komutanın mola emrini vermesi üzerine ateşler yakılmaya başlandı. İnsan sesleri, at kişnemeleri, askerlerin üzerindeki silah ve cephaneleri boşaltırken çıkan tıkırtılar ve ateş çevresinde toplanan erkeklerden tüten tütün dumanları ile bütün vadi birden bire canlanıyordu. Kadınlara ve çocuklara yüzlerini, ayaklarını yıkayacak birer leğen sıcak su dağıtıldı. Neşeli neşeli sohbet ediyorlardı. Ara sıra açlıktan ağlayan çocuk sesleri gecenin karanlığını dolduruyordu. Sefer kazanlarından havaya yayılan pirinç lapasının mis gibi kokusuyla birlikte aşçı başı da ağzını eskisi gibi bozunca, kamp yerinde uzun zamandır eksik olan o gevşek ve mutlu ortam da hükmetmeye başladı.

Li Guohui, sırtında bir ceket, günlerdir tıraş edilmemiş yüzüyle tıpkı pis bir atçıya benziyordu. Hamile eşi Tang Xingfeng yanında değildi. Subayların ailelerine moral vermeye sevkedilmişti. Astımlı hastanın zorlukla nefes alıp vermesi gibi, bir parlayıp bir sönüyordu ateşler. Çalı çırpı, bütün nemine rağmen çatır çatır yanıyor, arada bir de fena halde dumanlar çıkarıp insanları boğacak gibi üfürüyordu.

Yıllardan sonra Niu adında korumadan öğrendiğine göre, Li Guohui aslında yumuşak huylu biriydi. Askerlerine dayak ve küfürle değil, hep sıcak ilgiyle davranıyordu, ki

Kuomintang askeri birliklerinden eşine az rastlanan iyi bir komutan sayılırdı. Buna rağmen, umutsuzluğa kapılan herhangi bir komutan, keyfi kaçık olduğunda her an aslan gibi kükrerdi. Onun için komutanı gölge gibi takip eden korumalar hariç herkes, durup dururken onu rahatsız etmeye cesaret edemeyeceklerinden, usulca süzülüp gitmişti.

Aşçı, sıcak sıcak bir tas lapa getirdi. Ama komutanın iştahı yoktu. Ateşin yanına bıraktırdı. Komutan yemedikçe korumalar da yemeye kalkmazdı tabii. Komutanın kaşları çatık, suratı asık, elinde ince bir ağaç dalı ile yerlere durmadan anlamsız bir şeyler çiziktirmesini seyre koyuldular. Tas içindeki lapa cızır cızır kaynamaya başladı. Cızırtıları hoş bir yanık kokusu izledi. Korumalardan biri komutanı yemek yemeye ikna edeyim diye tam tası eline alacakken ağaçlar arasından telaşlı bir at kişnemesi duyuldu. Kulak tırmalayıcı ateş sesleri de karıştı buna. Kamp yerini ani bir telaştır aldı. Yüzler bembeyaz kesildi. Li Guohui, yerinden fırladı, ayağının takılmasıyla birlikte ateş yanındaki tas devrilip gitti. Öfkesini tutamayıp bağırmaya başladı: "Alçak! Ateş açan kimdi? N'oldu? "

Yenilgiye uğramış bu insan yığınının sinirleri son derece gergindi. Askerdiler. Muharebe etmişlerdi. Kara günler yaşamışlardı. Subay ve kıdemli erlerden çoğu sekiz yıllık anti-Japon savaşına dahi katılmışlardı. Beklenmedik durumlar karşısında hiç istiflerini bozmamalıydılar. Ama şu anda en hafif bir tıkırtı bile telaşa sevkemeye yetiyordu onların. Nöbetçi bir subay, vahşi bir hayvanın saldırısına uğradıklarını ve bir yük beygiri ile bir nöbetçi erin yaralandığını haber verdi. Li Guohui, nöbetçi ve ateş sayısının artırılma-

sını emretti. Vahşi hayvanların ateşten korktuğunu biliyordu çünkü. Bu gereksiz panik bitince çoğu insan gözleri açık günün ağarmasını beklemeye karar verdi. Zaten korku dolu çevre onlara çeşit çeşit tehditler altında olduklarını hatırlatmış oldu.

Ateş söndü. Korumalar hemen beslemeye koyuldu. Fakat nemli dallarla bunu bir türlü beceremediler ve birden bire dönen rüzgârla birlikte de perişan bir biçimde öksürmeye başladılar. Tam o sırada süzülüp yanan bir karartı, lapa dolu bir tası yere bıraktı, nemli dallardan bazılarını alıp attı ve eğilip ateşi var gücü ile üflemeğe başladı. Kül kalktı, duman dağıldı. Ateş canlandı alev alev yanarak...

"Yemeği buyurun, komutanım. Ne olursa olsun kendisine iyi bakınız. " dedi gelen adam.

Li Guohui emaye tasını aldı. Birbirlerine anlamlı anlamlı bakıyorlardı. Kafilenin geleceği üzerindeki derin kaygıları vardı gözlerinde. Birbirlerini anlayınca bir güvenlik duygusu doğdu içlerine. Li, uslu bir çocuk gibi yere oturup günlerdir ağzına giren ilk sıcak yemeğini yemeye başladı

Ortalık derin bir huzur içindeydi. Dağlar da sessiz... Elli yıl gibi upuzun bir tarihi delip gözlerimi ağaçlar arasında alev alev yanan o geceki kamp ateşine dikiyorum. Tarihi bir anın habersizce gelmekte olduğunu seziyorum.

Li Guohui, Altın Üçgen'i imara açmaya nasıl başladı? Haynan Adası ya da Tayvan'a gitmek yerine neden kalmayı kararlaştırdı? Kocaman bir ordunun kalmayı tercih etmesi, bir tohumun toprağa gömülmesiyle anlamdaştır. Bu açı-

dan bakıldığında ormanda geçen bu gece, Altın Üçgen'in geleceği için büyük önem taşıyordu. Ancak ilk olarak öğrenmek istediğim, Li Guohui'ye tarih sahnesinde bir yer kazandıran o hevesin, o ilhamın nereden kaynaklandığı.

第十三课

求婚记

“怎么了这是，火烧眉毛了？”

来人满眼茫然。

“我恋爱了。”

“又乱爱了？大清早儿的就为这事把我弄起来？”

在我的记忆里图尔汗一直处于恋爱状态。恋的姑娘虽换来换去，爱的热情却始终如一。为这抽疯式的恋爱，他结了三次婚；也是为这抽疯式的恋爱，他离了三次婚。他有同时爱上三个姑娘的能耐。老兄长我八九岁，不过多年来和我关系一直很铁。当年初到巴伯阿里混事的时候，老兄对我很是关照。

“这回不一样。这回我真的恋爱了，快，穿衣服！”

“穿衣服干嘛？”

“求婚去。”

“你发什么神经呀，哥！这点儿过去，人家一脚就把咱们哥儿俩踹出来。再说了，求婚干嘛让我去呀？”

“除了你我还找谁呀？”一边说一边吧嗒吧嗒地抽着大鼻子掉眼泪。

我受不了女人哭天抹泪。男人就更不要说了。

“图哥，求婚这事儿得找长辈才是。我比你还小呢。就算人家心里愿意也不会应下这门亲事。”

“会应的会应的。那姑娘也愿意嫁给我，就差她老爸点头了。

你能说会道的。再说了，好歹你也是个名人。那老头儿不好驳你面子的。”话音未落人已经进了厨房，手里拿了一把切面包的刀子。

他一边吵吵一边又哭又叫道：“娶不到居莱活着也没什么意思了。他们要是不同意这门亲事我就自杀。也许拉那个老头儿垫背。”

“拜托了，别这么又哭又闹好不好！坐着，喝杯咖啡，想想清楚。这女孩是谁，有什么来头？哪家的姑娘？”

女孩的爸爸是个商人，家境还不错。这位未来的嫂夫人是家里的独生女，母亲早已过世，家里都是姑姑操持。女孩今年大学毕业，报社实习的时候和图尔汗认识的。

“我说图哥，这姑娘多大？”

“啊，有那么二十二三岁吧。”

“瞧，你个老不正经的东西！人家比你小二十五岁呢。再过十年二十年的怎么整？你疯了呀？”

“哎，我还真疯了。别说十年，十天我都顾不了那么多了。结婚当天就死我也认了。快点，跟我求婚去！”

“等等，她爸爸知道有说亲的来吗？”

“当然知道。居莱跟她爸说了。她爸说那就来吧。”

“她说过你多大吗？”

看图尔汗哼哼唧唧的劲儿，我就知道人家压根儿就不知道要来找独生女求婚的这个家伙贵庚几何。

不过我也知道图尔汗这次又是神魂颠倒，早不知道自己姓什么了。一会儿哭，一会儿笑，一会儿扯着破锣嗓子念情诗，一会儿又砰砰拿脑袋撞衣柜。这么多年的哥儿们了，不答应他实在说不过去。

“走吧。”我说。

“是去求婚吗？”

“这点儿不行，晚饭以后再说。这会儿我们事儿还多着呢。”

我先找了一家开了门的女士理发店，店里还没有顾客，把图尔汗花白的头发胡子好好地染了一通。图尔汗说：

“要染就染成黄的吧。我一直想要金发。”他话音未落，从镜

子里瞥见我的脸色，马上打消了这个念头。染完发，理发师又往图尔汗的脸上着实涂了一通，据说那玩意儿可以收紧皮肤。

然后奔图内尔，专找橱窗里面便宜的衣服看，看看哪件能把图尔汗捯饬得年轻一些。算是运气，工资刚刚发过。我给图兄挑了一件青格金属扣外衣、一件浅棕色的紧身裤和一件粉点儿的衬衣，另外还找了一件大红的马甲；图兄人虽精瘦，可肚子偏偏像个太甜瓜似的挺着，这马甲可以把甜瓜遮住。

这身行头一穿，图尔汗活脱脱一个西部片里的赌徒。管不了那么多了。我估摸着至少年轻了十岁。买了巧克力、鲜花之后就没有什么事可做了。两人进了花街上的酒馆，一是消磨时间，一是缓一缓神儿，还叫了橙汁伏特加，为的是除除口气。

到了敲姑娘家门的时候，我们两个已经有些七扭八歪了，这酒不仅没壮胆，反而让我更是紧张。为朋友可以两肋插刀，可是能为了朋友去丢人现眼吗？

看到岳父大人才知道这担心原来是多余的。这是一个温文尔雅、面容平静、态度和蔼的人。我闻得出来，他也喝了拉克酒，为的是消除紧张。不过，他可是比我们图兄要年轻。一见我们，脸色便有些难看，但是出于礼貌并没有太过表现。寒暄之后，这位未来的老丈人，也就是维塞尔先生，开始问我在哪家报社工作、月薪多少、年纪多大之类的问题。天啊！莫非给图尔汗的一通收拾全都白搭了？莫非这位维塞尔先生错以为是要娶他的女儿？

这时图尔汗哼哼唧唧的仿佛是在抽泣，不时还发出一声呻吟，一边大口大口地喝着待客的酒水。我拿出自认为最浪漫的口气和音调把话题往爱情上扯，一气呵成地告诉他，说是爱情可以超越年龄的界限，说是历史上伟大的爱情都是老夫少妻或少妻老夫，说是图尔汗只是有些显老，实际上他比我年纪还小云云。

接下来三个人都默不作声，气氛严肃而又紧张。这回明白了，要求婚的不是我，是图尔汗。维塞尔先生虽然还是客客气气，可还

是听到他失望地“咳”了一声，接着忽地起身出了房间，一会儿端了满满一杯拉克酒回来。图尔汗也不含糊，放了小杯，换了满满一大杯。

老天有眼，女孩的姑姑这时插了话，声音绵绵软软，屋里的气氛立时也缓和了许多。

“照我说呀，人一打生下来，这命就是注定了的。什么年龄不相当啦，收入不般配啦，宗教不一样啦，信仰不相同啦，都不作数的。不是有这么一句话吗，人的命天注定，胡思乱想没有用。命里有的，我们说什么也不灵。”

维塞尔先生一下子变得安分了，看来家里还是这位姑姑说了算。从后来的谈话我隐约听得出来，这位姑姑壮年守寡，一直没有改嫁，一心用在哥哥和侄女的身上，可算是关爱有加。人到中年，娇小可人，能说会道。

我再次拿出吹捧的本事，对维塞尔先生讲，图尔汗是如何如何出名的记者，过不了多久就能当上专栏作家，说是一大帮政党领袖围着他屁股转，求他出山当议员或是部长，可老图是个正派的记者，把这些盛情邀请一一回绝，说是这烟和酒马上就要戒掉，云云。在我一路大吹特吹之际，姑姑一直在偷偷地安慰图尔汗。图尔汗的心上人居莱我没得空儿仔细端详。她来上过咖啡，然后只坐了一小会儿，接着就不见了人影儿。不过从那眼神来看，并不像图尔汗所说的你爱我我爱你那么热闹。估摸着是在报社受不了图尔汗的爱情攻势，于是就用“找我爸求婚吧，他点头就行”之类的话搪塞。

我在向维塞尔先生大力推销图尔汗的时候，说到了年龄和力气。图尔汗肝火旺盛地起身要和维塞尔比摔跤，幸亏姑姑打圆场，最后同意让两个醉汉掰腕子，不然的话不知道家里会打成什么样。还好，图尔汗掰赢了，我们算是没丢人。不过，到头来婚事还是没成。

两个人闷着头在冷飕飕的夜色里往家里走，我一边安慰图尔

汗，怕他想不开干傻事。不承想图兄比我还心宽，嘴里咕哝着“无所谓，好汉也有走背字的时候”之类的话。

过了一个礼拜，我们再次登门求婚。维塞尔父女俩不在。我们打着真主的旗号直截了当地说明了要娶姑姑的意思。原来这图尔汗以闪电的速度迷上了姑姑，这七天时间一直茶不思饭不想。

我寻思这图尔汗的爱情是不会有尽头的。不过，现在他和这位贾维丹姑姑倒还恩恩爱爱，而且还生了一个大胖小子。

第十四课

出口价格

第九条 A 和 B 两家企业申报的对土耳其出口价格与其实际进口发票价格不符。因此，上述两家企业的出口价格以相关产品对土耳其出口发票标明的价格为准。

根据代理企业的要求，已将认定出口价格时使用的进口发票副本发给上述企业的负责人员。

价格比较和倾销幅度

第十条 根据比较不同型号产品相同商业阶段的正常价值和出口价格计算倾销幅度。在进行比较的过程中，对于影响价格的其他支出的正常价值和出口价格进行了必要的调整。

其中，A 公司实际出口价格中扣除了公司申报的银行费用。该公司未提供包装费用数据，因此未予扣除。鉴于出口过程的国内运输费用由制造/出口企业承担而上述公司未提供相关数据，运输费用按 B 公司提供的数据认定，扣除以上各项费用之后，推算出产品

的出厂价格。

B 公司提供的包装、国内运输和银行费用数据无法直接引用，因此按产品价值和数量对上述费用进行平均之后从实际出口价格中予以扣除。